

שאלות ותשובות בחסידות ברסלב

אוסף שאלות ותשובות אקטואליות
העוסקות בכל תחומי החיים

אמונה

זוגיות

חינוך

בריאות

פרנסה

אקטואליה

שמחה

ועוד

חלק י'

הכתבת להשיג את הספר הזה
וכל ספרי אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע
וספרי תלמידיו הקדושים

* * *

בארץ ישראל
יבנאל
עיר ברסלב בגליל

* * *

בארצות הברית
מתיבתא היכל הקדוש - חסידי ברסלב

1129 .42nd st

Brooklyn N.Y. 11219

* * *

יוצא לאור על ידי

מוסדות 'היכל הקדוש' חסידי ברסלב בארץ ובחו"ל
שעל-ידי עמתת 'ישמח צדיק - קהלת ברסלב בגליל'
בנשיאות כ"ק מוהרא"ש שליט"א - הצדיק מיבנאל
רח' רבי נחמן מברסלב 1, ת.ד. 421 יבנאל, 15225
טלפון רב קוי: 04-6656666 - פקס: 04-6656655

דאר אלקטרוני: info@breslevcity.co.il

אתר אינטרנט: www.breslevcity.co.il

* * *

להזמנת ספר זה והפרכים הקודמים:
'ברסלב סנטר' - המרכז לתשמישי קדשה ויוזאיקה הגדול בצפון
04-6650050

תִּכְוֵן הָעֵינַיִם

- הקדמה** טו
- א' עה.** מיהו 'מְשִׁיחַ בֶּן-יוֹסֵף'? ומה תִּפְקִידוֹ? יז
- א' עו.** מי הם 'הַחֲסִידִים הַנְּפֹלִים'? ומדוע הם מְסַכְּנִים יט
- א' עז.** אָנִי עוֹמְדֵת לְהִתְחַתֵּן, וְאֶשְׁמַח אִם תּוּכְלוּ לְהַדְרִיף אוֹתִי וְלִכְתֹּב לִי הַנְּהָגוֹת יְשָׁרוֹת לְחַיֵּי נְשׂוּאִין מִצְּלָחִים כב
- א' עח.** מִצָּאוּ, שְׁרַמַּת הַסֵּפֶר בְּדָם שְׁלִי גְבוּהָה מְאֹד, וּמֵאַזְ כד
- א' עט.** אֵמָּה שְׁלִי עוֹבְרֵת בְּחַיִּים דְּבָרִים קָשִׁים. הָאֵם כז
- א' פ.** אֵיךְ אֶפְשֶׁר לְהַסְבִּיר לְאִשְׁתִּי, שְׂאִין לָהּ מָה לְהִתְבַּיֵּשׁ, וְשֶׁעָלֶיהָ לְהִיּוֹת גְּאוּה בְּצַנִּיעוּת שְׁלָהּ? כט
- א' פא.** בְּנֵנוּ סוֹבֵל כְּבֵר שָׁנִים מִהַפְּרָעוֹת נַפְשׁוֹת, וְלִדְבָרֵי הַרוֹפְאִים אֵין לְבַעֲיּוֹת אֵלוֹ פִּתְרוֹן. אֲנִי עֹזֵר לָנוּ! ל
- א' פב.** אָנִי מִשְׁתַּדֵּל לְקַיֵּם אֶת כָּל הַסְּגָלוֹת לְפָרְנֶסָה שֶׁהַצַּדִּיק מְלַמֵּד אוֹתָנוּ, אֵךְ לְמָרוֹת זֹאת הַמַּצָּב אֵינֵנוּ מִשְׁתַּפְּר לה
- א' פג.** מָה הַדְּרָךְ הַנְּכוֹנָה לְנַהֵג עִם בְּחוּר שֶׁהִתְמַכֵּר לְמַחְשֵׁב, וְצוּפָה בְּסִרְטִים פְּסוּלִים? לז

תִּכְן הָעֲנִינִים

- א' פד.** החלום שלי זה להיות יהודי כָּשֶׁר, וְשֹׂאוֹכֵל לְשֵׁלֶם
אֶת כָּל הַחוּבוֹת שְׁלִי. הָאֵם אֲזַכֶּה לְכַד? מ
- א' פה.** כִּיצַד אֶפְשֶׁר לְשִׁמֵּשׁ תַּלְמִידֵי חֲכָמִים מִבְּלִי לְהִנָּזֵק
מִהַקְפָּדָה שְׁלֵהֶם? מג
- א' פו.** הָאֵם זֶה נֶכּוֹן, שְׁמִי שְׁלֹא אָמַר אֶת הַיִּתְקוּן הַכְּלָלִי
בְּעֶרְבַר רֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, הַפְּסִיד אֶת כָּל
עֲנָן רֹאשׁ הַשָּׁנָה? מה
- א' פז.** בְּתִי לֹא מִצְלִיחָה לְהַפְקֵד בְּהַרְיוֹן נוֹסֶף. הָאֵם כְּדָאֵי
לָהּ לְהִתְחִיל בְּטַפּוּלֵי פּוּרִיּוֹת? מז
- א' פח.** אֶחָד מִרַבְּנֵי בְּרֶסֶלָב אָמַר לִי, שֶׁבְּגִלְל שְׁאֲנִי חֲסִיד
בְּרֶסֶלָב, עָדִיף שְׁאֲנֶהֱגַ כְּאֲשֶׁרֶנְנִי לְמִרוֹת שְׁאֲנִי
מִעֲדוֹת הַמְזָרַח. הָאֵם זֶה נֶכּוֹן? מט
- א' פט.** אֲנִי שְׂקוּיַע עֲמַק בְּהַמּוֹרִים וְחָיֵב הַמּוֹן כְּסָף, אֵךְ לֹא
מִצְלִיחַ לְהַפְסִיק. אֵיךְ יוֹצֵאִים מִהַצָּרָה
הַזֹּאת? נא
- א' צ.** אֲנִי מְאֹד שְׁבוּר, וְאֲנִי רוֹזָאָה אֶת הָאוֹר בְּקֶצֶה
הַמְּנַהֲרָה נו
- א' צא.** אֲנִי מְרַגֵּשׁ שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ לֹא מֵאֲזִין לְתַפְלָתִי,
וְלָכוֹן קֶשֶׁה לִי לְהִתְפַּלֵּל בְּחֶשֶׁק וּבְכֹנֶה נט
- א' צג.** חֲזָרְתִּי בְּתִשְׁבֵּבָה, וְאֲנִי שׁוֹמֵר תּוֹרָה וּמִצְוֹת, אֵךְ יֵשׁ
דָּבָר אֶחָד שֶׁעֲדוֹן מְאֹד קֶשֶׁה לִי — הַמְּרָאָה
הַחִיצוֹנִי סה
- א' צד.** אֲשֶׁתִּי הִחְלִיטָה לְהִתְגַּרֵּשׁ מִמֶּנִּי בְּכָל מַחִיר, וְהִיא
מִתְנַהֶגֶת אֵלַי בְּאֲכֻזָּרִיּוֹת גְּדוֹלָה. הָאֵם שְׂנֵף לְנִסּוֹת
לְעִשּׂוֹת שְׁלוֹם-בֵּיתִי? סח
- א' צה.** בְּעֵלִי מִדְּרָדָר מִבְּחִינָה רּוּחִנִּית, אֵין לָנוּ שְׁלוֹם-בֵּיתִי,
וְאֲנִי מְרַגֵּשָׁה שֶׁהַבֵּית שְׁלָנוּ עוֹמֵד לְהַחֲרֹב עא

תִּכְן הָעֲנִינִים

ה

- א' צו.** רַבְּנוּ אָמַר שְׁצַרִּיכִים לְלַמֵּד "תּוֹרָה בְּכַח". מֵהַ
הַכּוֹנֵה? **עג**
- א' צז.** בְּקִרְוֹב אָנִי וְאַשְׁתִּי נִחַגְגַּ עֶשֶׂר שָׁנוֹת נְשׂוּאִין, וְאָנִי
רוֹצִים שֶׁהַצְּדִיק יִחַזֵּק אוֹתֵנוּ מִכָּאן
וְלִהְבֵּא **עה**
- א' צח.** מְתֵי נִזְכָּה שְׂיֵצֵא לְאוֹר סְדוּר לְשִׁבְת־קֶדֶשׁ עִם
פְּרוּשׁ "עַת רְצוּן"? **עז**
- א' צט.** בְּרִצּוֹנִי לִפְתוֹחַ יְשִׁיבָה לְבַחֲרוּרִים בְּעֲלֵי תְּשׁוּבָה,
הַמְּנַהֶגֶת עַל־פִּי דְרָכּוֹ שֶׁל רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ. מֵהַ דְּעַתּוֹ
שֶׁל הַרְבֵּי? **עט**
- א' ק.** אָנִי יוֹדֵעַ, שְׁדַרְךָ הַתּוֹרָה הִיא דְרָךְ הָאֱמֶת, אֲבָל
הַנְּסִיווֹנוֹת וְהַבְּלוּלִים שְׁעוֹבְרִים עָלַי בְּדַרְךָ
הַתְּשׁוּבָה – קָשִׁים מְאֹד. **פד**
- א' קא.** אָנִי מִתְפַּלֵּל לַהֲשִׂים יִתְבַּרְךָ, שְׂיִתֵּן לִי עֲשִׂירוֹת
גְּדוֹלָה, כְּדֵי שְׂאוּכַל לַעֲשׂוֹת חֶסֶד וְלַהֲחִזִּיק לוֹמְדֵי
תּוֹרָה. הָאֵם זֶה נֶחֱשֵׁב לְתַאֲוֹת מְמוֹן? **פו**
- א' קב.** מֵאִזְ שִׁבְתֵּנוּ נוֹלְדָה, לֹא זָכִיתִי לְהַפְקֵד שׁוּב. הָאֵם
כְּדַאי לָנוּ לַחֲשֹׁב עַל כּוּוֹן שֶׁל טְפוּלֵי
פּוֹרִיּוֹת? **פח**
- א' קג.** הָאֵם זֶה נְכוּן שְׂאָדָם שְׂמַרְאָהוּ הַחִיצוֹנִי נָקִי
וּמְסַדֵּר, זֶה סִימָן שֶׁגַם הַפְּנִימִיּוֹת שָׁלוֹ טוֹבָה
וְחִיּוּבִית? **פט**
- א' קד.** שְׂמַעְתִּי שְׂאִמְרַתָּם, שְׂכַאֲשֶׁר יִבְנֶה בֵּית־הַכְּנֶסֶת
הַגְּדוֹל בְּיַבְנָאֵל, יִבְנֶה גַם בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ הַשְּׁלִישִׁי.
הָאֵם זֶה נְכוּן? **צא**
- א' קה.** הָאֵם כְּדֵי לְהַקְרֵא חֲסִיד בְּרֶסֶלֶב עָלַי לְגַדֵּל זָקוּ

- וּפְאוֹת, וְלִהְתַּחֵיל לְלֶכֶת עִם בְּגָדִים
 חֲסִידָיִים? צג
- א' קו.** בֵּית-הַסֵּפֶר שְׁלִי מְצִנֵּן מִבְּחִינַת רַמַּת הַלְמוּדִים, אֵךְ
 בְּרוּחַנִיּוֹת אֲנִי בְּסִפְנֵי הַדְּרָדְרוֹת צה
- א' קז.** בְּרִצּוֹנִי לְלַקֵּט אֶת כָּל הַתְּפִלוֹת מִהַסֵּפֶר 'אֲשֶׁר
 בְּנַחֲלִי לְכַרֵּךְ אֶחָד. מַה דַּעַת הַצַּדִּיק? צו
- א' קח.** אֲנִי הַמְּפָרְנֶסֶת הַיְחִידָה, כָּל הַחוּבוֹת רוֹבְצִים עָלַי,
 וּבְעָלֵי לֹא מוֹכֵן לְעַבֵּד בְּשׁוּם עֲבוֹדָה צח
- א' קט.** בְּעָלֵי עוֹבֵד רְחוּק מִהַבַּיִת, וְחוּזֵר רַק פְּעַם בְּכַמֵּה
 יָמִים, וְקִשָּׁה לִי מְאֹד עִם זֶה צט
- א' קי.** אֲנִי מְבַלְבֶּלֶת בְּגִלְל דְּבָרֵי הַרְבָּנִים: הָאִם מֵתֵר
 לְשִׁמְעַע זְמָרִים חֲסִידָיִים אוֹ לֹא? קא
- א' קיא.** כִּיצַד צְרִיךְ לְהַתְּפַלֵּל בְּהַתְּבוֹדְדוֹת: בְּלִשׁוֹן יְחִיד אוֹ
 בְּלִשׁוֹן רַבִּים? קג
- א' קיב.** מֵאֲזוּ הַלְדָּה אֲנִי סוֹבֶלֶת מִמְחַרְדוֹת קִשׁוֹת, מָה עָלַי
 לַעֲשׂוֹת, כִּדִּי שְׁזָה יַעֲבֹר? קה
- א' קיג.** בְּעָלֵי לוֹחֵץ מְאֹד אֶת בְּנֵנוּ בְּעֲנִינֵי תְּפִלוֹת וּבְרִכּוֹת.
 הָאִם עָלַי לְהַתְּעַרְבֵי? קו
- א' קיד.** מֵאֲזוּ שֶׁהֵייתִי יִלְדָה אֲנִי סוֹבֶלֶת נַפְשִׁית. הָאִם יֵשׁ
 תִּקְוָה לְמַפְתֵּי? קח
- א' קטו.** לְפָנַי שְׁנַתִּים עֲזַבְתִּי אֶת הַכּוֹלָל, וְנִצַּאתִי לְעַבֵּד,
 וְעִכְשָׁו אֲנִי מְאֹד רוֹצָה לְחַזֵּר לְכוֹלָל קי
- א' קטז.** קִשָּׁה לִי עִם הָעֲבֵדָה שֶׁמְצַבְנוּ הַכֹּלְלֵי לֹא קָל,
 וְאֲנַחְנוּ נִמְצָאִים בְּמִינוּס קיא
- א' קיז.** חֲלַמְתִּי שֶׁהֵרַב אָמַר לִי לְהִזְהַר בְּכַבוֹד תִּלְמִידֵי
 חֲכָמִים. מַה פֶּשֶׁר הַחֲלוּם? קיג

תִּכְן הַעֲנִינִים

ז

- א' קיח.** האם הספר 'שְׁלֹשֶׁת הַקְּבָלָה' בְּלוּ אָמַת, או שֵׁישׁ בוּ טְעוּיֹת? **קטז**
- א' קיט.** רְאִיתִי פְעָמִים אֶת רַבֵּנוּ בְּחֵלוֹם, וְהוּא בִקֵּשׁ מִמֶּנִּי לְבוֹא לְאוּמוֹ, מַה פֶּשֶׁר הַחֵלוֹם? **קיז**
- א' קכ.** אֲנִי מְרַגֵּשׁ שֶׁעָשׂוּ לִי כְּשָׁפִים. מַה הַעֲצָה לְהַנְצִל מִזֶּה? **קיח**
- א' קכא.** לְמִרוֹת שָׁאִין לִי סִבָּה לְהִיּוֹת עֲצוּב, תְּמִיד אֲנִי נִמְשָׁד לְעֲצָבוּת וְדִכְאוֹן. **קיט**
- א' קכב.** בְּכָל פַּעַם שֶׁאֲנִי מְדַבֵּרֵת עִם הַמְּשַׁדָּד שְׁלִי לְגַבִּי חֲתֻנָּה, הוּא נִכְנָס לְלַחֵץ. **קכא**
- א' קכג.** אֲנִי צוֹפָה בְּכָל יוֹם שְׁעוֹת רַבּוֹת בְּטָלוּיֹזְזָה, וְאֲנִי יוֹדֵעַ אִיךָ לְהַפְסִיק. **קכג**
- א' קכד.** הָאֵם זֶה בְּסֹדֵר שֶׁקָּרָאתִי לְבָנִי 'אַבְרָהָם', בְּזִמְנוֹ שֶׁאֲחִי גַם נִקְרָא כֵּךָ? **קכו**
- א' קכה.** חֲזַרְתִּי בְּתִשְׁבֻּבָה, אֲבָל יֵשׁ לִי גַעגוּעִים לְמִי שֶׁהִיִּיתִי לְפָנָי כֵּן. **קכז**
- א' קכו.** בְּאֵילוֹ סְפָרִים צְרִיכִים לְעֵסֵק, כְּדִי לְקַבֵּל רְפוּאָת הַנֶּפֶשׁ, וּלְבַטֵּל אֶת הַיֶּצֶר הַרַע לְגַמְרֵי? **קכט**
- א' קכז.** מַהוּ גֵדֵר שֶׁל "רְשָׁעִי", שֶׁאֲסוּר לְשִׁמֵּעַ מִמֶּנּוּ נְגִינָה? **קלא**
- א' קכח.** שְׁמַעְתִּי מִיִּשְׁהוּ שֶׁמְדַבֵּר עֲלֵיכֶם דְּבָרִים לֹא טוֹבִים. מָה עָלֶי לַעֲשׂוֹת? **קלג**
- א' קכט.** הָאֵם יֵשׁ עֲנָן לְהַתְחַתֵּן דּוֹקָא עִם בַּחוּרָה שְׁמוּרָה, או שֶׁהַעֲקָר זֶה מִדוֹת טוֹבוֹת? **קלה**
- א' קל.** חֲזַרְתִּי בְּתִשְׁבֻּבָה, וּמִיִּשְׁהוּ מִהַעֲבֵר מְנַסָּה לִיצֵר אֶתִּי קֶשֶׁר. מָה עָלֶי לַעֲשׂוֹת? **קלז**

תִּכְוֵן הָעֲנִיָּיִם

- א' קלא.** מה טעם האסור לאכילת בצל חי? והאם יש אפן בו מתיר לאכל בצל? **קלט**
- א' קלב.** הייתי בקשר עם בחור בשנתים, מכמה סבות נפרדתי ממנו, ואני צריכה חזיק **קמא**
- א' קלג.** מה הכוונה במה שכתוב: "ומי שחשקה נפשו בתורה כבן עזאזל"? **קמד**
- א' קלד.** האם זה נכון, שככל שמתקרבים לרבנו, נופלים יותר ונהיים שבורים? **קמו**
- א' קלה.** האם "קונטרס ההוספות" שנדפס בספר "חיי" מוהר"ן הוא אמת? **קמט**
- א' קלו.** האם בעתיד ידפיסו את השאלות והתשובות שבאתר בספר? **קנא**
- א' קלז.** מהי ההגדרה ל"בטחון עצמי"? ואיך זוכים למדה זו? **קנג**
- א' קלח.** למי הכוונה במלים "אריה ליש" בפיוט "בר יוחאזל"? **קנה**
- א' קלט.** האם זה נכון שקהל רוצה שכלנו נרתם למען תנועת ש"ס? **קנט**
- א' קמ.** שמעתי שמוהרא"ש אמר, שאין ענין ללמד את הגויים את שבע מצוות בני נח. מדוע? **קסא**
- א' קמא.** לפני שחזרנו בתשובה קראנו לילדינו בשמות מודרניים. האם צריכים להחליף את השמות? **קסג**
- א' קמב.** מה אני עושה רע, שבשמים לא נענים לתחנוני ולבקשות צדיקים עלי? **קסו**

תִּכְן הַעֲנִינִים

ט

- א' קמג.** איך מתקנים עברות חמורות שענשם כריתות ומיתות בית-דין? **קע**
- א' קמד.** אני רוצה להתגרש מבעלי, אבל חוששת שחלק מהנשים הצעירות שלמדתי יעשו כמוני **קעב**
- א' קמה.** בני הטרד על-ידי בחור מהשיבה שלו. כיצד עלי לנהג? **קעד**
- א' קמו.** בעלי לוחץ עלי מאוד שאמצא עבודה, וזה גורם לי עצבות ולחץ נפשי **קעז**
- א' קמז.** האם מתר להביע צער וחרטה בהתבודדות בשבת? ומה לגבי 'לקיטי תפלות'? **קעט**
- א' קמח.** אני חושש שאם אתודה לפני הצדיק על מעשי, ואספר במה נכשלת, הוא ירחק אותי **קפ**
- א' קמט.** יש לי בעיות בשלוס-בית. מה יכול לשפר את הקשר ביני לבין בעלי? **קפג**
- א' קנ.** אף שאני בהריון, החלטתי להתגרש מבעלי בגלל חלוקי דעות קשים **קפה**
- א' קנא.** לאן נעלמו מי המבול, הרי לא יתכן שכדור הארץ יכיל את כל המים? **קפז**
- א' קנב.** אין לי עקשו עבודה, ואני חושב לנסע לארצות-הברית, אולי שם יפתח לי המזל **קפט**
- א' קנג.** מדי פעם אני הולכת לקיוסק של אחי החלוננים ויושבת שם. האם יש בזה בעיה? **קצא**
- א' קנד.** האם זה נכון שהרב אמר, ששנה זו תהיה הגאולה של כל עם ישראל? **קצב**
- א' קנה.** מה אנו אמורים ללמד מסופת ההוריקן 'סנדי', שהכתה בארצות-הברית? **קצד**

- א' קנו.** הִחְלַטְתִּי לְהַפְסִיק לְהַסְתַּכֵּל בְּנֵאוֹף, וְזָרְקוּתִי אֶת הַכֵּל, אָבֵל אֲנִי מְרַגֵּשׁ שֶׁהַקָּשִׁי מִתְגַּבֵּר, וְהַתּוֹרָה לֹא עוֹזֶרֶת לִי לְצֵאת מֵהַחֹשֶׁךְ. **קצו**
- א' קנז.** הוֹרִי נִמְצְאִים עַל סֵף גְּרוּשִׁין. הָאֵם לְהִתְעַרֵּב וּלְנִסּוֹת לְהַשְׁפִּיעַ עֲלֵיהֶם? **ר**
- א' קנח.** הָאֵם זֶה נִכוֹן שֶׁלֹּאֲשֶׁה קָשָׁה לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם וְיִתְבַּרַךְ הַרְבֵּה יוֹתֵר מִגְּבַר? **רב**
- א' קנט.** בְּשָׁנִים הָאֲחֵרוֹנוֹת קִבַּלְתִּי הַרְבֵּה בְּזִיוּנוֹת, וְאֲנִי לֹא מִצְלִיחָה לְשַׁכַּח אוֹתָם. מָה אַעֲשֶׂה? **רג**
- א' קס.** מִצַּד אֶחָד אֲנִי רוֹצֵה לְלַקֵּחַ עִם פֶּאֶה, כְּדֵי שֶׁלֹּא יָרֵאוּ אֶת שַׁעְרִי, וּמִצַּד שְׁנֵי אֲנִי חוֹשֵׁשֵׁת מִדְּבַרֵּי אֱלוֹ שָׁאוּסְרִים פֶּאֶה. **רה**
- א' קסא.** אֲנִי בֶן אַרְבָּעִים, וּמְרַגֵּשׁ שֶׁאֲנִי מוֹצֵא אֶת דְּרָכֵי בְּחַיִּים, הַכֵּל תְּקוּעַ. **רח**
- א' קסב.** בְּעֲלֵי צְרִיף לְעֵבֵר נִתּוּחַ בְּגַב בְּעַקְבוֹת תִּיאָנָה, אֵךְ הַרוֹפְאִים חִלּוּקִים בְּדַעְתָּם לְגַבִּי הַנִּתּוּחַ. **רי**
- א' קסג.** אֲחוֹתִי הִתְאַסְּלָמָה, חִיָּה עִם עַרְבֵי פֶלֶסְטִינִי, וְעוֹמְדָת לְהִתְחַתֵּן אִתּוֹ. מָה עוֹשִׂים? **רבי**
- א' קסד.** עֲבַרְתִּי יְלָדוֹת קָשָׁה מְאֹד, מִכּוֹת רָצַח וְהִתְעַלְלוֹת, וּמֵאֵז הַחַיִּים שְׁלִי הִפְכוּ קָשִׁים מְאֹד. **רטו**
- א' קסה.** סִבְתָּא שְׁלִי חוֹלָה בַּמַּחְלָה הָאֲרוּרָה, וְנִמְצָאת בְּמִצָּב קְרִיטִי, וְאֲנִי זְקוּקָה לְחִזּוּק וְעִדוּד. **ריז**
- א' קסו.** אֲנִי עוֹבְדָת בְּפָנֵימִיָּה לְנַעַר בְּמִצּוּקָה, וְאֲנִי סוֹבְלָת שֶׁם מְאֹד. הָאֵם כְּדָאִי לִי לְעִזּוֹב? **ריט**
- א' קסז.** יוֹם הַלְדוּתִי מִתְקַרֵּב, וּבְרַצוֹנִי לְשָׁאֵל מָה רְאוּי וּכְדָאִי לְעִשׂוֹת בַּיּוֹם זֶה? **רכא**

תִּכְן הַעֲנִינִים

יא

- א' קסח.** קְרוּבַת מְשַׁפְּחָתִי מְשַׁתֶּפֶת אוֹתִי בְּבַעֲיוֹת בְּשָׁלוֹם־
הַבֵּיַת שְׁלֶהָם. הָאֵם לְנִסּוֹת לַעֲזוֹר לָהֶם? **רַכב**
- א' קסט.** בְּעָלִי אֲבָחַן כַּחֲוָלָה בְּיַנְרְקִסְיִזְס', הוּא מְשַׁתְּלֵט
עָלֵינוּ וְהַחִיִּים אֵתוּ בְּלִתֵּי נִסְבָּלִים **רַכז**
- א' קע.** מַה דַּעְתּוֹ שֶׁל מוֹהֲרָא"ש בְּעֵנָן הַפּוֹלְמוֹס שְׁנִתְּהוּהָ
לְאַחַרְוֹנָה לְגַבֵּי רֹאשׁ הַשְּׁנָה בְּאוֹמְנוֹ? **רַכז**
- א' קעא.** אֲנִי לֹא מִסְתַּדֵּר עִם אִשְׁתִּי וְרוֹצֵה לְהַתְּקַרֵּשׁ, אֵךְ לֹא
אֶעֱשֶׂה זֹאת לְפָנַי שְׁתַּגִּידוּ לִי מַה דַּעְתְּכֶם **רַלב**
- א' קעב.** אֲנִי כּוֹתֵב לְכֶם כְּבָר עֶשֶׂר שָׁנִים, אֵךְ לְאַחַרְוֹנָה
כְּמַעַט וְאֵינִי מְקַבֵּל תְּשׁוּבָה בְּחֻזָּה **רַלז**
- א' קעג.** מִדּוּעַ הֵלַל הַזְּקוֹן הִיָּה כְּעַפְרָ לְכָל מִי שֶׁבָּא אֵלָיו
וּבָזָה אֶת עֲצָמוֹ? **רַלט**
- א' קעד.** נִתְּתִי הַרְבֵּה צְדָקָה, אֵךְ עֲדִין לֹא מְצֵאתִי אֶת זְוִיגִי.
מַה עוֹד עָלַי לַעֲשׂוֹת? **רַמב**
- א' קעה.** מֵאִז מוֹתָה הִטְרָאֲגִי שֶׁל אִמִּי, הַפְּסֻקָתִי לְהַדְלִיק
נְרוֹת שְׁבֵת. הָאֵם אֲנִי נוֹהֵג כְּשׁוֹרָה? **רַמד**
- א' קעו.** רַבְּנוּ ז"ל אָמַר, שְׁעַל־יָדַי כָּל שִׂיחָה שְׁלוֹ יְכוּלִים
לְהִיּוֹת אִישׁ כְּשֶׁר. הָאֵם הַכּוֹנֵה גַם עַל שִׂיחוֹת
הַמְדַבְּרוֹת מְגַשְׁמִיּוֹת? **רַמז**
- א' קעז.** רַבְּנוּ רָצָה שְׁנִסְפֹּר לְבִנְיָנוּ אֶת הַסְּפּוֹר הַמוּבָא
בְּחַיִּי־מוֹהֲר"ו, בְּסִימָן פ"ג. מַה מִּנְחָד בְּסְפּוֹר
הַזֶּה? **רַמט**
- א' קעח.** אֲנַחְנוּ לֹא מְרַצִּים מְהִישׁוּב בּוֹ אֲנוּ מִתְּגוֹרְרִים,
הָאֵם לַעֲבֹר לְמָקוֹם אַחֵר? **רַנא**
- א' קעט.** רוֹצִים לְהַצִּיעַ לִי בַּחוּרָה שְׁגֹדוֹלָה מִמְּנֵי בְּשֵׁשׁ
שָׁנִים. מַה דַּעְתּוֹ שֶׁל הַרְבֵּי? **רַנג**

א' קפ. נִפְגַּשְׁתִּי עִם בַּחוּרָה, שְׁסַפְרָה שְׁלַכְמָה בַּחוּרִים
שְׁהִיו אֵתָּה בְּקֶשֶׁר, קְרוּ אַרְוָעִים טְרָאגִיִּים. הָאֵם
לְהַמְשִׁיד לְהַפְגֵּשׁ?

רנה

א' קפא. מֵאִזְ שָׁבַנִי הַקְטָן נִבְהַל מִכָּלֵב, כֹּל דָּבָר מִפְחִיד
אוֹתוֹ, וְהוּא לֹא מוֹכֵן לִישָׁן לְבַד

רנו

א' קפב. יֵשׁ מְנַהֵג לְתֵת לַכֹּלָה בְּחֶפֶז טַבְעַת כֶּסֶף עִם הָאוֹת
ה' עָלֶיהָ. הָאֵם זֶה מְנַהֵג טוֹב?

רנח

א' קפג. הַגַּעֲתִי לְהַבְנֶה, שְׁהַתְגַּלְגְּלָה בִּי נִשְׁמָתוֹ שֶׁל רַבִּי
חַיָּא. אֵיךְ אֶפְשָׁר לְדַעַת שְׁזָה לֹא דְמִיּוֹן?

רס

א' קפד. אֲנִי צְרִיךְ לְהַכִּין עֲבוּדָה בְּנוֹשָׂא 'בְּאַרְהַ שֶׁל מְרִיס',
אוּדָה מְאֹד לְרַב אֵם יוֹכֵל לְכַוֵּן אוֹתִי

רסג

א' קפה. אֲנִי נִמְשַׁכֵּת תְּמִיד לְעַצְבוֹת וְדְכָאוֹן, וְאֲנִי לֹא יוֹדַעַת
לְמָה זֶה קוֹרָה לִי

רסו

א' קפו. מִדּוּעַ יֵשׁ צְדִיקִים שְׁעֲבוּדְתָם בְּצַעֲקוֹת וּתְנוּעוֹת
מְשֻׁנוֹת, וְיֵשׁ צְדִיקִים שְׁמִתְנַהֲגִים בְּפִשְׁטוֹת
גְּמוּרָה?

רסט

א' קפז. בְּעָלִי מִתְנַהֵג בְּגִסוֹת רוּחַ וּמִשְׁפִּיל אוֹתִי, וְאֲנִי
סוֹבֵלֶת וּמְמַרְמֶרֶת, מָה עָלִי לַעֲשׂוֹת?

רעא

א' קפח. נִקְלַעְנוּ לְחוּבוֹת, וְיֵשׁ לָנוּ נוֹשִׁים, וְאֵינָנוּ מַצְלִיחִים
לְצִאֵת מִהַמְצַב הַזֶּה

רעה

א' קפט. שְׁמַעְתִּי מֵעֵבֶר לְדָלֶת, שְׁהִיָּה לָכֶם וְכוּחַ סוֹעֵר עִם
מִישָׁהוּ לְגַבִּי רֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוֹמֵן

רעט

א' קצ. הַצִּיעוּ לִי כַּמָּה שְׂדוּכִים, אֵדָּה הַבַּחוּרוֹת דָּחוּ אוֹתִי
בְּגִלְלַת הַזָּקֵן. הָאֵם אֶפְשָׁר לְסַדֵּר אֶת
הַזָּקֵן?

רפו

תִּכְן הַעֲנִינִים

יג

א' קצא. אין לי עבודה, ומשעמם לי מאד לשבת בבית, מה הצדיק ממליץ לי לעשות? **רפט**

א' קצב. מה הפונה "משנה מקום משנה מזל"? ומה הקשר בין המקום שהאדם גר להצלחה שלו? **רצא**

א' קצג. כיצד ראוי להתנהג בפגישת שדוך, האם גם במעמד כזה יש לשמר את העינים? **רצב**

א' קצד. האם יש לאדם פתחון פה ואפשרות לדבר עם ה' ותברך ביום הדין לאחר פטיירתו? **רצה**

א' קצה. אני מאד רוצה ללמוד תורה, אבל לא מצליח. מה העצה להתמדה בתורה? **רצט**

א' קצו. זכיתי להיות בציון רבנו ז"ל. מה עוד צריך לעשות, כדי לתקן את העברות החמורות בהן נכשלתי? **שא**

א' קצז. האם כדאי לי לעזוב את משפחתי לכמה חודשים, כדי לעבד בחו"ל ולהחזיר חובות? **שה**

תפלה לזכות לצאת מתאוה **נא**

תפלה למציאת הזוג **רנו, רפח**

תפלה לבטול פח המדמה ממוהרנ"ת ז"ל **רסא**

תקון הכללי **שיג**

**גַּם לָכֶם יֵשׁ שְׂאֵלָה?
עֲכָשׁוּ הַהֲדָמֹנוֹת הַנְּדִירָה
לְשֵׁאל שְׂאֵלָה וּלְקַבֵּל תְּשׁוּבָה -
אֶפְשָׁרִית!**

**בְּמִסְפַּר הַטֵּלְפוֹן שֶׁל
מְשִׁרְד הַקְּהֵלָה בִּיבְנֵאל -
04-6656666**

**אוּ בְדָאָר אֶלְקֵטְרוֹנִי -
info@breslevcity.co.il**

**אוּ בְאִתְר הָאיִנטֵרְנֵט -
www.breslevcity.co.il**

הַקְדָּמָה

הַסֵּפֶר הַזֶּה הוּא הַחֵלֶק הָעֲשׂוּרִי בְּסִדְרַת "שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת בְּחִסְדוֹת בְּרֶסֶלֶב". וְבוֹ מוֹפִיעוֹת שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת בְּנוֹשָׁאִים שׁוֹנִים וּמְגֻנָּיִם, הַנוֹתְנוֹת מֵעֲנָה לַתְּהִיּוֹת וּסְפָקוֹת שֶׁל מִתְקַרְבִּים חֲדָשִׁים לְדַרְכָּהּ שֶׁל חִסְדוֹת בְּרֶסֶלֶב, וְכֵן לְתַלְמִידִים וְתִיקִים, אֲשֶׁר מֵעֲנִינִים לְדַעַת אֶת דַּעַתוֹ שֶׁל רַבְּנוֹ הַקְּדוֹשׁ רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסֶלֶב זי"ע, וְאֵת הַדֶּרֶךְ שֶׁלֹּאמוֹד אוֹתָנוּ.

הַשְּׁאֵלוֹת שֶׁהִגִּיעוּ מִכָּל רַחְבֵי הָעוֹלָם, נִשְׁלַחוּ לְלִשְׁכַת כְּבוֹד קִדְשַׁת מוֹהֲרַא"ש שְׁלִיט"א — הַצַּדִּיק מִיבְּנֵי אֵל, אֲשֶׁר הִשִּׁיב עֲלֵיהֶן בְּאִפְּן אִישִׁי, הַתְּשׁוּבוֹת אוֹצְרוֹת בְּתוֹכָן עֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִיךָ לְהַחְזִיק מֵעֲמֹד בְּכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִקְטָן וְעַד גְּדוֹל, בְּרוֹחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְאִיךָ לְהִתְמוֹדֵד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים בְּזֶה הָעוֹלָם.

מֵאַמְצִים גְּדוֹלִים נַעֲשׂוּ עַל מְנַת לְהַגִּישׁ לְקוֹרְאִים אֶת הַסֵּפֶר בְּאִפְּן מְהִדָּר וְאִיכוּתִי, וּבְלִבְנוֹ תַקְוָה, שֶׁכָּל מִי שִׁיקְרָא בְּסֵפֶר הַזֶּה, יִהְיֶה וַיִּחְיֶה אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד, וַיִּמְצָא תְשׁוּבָה גַם לְשְׁאֵלוֹתָיו הַפְּרֻטִיּוֹת, כִּי לְמִירוֹת שֶׁהַמְּכַתְּבִים נִכְתְּבוּ בְּאִפְּן אִישִׁי לְשׁוּאֵל, מֵיעֲדִים הֵם לְכָל אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל.

עַל-יְדֵי שְׂאֵתָה נֹטֵל עֲצָה מֵהָרֵב, עַל-יְדֵי-זָה
תִּזְכָּה לִישׁוּעָה.

(ספֿר־הַמִּדּוֹת, אוֹת עֲצָה, סִימָן ה')

אִי אֶפְשָׁר לָבוֹא לְאֱמוּנָה, אֶלָּא עַל-יְדֵי אֱמֶת...
וְאִי אֶפְשָׁר לָבוֹא לְאֱמֶת, אֶלָּא עַל-יְדֵי
הַתְקַרְבוּת לְצַדִּיקִים, וְיִלְךְ בְּדַרְךְ עֲצָתָם.

(לְקוּטֵי-מוֹהַב"ן, חֶלֶק א', סִימָן ו')

שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת בְּחִסְדוֹת בְּרִסְלָב

א' עה.

מִי־הוּא 'מְשִׁיחַ בֶּן־יוֹסֵף'? וּמָה תַּפְקִידוֹ?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת עֵידוֹן: שְׁלוֹם.
אֶשְׁמַח אִם הָרַב יוּכַל לְהַסְבִּיר לִי מִי־הוּא 'מְשִׁיחַ בֶּן־
יוֹסֵף' וּמָה תַּפְקִידוֹ. כָּל טוֹב.

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נָח, כ"ח תְּשׁרִי ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל עֵידוֹן, נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

יֵשׁ כָּלֵל: "מִי שִׁיּוּדַע אֵינּוּ מְדַבֵּר, וּמִי שֶׁמְדַבֵּר אֵינּוּ יוֹדַע", וְלִכֵּן לָמָּה לְהַפְגִּס וּלְדַבֵּר בְּדַבְרִים שֶׁאֵנְחָנוּ לֹא יוֹדְעִים וְלֹא מְבִינִים וְכוּ' וְכוּ'? וְלָמָּה לָנוּ לַחְקוֹר בְּדַבְרִים שֶׁאֵינָם שִׂיכִים אֵלֵינוּ וְכוּ' וְכוּ'?

וּבְכָלֵל אֶתָּה צְרִיף לְדַעַת, שֶׁפֶל מִי שֶׁמְדַבֵּר שֶׁהוּא מְשִׁיחַ וְכוּ', סִימָן שֶׁהַשְׁתַּבְּשׁוּ שְׂכָלוֹ וְדַעַתוֹ וְכוּ', וְחִי בְדַמְיוֹנוֹת גְּדוֹלִים וְכוּ', וּצְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְהִזָּהֵר מִמֶּנּוּ וְכוּ', לֹא כְמוֹ

שְׁנוּהַג הַיּוֹם שֶׁכָּל מִשְׁגָּע וּמְטָרָף וְכוּ' וְכוּ', מְצַהֵיר עַל עֲצוּמוֹ
שֶׁהוּא מְשִׁיחַ וְכוּ', וְזֶה מְצַהֵיר עַל עֲצוּמוֹ שֶׁהוּא מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף
וְכוּ', אֵין זֶה אֶלָּא דְמִיּוֹן אַחַד גְּדוֹל שֶׁהִשְׁתַּבֵּשׁ לוֹ שְׁכָלוֹ
לְגַמְרֵי.

אָדָם צָרִיף תָּמִיד רַק לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ שִׁיְהִי כָּל
רְצוֹנוֹתָיו לְעִשׂוֹת אֶת רְצוֹנוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְלֹא יִרְצֶה שׁוֹם דְּבַר אַחַר
מִבְּלַעֲדֵי רְצוֹנוֹ, וַיַּעֲסֵק בְּתוֹרָה וּבַתְּפִלָּה וּבְקִיּוּם מְצוּוֹת
מַעֲשִׂיּוֹת דִּיקָא, וְלֹא יִבְלַבֵּל אֶת עֲצוּמוֹ מִשׁוֹם דְּבַר אַחַר, וְדִיקָא
עַל-יְדֵי-זֶה הוּא יִגְדֵּל בִּירְאָת שָׁמַיִם שְׁלֵמָה, וְלִכְּן אָנִי מֵאֵד
מִבְּקֵשׁ אוֹתָךְ, שֶׁתִּכְנִיס בְּדַעְתְּךָ, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת
בְּלַעֲדֵי יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וּבְמַחְשָׁבָה
זוֹ תָּמִיד תִּלְוֶךָ, וְזֶה יִטְהַר אוֹתָךְ מֵהַכֵּל, כִּי כְּשֶׁבֵר יִשְׂרָאֵל רַק
חֹשֶׁב מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, עַל-יְדֵי-זֶה נִדְבַק בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא,
וְנִצַּל מִכָּל רַע, אֲשֶׁרִי הָאָדָם שְׂזוּכָה לְהִכְנִיס בְּמַחְמַשׁ שְׁבָתוֹ
תָּמִיד אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדֵי יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, וּמְצִיר לְפָנָיו אֵיף שֶׁהַכֵּל
לְכָל הוּא אֹר הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְהוּא נִמְצָא בְּתוֹךְ הָאֹר,
אֲשֶׁר אֵין עוֹד תַּעֲנוּג כַּתַּעֲנוּג הַזֶּה.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע
בְּתַפְלִיתִי שְׂאֵנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּהִיָּה לְךָ הַצְּלָחָה
מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁפִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' עו.

מי הם 'החסידים הנפולים'? ומדוע הם
מסכנים כל-כך?

שאלה:

מאת יעקב: לכבוד קדשת הצדיק.
קראתי באחד המכתבים שכתבתם, שצריכים להזהר
מאד מהחסידים הנפולים, כי הם יכולים לקרר את
האדם בעבודת השם ובאמונת חכמים, ולהורידו
לשאול תחתית. מי הם 'החסידים הנפולים'? ומדוע
הם מסכנים כל-כך?

תשובה:

בצורת השם יתברך, יום ראשון לסדר נח, כ"ח תשרי ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יעקב, גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך לדעת, שצריכים מאד מאד לשמור מחסיד שנפל,
אשר הוא מסכן מאד מאד, עד כדי כך, שכתב מוהרנ"ת ז"ל
(לקוטי-הלכות, ראש-חדש, הלכה ז', אות נב): אדם צריך לקבוע בעצמו
שיהיה איה שיהיה, אף-על-פי-כן יהיה חזק בדעתו, שלא
יהיה נסוג אחר לגמרי מהשם יתברך, ולא ייאש את עצמו
לעולם, ולא יהיה מהחסידים הנפולים, שהם גרועים
ממשמדים, רחמנא לצלן וכי, עין שם; וכן הוא (לקוטי-הלכות,
שלוחין, הלכה ה', אות יז): עקר התגרות והסתת הבעל-דבר,
שמבקש תואנות ועלילות לשוב ולפל, חס ושלום, לזהמת
המדמה, בפרט אחר הסתלקות הצדיק, שאומר הרי כבר אפס

תקנה, חס ושלום, ועמלק מתגבר, שהוא בחינת עצם התגברות היצר הרע, שמתעורר בהתגברות עצומה בכל פעם, ועתה מה נעשה עוד, והפסילים חוזרים לאחוריהם, שזהו בחינת מה שקורין חסידים נפולים, רחמנא לצלן, שזה גרוע מהכל, כמו ששמעתי מפיו הקדוש וכו', עין שם.

והנה כדי להנצל מלהיות חסיד שנפל, יש רק עצה אחת, שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סב): עקר כל הדברים הן התחלה. כי כל ההתחלות קשות מחמת שיוצא מהפך אל הפך וכו'. ועל-כן בכל פעם ופעם שנוסע להצדיק, צריך שיראה שיבוא בכל פעם מחדש. לא כמו שכבר היה אצל הצדיק, ועכשו הוא בא פעם שנית, רק כמו שלא היה מעולם אצל הצדיק, ויהיה אצלו כמו שבא עכשו מחדש פעם ראשון. כי העקר הוא ההתחלה, כי כל ההתחלות קשות, נמצא, שעקר כח העבודה של כל הימים אינו אלא ההתחלה. וכפי הכח וההתלהבות של ההתחלה, כן הולך ומתנהג בעבודתו, כי העקר היא ההתחלה. על-כן צריך להתחיל בכל פעם מחדש, כי פן ואולי לא היתה התחלתו כראוי, ואם כן גם כל עבודתו אינה בשלמות כראוי, כי הכל מתנהג כפי ההתחלה.

על-כן צריך להתחיל בכל פעם מחדש, ולבוא להצדיק מחדש, בכח ההתלהבות גדול, והתגברות חדשה לעבודת השם יתברך, כדי שתהיה עבודתו כראוי כפי כח ההתחלה. וכן בכל פעם ופעם צריך לחשש חשש זה, פן לא התחיל עדין כראוי, וצריך להתחיל ולבוא להצדיק בכל פעם מחדש, עין שם.

רואים מכל זה, כשאדם עושה בכל פעם התחלה חדשה,

והוא מכניס בְּדַעְתּוֹ שְׁעָדִין לֹא הִתְחִיל, הֵן בְּהִתְקַרְבוֹת אֶל הַצַּדִּיק, עֲכָשׁוּ הוּא בָּא מִחֲדָשׁ אֶל הַצַּדִּיק כְּאִלוּ מְעוֹלָם לֹא הָיָה אֲצִלוּ וְכוּ', וּכְמוֹ-כֵן בְּכָל פַּעַם כְּשָׁבָא לְהִתְבּוֹדַד לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא מִתְחִיל מִחֲדָשׁ, וְאוֹמֵר לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, עֲכָשׁוּ אֲנִי בָּא אֵלֶיךָ מִחֲדָשׁ, וְרוּצָה לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה" וְכוּ' וְכוּ', וְכֵן בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, שְׁעוֹשָׂה בְּכָל יוֹם וּבְכָל פַּעַם הִתְחִלָּה חֲדָשָׁה כְּאִלוּ אִף פַּעַם לֹא לָמַד, כְּעֵין שְׁאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (רש"י תבוא טו, טו): בְּכָל יוֹם יִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ חֲדָשִׁים, כְּאִלוּ קִבְּלֶתֶם הַיּוֹם מִהֵרָ סִינִי, כְּאִלוּ בּוֹ בַּיּוֹם נִצְטוּיֶתָ, וְכֵן הִיא (תַּנְחומָא תבוא): בְּכָל יוֹם תִּהְיֶה הַתּוֹרָה חֲבִיבָה עֲלֵיכֶם כְּאִלוּ הַיּוֹם הַזֶּה קִבְּלֶתֶם אוֹתָהּ מִהֵרָ סִינִי.

וְלָכֵן כְּשֶׁבֵר יִשְׂרָאֵל הוֹלִיךְ בְּדֶרֶךְ זֶה, אֲזִי הוּא אִף פַּעַם לֹא יִפֹּל, כִּי הַנְּפִילָה בָּאָה מִגְּאוֹת וַיִּשׁוֹת, שְׁנֹדְמָה לוֹ שֶׁהוּא כְּבָר מִזְמַן מְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק וְכוּ', וּמִבֵּין אֶת הַצַּדִּיק וְכוּ', וְכֵן הוּא כְּבָר רָגִיל לְהִתְבּוֹדַד וְכוּ', וּמִתְבּוֹדַד הַרְבֵּה וְכוּ', וּמָה צְרִיךְ עוֹד לְהִתְבּוֹדַד?! וְכֵן בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, הוּא אוֹמֵר לְעֲצָמוֹ, שְׁכָּבֵר לָמַד וַיּוֹדַע לָלַמַּד וְכוּ', מָזָה יְכוּלָה לְהִיּוֹת נְפִילָה גְדוֹלָה מְאֹד, עַד שֶׁהוּא בְּעֲצָמוֹ יִהְיֶה חֲסִיד שְׁנֵפֶל שְׁגָרוּעַ מִמְשַׁמַּד, רַחֲמָנָא לִישְׁזָבֵן, וּכְבָר אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת נְפִילָה, סִימָן ט'): מִי שְׁנֹפֶל מִיִּרְאָתוֹ, בִּידוּעַ שְׂיִרְאָתוֹ לֹא הֵיִתָּה טְהוֹרָה.

וְלָכֵן רַק זוֹ הַעֲצָה לְהִנָּצֵל מִלְּהִיּוֹת חֲסִיד שְׁנֵפֶל וְכוּ', שְׁתַּמִּיד יַעֲשֶׂה הִתְחִלָּה חֲדָשָׁה. וּכְבָר אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שִׁחוֹת-הַר"ו, סִימָן נא): אֵין טוֹב לְהִיּוֹת זָקֵן, הֵן חֲסִיד זָקֵן, וְהֵן צַדִּיק זָקֵן, זָקֵן אֵין טוֹב, כִּי צְרִיךְ רַק לְהִתְחַדָּשׁ בְּכָל יוֹם לְהִתְחִיל בְּכָל עֵת מִחֲדָשׁ.

וְאִם יֵלֶךְ בְּאֶפְנֵי הַזֶּה, הוּא אֶף פֶּעַם לֹא יִפְלֵ מִמְדְּרָגָתוֹ,
אֲשֶׁרֵי הַשׁוֹמֵר אֶת עֲצָמוֹ מִכָּל זֶה, וְזוֹכֵה לַעֲשׂוֹת בְּכָל יוֹם
הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, שְׂאֵז אֶל רַב טוֹב הַצָּפוֹן יִזְכֶּה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרֵכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' עז.

אֲנִי עוֹמְדָת לְהִתְחַתֵּן, וְאֲשַׁמַּח אִם תּוּכְלוּ לְהַדְרִיף
אוֹתִי וּלְכַתֵּב לִי הַנְּהִיגוֹת יִשְׂרָאֵל לְחַיֵּי נְשׂוֹאִין
מִצְלָחִים

שְׂאֵלָה

מֵאֵת בְּרֵכָה: לְכַבוֹד הַצְּדִיק.

בְּרוּךְ הַשֵּׁם, זְכִיתִי לְמַצֵּא אֶת בְּרִי-זוּגִי, וְאֲנִי עוֹמְדָת
לְהִתְחַתֵּן בְּקִרְוֹב. אֲנִי לוֹמְדָת אֶת הַהִלְכוֹת הַנְּחוּצוֹת,
וּמִשְׁתַּתַּפֵּת בְּשַׁעֲרֵי הַשְּׂקִפָּה כַּהֲכַנָּה לְחַיֵּי הַנְּשׂוֹאִין.
אֲשַׁמַּח מְאֹד אִם הַצְּדִיק יְדְרִיף אוֹתִי, וְיִכְתֵּב לִי
הַנְּהִיגוֹת יִשְׂרָאֵל לְחַיֵּי נְשׂוֹאִין מִצְלָחִים, כִּי אֲנִי רוֹצֵה
לְהִתְחַיֵּל אֶת הַחַיִּים בְּרִגְלֵ יָמָיִן וְעַם הַקְּדָמוֹת נְכוֹנוֹת,
כְּדֵי שְׁבִיתֵנוּ יְהִי בֵּית קְדוֹשׁ וְטָהוֹר, עִם שְׂמִחָה
וְאַהֲבָה תָּמִיד.

תּוֹדָה רַבָּה, וְיִהִי רַצוֹן, שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁלַם לְכֶם
שְׂכָרְכֶם עַל כָּל פְּעֻלַּתְכֶם לְמַעַן כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, וְיִשְׁלַח
לְכֶם רְפוּאָה שְׁלֵמָה וְנַחֲת, אָמֵן!

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְפַּדֶּה, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נח, כ"ח תְּשׁוּבָה ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רב אֶל בְּרִכָּה תַחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

"מִזָּל טוֹב" לְקִרְאֵת הַנְּשׂוּאִין, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂתַזְכֵּי לְבָנוֹת בֵּית נַאֲמָן בְּיִשְׂרָאֵל.

הַעֲקָר שְׂזוּג טְרֵי צְרִיכִים לְדַעַת, שְׁעַלֵּיהֶם לְעַבֵּד הַרְבֵּה עַל נִקְדַּת הַשְּׂמֻחָה, שְׁהַבְעֵל וְהָאִשָּׁה תָּמִיד יִהְיוּ בְּשֻׂמְחָה, וְאִנִּי מִכְרַח לְהַגִּיד לָכֵס, שְׁנֵה הַדְּבָר הַכִּי קָשָׁה, כִּי טָבַע שֶׁל אָדָם, שְׁנִמְשָׁךְ תָּמִיד אַחַר הַעֲצָלוּת וְהַמְרִירוֹת וְהַדְּכָאוֹן וְכוּ', וּבְפֶרֶט שְׁהַחֲתָן וְהַכֹּהֵן בָּאִים מְשֻׁנֵּי עוֹלָמוֹת אַחֲרִים לְגַמְרֵי וְכוּ', וְכוּ', וּמִשְׁתֵּי עֲדוֹת אַחֲרוֹת וְכוּ', מְנַהֲגִים אַחֲרִים וְכוּ', טָבָעִים אַחֲרִים וְכוּ', זֶה מַה שְּׂמוֹנֵעַ אֶת הַשְּׂמֻחָה מֵהַבְעֵל וְהָאִשָּׁה.

וְלִכֵּן אֲשַׁרִּי הַזּוּג שְׂמִיִּשְׁבִּים אֶת דַּעַתְם, כִּי חָבֵל עַל הַמְרִיבוֹת וְהוֹפּוּחִים וְהָאִי הַבָּנוֹת וְכוּ' וְכוּ', כִּי יִמִּינוּ כְּצֵל עוֹבֵר, הִנֵּה אֲנִיחֵנוּ כָּאֵן, וְהִנֵּה אֲנִיחֵנוּ יוֹצְאִים מִכָּאֵן. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן סא), שְׁהַשְּׂבָעִים שְׁנֵה פּוֹרְחִים כְּמוֹ רְבַע שְׁעָה, וְכֵן אָמַר (ש"ס, סִימָן קח): אָדָם בְּשִׁבִיל תַּעֲנוּג קָטָן שֶׁל רְבַע שְׁעָה, יָכוֹל לְאָבֵד אֶת כָּל הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא.

וְלִכֵּן אֲשַׁרִּי הַזּוּג שְׂמִתְחִילִים אֶת חַיֵּי נְשׂוּאֵיהֶם עִם שְׂמֻחָה וְהַבְּנָה הַדְּדִית, וְלִכְבֵּד וְלִיָּקָר אַחַד אֶת הַשְּׂנִי, וְדַיְקָא עַל-יְדֵי-זֶה יַצְלִיחוּ בַּחַיֵּי נְשׂוּאֵיהֶם.

וְכֵן כָּל זוּג שְׁזָכוּ לְהַתְחַתֵּן, צְרִיכִים לְהִיּוֹת מְאֹד מְאֹד שְׂמִחִים וְעֲלִיזִים, כִּי רַבֵּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן

רסה), שְׁקָדָם שֶׁהַנְּשׂוּמוֹת יוֹרְדוֹת כְּאֵן לְזֶה הָעוֹלָם, לְמַעַלָּה הֵם נִשְׁמָה אַחַת, וּכְשִׁיּוֹרְדִים לְזֶה הָעוֹלָם מִתְפַּצְּצִים, הַזְכָּר יוֹרֵד דְרָף זוּג הוֹרִים אַחַד, וְהַנְּקֵבָה יוֹרְדַת דְרָף זוּג הוֹרִים אַחֲרֵים, וְעַד שְׂמוּצָאִים אַחַד אֶת הַשְּׁנַי לִקְחָ זְמַן, כִּי יֵשׁ הַמּוֹן עֲכוּבִים, כְּמֵאמָרָם ז"ל (סנהדרין כב.): 'קָשָׁה זְוִיגוֹ שֶׁל אָדָם כְּקָרִיעַת יַם סוּף'; וּבְרַגַע שְׂמוּצָאִים אַחַד אֶת הַשְּׁנַי, הֵם מִתְאַחֲדִים יַחַד, וְזוֹ הַשְּׂמִיחָה הִכִּי גְדוֹלָה.

וְלִכֵּן הַמִּפְתָּח לְחַיֵּי נִשְׂוִאִים מְאֻשְׂרִים — לְקַבֵּל עַל עֲצָמָם תְּמִיד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְאֵף פַּעַם לֹא לַעֲשׂוֹת בְּקִרְתָּ אַחַד עַל הַשְּׁנַי, וְלָדוֹן אַחַד אֶת הַשְּׁנַי לְכַף זְכוּת, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכּוּ לְבָנוֹת בֵּית נְאֻמָּן בְּיִשְׂרָאֵל.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלְתֵי שְׂאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּהִיָּה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְגִּי תִשְׁכִּילִי וְתִצְלִיחִי.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' עה.

מִצְאוֹ, שְׂרַמַת הַסֶּכֶר בְּדָם שְׁלִי גְבוּהָה מְאֹד,
וּמֵאִז אֲנִי מְטַרְד וּמְתוּחַ

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת בְּנֵימִין: לְכַבּוֹד הַרַב הַצְּדִיק רַבִּי אֱלִיעֶזֶר שְׁלֵמָה שִׁיק שְׁלִיט"א, שְׁלוֹם וְיִשְׁע רַב.
בְּשָׁבוֹעַ שְׁעֵבֶר עֲשִׂיתִי בְּדִיקוֹת דָּם, וּמִצְאוֹ שְׂרַמַת הַסֶּכֶר בְּדָם שְׁלִי גְבוּהָה מְאֹד. יֵשׁ לִי הַיּוֹם תּוֹר לְבְּדִיקוֹת

רופא, ואני מאד מתווח ומטָרד. חשוב לי לציין, שלאחרונה עברנו במשפחה טרגדיה קשה — נכדתי היקרה נפטרה, וזה השפיע מאד על מצב רוחי. האם יתכן שפעת זה משפיע גם על מצב בריאותי? אודה מקרב לב לעצתכם וברכתכם.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נח, כ"ח תשרי ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל בנימין, נרו נאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

פתיב (קהלת ב, יד): "החכם עיניו בראשו"; עליך לדעת, אשר עם ספרת לא משחקים, צריכים תכף-ומיד לעשות דיאטה חזקה מאד, ועם רצון טוב יכולים להוריד את הספר בדם, הן אמת שהמספר הזה גבוה וכו', עם כל זאת עם רצון טוב יכולים עוד להוריד את זה, ואם מתרשלים בזה, אזי תצטרך כל החיים לקחת זריקות של אינסולין וכו', ולכן תהיה חכם, ותכף-ומיד תשמר מאד מאד מה שאתה אוכל, והקדוש-ברוך-הוא ישלח לך רפואה שלמה, רפואת הנפש ורפואת הגוף גם יחד.

העקר שבכל העקרים, אתה צריך להתחזק ביותר שאת וביתר עז, ולדעת מה שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קיט), שכל בני העולם כלם מלאים יסורים, אין גם אחד שיהיה לו עולם הזה, ואפלו העשירים הגדולים ואפלו השרים, אין להם שום עולם הזה כלל, כי כל ימיהם פעם ומכאובות, וכלם מלאים טרדות ודאגות ועצבות ויגון ואנחה תמיד, וכל אחד יש לו יסורים מיוחדים, ואין גם אחד מכל העשירים והשרים, שיהיה לו הכל כסדר כרצונו תמיד, וכלם

כְּאֶחָד מִלְאִים יִסּוּרִים וּדְאָגוֹת תָּמִיד, וְזֶה בְּרוּר וְיָדוּעַ לְכָל מִי שֶׁבָּקִי קָצַת בָּהֶם וּבִדְרָכֵיהֶם.

וְאֶפְלוּ מִי שֶׁנִּדְמָה עָלָיו, שֵׁיִשׁ לוֹ הָעוֹלָם הַזֶּה בְּשִׁלְמוֹת, וַיֵּשׁ לוֹ כָּל הַתְּעוּנוּגִים, עֲשֶׂר וּנְכָסִים וְכָבוֹד וְהוֹן רַב וְאֶרְמוֹנוֹת גְּדוֹלִים וְכָלִים נִפְלְאִים וְתִכְשִׁיטִין וְסִגְלַת מְלָכִים וְכוּ' וְכוּ', אִם יִסְתַּפְּלוּ בּוֹ טוֹב טוֹב, יֵרָאוּ שֶׁגַם הוּא מְלֵא פֶעַס וּמְכַאֲבוֹת הַרְבֵּה תָּמִיד בְּכֹמָה מִיָּגִי אֲפָנִים וְעִנְיָנִים, וְכִמוּ שֶׁאָמַר שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ (קֹהֶלֶת ב'): "גַּם כָּל יָמָיו פֶּעַס וּמְכַאֲבוֹת", וְכַתִּיב (אִיּוֹב יד): "אָדָם לַעֲמַל יֵלֵד קָצֵר יָמָיו וְשֹׁבַע רִגְזוֹ", וְזֶה כּוֹלֵל כָּל בְּנֵי אָדָם שֶׁבַּעֲוֹלָם מִקְטָן וְעַד גְּדוֹל, כִּי כָּלֵם נוֹלְדוֹ לַעֲמַל וּמְלָאִים רִגְזוֹ וְיִסּוּרִין, וְאִין שׁוֹם עֲצָה וְתַחֲבוּלָה לְהַנְצִיל מֵעַמַּל וַיִּגּוֹן הַזֶּה, כִּי אִם לְבִרְחַת לַהֲשֵׁם יִתְבַּרֵךְ וְלַעֲסֹק בַּתּוֹרָה. וְכִמוּ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה יג, סִימָן ז'): "אָדָם לַעֲמַל יֵלֵד" — 'אֲשֶׁרִי מִי שֶׁעֲמַלוֹ בַּתּוֹרָה', הֵינּוּ מֵאַחַר שֶׁכָּל אָדָם נוֹלֵד לַעֲמַל, וְאִי אֲפָשָׁר לְהַמְלִיט מִזֶּה בְּשׁוֹם אֲפֹן, אֲפֹלוּ אִם יִהְיֶה לוֹ כָּל חֲלָלִי דְעֵלְמָא, בְּוִדְאִי יִהְיֶה לוֹ עֲמַל וְיִסּוּרִין וּדְאָגוֹת הַרְבֵּה, עַל-כֵּן הִחָכְסָם עֵינָיו בְּרֵאשׁוֹ, שֶׁיִּהְפֹּךְ הָעַמַּל לַעֲמַל שֶׁל תּוֹרָה, אֲשֶׁר בְּשִׁבִיל זֶה נוֹלֵד — שֶׁיַּעֲמַל בַּתּוֹרָה, וְאִזּוֹ אֲשֶׁרִי לוֹ, כִּי נִצַּל מֵעַמַּל הָעוֹלָם הַזֶּה, וְזוֹכֵה לְחַיֵּי עוֹלָם הַבָּא.

וְלִכֵּן אִף שֶׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ צְרוֹת וְיִסּוּרִים וּמְרִירוֹת וּמְכַאֲבוֹת וּמִשְׁפָּרִים וְגַלִּים וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת עָלֶיךָ לְהַתְּחַזֵּק בִּיתֵּךְ שְׂאֵת וּבִיתֵךְ עוֹ, וְלִדְעַת שֶׁכָּאֵן זֶה הַגִּיהֵנוּם וְכוּ', וְאִם רוֹצִים לְהַנְצִיל מִהַגִּיהֵנוּם הַזֶּה צְרִיכִים רַק לְהַכְנִיֵס אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְתוֹךְ הַחַיִּים שְׁלוֹ, כְּפִעִין שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרֵכוֹת ה.): כָּל שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא חָפֵץ בּוֹ — מְדַכָּאוֹ בְּיִסּוּרִין, אִם קִבְּלָם — יִרְאֶה זֶרַע יִאֲרִיךְ יָמָיו.

תִּאֲמִין לִי, שְׂאֲנִי מִבֵּין אֶת שְׁבָרוֹן לִבְךָ מֵה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ וְכוּ', עִם כָּל זֹאת צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק וּלְהַחֲזִיק אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל הַכּוּחוֹת, כִּי כִּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה צ"ד, סִימָן ה'): 'רַבִּי בְּרַכְיָה אוֹמֵר, אֵין הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִיַּחַד שְׂמוֹ עַל בְּרִיָּה כְּשֶׁהוּא חַי, אֶלָּא עַל בְּעָלֵי יְסוּרִין'; וְאָמְרוּ (פְּסִיקְתָּא רַבְתִּי): 'אֲשָׁרֵי אָדָם שֶׁנִּגְעוּ בּוֹ יְסוּרִין, וְכִבֵּשׁ רַחֲמָיו וְלֹא קָרָא תִּגְרָ'.

אֲנִי יוֹדֵעַ, שֶׁזֶּה מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, עִם כָּל זֹאת מְכַרְחִים לְהִתְחַזֵּק וּלְהִמָּשִׁיךְ אֶת הַחַיִּים, יַעֲזוֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂמִמְתְּקוֹ מִכֶּם כָּל הַדִּינִים עַל-יְדֵי פֶלֶא עָלְיוֹן, וְהַכֵּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' עט.

אָמַא שְׁלֵי עוֹבְרֵת בְּחַיִּים דְּבָרִים קָשִׁים. הָאֵם שְׂמָה 'לִילָה' הוּא הַגּוֹרֵם לְכָךְ?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת לִיאֵת: לְכַבּוֹד קְדוּשַׁת הַצַּדִּיק, שְׁלוֹם וּבְרַכָּה, וְשִׁתְּזַכּוּ לְבְרִיאוֹת אֵיתְנָה.
לְאִמִּי שִׁתְּחִיָּה קוֹרְאִים 'לִילָה', וְכַאֲשֶׁר הִיא עֹלְתָה לְאֶרֶץ מְרוֹסָיָה בְּגִיל שְׁבַע-עֶשְׂרֵה הוֹסִיפוּ לָהּ בְּתַעֲוִדַת הַזֵּהוּת שֶׁם נוֹסֵף — 'עֲלָה', אִךְ הִיא אֵינָה מְשַׁתְּמָשֶׁת בּוֹ. עוֹבְרִים עָלֶיהָ בְּחַיִּים דְּבָרִים קָשִׁים, וְכִשְׁהִתְנַעֲצוּ

עם כמה אנשים שמבינים, נאמר לנו, שיתכו והגורם
לכו הוא השם שלה שדומה לשם ליליית. מה דעתו
של הרב בענין?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נח, כ"ח תשרי ה'תשע"ג.

שלום רב אל ליאת תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

היא צריכה להשתמש רק עם השם צלה, ולהוריד את
השם לילה, כי זה שם מסכן מאד, וצריכים מאד מאד לשמר
אילו שמות נותנים להילדים.

ראי למסר את נפשך לקיים מצות כבוד אם בשלמות, כי
כך אמרו חכמינו הקדושים (תנא דבי אליהו רבה, פרשה כו): 'כל
העולם בלו של הקדוש-ברוך-הוא, ואין הקדוש-ברוך-הוא
מבקש מהאדם רק שיכבד אב ואם'; ואמרו (קדושין ל:):
'שלשה שתפין הן באדם, הקדוש-ברוך-הוא, ואביו ואמו,
בזמן שאדם מכבד את אביו ואת אמו, אמר הקדוש-ברוך-
הוא, מעלה אני עליהם כאלו דרתי ביניהם וכבדוני'; רואים
מזה, אם מכבדים אבא ואמא, בזה מכבדים את הקדוש-
ברוך-הוא.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע
בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה
מרבה, ובכל אשר תפני — תשפילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' פ.

**איך אָפֿשֶׁר לְהַסְבִּיר לְאִשְׁתִּי, שְׂאִין לָהּ מָה
לְהַתְבַּיֵּשׁ, וְשַׁעֲלֶיהָ לְהִיּוֹת גָּאָה בְּצַנִּיעוֹת שְׁלָה?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת אָבִי: לְכַבּוֹד הָרַב שְׁלוֹם.
אִשְׁתִּי מִתְלַבֶּשֶׁת בְּבִגְדִים גְּבוּלָיִים — אָמְנָם צְנוּעִים,
אָבֵל לֹא מִסְפִּיק. זֶה מְאֹד מְפָרִיעַ לִי, וְכִשְׂאֵנִי מַעִיר לָהּ
עַל כֵּן, הִיא אוֹמֶרֶת שְׂאֵנִי צוֹדֵק, אֵךְ קוֹשֶׁה לָהּ לְהִיּוֹת
שׁוֹנָה מִחֲבֵרוֹתֶיהָ, שְׁגַם מִתְלַבְּשׁוֹת כְּכֹה. אִיךְ אָפֿשֶׁר
לְהַסְבִּיר לָהּ, שְׂאִין לָהּ מָה לְהַתְבַּיֵּשׁ, וְשַׁעֲלֶיהָ לְהִיּוֹת
גָּאָה בְּצַנִּיעוֹת שְׁלָה?

תְּשׁוּבָה:

בְּצִוְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נַח, כ"ח תְּשׁרִי ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל אָבִי, גְּרוֹ וְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֲתָה צְרִיךְ לְדַעַת, שְׁעַם כַּח אִי אָפֿשֶׁר לְפַעַל שׁוּם דְּבָר,
רַק בְּדַרְכֵי נַעַם, לְהַסְבִּיר לָהּ אֶת חֲמַר הָעֲנָנִין, זֶה שְׁהָאִשָּׁה
מִתְלַבֶּשֶׁת בְּבִגְדִים לֹא צְנוּעִים, וּמְכַשִּׁילָה אֶת אַחֲרִים, עַל זֶה
בָּא עֲנָשׁ מְאֹד מְאֹד חֲמוּר, כִּי זֶה לֹא כָּל-כֵּן פְּשׁוּט, כִּי אִשָּׁה
שְׁהוֹלֶכֶת בְּדַרְכֵי הַפְּרִיצוֹת גּוֹרְמַת רַע לְעֲצָמָה, וְתֵלֵד בְּנִים לֹא
טוֹבִים, וְהַבְּנִים וְהַבְּנוֹת יְמוּתוֹ כְּשֶׁהֵם קְטָנִים, וְכִבֵּר הָאִירִיךְ
ה'חֲפֵץ-חַיִּים' ו"ל בְּזֶה מְאֹד, וְגִלָּה אֶת גְּדֹל הָעֲנָשׁ שֶׁל הָאִשָּׁה
הַהוֹלֶכֶת בְּבִגְדֵי שַׁחַץ וּפְרִיצוֹת, וּמְכַשִּׁילָה אַחֲרִים בְּרֵאוֹת

אסורות, אָשר אין לתאר ואין לשער את גדל הסבל שהיא תסבל אחר-כָּף. ולכן למה היא צריכה את זה?

אני מאד מקונה, שעם הסברה נכונה אשתף תבין, ולצערנו הרב, אנחנו שומעים בכל פעם אסונות גדולים שקורים דיקא עם נשים צעירות וכו', ומי יודע אם זה לא בשביל שהיא מכשילה גברים בהסתפלות רעות וכו', שזה מביא להרהורים רעים וכו', והחוטא ומחטיא את אחרים, אין לו תרופה, רחמנא לישזבן, ולכן אשרי האשה שמקפידה מאד מאד ללכת בבגדים צנועים דיקא, שאז תזכה שיצאו ממנה בנים חיים וקיימים, ותלמידי חכמים אמתיים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה תשכיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' פא.

בננו סובל כבר שנים מהפרעות נפשיות, ולדברי הרופאים אין לבעיות אלו פתרון. אנא עזר לנו!

שאלה:

מאת אשר ורבקה: שלום לרב. אנו זקוקים לעצה

ודברי חיזוק מהרב:

בננו סובל כבר שנים מהפרעות נפשיות. הרופאים הממחים שבדקו אותו ואבחנו אצלו סימנים של סכיזופרנניה, פרנויה ודיפרסיה, ולדבריהם אין

לבעיות אלו פתרון מלא ברפואה המודרנית. כל היום הוא יושב בבית מבלי לעשות דבר, ואנחנו מרגישים כמו פקעת עצבים, שהולכת להתפוצץ בכל רגע. אגא, כבוד הרב, עזר לנו, כי אנחנו אובדי עצות!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נח, כ"ט תשרי ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אשר ורבה שׁיחיו.

לנכון קבלתי את מכתבכם.

אני מכרח להגיד לכם, שעל-פי חכמת הרפואה, הרופאים טוענים, שאין על זה שום תרופה, אבל אנחנו יודעים את הכלל מה שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות ט) על הפסוק (שמות כא, יט): "ורפא ירפא" — מכאן שנתנה רשות לרופא לרפאות. ואמרו צדיקים, שנתנה רשות לרופא לרפאות, אבל לא ליאש.

מה שפן יכולים לעשות, וזה הנשק הכי חזק שלנו, רק לברח אל הקדוש-ברוך-הוא, ולהתפלל אליו יום יום שעה שעה וכו'.

ובין כך צריכים להתחזק מאד מאד, כי זו מחלה מאד מאד קשה, ואלו היסורים הכי קשים ומרים להורים, שפשוט משתגעים ממנו, ומכל שפן כשהוא אלים, רחמנא לישזבן, ההורים יכולים לצאת מהדעת ממנו.

ולכן ההכרח להתחזק בכל מיני התחזקות שרק יכולים, כי זה נסיון קשה מאד מאד, ואמרו חכמינו הקדושים (ברכות ה): 'כל שהקדוש-ברוך-הוא חפץ בו מדכאו ביסורין, ואם קבלם יראה זרע יאריך ימים', צריכים לסבל ולשתק וכו',

וְלִסְבֵּל וְלִשְׁתַּק וְכוּ', כְּמֵאמְרָם ו"ל (בְּרֵכוֹת סב.): 'קִבְּלָה דִּיִּסּוּרָא שְׁתִּיקוּתָא'; עֲצָה לְקַבֵּל אֶת הַיִּסּוּרִים רַק לִשְׁתַּק, וְלֹא לְהִתְלַוֵּן, חֵס וְשְׁלוֹם, עַל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי מָה אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים וּמְבִינִים וְכוּ', לְמָה זֶה בָּא עֲלֵינוּ צָרָה כְּזוֹ, צְרִיכִים רַק לְזַכֵּר מָה שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (פְּנִחוּמָא כִּי תצא): 'צְרִיף הָאָדָם לְהַחְזִיק טוֹבָה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּזִמְן שְׁהִיִּסּוּרִין בְּאִין עָלָיו, לְמָה? מִפְּנֵי שְׁהִיִּסּוּרִין מוֹשְׁכִין אֶת הָאָדָם לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא'; כִּי כְּשֶׁאָדָם שְׁבוּר לְגַמְרִי, אִזּוּ הוּא פּוֹנֵה רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (פְּסִיקְתָא רַבְתִּי): 'אֲשֶׁרִי אָדָם שְׁנַגְעוּ בּוֹ יִסּוּרִין וְכַבֵּשׁ רַחֲמָיו וְלֹא קָרָא תִּגְרָ'.

הַיִּסּוּרִים הָאֵלּוּ אֵי אֶפְשָׁר לְהַסְבִּיר לְשׁוּם בֶּן-אָדָם שְׁלֹא עָבַר אֶת זֶה וְכוּ', עַד כְּדֵי כָּךְ, שְׁאָמַר ה' חֲזוּן-אִישׁ זִי"ע, מִי שֵׁשׁ לוֹ בְּבִיתוֹ בֶּן אֹרֶב מִחַלֵּת נֶפֶשׁ וְכוּ', אוֹ תִסְמַנֵּת דָּאוּן וְכוּ', רָאוּי לְקוּם לְפָנָיו כְּמוֹ שְׁקָמִים לְפָנֵי אִישׁ מְבַגֵּר אוֹ לְתַלְמִיד חֶכֶם, כִּי הִצְעַר וְהִיִּסּוּרִים וְהַמְרִירוֹת שְׁעוֹבְרִים הַהוֹרִים עִם יְלָדִים כְּאֵלּוּ, זֶה בְּלִתִּי אֶפְשָׁרִי לְהַסְבִּיר בְּשֶׁכֶל אֲנוּשִׁי, זֶה הִצְעַר הַכִּי גָדוֹל שֶׁרַק יְכוּל לְהִיּוֹת, שְׁלֹא יְכוּלִים לְרַפְּאוֹת וְכוּ'.

וְלָכֵן אַתָּה וְאֲשֶׁתְּךָ מְכַרְחִים לְהִתְחַזֵּק בְּהִתְחַזְּקוֹת עֲצוּמָה, וְאִף שֶׁזֶה מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, כִּי סוּף כָּל סוּף יֵשׁ הִרְבֵּה דְבָרִים שְׁאָדָם אֵינוֹ יוֹדֵעַ עַל מָה זֶה בָּא לוֹ, וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (מְכִילְתָא יְתִיר): 'הַיִּסּוּרִין מְרַצִּים יוֹתֵר מִן הַקְּרִבְנוֹת, שְׁהַקְּרִבְנוֹת בְּמִמּוֹן וְהַיִּסּוּרִין בְּגוּף'; וְאָמְרוּ (סִפְרֵי וְאַתְחַנֵּן): 'יְהֵא אָדָם שְׂמַח בַּיִּסּוּרִין יוֹתֵר מִן הַטּוֹבָה, שְׂאֵלּוּ אָדָם בְּטוֹבָה אֵין גִּמְחַל לוֹ עוֹן שְׁבִידוֹ, וּבַיִּסּוּרִין גִּמְחַל לוֹ'.

בּוֹדָאֵי מִי שֵׁשׁ לוֹ חוֹלָה כְּזֶה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, אֶת פְּנֵי

הגיהנום הוא כְּבֵר לֹא יֵרָאֶה, פִּי יֵשׁ לוֹ אֶת הַגִּיהֵנוֹם בְּזֶה הָעוֹלָם, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן. וְחַכְמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים אָמְרוּ (מִלְקוּט אִיּוֹב, רַמְזוֹ תַתְקַח): 'אִיּוֹב אֵלּוּלָא לֹא קָרָא תִגָּר כְּשָׁבָאוּ עָלָיו יְסוּרִין, כְּשֵׁם שְׂאוּמְרִים עֲכָשׁוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, כִּף הָיוּ אוֹמְרִים אֱלֹהֵי אִיּוֹב וְכוּ', אַבְל אִיּוֹב לֹא יָכוֹל הָיָה לַעֲצֹר אֶת עֲצָמוֹ, וְהִצְרִיךְ מְרַב יְסוּרֵיוֹ לְדַבֵּר כִּלְפֵי מַעֲלָה וְכוּ' וְכוּ', רוֹאִים מְזֶה, שְׁגָם עַל אַבְרָהָם, יִצְחָק וְיַעֲקֹב עָבְרוּ יְסוּרִים מְרִים וְקָשִׁים מְאֹד, וְעַקֵּר מַעֲלָתָם — שֶׁלֹּא קָרְאוּ תִגָּר כִּלְפֵי מַעֲלָה, אֶלָּא סָבְלוּ אֶת יְסוּרֵיהֶם בְּדַמְמָה. וְחַכְמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים אָמְרוּ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה צַד, סִימָן ה'): אֵין הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מֵיחַד שָׁמוֹ עַל בְּרִיָּה כְּשֶׁהוּא חַי, אֶלָּא עַל בְּעָלֵי יְסוּרֵין.

וְלִכֵּן אֲשֶׁרֵי הַהוֹרִים שְׁלוּמָדִים אֶת מַדַּת הַסְּבָלָנוּת, וּמְרַגְלִים אֶת עֲצָמָם לְדַבֵּר אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּשִׁפְתַי הָאֵם שְׁלָהֶם, וְיוֹמָם וְלַיְלָה רַק מִתְפַּלְלִים לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, פִּי אֵין מֵה לַעֲשׂוֹת, רַק לְבָרַח אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, וְזֶה הַפְתָּרוֹן זֶו הַרְפוּאָה וְהִישׁוּעָה שֶׁל הַהוֹרִים, שֶׁיֵּשׁ לָהֶם אֶל מִי לְפָנוּת, וְזֶה מְרַחֵב לָהֶם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת.

אֵל תַּחֲשָׁבוּ שְׂאֲנִי לֹקַח אֶת זֶה בְּקִלּוֹת, פִּי אֲנִי מְרַגֵּישׁ אֶת כְּאֲבָכֶם הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב, וְאֵין עוֹד כְּאֵב כְּזֶה, וְאִי אֶפְשֶׁר לְהַסְבִּיר אֶת זֶה לְשׁוֹם בֶּן אָדָם, וְאִף אֶחָד שֶׁלֹּא יִתְנַסֶּה עִם יְסוּרִים מְרִים כְּאֵלוֹ, וְלַעֲצֹרֵי הָרַב, אֲנִי מְאֹד מְאֹד בְּקִי בְּמַחֲלַת הַנֶּפֶשׁ הַזֹּאת, פִּי בָאִים אֶצְלֵי הַמוֹן אֲנָשִׁים עִם אוֹתָהּ בְּעֵינָהּ וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-פִּי דְבָרֵי רַבְנֵי ז"ל אֵין עֲצָה אַחֲרָת, אֶלָּא לְהַתְחַזֵּק וְלְהַתְחַזֵּק וְלְהַתְחַזֵּק, וְלְהַרְבּוֹת בַּתְּפִלָּה וּשְׂיָחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, וְלְהַתְאָזֵר בְּמַדַּת הַסְּבָלָנוּת, פִּי הַיְלָדִים שְׁנוּלְדוּ

במחלת הנפש הזו סכיוזופרניה, פרנויה ודיפרסיה וכו', הם מסכנים בעצמם, הם לא יכולים לעזור לעצמם וכו', ומצד שני הם לא יכולים להתבטא מה מפריע להם?! ומסכנים ההורים, שאינם יודעים מה אתם! וזה הקצר שנוצר בין ההורים לבין אלו שנגחלו במחלת הנפש הזאת וכו' וכו'.

ולכן אין עצה אחרת — רק להתחזק ועוד פעם להתחזק, ולהשתדל כמה שרק יכולים להעלים עין וכו', ולא להסתפל הרבה וכו', כדי שלא יפגסו בלחץ וכו', וכן שלא ילחיצו את הבן שיש לו את המחלה הזו וכו', זה כמו שמכריחים אדם עם רגל אחת לרוץ וכו', הרי זה בלתי אפשרי, כמו־כן זה בלתי אפשרי לצפות מילדים שנגחלו במחלת הנפש הזאת וכו', שיהיו כאחד האדם.

ולכן על ההורים להתאזר בסבלנות, ולא לצפות מהבן שחולה במחלה זו וכו', רק להשתדל לדבר אתם חיובית וכו', ולהשתדל לדון אותם לכף זכות וכו', ולהבין את צערם הקשה וכו'.

הקדוש־ברוך־הוא ירחיב לכם בגשמיות וברוחניות גם יחד, רק אל תתיאשו, אתה תחזק את אשתך, ואשתך תחזק אותך, ושניכם תשתדלו לחזק את הבן, אף שהוא אינו מבין מה שאתם רוצים ממנו וכו' וכו', עם כל זאת תעשו מה שביכולתכם רק להתחזק ולחזק אותו, והקדוש־ברוך־הוא ימתיק את כל הדינים מעל נשמות ישראל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' פב.

**אני משתדל לקיים את כל הסגלות לפרנסה
שהצדיק מלמד אותנו, אך למרות זאת המצב
אינו משתפר**

שאלה:

מאת בנימין: לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א.
אני אברך צעיר, והקדוש־ברוך־הוא ברוך אותי
בחמשה ילדים. לצערי הרב, מצב הפרנסה אינו קל,
וצברתי חובות שונים שמסתכמים יחד בסכום של
מאה ועשרים אלף ש"ח!

אני משתדל לקיים את כל הסגלות לפרנסה שהצדיק
מלמד אותנו: אני גורס בכל יום חיי פרקי משנה,
מברך את ברכת־המזון מתוך הסדור, מתפלל את
שלוש התפלות במנון, ויוצא להפצה מדי יום, אך
למרות זאת המצב אינו משתפר. מה עלי לעשות, כדי
לצאת מהחובות המעיקים הללו, וכדי שתהיה לי
פרנסה בשפע?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נח, כ"ט תשרי ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל בנימין, נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אשריך ואשרי חלקך, שאתה זוכה ללמד בכל יום חיי
פרקים משניות, אשר אין למעלה מזה, וחקמינו הקדושים
אמרו (סנהדרין מב.): במי אתה מוצא מלחמתה של תורה? במי
שיש בידו חבילות של משנה. ומוכא (מדרש תלפיות), שאשר בן

יעקב יושב על פתחו של גיהנום, ומי שהרבה ללמד משניות, אינו מניחו להכנס שם.

ולכן אשרי מי שיגרס בכל יום כמה וכמה פרקים משניות, שהוא הצלחה נצחית, כי משנ"ה אותיות נשמ"ה, משנ"ה עולה כמספר פרנס"ה, שכל המתמיד במשניות, נמשך עליו פרנסה בשפע, וכן אתה מברך ברכת-המזון מתוך הסדור, שזו סגולה לעשירות. ועל כלם — שאתה מתפלל את השלש תפלות: שחרית, מנחה, ערבית במנן דיקא, שאין למעלה מזה, אשריך ואשרי חלקך, וראוי לך לשמח מאד מאד על נעם חלקך על אשר בנחל שם חלקך וגורלך.

כדי להצליח בחיים זכור וגם זכר מה שאמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות שמחה, חלק ב', סימן א'): מי שהוא שמח תמיד, על-ידי-זה הוא מצליח; ולכן תעשה כל מה שביכולתך להתחזק להיות בשמחה, כי השם של פרנסה שהוא חת"ך, היוצא מפסוק (תהלים קמה): "פוחת את ידיך", יוצא גם מפסוק (דברים טז, טז): "והיית אף שמח", ולכן הדבר הראשון אתה צריך להשתדל להיות מאד מאד בשמחה, ולשמח את עצמך, ואף שאני יודע שמאד מאד קשה לך, ומרים לך החיים ממנות, עם כל זאת עם עצבות ומרירות ודאגות לא תבוא לשום דבר, אלא תסתבך יותר.

ולכן הדבר הראשון רק להיות בשמחה, ואם תאמר: כמה יש לי לשמח, הרי אני עני ואביון, ומלא חובות? אלא דע לך, שחכמינו הקדושים אמרו (גדרים מא): 'אין עני אלא מדעת'; עקר העניות תלויה בחסרון דעת, כי המאמין האמתי, שמאמין שאין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, והוא יתברך מנהיג את עולמו בחסד

וּבְרַחֲמִים, בְּצַדִּיק וּבְמִשְׁפָּט, וְדָבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינוֹ נֶעֱשֶׂה מֵעֲצָמוֹ, אֲלֵא בְּהַשְׁגָּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן, עַד כְּדֵי כִּף שְׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (חֵלֶין ז'): 'אֵין אָדָם נוֹקֵף אֶצְבָּעוֹ מִלְּמַטָּה, אֲלֵא אִם-כֵּן מַכְרִיזִין עָלָיו מִלְּמַעְלָה'; אָדָם אֵינוֹ מְקַבֵּל מִכָּה קִטְנָה בְּאֶצְבַּע קִטְנָה אִם לֹא מַכְרִיזִין עַל זֶה קֹדֶם מִלְּמַעְלָה, הָאָדָם הַזֶּה הוּא תְּמִיד שְׂמֵחַ. וְאָמַר רַבֵּנוּ ו'ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת מִמוֹן, סִימָן פג): אֲמוּנָה הוּא טוֹב לְפָרְנֶסָה.

וְלִכֵּן בְּזֶה שֶׁתִּשְׂמַח עִם נִקְדַּת יְהוּדוּתָךְ, שֶׁנִּבְרְאָתָ יְהוּדִי, וְשֶׁלֹּא עֲשֵׂנִי גוֹי כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת, הַשְׂמֵחָה וְהָאֲמוּנָה הַזֹּאת, תִּפְתַּח לְךָ כָּל צְנוּרֵי הַשָּׁפַע וְהַפְּרָנֶסָה.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּהִיָּה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' פג.

מה הדרך הנכונה לנהג עם בחור שהתמכר למחשב, וצופה בסרטים פסולים?

שאלה:

מאת אליהו: שלום לצדיק הקדוש. אני מרבה להתפלל לרפואתכם.

אני מלמד בחורים בישיבה קטנה, ולאחרונה התגלה, שאחד הבחורים החזיק בביתו מחשב וצפה בסרטים פסולים. יש לציין, שמדבר בבחור שמצד עצמו הוא

בחור טוב, אף הוא התמכר למחשב, וקשה לו מאד בלעדיו.

כשהנהגה גלתה זאת, הם דרשו מההורים שיוציאו את המחשב מהבית באפו מנדי, ומאז שהוריו הוציאו את המחשב מהבית, הוא נפל ליאוש, אינו רוצה לבוא לשיבה, ואני חושש מאד, שקעת באשר הוא ללא מסגרת, הוא ידרדר עד התהום. אני מצדי שומר אתו על קשר ומנסה להחזירו.

אני לא יודע אם נהגנו בשורה, באשר לקחנו לו את המחשב בכת, ולכן ברצוני לשאל — כיצד עלינו לנהג להבא: מה הדרך הנכונה להתנהג עם בחור שהתמכר למחשב, אף עדן מגיע לשיבה ולומד תורה; האם עדיף להשאיר לו את המחשב, ולנסות לפעל אצלו בדרך נעם כל זמן שאינו מחטיא אחרים, ולקוות שהתורה תוציא אותו מהטמאה, או שיש לקחת לו את המחשב בכל מחיר, אפלו שזה יגרם לו למשבר גדול, ומי יודע מה יהיה אתו?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נח, כ"ט תשרי ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אליהו, נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

תשואות חן לך על התפלות שאתה מתפלל בעבורי, וראה לעורר גם את התלמידים שלך להתפלל להחלמתי המלאה, כי עדין אני זקוק לרחמי שמים מרבים.

מה אמר לך! בענין המחשב שמחבר לאינטרנט וכו', זו קלה גדולה מאד, כי מי שנקנס בזה, קשה לו מאד מאד לצאת מזה, כי זה בדיוק כמו קורי עכביש שיורק מפיו וכו', וכוף תופס זבובים, ומוצץ להם את המח לגמרי וכו', אותו

דְּבַר הַמַּחֲשֵׁב שֶׁמַּחֲבֵר לְאִינְטֵרְנֵט — זֶה קָלְלָהּ, לֹא רַק לְבַחֲוֵרִים צְעִירִים, אֲלָא לְכָל הַגִּילָאִים וְכוּ', בּוֹדָאִי אִם יְכוּלִים לְהוֹצִיא אֶת זֶה בְּדֶרֶךְ טוֹבָה — אֵין לְמַעֲלָה מְזָה, כִּי תַמִּיד עִם טוֹב פּוֹעֲלִים יוֹתֵר וְכוּ', אַבָּל אִם זֶה לֹא הוֹלֵךְ בְּטוֹב, צְרִיכִים לְהוֹצִיא אֶת זֶה בְּכָל מַחִיר, כִּי עַל כָּלִי מִשְׁחִית הַזֶּה נֹאמֵר (מְשַׁלִּי ב, יט): "כָּל בְּאִיָּה לֹא יִשׁוּבוּן וְלֹא יִשְׁיגוּ אַרְחוֹת חַיִּים".

אֲתָה צְרִיף לְדַעַת, שֶׁהַיּוֹם יֵשׁ קִלְפָה עֲצוּמָה הַכּוֹבֶשֶׁת אֶת כָּל חִלְקָה טוֹבָה, וּמְקַרְרֶת אֶת הָאֲמוּנָה וְאֶת הַיִּרְאָת שְׁמַיִם מִבֵּר יִשְׂרָאֵל, וּמְכַנִּיסָה בּוֹ כְּפִירוֹת וְאֶפִּיקוֹרְסוֹת, וְהוּא הַכָּלִי מִשְׁחִית הַנִּקְרָא אִינְטֵרְנֵט, אֵיפּוֹן וְכוּ', שֶׁבְּזֶה יְכוּלִים לְרְאוֹת כָּל מִינֵי שְׁקוּץ, תְּעוּב, עֶרֶם וְזֵהוּם, וּמֵאֲמַלְלִים אֶת עֲצָמָם וְכוּ' וְאֶת הַיְלָדִים וְכוּ'.

וְלִכֵּן הָעֵקֶר לְזַרֵק מֵהַבֵּית אֶת הַדְּבַר הַזֶּה וְכוּ' וְכוּ', וְכָף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סִנְהֵדְרִין מ"ה): "אֵין יֵצֵר הָרַע שׁוֹלֵט אֲלָא בְּמָה שֶׁעֵינֵינוּ רוֹאוֹת"; וְאָמַר הַחֶכֶם: "אֵין חוֹצֵץ בְּפָנָי הַתְּאוּהָ כַּעֲצִימַת הָעֵינַיִם", וְאָמַר: "אֵין לָךְ אֵיבָר בְּאֲבָרֵי הָאָדָם, שֶׁיִּגְרַם לוֹ מְכַשׁוּל כְּמוֹ הָעֵינַיִם".

וְלִכֵּן אֲסוּר בְּהַחֲלֵט, שֶׁיְהִיָּה בְּבֵית מַחֲשֵׁב אִינְטֵרְנֵט, כִּי זֶה הוֹרֵס אֶת כָּל חִלְקָה טוֹבָה שֶׁל הַיְהוּדוֹת, וּמּוֹרִיד אֶת הַיִּרְאָת שְׁמַיִם עַד הַשְּׁאוּל, רַחֲמָנָא לִישׁוּזְבֵן, וּמָה גַם שֶׁמֵּאֲבָדִים אֶת הַיְלָדִים, כִּי יֵלֵד שְׁלוֹקַח כָּלִי מִשְׁחִית כְּזֶה בְּתוֹךְ יָדוֹ וְכוּ', הוּא כְּכֹר נוֹפֵל בְּשְׁאוּל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתִיו, וְלִכֵּן אֲשַׁרִי מִי שֶׁמִּבְעַר אֶת הַחֲמִץ הַזֶּה מִבֵּיתוֹ, וְאִזּוֹ הַשְּׂכִינָה תִשְׁמַר עָלָיו.

וְאֲתָה בְּתוֹר מְלַמֵּד תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן שֶׁל בַּחוּרִים בְּגִיל בֶּרֶם-מְצוּנָה וּמַעֲלָה, עָלֶיךָ לַעֲשׂוֹת כָּל מָה שֶׁבִּיכְלֶתְךָ

לְשַׁכְנֵעַ אוֹתָם לְזַרֵּק אֶת הַכְּלִי מִשְׁחִית הַזֶּה מֵהֶם, וְזִכְוֹתָךְ תִּגְדֹּל בְּשָׁמַיִם.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלְתִי שְׂאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, שֶׁתְּהִיָּה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֵבָה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁפִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' פד.

הַחֲלוּם שְׁלִי זֶה לְהִיּוֹת יְהוּדֵי כְּשֵׁר, וְשֵׁאוּבֵל לְשֵׁלֵם אֶת כָּל הַחוּבוֹת שְׁלִי. הַאֵם אֲזָכֶּה לְכַדֵּךְ?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת גִּיא: לְכַבּוֹד הַצְּדִיק הַיָּקָר, שְׁלוֹם וּרְפוּאָה שְׁלָמָה. תּוֹדָה רַבָּה עַל הַמְּכַתְּבִים הַמְּחַזְּקִים וְהַמְּעוֹדְדִים שְׂאֵתָה כּוֹתֵב לָנוּ, וְתוֹדָה עַל סִפְרֵי "אֲשֶׁר בִּנְחַל" וְיִשְׂאֵלוֹת וְתִשׁוּבוֹת בְּחִסְדוֹת בְּרִסְלָב, שֶׁבְּזִכְוֹתָם אֲנִי מִרְחִיב אֶת יְדִיעוֹתַי, וּמְתַחַזֵּק בְּאַמוּנַת חֻכְמִים בְּרַבְּנוּ ז"ל.

זְכִיתִי לַחֲזֹר בְּתִשׁוּבָה לִפְנֵי שְׁנֵתִים, הַתְּחַתְּנָתִי, וְכַעַת אֲשֵׁתִי בְּהַרְיוֹן. אֲנַחְנוּ מִקְפִּידִים וּמְהַדְרִים בְּכִשְׁרוֹת, שׁוֹמְרִים עַל טְהָרַת הַמִּשְׁפָּחָה, וְאֲנִי מִשְׁתַּדֵּל לְלַכֵּת לְשַׁעוּרֵי תוֹרָה מְדֵי יוֹם. הַתְּחַלְתִּי גַם לַגָּרֵס מִשְׁנֵיּוֹת, וְלִלְמַד 'שְׁנַיִם מִקְרָא וְאַחַד תְּרַגּוּם'. לְמֵרוֹת שֶׁהִשְׁתַּנְּתִי בְּפִנְיָמִיּוֹת וּבְחִיצוֹנִיּוֹת, אֲנִי מְרַגֵּשׁ שְׂעֵדָן אֲנִי רְחוּק מִלְּהִיּוֹת יְהוּדֵי כְּשֵׁר, לַפְּעָמִים עוֹלִים וְצָפִים בְּמִחְשַׁבְתִּי הַרְהוּרִים מִהַעֲבֹר הַחֲלוּנִי שְׁלִי, וְגַם בְּעֵינַי קִדְשָׁה יֵשׁ לִי הַרְבֵּה מִה לְשַׁפֵּר.

בנוסף לכל, רובץ עלי חוב שמציק לי מאד, ואני לא רואה פרגע מהיכן לשלם אותו. החלום שלי זה להיות יהודי כשר ופשוט, שבהיות שאלנו יהיה בית של תורה ואמונה, ושאוכל לשלם את כל החובות שלי. האם אזכה לכך?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נח, כ"ט תשרי ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל גיא, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לרקד כל יום מרב שמחה, שזכית לחזור בתשובה שלמה, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (ברכות לד.): 'במקום שבעלי תשובה עומדים, שם אין צדיקים גמורים יכולים לעמד'.

וכן העולה על הכל — שזכית להתחתן, אשר זו השמחה הכי גדולה, ובזה ראוי לך לשמח מאד מאד, ולהודות ולהלל ולשבח את הקדוש-ברוך-הוא, שזכית למצא את נשמתך וכו' וכו', כי כך אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר), חלק א', סימן רסה), שקדם שהנשמות יורדות כאן בזה העולם, למעלה הן נשמה אחת, וכשירדות לזה העולם מתפצלות. הזכר יורד דרך זוג הורים אחד, והנקבה יורדת דרך זוג הורים אחרים, ועד שמוצאים אחד את השני לוקח זמן, פי יש המון עכובים, כמאמר ז"ל (פנה"רין כב.): 'קשה זוגו של אדם בקריעת ים סוף'; וברגע שמוצאים אחד את השני, הם מתאחדים יחד, וזו השמחה הכי גדולה. ועל אחת כמה וכמה שאשתך כבר מעברת, בזה ראוי לך לשמח יותר ויותר, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שהכל יעבר בקלות ותוליד בנקל.

אני מאד מאד מבקש אותך, שתשתדל לשמח וליקר את אשתך, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא טו.): 'לעולם יהא אדם זהיר בכבוד אשתו, שאין ברכה מצויה בתוך ביתו של אדם אלא בשביל אשתו, שנאמר (בראשית יב): 'ולאברם היטיב בעבורה'', והינו דאמר להו רבא לבני מחוזא, אוקירו לנשיכוו כי היכי דתתערתו' [תכבדו ותיקרו את נשותיכם כדי שתתעשרו]; ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן סט), שעקר העשירות באה בזכות האשה.

ודע לך, שעקר התשובה לשכח את כל העבר שלך לגמרי, כי כך גלה לנו רבנו ז"ל (שיחות הר"ן, סימן כו): אצל העולם השכחה היא חסרון גדול בעיניהם, אבל בעיני יש בהשכחה מעלה גדולה. כי אם לא היתה שכחה, לא היה אפשר לעשות שום דבר בעבודת השם יתברך, אם היה זוכר כל מה שעבר, לא היה אפשר לו להרים את עצמו לעבודתו יתברך בשום אופן, גם היו מבלבלים את האדם מאד כל הדברים שעוברים עליו. אבל עכשו על-ידי השכחה, נשכח מה שעבר וכו'.

וענין זה הוא דרך עצה טובה גדולה מאד בעבודת השם יתברך, כי על-פירב יש לאדם בלבולים רבים וערבוּב הדעת מאד ממה שחלף ועבר. בפרט בשעת התפלה, שאז באים עליו כל הבלבולים, ומערבבים ומעקמים את דעתו ממה שכבר עבר. לפעמים יש לו בלבולים מענין המשא ומתן שלו ועסקי ביתו וכיוצא, באשר כי לא טוב עשה בענין זה וכיוצא, וכך היה צריך לעשות וכיוצא בזה הדבר. ויש שמבלבלים אותו בעת עבודתו בתורה או בתפלה וכיוצא, בהפגמים שפגם מקדם, באשר שבענין זה לא עשה פהגן נגדו יתברך וכיוצא בזה הרבה מאד. באשר ידוע לכל אדם

בעצמו. על-פני השקחה היא עצה טובה גדולה מאד לזה, שתכף-ומיד שחולף ועובר הדבר, יעביר ויסלק אותו מדעתו לגמרי, ויסיח דעתו מזה לגמרי. ולא יתחיל לחשב עוד במחשבתו בענין זה כלל.

ואתה צריך לדעת, שכל זמן שיש לך רצונות וכסופים חזקים מאד מאד להיות איש פֶּשֶׁר, ולצאת מכל העבר שלך ומכל הדמיונות שלך כו' וכו', זה בעצמו יחזק אותך יותר ויותר לעשות את רצונו יתברך, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שאתה ואשתך יחד תאהבו אחד את השני, ותכנו בית נאמן בישראל, ויהיה השלום והאהבה שרוי אצלכם תמיד, ועל-ידי-זה השכינה תהיה בביתכם, ובמקום שהשכינה נמצאת, שם הברכה מצויה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' פה.

ביצד אפשר לשמש תלמידי חכמים מבלי להנזק מהקפדה שלהם?

שאלה:

מאת דוד: מצינו באין ספר מקומות בדברי חכמינו, זכרונם לברכה, שלמדונו את מעלת המצוה לשמש את תלמידי החכמים והצדיקים שבדור. ואלו היום, כשלמדתי את הדף היומי, ראיתי את דברי רבא בר

מחסיא, שאמר, שעדיף לעבד אצל ערבי מאשר לעבד אצל תלמיד חכם וצדיק, שמה יקפיד עליו. איך מסתדרים דברי הגמרא הנ"ל עם שאר מאמרי חכמינו, זכרונם לברכה, המדברים בשבח שמוש תלמידי חכמים?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נח, כ"ט תשרי ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל דוד, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לזכור מה שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות מ:): 'אפלו קרא ושנה ולא שמש תלמידי חכמים, הרי זה עם הארץ'; כי העקר בזה העולם לשמש צדיקים, ועל-ידי-זה גם הוא יהיה צדיק, וכעין שגלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר), חלק א', סימן קפו): מה שמספרין מופתים מהצדיקים שבמדינות קיר"ה, הוא מחמת שאנשיהם הם אנשים כשרים ומאמינים בהצדיקים.

פי על-ידי אמונה שהם מאמינים בדברי הצדיק, על-ידי-זה נתגלין מופתים, פי באמת הצדיק בודאי מלא מופתים, וכשהוא מאמין בהצדיק, ונותן עיניו ולבו על דברי הצדיק, על כל דבור ודבור, פי מאמין שכל דבריו אמת וצדק, ובכונה מכוננת, אזי אחר-כך כשבא לביתו, כל מה שיאירע אתו, הוא מסתכל היטב על כל דבר שיאירע לו, ומבין למפרע בדברי הצדיק שדבר עמו בהיותו אצלו, שזו היתה פונת הצדיק שרמז לו בתוך דברים שדבר עמו, וכן כל דבר ודבר שיזדמן לו, הוא מוצא הכל בדברי הצדיק למפרע, שרמז לו שיהיה כן, נמצא, שנעשה ונתגלה המופתים על-ידי-זה.

וְלִכֵּן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרִכוֹת ז'): גְּדוּלָה שְׁמוּשָׁה
 שֶׁל תּוֹרָה יוֹתֵר מִלְמוּדָה, כִּי כְּשֶׁמְשַׁמְשִׁים אֶת הַצַּדִּיק, אֵיךְ
 שְׁהוּא מִתְגַּלֶּה לְפָנָיו דְּבָרִים שֶׁלֹּא יָדַע וְלֹא הֵבִין בְּשֶׁכֶל עֲצָמוֹ,
 אֲלֹא אִם לֹא רָאָה קֶדֶם אֶת הַנְּהַגוֹת הַצַּדִּיק, וְאֵתָה צָרִיךְ לְדַעַת,
 שֶׁהַצַּדִּיקִים הֵם לֹא קַפְדָּנִים וְלֹא מְעַנִּישִׁים, אֲבָל אָדָם צָרִיךְ
 שְׁיִהְיֶה לוֹ שֶׁכֶל לֹא לְהִתְחַצֵּף לְהַצַּדִּיק, כִּי אִזּוֹ בְּאַמֶּת יִקְבֹּל
 עָנֹשׁ, וְלִכֵּן כְּשֶׁבָּאִים אֶל צַדִּיק, צָרִיכִים לְבֹא עִם לֵב אֲמִתִּי,
 וְלִלְמַד מִמֶּנּוּ אֵיךְ לְעַבֵּד אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע
 בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתִּהְיֶה לְךָ הַצְּלָחָה
 מְרֵבָה, וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁפִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' פו.

הָאִם זֶה נְכוּן, שְׁמִי שֶׁלֹּא אָמַר אֶת ה'תְּקוּן
 הַכְּלָלִי בְּעֶרְבַּ רֵאשׁ הַשָּׁנָה בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל,
 הַפְּסִיד אֶת כָּל עֲנִין רֵאשׁ הַשָּׁנָה?

שְׂאֵלָה:

מֵאַתְּ אֵלֵינוּ: שְׁלוֹם לְמוֹהֲרָא"שׁ.
 שְׁמַעְתִּי שְׂאוּמְרִים, שְׁמִי שֶׁלֹּא אָמַר אֶת ה'תְּקוּן הַכְּלָלִי
 בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל בְּעֶרְבַּ רֵאשׁ הַשָּׁנָה, הַפְּסִיד אֶת כָּל עֲנִין
 רֵאשׁ הַשָּׁנָה, וּכְאֵלוֹ לֹא פָּעַל כְּלוּם. הָאִם זֶה נְכוּן?

תשובה:

בצורת השם יתברך, יום שני לסדר נח, כ"ט תשרי ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אליהו, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך מאד מאד להיות שמח, שזכית להיות אצל רבנו ז"ל בראש השנה, ולא לבלבל את עצמך בבלבולי חנם, כי כך אמר רבנו ז"ל (חיי-מוהר"ן, סימן תג): הראש השנה שלי עולה על הכל, והיה פלא אצלי, מאחר שהמקרים שלי מאמינים לי, ולמה לא יזהרו כל האנשים המקרים אלי, שיהיו כלם על ראש השנה, איש בל יעדר, כי כל הענין שלי הוא רק ראש השנה, והזהיר לעשות כרוז, שכל מי שסר אל משמעתו ומקרב אליו, יהיה על ראש השנה אצלו, לא יחסר איש, ומי שזוכה להיות על ראש השנה, ראוי לו לשמח מאד מאד, כמו שכתוב (נחמיה ח'): "אכלו מעדנים ושתו ממתקים, כי חדות הנוי"ה היא מעוזכם", וזה נאמר על ראש השנה.

ולכן מאחר שזכית להיות בראש השנה אצל רבנו ז"ל, עליך לרקד כל יום ויום כל השנה, כי היום יש פמה מבהלים ומבלבלים בין אנשי שלומנו, שאינם מתבישים לומר אחרת מדברי רבנו ז"ל, ומדברים שטיות, שלא צריכים להיות באומן בראש השנה וכו' וכו', והם עוד נקראים מנהיגים, שפפרוש אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סא), שיש מפרסמים ומנהיגים, שאינם יכולים להנהיג את עצמם, ואיך ינהיגו את אחרים?! ולכן צריכים מאד מאד לשמור מאנשים פאלו וכו', ולכן תרקד מרב שמחה, שזכית להיות אצל רבנו ז"ל על ראש השנה, ובזה אתה יכול להחיות את עצמך כל השנה.

אָנִי מְאֹד מְאֹד מִתְחַנֵּן אֵלֶיךָ, שְׂאֵל תְּהִיָּה בְּטָלָן, תִּלְמַד בְּכָל יוֹם אֶת הַדָּף הַיּוֹמִי אֶפְלוּ בְּגֵרָסָא, כִּי כָף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (עֲבוּדָה זָרָה יט): לְעוֹלָם לִיגְרִיס אֵינִישׁ, וְאָף עַל גַּב דְּמִשְׁפַּח וְאָף עַל גַּב דְּלֵא יָדַע מֵאֵי קָאָמַר; כִּי דָף גְּמָרָא יִשְׁמַר אוֹתָךְ מִכָּל רַע, וְיִמְשִׁיף עֲלֶיךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדִיד. הַדָּף הַיּוֹמִי שֶׁל הַיּוֹם הוּא שֶׁבֶת י"ב, אַתָּה לֹא יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר מַה זֶה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם דָּף גְּמָרָא, זֶה יִשְׁמַר אוֹתָךְ מִכָּל מַרְעִין בִּישׁוֹן, וְיִמְשִׁיף עֲלֶיךָ שְׂמִירָה עַל-יְדֵי אַרְבָּעָה מְלַאכֵי הַשְּׂמִירָה: גְּבֻרִיאַל, מ'יכָאֵל, ר'פָּאֵל, א'וֹרִיאַל; שְׁהֵם רְאִישֵׁי תְבוֹת: ג'מ'ר'א', הַלּוֹאֵי שְׁהֵייתָ מְצִיית אוֹתִי, לֹא הֵייתָ מִתְחַרְט, כִּי דָף גְּמָרָא בְּיוֹם זֶה חַיּוֹת לְהַנְפֹּשׁ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלְתִי שְׂאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתִּהְיֶה לְךָ הַצְלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' פז.

בְּתִי לֹא מִצְלִיחָה לְהַפְקֵד בְּהַרְיוֹן נוֹסָף. הָאֵם כְּדָאֵי לָהּ לְהַתְחִיל בְּטַפּוּלֵי פּוּרִיּוֹת?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת שׁוֹשְׁנָה: לְכַבּוּד כְּבוֹד קַדְשֵׁי הָאֲדָמוּר שְׁלִיט"א, שְׁלוֹם וּבְרָכָה.

מֵאֲזוּ שְׁבִתִי הַתְּחַתְּנָה, הִיא וּבַעֲלָה צַפּוּ לְהַפְקֵד בְּזָרַע שֶׁל קַיִמָא בְּמִשְׁךָ כְּמָה שְׁנִים, אֵךְ לֹא זָכוּ... לִפְנֵי כְּמָה שְׁנִים הִיא שְׂמָעָה שְׂאֲמַרְתָּם, שְׂבַמְקוּהָ שֶׁל יִבְנָאֵל יֵשׁ

סגלה גדולה, וְכַל אִשָּׁה עֲקָרָה שֶׁתִּטְבַּל בוֹ — מִבְּטָח
 לָהּ שֶׁתִּפְקֹד. הִיא עֲשֵׂתָה זֹאת, וְלֵאחֶר חֲדָשִׁים הִיא
 נִפְקָדָה!

כַּעֲת הִיא מְאֹד רוֹצָה עוֹד יָלֵד, אֲךָ לְצַעֲרֵנוּ הִישׁוּעָה לֹא
 מֵגִיעָה... הָאֵם כְּדַאי לָהּ לְהִתְחִיל בְּסִדְרַת טְפוּלִים, עַל
 אִף הַקָּשִׁי הַפִּיזִי וְהַנַּפְשִׁי הַכְּרוּךְ בָּהֶם, אוֹ שֶׁעָלְיָהּ
 לְהִמָּתִין בְּבִטְחוֹן לִישׁוּעַת הַשֵּׁם שֶׁבֵּא תְּבוֹא?

תשובה:

בְּצִוְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר נח, כ"ט תְּשׁרִי ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל שׁוֹשְׁנָה תַחֲוִיה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֶת צְרִיכָה לְהִגִּיד לְבַת, שֶׁלֹּא תִבְלָבֵל אֶת עֲצָמָה מִשׁוּם
 דְּבַר, רַק לְשִׂמְחָה עִם הַמִּתְנָה שְׁנָתָן לָהּ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַם
 זֶה הִיא יְכוּלָה לְרַקֵּד כָּל הַחַיִּים, כִּי כְּשֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 עוֹשֶׂה גַם, וְזוֹכִים לְהַפְקִיד בְּזֵרַע שֶׁל קִימָא, צְרִיכִים רַק לְתַת
 תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבִכְפָּרֵט שֶׁטְבָּלָה בַּמְקוֹה
 בִּיבְנָאֵל, שְׁזָה מִסְגָּל לְנַפְסִים, וְכַל עֲקָרָה שֶׁרַק תִּטְבַּל שָׁמָּה,
 תִּפְקֹד בְּזֵרַע שֶׁל קִימָא, כִּי הַמְקוֹה הַזֶּה נִבְנָה בַּמְסִירוֹת נִפְשׁ
 הַכִּי גְדוּלָה וְכוּ' וְכוּ'.

וְלִכֵּן מֵאַחֵר שֶׁהִבַּת שְׁלָךְ רְאֵתָה שֶׁם גַם, רְאוּיָה לָהּ לְשִׂמְחָה
 עִם הַמִּתְנָה שְׁנָתָן לָהּ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלֹא צְרִיכָה לְלַכֵּת
 עוֹד לְטְפוּלִים קָשִׁים שֶׁמִּפְּרָכִים אֶת הַגּוּף וְכוּ' וְכוּ', לֹא
 צְרִיכִים לְעֲשׂוֹת שׁוּם דְּבַר, אֲלֹא לְשִׂמְחָה עִם מַה שֵׁיִשׁ, וְאִם
 יִהְיֶה בְּרִצּוֹן הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שִׁיְהִיָּה עוֹד, הוּא יְבִיא עוֹד,

שו"ת א' פח ברסלב מט

אבל לא לעשות יותר שום דבר, רק לשמח עם מה שנתן הקדוש-ברוך-הוא.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לך ולבתך, שיהיה לכם הרבה נחת.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' פח.

אחד מרבני ברסלב אמר לי, שבגלל שאני חסיד ברסלב, עדיף שאנהג כאשכנזי למרות שאני מעדות המזרח. האם זה נכון?

שאלה:

מיאת יוסף: שלום לכבוד הרב. אני אברך ספרדי. כשהגעתי להתנעץ פעם עם אחד מרבני ברסלב לגבי נושא מסים, הוא אמר לי, שבגלל שאני חסיד ברסלב, עדיף שאנהג כאשכנזי הן מבחינה הלכתית, והן מבחינת המנהגים ונשח התפלה. האם זה נכון?

תשובה:

בעזרת השם ותפריך, יום שני לסדר נח, כ"ט תשרי ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יוסף, גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל הקפיד מאד מאד לא לשנות את הנסחאות, אלא כל אחד שילך כדרך אבותיו.

ולכן אני לא יודע מי זה "הרב" הזה שיעץ לך שתעבר להתנהג כמו אשכנזים, בשעה שרבנו ז"ל הקפיד על זה מאד מאד לא לשנות גסחאות, ולא לשנות הנהגות, כל אחד שילך כפי מנהג אבותיו, מה לעשות, שרבנו ז"ל אמר (לקוטי-מזהר"ן, חלק א', סימן סא), שיש מפרסמים ומנהיגים, שאינם יכולים להנהיג את עצמם, ואיך ינהיגו את אחרים?

ולכן צריכים מאד מאד לשמר מאנשים כאלו וכו'. אצלנו אם רבנו ז"ל אמר משהו — זהו זה! יקב הדין את החר, כל דבור והנהגה של רבנו ז"ל זה קדש קדשים, ואי אפשר לשנות את זה, ולכן אם רבנו ז"ל הקפיד לא לשנות שום גסחאות, רק כל אחד שילך לפי מנהג אבותיו, אזי אף אחד בעולם אינו יכול לשנות את זה, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתמשיך להתנהג כפי מנהג עדות המזרח.

העקר תהיה תמיד שש ושמח על נעם חלקך, שאתה מקרב אל צדיק קדוש פנה, שמחזק ומעודד ומשמח אותך, תהלה לאל, אתה מלא מצוות, כמאמר ז"ל (ירושלמי ברכות, פרק ט', הלכה ה'): תני בשם רבי מאיר, אין לך אחד מישראל שאינו עושה מאה מצוות בכל יום: קורא את שמע, ומברך לפניה ולאחריה, ואוכל את פתו, ומברך לפניה ולאחריה, ומתפלל שלש פעמים של שמונה-עשרה, וחוזר ועושה שאר מצוות ומברך עליהן. וכן היה רבי מאיר אומר: אין לך אדם בישראל, שאין המצוות מקיפות אותו. תפלין בראשו ותפלין בזרועו, ומזוזה בפתחו, מילה בבשרו, ארבע ציציות בטליתו מקיפין אותו. הוא שדוד אמר (תהלים קיט): "שבע ביום הללתיך על משפטי צדקך". וכן הוא אומר (תהלים לד): "חנה מלאך הנו"ה סביב ליראיו ויחלצם".

וְכֵן הִרְגַל אֶת עֲצֻמָּה לְדַבֵּר אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר
 כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמַדְבָּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ — זוֹ הַצְלָחָה נִצְחִית,
 הַצְלָחָה כְּזוֹ, אֲשֶׁר אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאִפְלוּ שְׂאֵתָה
 לֹא יָכוֹל לְדַבֵּר אִפְלוּ דְבוּר אֶחָד, גַּם בְּזֶה רְאוּי לְהַחִיּוֹת אֶת
 עֲצֻמָּה מְאֹד מְאֹד, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמַדְבָּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ
 עוֹשֶׂה רָשָׁם גְּדוֹל בְּכָל הָעוֹלָמוֹת.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע
 בְּתַפְלְתִי שְׂאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתִהְיֶה לְךָ הַצְלָחָה
 מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁפִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' פט.

אֲנִי שְׂקוּעַ עִמָּךְ בְּהַמּוֹרִים וְחִיב הַמּוֹן כְּסוּף, אֵד
 לֹא מִצְלִיחַ לְהַפְסִיק. אֵיךְ יוֹצֵאִים מֵהַצָּרָה הַזֹּאת?

שאלה:

מֵאֵת אֱלִישֶׁע: הִסְתַּבְּכְתִּי בְּהַמּוֹרִים, וְהַצְרַכְתִּי לָלוֹת
 כְּסוּף בְּרַבִּית מֵאֲנָשִׁים בְּשׁוּק הָאֶפֶר, כִּדִּי לְשַׁלֵּם אֶת כָּל
 הַחֻבּוֹת. אֲנִי מְסַבֵּךְ מִכָּל הַכּוֹוֹנִים — מִצַּד אֶחָד
 מֵאֲיָמִים עָלַי, שְׂאֵם לֹא אֲחִזִּיר אֶת הַכְּסוּף בְּזַמַּן יִפְגְּעוּ
 בִּי, וּמִצַּד שְׁנֵי — אֲנִי מִמְשִׁיךְ לְהִמָּר עוֹד וְעוֹד וְלֹא
 יָכוֹל לְהַפְסִיק. אֵיךְ יוֹצֵאִים מֵהַצָּרָה הַזֹּאת?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר נח, א' דראש-החדש מרחשון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אלישע, גרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת, כי המורים הם בכלל משחק בקביה, שהחמירו על זה חכמינו הקדושים מאד מאד, עד כדי כך שאמרו (סנהדרין כד): ואלו הן הפסולין — המשחק בקביה; כשאדם נעשה מכור לזה, הוא אינו מונע את עצמו מלגנוב ולגזול ולעשק את הזולת, בידוע למי שבקי בדבר זה, וכן הוא מאמלל את עצמו, ומאמלל את אחרים, כי לשחק בקביה שזה גם המורים וכו', דבר זה הוא מחלה כמי שלוקח סמים, ונעשה מכור לזה, וקשה לו לצאת מזה.

וכן מי שהוא אלוההוליסט, שהרגיל את עצמו לשתות, רחמנא לצלן, קשה לו מאד לצאת מזה, וכן הוא בעשון סיגריות, מי שנעשה מכור לזה, מאד קשה לו לצאת, אבל המורים זו פשוט מחלה שמראה לאדם שהוא מרויח ומרויח, ולבסוף הוא מאבד את הכל, ומסתבך בחובות וצרות רבות, מלבד הכל, שזה פשוט גנבה וגזלה, וכבר כתב הרמב"ם (פרק ו' מהלכות גזלה ואבדה, הלכה ז'): דברים הרבה אסרו חכמים משום גזל, והעובר עליהן הרי זה גזלן מדבריהם, כגון: מפריחי יונים והמשחקין בקביה וכו'.

וכן הוא בשלחן ערוך (חשן משפט, סימן לר, סעיף טז): משחק בקביה וכו' שהוא אבק גזל וכו'. וכתוב בספר החנוכה (מצוה

עה): אִיזָה הוּא הַנִּקְרָא רְשַׁע שֶׁפְּסוּל מִן הַתּוֹרָה, וְאִיזָה הוּא רְשַׁע שֶׁפְּסוּל מִדְּבָרֵיהֶם, כְּגוֹן: הָעוֹבֵר עַל גְּזֵל שֶׁל דְּבָרֵיהֶם, שֶׁהוּא פְּסוּל מִדְּבָרֵיהֶם, וּמִכָּלֵל הוּא מְשַׁחַק בְּקַבְיָה, שְׂאִין לוֹ אֲמֻנוֹת אֲלֵא הוּא; הָרִי שֶׁלֶּדָּ לְפָנֶיךָ, שְׂמִי שְׂנַכְנַס בְּהַמּוֹרִים וְכוּ', הוּא נִקְרָא רְשַׁע, כִּי לְבַסּוֹף הוּא לֹא כְּסָפִים, וּמִסְתַּבֵּךְ בַּחֻבוֹת, וְאִין לוֹ מְאִיפָה לְשֵׁלֶם, הוּא פְּשׁוּט נַעֲשֶׂה גָּב, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן.

כֹּל זֶה אֲנִי כּוֹתֵב לְךָ בְּקִצּוֹר נִמְרָץ אֶת חֲמַר הָאֲסוּר שֶׁל הַמּוֹרִים, שֶׁהוּא בְּכָלֵל מְשַׁחַק בְּקַבְיָה, כִּי לְבַסּוֹף הוּא לּוֹקַח כֶּסֶף מֵאַחֲרִים, וְהוּא פְּשׁוּט גָּב וּגְזֵלָן וְכוּ' וְכוּ', וְאִמַר רַבְּנּוּ ו"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת גָּבָה וּגְזֵלָה, סִימָן א'): מִי שֶׁנִּפְתָּה לְבוֹ לְגֵזֵל, וְכִינֵן שֶׁהַתִּיר לַעֲצֻמוֹ גְּזֵלַת חֲבֵרוֹ, הָרִי הוּא מוֹכֵן לְכָל חֲטָא וְעוֹן, וְאִין תִּקְנָה לְהַסִּירוֹ מִדְּרַכּוֹ הַרְעָה.

עַם כֹּל זֹאת, דַּע לְךָ, שֶׁמִּכָּל דְּבָר יְכוּלִים לְצֵאת — אִם רַק רוֹצִים וְכוּ', אִין דְּבָר כְּזֶה אֲנִי מְכוֹר לְזֶה וְכוּ', אִם יֵשׁ רְצוֹן טוֹב יְכוּלִים לְצֵאת מִכָּל רַע, כְּעִין שְׂאִמַר רַבְּנּוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן קי) לְאִישׁ אֶחָד, שֶׁשָּׂאֵל אוֹתוֹ: כִּי־צַד הִיא הַבְּחִירָה? הַשִּׁיב לוֹ בַּפְּשִׁיטוֹת: שֶׁהַבְּחִירָה הִיא בְּיַד הָאָדָם בַּפְּשִׁיטוֹת, אִם רוֹצֶה עוֹשֶׂה, וְאִם אֵינוֹ רוֹצֶה אֵינוֹ עוֹשֶׂה. וְכֹתֵב מוֹהַר"ן ו"ל: רְשָׁמְתִי זֹאת, כִּי הוּא נִצְרָךְ מְאֹד, כִּי כִּמָּה בְּנֵי-אָדָם נְבוֹכִים בְּזֶה מְאֹד, מִחֲמַת שֶׁהֵם מְרַגְּלִים בְּמַעֲשֵׂיהֶם וּבְדַרְכֵיהֶם מְנַעֲרוּרֵיהֶם מְאֹד, עַל-כֵּן נִדְמָה לָהֶם שְׂאִין לָהֶם בַּחִירָה, חֵס וְשְׁלוֹם, וְאִינֶם יְכוּלִים לְשַׁנוֹת מַעֲשֵׂיהֶם. אָבֵל בְּאֻמַּת אֵינוֹ כֵּן, כִּי בְּיַד־אִי יֵשׁ לְכָל אָדָם בַּחִירָה תְּמִיד עַל כֹּל דְּבָר, וְכִמּוֹ שֶׁהוּא רוֹצֶה עוֹשֶׂה, וְהֵבֵן הַדְּבָרִים מְאֹד.

ולכן אם אתה באמת רוצה להגמל מזה, אתה צריך באמת לקחת את עצמך בידיך, ולומר לעצמך פעם ולתמיד: זהו זה, אני חוזר בתשובה, ונגמר הספור, ותראה אם תהיה חזק בזה, איך שתוכל לנתק את עצמך מזה, זה תלוי רק בך וברצונך הטוב. אבל עליך לדעת מה שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר, חלק ב', סימן ט), שעקר התשובה הוא לכל יעשה עוד מכאן ולהבא. והוא מכרח לעבר באלו המקומות והענינים שהיה בהם בתחלה ולהתנסות שם וכו', וכשמרחם על עצמו עכשו, ואינו עושה עוד מה שעשה מקדם ומשבר תאנתו, זהו עקר התשובה וכו', עין שם.

ועל כלם — אין עצה אחרת אלא תפלה ובקשה, לבקש ולהתחנן ממנו יתברך בכל יום ובכל שעה:

"רבנו של עולם, נפלתי בתאוה זו, אנא חוס וחמל עלי, שאזכה לצאת מהתאוה הזו שבוערת בי, וקשה עלי מאוד לצאת מזה, ואתה לבד יודע את לבבי הנשבר, איך שנלפדתי בעון הזה, וקשה עלי לצאת מזה, רחם עלי, ותן לי דעת ושכל, שאזכה להבין שגם בגשמיות התאוה הזאת הורסת אותי לגמרי, עד שאני כבר לא מסגל לחשב ושר, כי מרב התאוה והחטא המגנה הזה נתבלבל דעתי, ונתערבב מחי, ונתעקם לבבי לגמרי, עד שאני כבר לא יודע לתת עצה לנפשי איך לצאת מזה, ולכן אבקש ממך, רבנו של עולם! חוס וחמל עלי, שאזכה לעזב את הרע הזה שנלפדתי בו, ואתחיל לחשב רק ממך, ומהתכלית הנצחית, שניגע היום שאצטרך לעזב את זה העולם, ואני ערם ויחף לגמרי, בלי שום לבושי תורה ומצוות, חוס וחמל עלי, ותן לי דעת ושכל איך לקשר את עצמי ברצון חזק מאד, ולעזב את כל הרע שאני רגיל בזה, ואזכה להמשיך על עצמי

עֲרֵבוּת נְעִימוֹת יְדִידוֹת זֵיו חַיּוֹת אֶלְקוּתָּהּ יִתְבָּרַךְ, וְאַבְחַר רַק בְּטוֹב, וּמַעֲתָה עַד הַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן שְׁלִי, אֲזַכֶּה רַק לַעֲשׂוֹת רְצוֹנָהּ, לְקַיֵּם אֶת מִצְוֹתֶיךָ הַקְּדוֹשׁוֹת, וְלַעֲסֹק בְּתוֹרָה וּבִתְפִלָּה, שִׁירוֹת וְתַשְׁבָּחוֹת, וְאֲזַכֶּה לְשִׁמְחָה אֲמִתִּית, עַד שְׂאֵהֶיָה נִכְלָל בָּךְ לְגַמְרֵי מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם אָמֵן סְלָה”.

אֲנִי מִכְרַח לְהַגִּיד לָךְ, שֶׁמָּה שֶׁתְּפַלֶּה פּוֹעֵלֶת, שׁוֹם דְּבָר בְּעוֹלָם אֵינּוּ פּוֹעֵל, כִּי בְּזֵה הָעוֹלָם עַל כָּל דְּבָר צְרִיכִים לְהִרְבוֹת בְּתְפִלָּה וְתַחֲנוּנִים, כִּי לְמַד אוֹתָנוּ רַבֵּנוּ ז”ל. וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (וַיִּקְרָא רַבָּה, פְּרָשָׁה ל', סִימָן ג'): בְּדוֹרוֹת הַלְלוּ, שְׂאִין לָהֶם לֹא מִלְּךָ וְלֹא נְבִיא, לֹא כַהֵן וְלֹא אוֹרִים וְתַמִּים, וְאִין לָהֶם אֵלָּא תְּפִלָּה זֹו בְּלִבָּד, אָמַר דּוֹד לְפָנַי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֵל תְּבַזֶּה אֶת תְּפִלָּתָם (תְּהִלִּים קב): “תְּכַתֵּב זֹאת לְדוֹר אַחֲרוֹן”, מִכָּאן שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְקַבֵּל הַשְּׂבִים, “וְעַם נִבְרָא יְהַלֵּל יְה”ּ, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹרֵא אוֹתָן בְּרִיָּה חֲדָשָׁה. וְלִכֵּן אֶת הַתְּפִלָּה הַזֹּאת יְכוּלִים לְהַתְּפַלֵּל עַל כָּל מֵינֵי תַּאוֹת וּמַדּוֹת רְעוֹת שְׁנֹלְכַד בָּהֵן.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֵר, שֶׁתִּזְכֶּה לְצֵאת מִזֶּה, אִם יִהְיֶה לָךְ רְצוֹן חֲזָק מְאֹד.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַבָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' צ.

אני מאד שבור, ואיני רואה את האור בקצה המנהרה

שאלה:

מאת חיים: לכבוד הצדיק האהוב מתייה הנפשות. אני עובר עכשו משבר רציני, אבל אני מתבייש לכתב לכם את הבעיה. אשמח מאד אם תוכלו לחזק אותי, כי אני מאד מאד שבור, ואיני רואה את האור בקצה המנהרה.

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר נח, ב' דראש-חדש מרחשון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל חיים, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת, כי החיים לא קלים. על כל אחד בזה העולם עוברים משברים וגלים בלי יוצא מן הכלל, ההפרש הוא רק כל אחד יש לו טבע אחר, יש אדם שלוקח את החיים בקלות מאד, ויש אדם שלוקח את החיים קשה מאד. יש אדם שכל החיים שלו הם שחוק אחד גדול, ויש אדם שכל החיים שלו הם מרירות אחת גדולה, כל אחד כפי אמונתו ודבקותו בו ותברך.

כשאדם מכניס את כל פלו בתוך האמונה הקדושה, יודע ועד, אשר דבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו, אלא הכל משגח בהשגחה נוראה ונפלאה מאד, אזי כל

החיים שלו הולכים בצורה אחרת, כי המאמין בו יתברך, הוא יודע שהכל משגח רק ממנו יתברך, עד כדי כך שאמרו חכמינו הקדושים (חלין ו): 'אין אדם נוקף אצבעו מלמטה, אלא אם-כן מכריזין עליו מלמעלה'; וכשאדם מכניס את זה היטב היטב בדעתו, אזי כל החיים שלו הולכים בצורה רגועה, ויש לו בטחון בו יתברך, ולוקח הכל בקלות וצוחק מהכל, כי מה יתרון לאדם בכל עמלו שיעמל תחת השמש וכו', ואין לאדם בזה העולם רק לעשות רצונו יתברך על-ידי קיום מצוות מעשיות דיקא, וכן להתמיד בלמוד התורה הקדושה, שהיא חכמתו יתברך.

ועל כלם — להרגיל עצמו לדבר עמו יתברך בשיחה בינו לבין קונו, ויתפלל את התפלות הקבועות: שחרית, מנחה, ערבית, שעל-ידי-זה ממשיכים את אורו יתברך על עצמו, כי התפלה היא צנור להמשיך על עצמו עצם עצמיות אלקותו יתברך, אשר אין עוד תענוג יותר גדול מזה. מה שאין בן מי שאין לו אמונה, הוא מסכן גדול מאד, כי חושב שהכל טבע מקרה ומזל, והכל תלוי בכח האדם, ולכן הוא שרוי תמיד בפחד וכו' ובצער גדול וכו', והוא מסתבך בכל מיני סבוכים וכו', וחייו מרים מאד מאד בזה העולם. ולכן לא בחנם שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק ב', סימן ה'): העקר הוא האמונה, וצריך לחפש ולבקש בעצמו איפה הוא אוחז באמונה, כי יש סובלי חלאים, שעקר הסכל שלהם זה רק מחמת חסרון אמונה, ולכן כשאין לאדם אמונה, הוא פשוט אבוד לגמרי, ושרוי בפחד גדול, והוא תמיד ממרמר עצוב ומדכא וכו'.

ולכן העקר הוא אמונה, כשבר ישראל מתחזק באמונה הקדושה, אזי כל החיים משתנים לגמרי, הוא חי בשלום

ובנחת ובלישוב הדעת נפלא, והוא שאנן ורגוע, כי הוא יודע שהכל ממנו יתברך, ואם רוצה שישתנה משהו וכו', הוא רק מרבה בתפלה, שהיא הדבקות בו יתברך. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רנ): הטבע מחייב כך, והתפלה משנה את הטבע, כי תפלה זו השגחה.

הרי שלף לפניך, הבחירה היא בידך, אם תתחיל להכניס בדעתך רק את אמתת מציאותו יתברך, ותדע בידיעה ברורה ומזככת, אשר הכל תלוי רק בידו יתברך, (וימא לת.): 'אין אדם נוגע בפה שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה אפלו כמלא נימא', ובידיעות אלו כל החיים שלו ישתנו לגמרי, כי מה לו לדאג מאחר שהכל ממנו יתברך? ! וכן מה לו להתפחד או להפגס בלחץ, כשהוא משגח רק ממנו יתברך? ! כמו שהוא יתברך ירצה כן יהיה.

ולכן אם אתה רוצה לצאת מהבעיות שלך, העצה העקרית היא לעבד על נקודת האמונה הקדושה, ולבקש הרבה העקר על אמונה. ובאמת תפלה ואמונה תלויות זו בזו, ככל שאדם מדבר עמו יתברך, כמו-כן נבנית אמונתו בו יתברך, וככל שהוא מאמין בו יתברך, כמו-כן ידבר יותר עמו יתברך, ואז תתפטר מכל הצרות והיסורים והמרירות שלך, ותתחיל לחיות חיים שקטים, חיים מאשרים ונעימים.

העקר תהיה רגיל לדבר עם פל אחד רק דבורי אמונה, אשר בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן מד): האמונה תולה בפה של אדם, כמו שכתוב (תהלים פט): "אודיע אמונתך בפיי", ככל שמדבר עם הזולת מאמונה, כן תתחזק אצלו יותר ויותר האמונה הקדושה.

וזכור גם זכר מה שאמר החכם מפל האדם (משלי כח):

נט בְּרִסְלָב א' צא שו"ת

"איש אמונות רב ברכות", ככל שיהיה חזק באמונה, ישפיע עליו כל הברכות.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלה, ישמע בתפילתי שאני מבקש עליך, שימתקו ממך כל הדינים, ותצא מפל הצרות, ותהיה הכי מאשר בעולם.

המאחל לך חודש מברך...

א' צא.

**אני מרגיש שהשם יתברך לא מאזין לתפילתי,
ולכן קשה לי להתפלל בחשק ובכונה**

שאלה:

מאת אליהו: לכבוד הצדיק מוהרא"ש שליט"א.
אני קורא את המכתבים של הרב באפן קבוע, ואני רואה שפמעט אין מכתב שבו הרב לא מזכיר את חשיבות התפלה במנון. אני מאד רוצה לקיים זאת, ולהתפלל בכל יום את שלש התפלות בבית-הכנסת בשמחה ובחיות, אבל קשה לי מאד, כי כשאני מתפלל, באים לי בלבולים ומחשבות רעות, ואני לא מרגיש שהשם יתברך מאזין לתפלה שלי. כל זה גורם לי להתפלל כמצות אנשים מלמדה, בלי חשק ובלי רגש.

מה עלי לעשות, כדי לזכות להרגיש את השם יתברך בתפלה?

תשובה:

בצורת השם יתברך, יום חמישי לסדר נח, ב' מרחשון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אליהו, גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת בידיעה ברורה ומזככת, אשר מלא כל הארץ כבודו, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, הכל לכל אלקות גמור הוא, שנתלבש בלבוש הזה שלמראה עיניך: דומם, צומח, חי, מדבר, הם לבוש לגבי עצם עצמיות אלקותו יתברך, ודבר זה לא יכולהו הרעיון, וזכי הראות רואים רק אלקותו יתברך מפרטי הבריאה, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן א'): איש הישראלי צריך תמיד להסתפל על השכל שיש בכל דבר, כי השכל מאיר לו בכל דרכיו.

והשכל הזה, זה אור אלקותו יתברך הגנוז וטמון בתוך כל דבר מפרטי הבריאה, אף רב העולם אינם יודעים את זה, כי מרב אור נעשה אצלם שבירת הכלים, כי לכלי המחין שלהם קשה לקבל את האור הזה, ולכן מחמת שבירת הכלים, נעשה אצלם חשך לגמרי, עד שנדמה להם כאלו הוא יתברך מסתתר באיזה מקום בשמים ממעל למעלה וכו' וכו', ואינם קולטים שאין בלעדיו יתברך כלל מריש האצילות עד נקדת המרכז שבעולם העשיה, הכל אלקות גמור הוא.

וזו הטעות, שבני אדם טועים, כאלו פשמתפלים מי שומע אותם וכו', והם לא קולטים, שהקדוש-ברוך-הוא שוקד על שפתי האדם, כי כף אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק

א', סימן סב) ; וּבִאֲמַת אִם הָיָה הָאָדָם מֵאֲמִין שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוא נִמְצָא עַל יְדוֹ, וְשׁוֹמֵעַ תְּפִלָּתוֹ, וְדַאי הָיוּ מְדַקְדְּקִים מְאֹד
עַל תְּפִלָּתָם, וּבִשְׂבִיל שְׂאִינָם יוֹדְעִים זֹאת בִּיְדִיעָה בְּרוּרָה,
עַל-יְדֵי-זֶה מִתְּשַׁלֵּין מִתְּפִלָּה.

רוֹאִים מְכַל זֶה, אִם הָיָה הָאָדָם זֹכֵה לְמַחִין מְזַכְּכִים, אֲזַי
הָיָה מְרַגֵּישׁ אֶת אֲמַתּוֹ מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ כִּאֵן בְּזֶה הָעוֹלָם,
וְהָיָה מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ כִּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, שְׁכַל זֶה
גְּלוּי יַחֲדָה שְׂבֻנְפֵשׁ הָאָדָם, שְׂמְשִׁיחַ יִגְלָה לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל,
שְׁכַל אֶחָד יִרְגִישׁ שְׂאִין בִּלְעַדְיוֹ יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְלִכֵּן יִפְתַּח פִּיו,
וְיִתְחִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, שְׁכַל זֶה עֲנֵן הַהִתְבּוֹדְדוּת וְשִׁיחָה
בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנּוֹ, שְׂגִלָּה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, וּמְעוֹרָר אוֹתָנוּ בְּכָל יוֹם,
שְׂנִפְתַּח פִּינוּ, וְנִדְבֹר וְנִשְׁיַח אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבַבְנוּ אֵלָיו
יִתְבָּרֵךְ.

אֲךָ כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא וּבִכְפָּרְטִיּוֹת בְּפִגְם-הַבְּרִית, רַחֲמָנָא
לְצַלֵּן, הוּא גּוֹרֵם לְעַצְמוֹ מַחְשָׁבוֹת זָרוֹת וְהַרְהוּרִים רָעִים, שֶׁהֵם
עֲנָנִים דְּמַכְסִּין עַל עֵינָא וְכוּ', שְׂמַחוּ וְדַעְתּוֹ מְבַהֲלִין
וּמְבַלְבְּלִים, כִּי הַמַּחְשָׁבוֹת זָרוֹת וְהַרְהוּרִים רָעִים הֵן הֵן
עוֹנוֹתָיו, שְׂמַעְלִימִים וּמְסִתִּירִים וּמְכַסִּים מִמֶּנּוּ אֶת אֱלֻקוֹתוֹ
יִתְבָּרֵךְ, עַד שְׂנִדְמָה לָהֶם כְּאֵלוֹ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא
לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים וְכוּ', וְשׁוֹכַחִים לְגַמְרֵי
מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, עַד שְׂמַרְבַּ עוֹנוֹת הָאָדָם בָּא לְיַדֵּי כְּפִירוֹת
גְּמוּרוֹת, וְנִכְנָסִים בּוֹ סְפָקוֹת (שְׂמוֹת יו'): "הַיֵּשׁ הַנּוֹי"ה בְּקַרְבְּנוּ
אִם אֵין"; וְעַל-יְדֵי-זֶה "וַיָּבֵא עִמְלָק וַיִּלְחָם עִם יִשְׂרָאֵל
בְּרַפִּידִים", שְׂרַפּוֹ יְדִיהֶם מִלְּמוּד תּוֹרָה, כִּי הִפֵּל הוֹלֵךְ כְּבָר
בְּיַחַד, כִּי אִם הָיָה הָאָדָם מַחְדִּיר הֵיטֵב בְּלִבּוֹ וְדַעְתּוֹ, שְׂאִין
בִּלְעַדְיוֹ יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהָיוּ יוֹדְעִים בִּיְדִיעָה בְּרוּרָה, כִּי הוּא
יִתְבָּרֵךְ מְסִתֵּת בְּתוֹךְ הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, שְׂהִיא, כְּכִיכּוֹל,

חכמתו יתברך המלכשת בדומם, צומח, חי, מדבר, כי הרי התורה הקדושה מגלה הלכות שיש ושיכות בכל פרט ופרט מעסקי העולם הזה, הן בדומם, הן בצומח, הן בחי והן במדבר.

ומה שמגלה רזין ורזי הרזין שבסתרי הבריאה, אז היה מאיר מחו, וכבר היה עוסק תמיד בתפלה ושיחה בינו לבין קונו, וזה שנאמר (משלי כח): "מסיר אָזְנוֹ מִשְׁמַע תּוֹרָה גַם תִּפְלֹתוֹ תּוֹעֵבָה"; כי מאחר שאינו לומד תורה, אזי אין המחין שלו מאירין כלל, ועל-ידי-זה תפלתו תועבה, כי הכל בא לו בכבודות, שפתיו נעות ואינו מכוון כלום מה שהוא אומר, עד שלבסוף נמאס לו, ומתחיל לקצץ בסדר התפלות וכו', עד שמפסיק להתפלל לגמרי, ועל-ידי-זה הוא נעקר לגמרי מחייו הרוחניים, ומתחילים לעבור עליו כל מיני משברים וגלים וכו', וטועם מרירות דמרירות העולם הזה וכו', ומסתובב מבהל ומבלבל, מלא קשיות וספקות אחריו יתברך, ולבו סתרחר מלא עקממיות, עד שעוזב לגמרי את הדת, רחמנא לצלן, ועוד יש לו קשיות על אחרים, שכן מאמינים בו יתברך.

והקדוש-ברוך-הוא חמל עלינו בדורות אלו, ושלח לנו את רבנו ז"ל, שהוא המתנה הכי יפה לכל הבריאה, והוא מעורר אותנו מהשנה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס'), ועל-ידי-זה פותח לנו את הפה לדבר עמו יתברך, פאשר ידבר איש אל רעהו, כי הוא מכניס בנו את הדעת האמת (דברים ד): "אתה הראת לדעת, כי הוי"ה הוא האלקים אין עוד מלבדו", ועל-ידי-זה אנחנו נגאלים מפל הלחץ והדחק והקטנות והצמזומים וכו', וזוכים להרגיש בכל פעם ופעם יותר את אמתת מציאותו יתברך.

וְלִכֵּן אֲשַׁר מִי שְׁלוֹמֵךְ בְּעֶצְמוֹ אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא הַדַּעַת הָאֵמֶת, וְאֲשַׁר וְאֲשַׁר מִי שֶׁמְזַכֵּה שְׁגָם אַחֲרֵים יִדְעוּ מִלְמוּדוֹ הָעֵמֶק וְהַתְּמִים שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְאִז אֵל רַב טוֹב הַצָּפוֹן יִזְכֶּה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' צב.

**אָנוּ עוֹמְדִים לְפָנֵי מִשְׁפָּט שֶׁל רְשָׁלוֹת רְפוּאִית.
מָה עָלִינוּ לַעֲשׂוֹת, כְּדֵי שֶׁהַכֵּל יִלְךְ בְּשׂוֹרָה, וְנִקְבֵּל
אֶת מַה שֶׁמִּגִּיעַ לָנוּ בְּלִי עֲכוּבִים וּמְנִיעוֹת**

שְׂאֵלָה:

**מֵאֵת נַעֲמָה: לְכַבּוֹד הַרַב אֱלִיעֶזֶר שְׁלֵמָה שִׁיק
שְׁלִיט"א.**

לְפָנֵי כַּמָּה שָׁנִים נִגְרַם לְבִנְנוּ שְׁמֵעוֹן, נִרוּ זְאִיר, גִּזְק
בְּלִתֵּי הַפִּיף בְּעִקְבוֹת רְשָׁלוֹת רְפוּאִית שֶׁל הַרּוֹפְאִים
שֶׁטְפְּלוּ בּוֹ. כַּמּוּבָן שֶׁיֵּשׁ לָנוּ צֶעַר עֵמֶק, שֶׁלֹּא נִתֵּן
לְהַסְבִּיר, וְשׁוּם כֶּסֶף שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יִחְזִיר אֶת הַבְּרִיאוֹת
שֶׁלוֹ, אִךְ לְמִרּוֹת זֹאת הִחְלַטְנוּ לְתַבֵּעַ אֶת הַרּוֹפְאִים עַל
רְשָׁלוֹנֵתָם, וְלִכְל הַפְּחוֹת לְקַבֵּל אֶת הַפְּצוּיִים הַמִּגִּיעִים
לָנוּ עַל-פִּי חֶק. הַמִּשְׁפָּט אָמור לְהַתְקִים בְּשָׁבוּעוֹת
הַקְּרוּבִים, וְאָנוּ מְתוּחִים מְאֹד, וּמְקוּיִם שְׁבִית-הַמִּשְׁפָּט
יִפְסֵק לְטוֹבֵתָנוּ.

מָה עָלִינוּ לַעֲשׂוֹת, כְּדֵי שֶׁהַכֵּל יִלְךְ בְּשׂוֹרָה, וְנִקְבֵּל אֶת
מַה שֶׁמִּגִּיעַ לָנוּ בְּלִי עֲכוּבִים וּמְנִיעוֹת?

תשובה:

בצורת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת קדש לסדר נח, ג' מרחשון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל נעמה תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הקדוש-ברוך-הוא יתן לכם פח להתמודד עם הנסיון הקשה שנחת עליכם עם הבן שמעון, גרו יאיר, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שהכל יתהפך לטובה, ויקל מעליו הסבל לגמרי.

לדעתי, אתם צריכים עורך-דין טוב, שלא יותר בשום פנים ואופן, ואם יש כאן רשלנות, שישלמו את המחיר.

אבל מכם אני מבקש, שאל תריבו ואל תאשימו אחד את השני, רק להתחזק יחד, ואף שהסבל והצער הזה אי אפשר להסביר, פי הכאב הזה אין לתאר ולשער כלל, וששום ברירה לא תבוא לידי נסיון קשה כזה, ולכן חזקו ואמצו מאד, וזכרו מה שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות ה): 'כל שהקדוש-ברוך-הוא חפץ בו מדכאו ביסורין, ואם קבלם — יראה זרע יאריך ימים'.

העקר הוא סבלנות, אף שזה מאד מאד קשה, עם פל זאת הלב נשבר והרוח נמוכה שבכם צריכה לקרב אתכם יותר ויותר אל הקדוש-ברוך-הוא, כי מה אנחנו יודעים דרכי המקום ברוך הוא?! ומי יודע מה עליכם לתקן?! ואיזו נשמה זאת שהצרכה לרדת לזה העולם לסבל וכיו'.

ולכן רק לבקש ממנו יתברך, שיתן לכם פח הסבל, ולא

לריב ביניכם, ולא להשבר, רק להתחזק ביתר שאת וביתר עז
להתקרב יותר ויותר אליו יתברך, ולשמור מצוותיו יתברך.

המאחל לכם שבת שלום...

א' צג.

חזרתי בתשובה, ואני שומר תורה ומצוות, אך
יש דבר אחד שעדין מאד קשה לי — המראה
החיצוני

שאלה:

מאת רוני: לכבוד מוהרא"ש צדיק הדור.
זכיתי להתקרב לחסידות ברסלב לפני הרבה שנים,
ויכר תקופה ארצה אני מוסר בבית-הכנסת פעמים
בשבוע שעור ב"לקוטי-מוהר"ן" ובספרי צדיקים.
חזרתי בתשובה, ואני שומר תורה ומצוות, אך יש
דבר אחד שעדין מאד קשה לי — המראה החיצוני,
כך שבמשך כל השבוע, חוץ מהזמן שאני מוסר את
השעורים, אינני חובש כפה וציצית. האם יש בכך
חסרון, ועלי להפסיק למסור את השעורים? תודה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר נח, ג' מרחשון
ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל רוני, גרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הנביא מתאונן (מלאכי א, ז): "מגישים על מזבחי להם

מגאל, ואמרתם במה גאלנוף באמרכם שלחן הוי"ה נבזה הוא. וכי תגישון עור לזבח אין רע, וכי תגישו פסח וחלה אין רע, הקריבהו נא לפחתך הירצה או הישא פניך" וגו'. אם אדם יביא פסולי קרבנות להמזבח, האם ירצה את זה הקדוש-ברוך-הוא? ! האם תתן מתנה דבר בעל מום לחברך, היקבל את זה?! "והבאתם גזול ואת הפסח ואת החולה והבאתם את המנחה הארצה אותה מידכם אמר הוי"ה. וארוור נוכל ויש בעדרו זכר ונדר וזובח משחת להשם" וגו'.

איך אתה לא מתביש אפלו לשאל שאלה פזאת?! אתה מרצה פעמים בשבוע ב"לקוטי-מוהר"ן", והולך כל השבוע בלי כפה ובלי ציצית, ואני בטוח, שגם תפלין אינך מניח בכל יום, ובודאי גם שבת אינך שומר. ואני כבר לא מדבר מה בענין קדשת הברית וכו' וכו', ולבסוף אתה שואל דעתי מה אני אומר בענין זה?! תאמין לי, אם זה לא היה מצחיק, הייתי בוכה על שבר בת עמי, כך נראים היום "המנהיגים", ובקרוב גם אתה תהיה נקרא "מרבני ברסלב", פי אתה נותן שעורים ב"לקוטי-מוהר"ן", ואתה אומר כבר דעות וכו'.

שאלת מה אני ממליץ לך? אני ממליץ שקדם תחזור בתשובה שלמה, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (תרי-מוהר"ן, סימן שמט), שיכולים להיות נעשה בעל תשובה גמור על-ידי למוד הספר שלו "לקוטי-מוהר"ן".

ולכן מה טוב ומה נעים, שתתחיל קדם ללמוד עם עצמך את הספר הקדוש "לקוטי-מוהר"ן", וכך תוכל לחזור בתשובה. וכבר אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עט), שאדם צריך לשבת תחת מקומו, כמו שכתוב (שמות טז, כט): "שבו איש תחתיו", תשב תחת מקומך, הינו תשפיל את

עצמך, כי בזה תלוייה כל התשובה, ועל-כל-פנים "אל יצא איש ממקומו", שיש שעושים מעשה זמרי ומבקשים שר כפנתוס. אחד יש לו עבר לא כל-כך זורח וכו', ועכשו הוא רוצה רב רבנן וכו', ואיך זה מסתדר יחד? ! ומכל שכן אחד שהולך בלי כפה ובלי ציצית, איך הוא יכול ללמד אחרים? !

וזו הצרה שקורית היום, שקמים וגדלים "רבני ברסלב" כפטריות אחר הגשם, והם כבר אומרים דעות — מי כן גדול ומי כן קטן וכו', אשר בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פג): זה יצר הרע גדול לומר — צדיק זה נאה וצדיק זה אינו נאה וכו'.

מצחיק אבל עצוב, אחד שאף אתמול שלשום וכו' עשה את כל העברות שבעולם, וחזר בתשובה, ויש לו כבר זקן ארוך עד הטבור, והוא כבר מאלו שקורים עצמם "רבני ברסלב", ועוד אומרים דעות לאלו שחיים ונושמים את רבנו ז"ל קרוב לששים שנה, ובקיאים בספרי רבנו ז"ל בעל-פה ממש. האם אין זה מצחיק ועצוב?

וזה הבחירה שהטביע הקדוש-ברוך-הוא בתוך הבריאה, וכך מטעים את בני-אדם, ומוליכים אותם שולל. וכבר אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סא): יש שקורים את עצמם מנהיגים, הם לא יכולים להנהיג את עצמם, ואיך יכולים להנהיג אחרים? ! ומכל שכן וכל שכן שגם אומרים כבר דעות בחסידות ברסלב וכו', עד שיש כאלו שיש להם את החצפה להתנפח — האם צריכים לנסע לראש השנה לאומן וכו', בשעה שמהרנ"ת ז"ל בעצמו פותח, שפל עגין ראש השנה של רבנו ז"ל, זה שיה לדרות וכו', ואיך אחד שאינו יודע בין מינו ושמאלו כבר יאמר דעות? !

וְלִכְּנֵן כָּל מִי שֶׁמִּתְקָרֵב אֶל חֲסִידוֹת בְּרֵסְלֵב, וְשׁוֹמֵעַ אֶת זֶה מְדַבֵּר עַל זֶה אוֹ עַל זֶה וְכוּ' וְכוּ', צֵא וּבְדַק אַחֲרָיו וְכוּ', כִּי תִמְצָא קֶפֶה שֶׁל שְׂרָצִים אַחֲרָיו וְכוּ', אוֹ תִפְתַּח אֶת הַקֶּפֶסָה שְׁלוֹ, וְתִרְאֶה כַּמָּה תּוֹלְעִים יֵצְאוּ מִשָּׁם וְכוּ'.

מִי שֶׁחֹזֵר בְּתִשְׁבָּה, צָרִיף לִפְלֵ עַל פְּנָיו בְּכָל יוֹם, וְלִבְפוֹת אֱלֹו יִתְבָּרַךְ שְׂיִמְחַל לוֹ עַל כָּל הַתּוֹעֵבוֹת שֶׁעָשָׂה עַד עַכְשָׁו, וְצָרִיף לְשַׁפֵּךְ דְּמַעוֹת כַּמַּיִם, פֶּן יֵאוּלִי הוּא טוֹעֵה וּמִטְעֵה אֶת עַצְמוֹ וּמְכַל שְׂפָן אַחֲרָיו וְכוּ', כִּי מִי שֶׁחָטָא בְּפֶרֶט בְּפִגְמֵי הַבְּרִית וְכוּ', מֵחֹז מְבַהֵל וּמְבַלְבֵל מְאֹד מְאֹד, וְכָל הַקְּלוֹפוֹת מְסַבְּבִים אוֹתוֹ עֲדִין וְכוּ', וְלִכְּנֵן הוּא צָרִיף הַרְבֵּה לְהִתְבּוֹדֵד עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׂיִנְקֶה אֶת מֵחוֹ, וּמְכַל שְׂפָן שְׂיִשָּׁב בְּפִנְיָה שְׁלוֹ, וְלֹא יֵאמֵר דְּעוֹת, וּמְכַל שְׂפָן שְׂלֵא יִדְבֵר עַל אַחֲרָיו.

אֲנִי מִקְנֶה שְׂתַכְנִים אֶת הַדְּבוּרִים הָאֵלֶּו הַיֵּטֵב בְּלִבִּי.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שְׁבֹת שְׁלוֹם...

א צד.

אֲשֶׁתִּי הַחֲלִיטָה לְהִתְגַּרֵּשׁ מִמֶּנִּי בְּכָל מַחִיר, וְהִיא מִתְנַהֶגֶת אֵלַי בְּאַכְזָרִיוֹת גְּדוֹלָה. הֵאֵם שְׂיִדְ לְנִסּוֹת לְעִשּׂוֹת שְׁלוֹם-בֵּית?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת שְׁלוֹם: לְכַבּוֹד קִדְשֵׁת מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ חַיִּית נִפְשָׁנוּ מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א.

אֲשֶׁתִּי הַחֲלִיטָה לְהִתְגַּרֵּשׁ מִמֶּנִּי בְּכָל מַחִיר, וְכִדִּי

לעשות זאת היא משתמשת בכל הדרכים שביכולתה — היא הגישה נגדי תלונות במשטרה, ועקלו לי את כל הנכסים בצו בית-משפט.

אני יודע שיש לה מישהו שהיא רוצה להתחתן אתו מיד אחרי הגרושיו, ולכן זה כל-כך דחוף לה, וכך הדרכים פשרות כדי להשיג את הגט... אני מצדי לא רוצה להתגרש, אבל אחרי כל מה שהיא עשתה לי, ואחרי שהיא אמללה אותי ואת הילדים באכזריות פזו, אני כבר לא יודע האם שיך לנסות לעשות שלום-בית. מה דעתכם?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר לך-לך, ו' מרחשון ה'תשע"ג.

שלום רב אל שלום, נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

לצערי הרב, אני יודע את כל הספור, אבל זה שנים על גבי שנים אני מבקש אותך, עצר את הפעם שלך, שזה מה שמביא לך את כל הצרות והבעיות במשך כל ימי נשואיך (זו כבר הפעם השלישית שאתה נשוי), יש בך מדת הפעם בצורה מפרזת, שזה מה שהורס לך את כל החיים שלך, אין מעצור לרוחך כלל, הקדוש-ברוך-הוא חנן אותך עכשו עם ילדים חמודים, אבל הפעם שלך מעביר אותך על דעתך לגמרי, וזו פשוט קללה שנוכנסה בך רוח רעה וישד רודף אותך וכו' וכו', איך יתכן אחר כל-כך הרבה דבורים ומכתבים שקבלת ממני, ועדין לא עזר וכו', אין זה מסתמא שאתה לא שיך אלי, כי אם אחרי כל-כך הרבה דבורים והסברים, איך אדם צריך לעבד על מדותיו, ולשבר את הפעם

וְהִרְצִיחָה שְׁלוֹ וְכוּ' לֹא פְעֵלְתִי, מִסְתַּמָּא אַתָּה לֹא שִׁיף אֵלַי כָּלֵל.

אַתָּה צְרִיף לְדַעַת, כִּי אֵין עוֹד מִדָּה מְגַנָּה שֶׁהוֹרֶסֶת אֶת הָאָדָם כְּמוֹ הַפֶּעַס, שְׁזָה פְּשוּט שְׁגָעוֹן וְטְרוּף הַדַּעַת. וְרַבְנּוּ ז"ל אָמַר (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת פֶּעַס, סִימָן ו'): הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹהֵב לְמִי שְׁאִינוֹ פּוֹעֵס וּלְמִי שְׁאִינוֹ מַעֲמִיד עַל מַדּוּתָיו; וְלִכֵּן עֲצַתִּי אֲמוּנָה, עַכְשָׁו שְׁאַתָּה יְכוּל לְחַזֵּר אֶל בֵּיתְךָ, שְׁתַּק, שְׁתַּק, וְאַל תַּעֲנֶה שׁוּם דְּבַר, וְאַפְלוּ שְׁתַּעֲשֶׂה דְּבָרִים נֶגֶד רְצוֹנְךָ, כְּדִי לְהַקְנִיט אוֹתְךָ וְכוּ', אַתָּה שְׁתַּק וְתִסְבַּל, וְאַז תִּרְאֶה שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, אֲבָל אֲנִי יוֹדֵעַ מֵרֵאשׁ, שְׁלֹא תוּכַל לְעַצֵּר אֶת רוּחְךָ וְכוּ', וְעוֹד פֶּעַם תִּפְגַּס לְרְצִיחָה וּלְכַעַס, אֲזִי עוֹד תִּקְבַּל צו הַרְחָקָה, וּבֵינָן כָּף מִי סוֹבֵל? רַק הַיְלָדִים הַחֲמוּדִים.

וְלִכֵּן זֶה הַנְּסִיּוֹן הָאַחֲרוֹן שְׁלָךְ, הִיא תַּעֲשֶׂה כָּל מַה שְׁרַק תוּכַל לְעַצְבֵּן אוֹתְךָ וְכוּ' וְאַתָּה מִכְרַח לְשַׁתַּק וְלִהְתַּאֲפֵק, וְאַז פֶּן וְאוּלַי הַכֹּל יִסְתַּדֵּר חֲזָרָה. אֲבָל אִם לֹא תוּכַל לְשַׁלֵּט עַל רוּחְךָ, וְעוֹד פֶּעַם תִּהְיֶה כְּכֹלֵב הַשָּׁב עַל קִיאוֹ, אֲזִי אֵין לְךָ שׁוּם תִּקְנָה.

אֲנִי מְאֹד מִבְּקָשׁ אוֹתְךָ, תִּפְסִיק כְּבָר עִם הַפֶּעַס וְהִרְצִיחָה שְׁלָךְ, תִּפְסִיק כְּבָר לְהִיּוֹת צוֹדֵק, תִּפְסִיק כְּבָר לְהַתְּגַוֵּר עִמָּה וְכוּ' וְכוּ', וְאַז פֶּן וְאוּלַי יֵשׁ תִּקְנָה לְהַנְּשׂוֹאֵין הָאֵלוּ, אֲבָל אִם לֹא תַצִּיַּת אוֹתִי הַפֶּעַס, דַּע לְךָ, שְׁאַתָּה בְּמוֹ דִּיךָ הִרְסֶת אֶת הָעֵתִיד שְׁלָךְ, וְהָעֵתִיד שֶׁל הַיְלָדִים שְׁלָךְ.

נָא וְנֵא בְּרַח לְךָ אֶל תּוֹף הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְתִכְנִיֵס אֶת הָרֵאשׁ שְׁלָךְ בְּלַמּוּד פּוֹסְקִים, תִּלְמַד הַרְבֵּה טוֹר בֵּית יוֹסֵף וְשִׁלְחַן עֲרוּף וּבִמְקוֹם שֶׁהָרֵאשׁ שְׁלָךְ יִהְיֶה רַק בְּנְאוּף, תִּכְנִיֵס אֶת רֵאשֶׁךְ בְּתוֹף דְּבָרֵי הַפּוֹסְקִים, וְשָׁב וּרְפָא לְךָ.

הלואי הלואי, שהפעם כבר תשמע בקולי, ואז הכל יבוא על נכון.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

א' צה.

בעלי מדרדר מבחינה רוחנית, אין לנו שלום-
בית, ואני מרגישה שהבית שלנו עומד להחרב

שאלה:

מאת ליטל: לצדיק מיבנאל שלום וברכה.
אני נשואה ואמא לשני ילדים, ואני מרגישה שהבית
שלנו עומד להחרב. בעלי מבזה ומביש אותי כל הזמן,
הוא לא יודע מה זה לתת מחמאות, וכך מה שאני
עושה – זה לא מספיק טוב בשבילו... הרבה פעמים
הוא יוצא מהבית וחוזר לפנות בקר, ולא מוכן להגיד
לי היכן היה ומה עשה... הוא יושב שעות על גבי
שעות מול המחשב וגולש באינטרנט, ובגלל שאני לא
מוכנה להכניס מחשב הביתה, הוא מצא פתרון –
הוא יושב ברכב עם המחשב הניד, וגולש במשך
שעות...

אמרתי לו, שאם זה נמשך ככה אני מתגרשת ממנו,
אך הוא אמר לי, שאם אעזי לעשות צעד כזה, גם אני
וגם הילדים נסבל ממנו.

אנא, כבוד הצדיק, תעזר לי, ותגיד לי מה לעשות, כי
אני מרגישה אבודה לגמרי! תודה רבה ורפואה
שלמה.

תשובה:

בצורת השם יתברך, יום שני לסדר לך-לך, ו' מרחשון ה'תשע"ג.

שלום רב אל ליטל תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

קדם תוציאי את המחשב מהבית, כי גם את יושבת על המחשב ביום ובלילה, ואין עוד כלי משחית כמו המחשב (מכשף), ששובה את לב האדם כמו פשוף, ומשחית את הגוף והנשמה גם יחד, מתחילים להסתפל בנאוף, ואחר-כך מתפתבים בפייסבוק, ואחר-כך נכנסת תאווה להתגרש.

הדבר השני תערכי את אביו ומשפחתו, הוא מאד מתביש מאביו, ולכן את מברחה לערב את אביו ואת כל משפחתו.

אבל דעי לך, כי שניכם חייבים שהגעתם להמצב הזה, את מקניטה אותו וכו', ולא רוצה להיות אתו וכו', ולכן הוא עושה לך דוקא ובורח לך וכו', וכך הדבר מתגלגל כמו גלגל, ואתם לא מגיעים לשום דבר — רק לופוחים ומריבות וכו', עד מחשבות של להתגרש, ואתם מאמללים שני ילדים חמודים.

ולכן, לדעתי, שניכם צריכים להשתנות, ולהתחיל לחיות על-פי דרכי התורה הקדושה בצניעות ובדרך ארץ, את תלכי עם בגדים צנועים וכו', והוא שיתפלל שלש פעמים ביום במנין דיקא, ויקבע עתים לתורה, ואז הכל יתהפך לטובה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' צו.

רַבְּנּוֹ אָמַר שְׁצַרְיָכִים לְלַמֵּד "תּוֹרָה בְּכַח". מַה
הַפּוֹנָה?

שְׁאַלָה:

מֵאֵת יִשְׂרָאֵל: שְׁלוֹם לְצַדִּיק מִיבְּנֵי־אֵל, הַרְבּ אֶלְיָעֶזֶר
שְׁלֹמֹה שִׁיק שְׁלִיט"א.
רַבְּנּוֹ ז"ל מְזָכִיר בְּתוֹרָה א', שְׁצַרְיָכִים לְלַמֵּד "תּוֹרָה
בְּכַח". מַה הַפּוֹנָה? דָּרָךְ אַגַּב, קָרָאתִי בִ"לְקוּיטִי-
מוֹהֲרִיו", שְׁרַבְּנּוֹ ז"ל אֹמֵר, שֶׁהַלּוּחוֹת אָרְכָן ו' וְרַחֲבָן
ו', וְעַלֶּה בְּדַעְתִּי חֲדוּשׁ, שְׁאַפְשֵׁר לוֹמַר בְּדָרָךְ רָמֵז, שׁוֹי
פְּעָמִים ו' — זֶה כְּנֶגֶד ל"ו מִסְכָּתוֹת הַשֵּׁ"ס. הֵאֵם זֶה
חֲדוּשׁ אֲמַתִּי?
תּוֹרָה רַבָּה עַל הַכֹּל.

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְרֵי לֶךְ-לֶךְ, ו' מֵרֵחֶשֶׁן ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל יִשְׂרָאֵל, גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֹתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רַבְּנּוֹ ז"ל אָמַר (לְקוּיטִי-מוֹהֲרִיו, חֶלֶק א', סִימָן א'), שֶׁהֵיִצֵּר הָרַע
זֶה מַלְכוּת הָרָשָׁעָה, מַלְכוּת דְּסֻטְרָא אַחְרָא, שְׁמַעְלִים וּמְסֻתִיר
מִמֶּנּוּ אֶת הַשֶּׁכֶל שֵׁיִשׁ בְּכֹל דְּבָר, שְׁלֹא יִסְתַּכֵּל עַל עֵצִים
עֲצָמִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ? יִתְבָּרַךְ הַמְּלַבֵּשׁ בְּכֹל פְּרִטֵי הַבְּרִיאָה, וְלִהְפֹּךְ
— הֵיִצֵּר טוֹב זֶה מַלְכוּת דְּקִדְשָׁה, שְׁזוֹכָה לְהַמְלִיךָ אֶת
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל עֲצָמוֹ, וְתָמִיד רַק מְסַתְּפֵל עַל הַשֶּׁכֶל
שְׁבָכֵל דְּבָר, הֵינּוּ עַל עֵצִים עֲצָמִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְצָרִיךְ כָּל

אָחד לתן פֿח להמלכות דקדושה להתגבר על מלכות דסטרא
 אחרא, ועל-ידי מה נותן פֿח למלכות דקדושה? על-ידי
 התורה שהוא עוסק בכח. הינו צריכים כחות עצומים לזכות
 לשבת על מקום אחד, וללמד תורה הקדושה, כי היצר הרע
 עושה פֿל מה שביקלתו, שאדם לא תהיה לו סבלנות לשבת
 על מקום אחד וללמד תורה, ועל זה צריכים כחות הנפש
 רבים מאד, שיזכה להיות עקשן, ולישב על מקום אחד וללמד
 תורה.

ידוע שרבנו ז"ל הפליג במעלת הליטאים, שהם עקשנים
 גדולים, ויכולים לשבת על מקום אחד שעות על גבי שעות
 עם כחות הנפש בלתי מגבלים, וללמד בהתמדה רבה תורה
 הקדושה, ובפרט למוד גמרא.

הרמז שכתבת ו' פעמים ו' — זה ל"ו כנגד ל"ו
 מסכתות הש"ס, זה רמז יפה מאד, כי למוד גמרא מבטל את
 הקלפה לילי"ת המחטאת את האדם בפגם-הברית, פמוכא
 בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ריד): תלמוד עולה
 כמספר שמה של הקלפה לילי"ת, נוקבא דסטרא אחרא,
 המחטאת את האדם בפגם-הברית, ועל-ידי-זה נחשכות עיניו
 מלראות אלקותו יתברך, שזה השכל שיש בכל דבר.

אשרי מי שקונה לעצמו את מדת הסבלנות והעקשנות,
 ויכול לשבת עם סטנדר שעות על גבי שעות, וללמד גמרא,
 שמכניע את היצר הרע המטמטם את לבו ודעתו של האדם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' צז.

**בְּקִרּוֹב אָנִי וְאַשְׁתִּי נַחֲגֵג עֵשֶׂר שָׁנוֹת נִשְׂוֵאִין, וְאָנֹו
רוֹצִים שֶׁהַצַּדִּיק יַחֲזֵק אוֹתָנֹו מִכָּאן וּלְהִבָּא**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת נִפְתְּלִי: לְכַבּוֹד קִדְשֵׁת מוֹרִי וְרַבִּי מוֹהֲרָאִישׁ
שְׁלִיט"א.

רֵאשִׁית, אָנִי מִתְפַּלֵּל בְּעִבּוֹר הַצַּדִּיק, שֶׁהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ־
הוּא יִמְתִּיק מִמֶּנּוּ אֶת כָּל הַדֵּינִים, וְיֹאמֶר לְצָרוֹתָיו דִּי,
וְיִזְכֶּה לְרַפּוּאָה שְׁלֵמָה בְּרַמ"ח אֵיבָרָיו וְשִׁס"ה גִּידָיו,
וְיִזְכֶּה לְנַחַת מִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצָיו וְתַלְמִידָיו, וְכָל אֲשֶׁר
זַעֲשָׂה יְצָלִיחַ. וְעַל עֲצָמֵי אָנִי מִתְפַּלֵּל, שֶׁאַזְכֶּה לְהִיּוֹת
מְקֻרָב לְצַדִּיק כָּל יְמֵי חַיֵּי בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

אָנִי וְאַשְׁתִּי הִתְחַתְּנוּ בְּבִרְכַּת הַצַּדִּיק, וּבִסְיַעֲתָא דְשִׁמְיָא
זְכִינוּ לְחֻמְשָׁה יָלָדִים, וְכָל זֹאת בְּזְכוּתְכֶם, כִּאֲשֶׁר רַק
אַתֶּם יוֹדְעִים כַּמָּה תִּמְכַּתֶּם בָּנוּ וְעֲזַרְתֶּם לָנוּ בְּרַגְעִים
הַקְּשִׁים שֶׁהָיוּ בְּמִשְׁךְ הַשָּׁנִים. בְּיָמֵים הַקְּרוּבִים אָנֹו
נַחֲגֵג עֵשֶׂר שָׁנִים לְנִשְׂוֵאִינוּ. בְּמִהְלֵךְ שָׁנוֹת הַנִּשְׂוֵאִין
שָׁלָנוּ הָיוּ עֲלִיּוֹת וּמוֹרְדוֹת, וְלִמְרוֹת שֶׁבְּכָל פֶּעַם אֲנַחְנוּ
מְקַבְּלִים עַל עֲצָמֵנוּ לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, הַיֵּצֵר הַרַע
נִכְנָס שׁוֹב, וְגוֹרֵם לְמַרְיבוֹת וְעִגְמַת נֶפֶשׁ.

אָנֹו רוֹצִים שֶׁהַצַּדִּיק יַחֲזֵק אוֹתָנֹו מִכָּאן וּלְהִבָּא, כְּדִי
שֶׁנַּעֲשֶׂה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְנִשְׁכַּח אֶת כָּל הָעֶבֶר, וְנַחֲיָה
יַחַד בְּאַהֲבָה גְּדוּלָה.

תּוֹדָה רַבָּה עַל הַכֹּל!

תשובה:

בעזרת השם ותבונתו, יום שני לסדר לך-לך, ו' מרחשון ה'תשע"ג.

שלום רב אל נפתלי, גרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

תודה על התפלות ועל האחולים לרפואה.

הצלחה בנשואים חזקים ומאשרים תלוי אף ורק בבעל, כי אם הבעל יודע את תפקידו בתור בעל — הן לפרנס את אשתו, והן לתת לה מחמאות, והן לפנק אותה כמו שצריך, אזי יהיו לו נשואים מאשרים, אבל אם הוא ירצה לקבל ממנה מחמאות ופנוקים וכו', ואם הוא צריך את התשומת לב וכו' וכו', אזי הוא האשה והיא הגבר, ואז מתחילות להיות בעיות בחיי הנשואים.

הבעל הוא אשר צריך להיות הנותן והמשפיע וכו', והאשה היא המקבלת, ואז פשיטתה במחמאות ובפנוקים וכו', אזי "יכול להיות" שהוא יקבל ממנה חזרה, אבל רק "יכול להיות", הבעל הוא צריך להיות תמיד היוזם, ואז יהיו נשואים מצליחים, וכבר אמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא טו): אוקירו את נשותיכם כדי שתתעשרו [תכבדו ותיקרו את האשה כדי שתתעשרו]; ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן טו), שהעשירות באה לאדם רק בזכות האשה שמכבד אותה. ואמרו חכמינו הקדושים (תענית כ), ששאלו תלמידיו את רבי אדא בר אבהו, במה הארכת ימים? ענה ואמר להם: מימי לא הקפדתי בתוך ביתי וכו', אף פעם לא התעצבן בתוך ביתו.

רואים מזה, כשאדם הוא סבלן גדול בפרט בתוך ביתו,

אזי הוא מאריך ימים וחי חיים טובים. הבעל צריך להיות פקח, רק לתת ולתת ולהתנהג אהבה ויחס ופנוק וכו' וכו', ואז יהיו לו חיים טובים, ואפילו שהיא תעשה הרבה דברים שלא ימצאו חן בעיניו וכו', עליו לשתק ולא להתעצבן וכו', אז יהיו חיי הנשואים הכי מאשרים, וברגע שיחשב אחרת וכו' — הכל יתהפך לרע וכו'.

אשרי הבעל, שיש לו שכל, ויודע את המציאות של החיים, שזה רק מעבר, ולכן כל זמן שהוא פה בזה העולם, הוא מתמיד בקיום מצוות מעשיות, ולומד תורה ומתפלל במנין, ואז דיקא חיייו יהיו הכי מאשרים בזה העולם העובר.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

א' צח.

מתי נזכה שיצא לאור סדור לשבת-קדוש עם פרוש "עת רצון"?

שאלה:

מאת דוד: שלום וברכה לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א.

האם יש סכוי שבקרוב נזכה שיצא לאור סדור של שבת-קדוש עם פרושו של הרב — "עת רצון"?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר לך-לך, ו' מרחשון ה'תשע"ג.

שלום רב אל דוד, נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין הסדור של שבת עם פרוש "עת רצון", היה עפוב מפני הרבה סבות, אקנה להשם יתברך שנוכל להדפיס את זה השנה.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שגזפה לכוון פרוש המלות בתפלה, ולקשר את המחשבה אל הדבור, שזה נקרא תפלה בכח, פי צריכים פחות עצומים, שתהיה המחשבה אל קשורה להדבור, פי בדרך כלל באמצע התפלה הפה מדבר והמח-מחשבה חושב דברים אחרים לגמרי, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ל'), שכל המחשבות זרות באות דיקא באמצע התפלה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' צט.

**בְּרִצוֹנִי לְפִתַּח יְשִׁיבָה לְבַחֲוִירִים בְּעֲלֵי תְּשׁוּבָה,
הַמְּנַהֲגֵת עַל-פִּי דְרָכּוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ. מַה דַּעְתּוֹ
שֶׁל הָרֵב?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת אֲוֵדִי: לְכַבּוֹד מוֹרְנוּ וְרַבֵּנוּ כְּבוֹד קִדְשֵׁת
מוֹהְרָא"ש שְׁלִיט"א

רֵאשִׁית, שְׂמַחָה גְדוֹלָה בְּלַבְּנוּ עַל הַחֲסֵד הַנִּפְלֵא
שֶׁהֵשֵׁם עָשָׂה עִמָּנוּ וְעַם כָּל יִשְׂרָאֵל, וְהַצִּיל אֶתְכֶם
בְּנִסִּים גְּדוֹלִים מִמָּוֶת לְחַיִּים, וַיְהִי רָצוֹן, שֶׁנִּזְכָּה
שֶׁתִּמְשִׁיכוּ לְהַנְהִיג אוֹתָנוּ בְּדֶרֶךְ רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ עַד
בֵּיאַת מְשִׁיחַ צְדִקְנוּ!

יֵשׁ בְּלִבֵּי רָצוֹן עוֹ לְפִתַּח יְשִׁיבַת בְּרִסְלָב לְבַחֲוִירִים בְּעֲלֵי
תְּשׁוּבָה, יְשִׁיבָה שֶׁתִּהְיֶה מִיִּסְדֵּת עַל דְּרָכּוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ
הַקְּדוֹשׁ הַנִּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה. הִרְעִיּוֹן הַתְּעוֹרָר
בְּעַקְבוֹת הַמַּצָּב הַנִּתּוֹן, שֶׁכִּמְעַט וְאִין בְּאִזּוֹר הַמְּרַכֵּז
יְשִׁיבָה לְבַחֲוִירִים הַמְּנַהֲגֵת עַל-פִּי דַעְתּוֹ רַבֵּנוּ, וְגַם
הַיְשִׁיבוֹת הַמְּעֻטּוֹת שֶׁקִּימוֹת, מְסַרְבוֹת לְקַבֵּל בַּחֲוִירִים
מִמְשִׁפְּחוֹת שֶׁל בְּעֲלֵי תְּשׁוּבָה, כִּדְ שֶׁהַחֲוִירִים נֶאֱלָצִים
לְרֹשֶׁם אֶת בְּנִיָּהֶם לִישִׁיבוֹת אַחֲרוֹת, שֶׁבְּחֻלְקוֹן חוֹלְקִים
בְּמִפְרָשׁ עַל דְּרָכּוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ. הֲאִם לְדַעַת הָרֵב כִּדְאִי
לְמַסּוֹר אֶת הַנֶּפֶשׁ עַל עַנְיָן זֶה, וּלְהַקִּים יְשִׁיבָה כִּזֹּו? וְאִם
כֵּן, מַה הֵן הַנִּקְדוֹת הַחֲשׁוּבוֹת שֶׁיֵּשׁ לְבַסֵּס עֲלֵיהֶן אֶת
הַיְשִׁיבָה?

נִשְׁמַח לְקַבֵּל אֶת בְּרַכַּת הָרֵב לְהַצְלַחַת הַפְּרוֹיֶקְט,
בְּרַגְשֵׁי תוֹדָה וְהוֹקְרָה.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשָּׁמַיִם יתְבַרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר לְדֹלֶךְ, ו' מֵרֵחַשׁוֹן ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל אוֹדִי, גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֵין אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדוֹל הַזְּכוּת שֶׁתִּהְיֶה לְךָ, אִם תִּפְתַּח יְשיבָה לְבַחוּרִים, שְׁלֹא רוֹצִים לְקַבֵּל אוֹתָם בְּשׁוֹם מְקוֹם מִפְּנֵי גִזְעָנוֹת אַרוּרָה שֵׁישׁ הַיּוֹם.

וְלִכֵּן חִזַּק וְאַמְץ מְאֹד, כִּי שְׂכָרְךָ גְּדוֹל בְּשָׂמִים, וְלֶךְ בְּכַחֲךָ זֶה וְהוֹשֵׁעַ אֶת יִשְׂרָאֵל, כִּי לְקָרֵב אֶפְלוּ בַּחוּר אֶחָד — זֶה עוֹלָם מְלֵא, וְיְכוֹל לְצַאת מִמֶּנּוּ אֵילָן גְּדוֹל, שִׁיּוּצִיא פְרוֹת הַרְבֵּה, הֵינּוּ גְּדוֹל בַּתוֹרָה וּבִיְרָאָה, שְׁאַחֲרֶיךָ יִקָּרֵב גַּם אֶת אַחֲרִים.

וְהִנֵּה לְעֵנֵן סֵדֶר הַלְמוּד בִּישִׁיבָה, צָרִיף לְשֵׁים הַעֲקָר אֶת הַדְּגֵשׁ עַל לְמוּד הַלְכָה, כִּי (שיחות-הַר"ן, סִימָן כט) עַל לְמוּד פּוֹסְקִים הַדְּגִישׁ רַבְנֵי ז"ל מְאֹד וְאַמֵּר, שְׁפָל בַּר יִשְׂרָאֵל מְחַיֵּב לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם הַלְכָה, וְזֶה מְאֹד גַּחוּץ, שֶׁבַּחוּר יָדַע הַלְכוּת יוֹם יוֹם. וְטוֹב לַעֲשׂוֹת שַׁעוֹר בְּמִשְׁנֵה בְרוּרָה, עֲקָרֵי הַלְכוּת, שְׁפָל יְהוּדֵי צָרִיף לְדַעַת אוֹתָם, וְלִפְנֵי כָּל חַג אֶת הַהַלְכוּת הַשִּׁיכוּת לְחַג.

וְכֵן שִׁילְמֵדוֹ בְּכָל יוֹם חֲמֵשׁ וָרֶשֶׁי עִם הַתַּרְגוּם, לְהַתְחִיל מִיּוֹם רֵאשׁוֹן עַד עָרֵב שַׁבַּת-קֹדֶשׁ, וְאַז מְסִימִים אֶת פְּרִשַׁת הַשְּׁבוּעַ, כַּמּוּבָא בַּשְּׁלַחַן עָרוּף (אַרְבַּח חַיִּים, סִימָן רפ"ה, סַעֲיָף ג'): מִיּוֹם רֵאשׁוֹן וְאֵילָף נִקְרָא עִם הַצְּבוּר; וְכַתֵּב הַמִּשְׁנֵה בְרוּרָה, שְׁגַם הַגֵּר"א הִנֵּה נוֹהֵג כָּךְ.

אצלי בכמה ישיבות שהקמתי, הכנסתי שילמדו את הדף היומי, כמובן שיש ראש ישיבה המסביר היטב הדק את הדף, והם חוזרים על זה אחר-כך, ובסוף השבוע עושים להם בחינה, ואף שדף ליום זה הרבה, עם כל זאת מאחר שאלו בחורים שחוזרים בתשובה, ואין להם כל-כך רקע, אזי הם קונים בכל יום ידיעות חדשות [כמובן שהמגיד שעור צריך להיות תלמיד חכם גדול, שיכול להסביר היטב היטב דף גמרא, וימשך את לב הבחורים ללמד], ואחר-כך נותנים להם לגרס הרבה פרקים משניות כסדרן, אפלו בדרך אמירה, ואם אפשר שיוכלו ללמד בכל יום ח"י פרקים — אין למעלה מזה, וכן שכל בחור יאמר 'יום תהלים' בכל יום, ואת השלש תפלות להתפלל במתינות.

ועל למוד מוסר טוב לעשות עמהם שעור ב'עין יעקב' כסדרן, פי אגדות חז"ל מעוררים את לב האדם, ובפירוש כשמתבליים את זה עם ההקדמות הנוראות של רבנו ז"ל, וזה מושך מאד את הלב אליו יתברך, כמאמרם ז"ל (ספרי עקב): 'רצונך שתפיר את מי שאמר והיה העולם — למד אגדה'.

וכן לתת להם שילמדו הרבה "ספר-המדות", פי המדות הן עקר האדם, וכן שיחזרו הרבה "שיחות-הר"ן", וכן "חיי-מוהר"ן", פי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל, שעל-ידי כל שיחה ושיחה שלו יכולים להיות איש כשר, כמו שאני יודע מה זה איש כשר.

ועל כלם — להרגיל אותם על ענין שיחה בינו לבין קונו, שזה התבודדות, וכן שמחה ורקודין, ואז כשתלכו בדרך זו — תצליח מאד.

העקר לקרב כל בחור, ובשום פנים ואופן אסור להשפיל

אף בחור, תמיד רק למצא בו את הטוב, ולהשתדל תמיד לדונו לכף זכות, ואם נוהגים כן, מצליחים מאד.

ולכן תראה לקפוץ במסירות נפש גדולה, ותפתח ישיבה כזו, ותצליח מאד, וגדולה זכותך בשמים, רק אל תתפעל משום בריה שבעולם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' ק.

אני יודע, שדרך התורה היא דרך האמת, אבל הנסיונות והבלבולים שעוברים עלי בדרך התשובה — קשים מאד.

שאלה:

מאת הוד יהודה: שלום רב.

לפני כמה שנים התחלתי בתהליך אטי של חזרה בתשובה. במהלך חיי החלוניים הייתי נכשל פעמים רבות בפגם הברית, ומאז שחזרתי בתשובה, יש לי מלחמה קשה עם היצר בעניני קדשה, היצר בווער בי, ומסית אותי לחטא, אך בסיעתא דשמיא ברב הזמן אני מצליח להתגבר עליו.

חשוב לי לשמח את הרב ולומר, שרב ההתחזקות שלי היא בזכות הספר 'קדשת ישראל', כי הדבורים והעצות שכתובים בו, הם כמים קרים על נפש עיפה, ולולא ההתחזקות שאני שואב מהספר הזה, לא הייתי יכול לצאת מזה. מצד אחד אני שמח מאד, שהשם יתברך רחם עלי, וזכיתי לחזר בתשובה, אך מצד שני אני מרגיש תקוע בחיים, אני רואה שכלם

מִתְקַדְמִים וּמְצַלִּיחִים, וְרַק אֲנִי נִשְׁאָר בְּאוֹתוֹ מְקוֹם
וְאֲנִי מִתְקַדֵּם בְּשׁוּם תַּחֲוִים, וּבִגְלַל זֶה, כְּבָר כַּמָּה
פְּעָמִים הָיוּ לִי מַחְשְׁבוֹת לַעֲזֹב אֶת הַכֹּל, וְלַחְזֹר
בְּשֵׂאֵלָה.

אֲשַׁמַּח לְקַבֵּל דְּבָרֵי חַיִּיק מִהֶרֶב, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ שְׁדָרָךְ
הַתּוֹרָה הִיא דְרָךְ הָאֱמֶת, אֲבָל הַנְּסִיווֹנוֹת וְהַבְּלִבוֹלִים
שְׁעוֹבְרִים עָלַי — קוֹשִׁים מְאֹד. תּוֹדָה רַבָּה.

תשובה:

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר לְךָ, ז' מֵרֵחֶשֶׁן ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל הוֹד יְהוּדָה, נִרוּ וְאִיר וְיִזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלִיתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

צְרִיךְ שֶׁתִּדַע, שְׁחִזְרָה בַּתְּשׁוּבָה הַפּוֹנָה לַחֲזוֹר לְגַמְרֵי אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ בְּלִי שׁוּם חֲשׁוֹנוֹת פְּרִטִּים, הָרִי הַנִּשְׁמָה יוֹרֶדֶת
מִלְמַעְלָה, וּמִתְלַבֶּשֶׁת בְּגוֹף גְּשָׁמִי, וְצְרִיךְ לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם
כְּפִי מִסְפָּר הַשָּׁנִים שֶׁקָּבַעוּ לוֹ מִלְמַעְלָה, וְאַחֲרֵי-כֵן חוֹזֶרֶת
הַנִּשְׁמָה חִזְרָה לְמַעְלָה, וְהַגּוֹף אֶל קְבוּרוֹת יוֹבֵל, וְאִם כֵּן מָה
שֶׁיְךָ לַחֲזוֹר "בְּשֵׂאֵלָה", אֵיזוֹ שֵׂאֵלָה יֵשׁ כָּאֵן? אֵין זֶה אֵלָא
שֵׂאֵלַת עֲמָלֵק (שְׁמוֹת יז): "הֲיֵשׁ הַיְיִ"ה בְּקִרְבָּנוּ אִם אֵין"; וְזֶה
מָה שֶׁגּוֹרֵם לְהֶאֱדָם כָּל הַצָּרוֹת וְהִיסוּרִים וְהַמְרִירוֹת וְהַדְּאָגוֹת
וְכוּ', כִּי כְּשֶׁבֶר יִשְׂרָאֵל זוֹכֵה לְדַעַת בִּידִיעָה בְּרוּרָה, אֲשֶׁר אֵין
שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵּיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנוּעָה שֶׁם
אֵלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֵז כָּל הַחַיִּים שְׁלוֹ הוֹלְכִים לוֹ אַחֲרַת לְגַמְרֵי.
כִּי כֵן כְּתִיב (דְּבָרִים לא): "הֲלֹא עַל כִּי אֵין אֱלֹהֵי בְּקִרְבִּי מְצִאוֹנִי
הֲרַעוֹת הָאֵלָה"; כִּי מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכְּכָת, מְרַגֵּישׁ
אֶת אֱמַתּוֹ מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ תָּמִיד עִמוֹ, וְאֵין עוֹד נֵעֵם וְעַרְבוֹת
יוֹתֵר מִזֶּה שֶׁאֵדָם מְרַגֵּישׁ אֶת טוֹבוֹ וְחִסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ.

אֲבָל כְּשֶׁאֵדָם פּוֹגֵם בְּבְרִיתוֹ, עַל-יְדֵי הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה

או שאר מרעין בישין וכו', על-ידי-זה נפגמה אצלו האמונה הקדושה, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לא), אשר ברית ואמונה תלויות זו בזו, כפי שאדם אוהו בתקון הברית, כמו-כן אמונתו יותר חזקה, ולכן רב העולם שאוהזים רחוק משלמות קדשת הברית, בשביל זה נפגמה אצלו האמונה וכו', ושורין בדפאון פנימי, ומר ומרור להם החיים, ומצירין את האור לחשך וכו', כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לו): מלמעלה יורד רק אור פשוט, אבל האדם הוא הציר, אם הוא זוכה לתקון הברית, אזי יש לו מחין נקיים, ועל-ידי-זה הוא מציר את אורו ותברך לטוב, וידע ברור, שהקדוש-ברוך-הוא אב הרחמן המרחם על בריותיו ומיטיב לכל וכו'.

אבל אם פגם בברית, על-ידי-זה מחו מקלקל ופגום לגמרי, ומציר את האור לרע ולחשך וכו', כאלו הקדוש-ברוך-הוא רק רוצה את הרע וכו', ורוצה לנקם בו וכו' וכאלו פלם כנגדו וכו', וכאלו הפל מר רע וכו'. ובאמת הפל דמיון גדול, כי האדם הוא החיב בזה, פי כלי מחו פגומים מאד מאד, והוא חושב ומדמין לעצמו כאלו הפל הולך הפוך וכו', וכאלו הקדוש-ברוך-הוא בכעס עליו וכו', ורוצה רק לנקם בו וכו' וכדומה כל מיני דמיונות של הבל ושוא, שרק עולים על מח האדם וכו', וזה מה שעוקר אותו מהחיים, ושורה בדפאון פנימי, והוא ממרמר וכו', ואינו יכול להבין איך שהקדוש-ברוך-הוא מלא רחמים, מלא טוב וחסד.

ולכן מאחר שזכית לחזר בתשובה אליו ותברך, אתה צריך להחיות עצמך עם כל נקדה ונקדה טובה שיש בך, ולהיות רק בשמחה, אל תסתכל על אחרים כלל, מה אתה יודע מה זה תקוע? או שחזרת אחורנית? הלא כל הזזה

שָׁאֲדָם רק מגביה עצמו אליו יתברך, בזה הוא מתגבר על יצרו, ושורף את הקלפות שברא מחמת רב עוונותיו, וזוכה להמשיך על עצמו רחמיו וחסדיו יתברך.

רבנו ז"ל הזהירנו מאד מאד על זקנה דסטרא אחרא, ואמר (שיחות ה"ן, סימן נא): זקן אין טוב, לא יהודי זקן, לא למדן זקן, זקן אינו טוב כלל, תמיד צריכים להתחדש, ולעשות התחלה חדשה, לשכח את העבר לגמרי, ולעשות בכל פעם התחלה חדשה.

עקר התשובה זה ודוי דברים, שאמר רבנו ז"ל (לקיטת מוה"ר"ן, חלק א', סימן ד'), שעוונותיו של האדם תקוקים על עצמותיו, וכמתודה — יוצאים העוונות מעצמותיו, ומתחיל להאיר בו האור אין סוף ברוך הוא.

ולכן הרגל עצמוך לדבר עמו יתברך בלשון שאתה רגיל בה. ודע לך, שכל דבור ודבור עושה רשם למעלה בכל העולמות, ואל תבלבל עצמך משום בריה שבעולם, כל הזזה שאתה רק מזיז את עצמך אליו יתברך, אתה נעתק מהרע והזהמא שנדבקו בך מחמת פגם הברית וכו', ובזה שאתה מתחזק, ואינו נותן ליאוש והדכאון שיתפסו אותך, בזה בעצמו אתה כבר מתקדם וכו'.

רק חזק ואמץ מאד מאד להניח תפלין פשרות בכל יום, ותשמר לאכל רק מאכלים פשרים עם הכשר טוב, וכן ראה לשמר שבת קדש, ואז טוב לך לנצח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קא.

אָנִי מִתְפַּלֵּל לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׂיִתֵּן לִי עֲשִׂירוֹת
גְּדוֹלָה, כְּדֵי שְׂאוּכַל לַעֲשׂוֹת חֶסֶד וּלְהַחֲזִיק לּוֹמְדֵי
תּוֹרָה. הֲאִם זֶה נֶחְשָׁב לְתַאֲוֹת מִמּוֹן?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת שְׁלֵמָה: לְכַבּוֹד הַצַּדִּיק.
אָנִי מִתְפַּלֵּל לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׂיִתֵּן לִי עֲשִׂירוֹת גְּדוֹלָה,
כְּדֵי שְׂבִאֲמֶצְעוֹת הַכֶּסֶף אוֹכַל לַעֲשׂוֹת חֶסֶד וּלְהַחֲזִיק
לּוֹמְדֵי תּוֹרָה. וּבְנוֹסֶף לְתַפְלָה, אָנִי מִשְׁתַּדֵּל לְדַמְּנוּ כַּמָּה
פְּעָמִים בְּמִשְׁךָ הַיּוֹם שְׂאָנִי עֲשִׂיר גְּדוֹל, כִּי אוֹמְרִים
שְׂאִם חוֹשְׁבִים חֶזֶק עַל דְּבַר מְסִיִּם וּמְצַיְרִים אוֹתוֹ
בְּמַחְשָׁבָה — הוּא מִתְקַיֵּם. הֲאִם זֶה נֶחְשָׁב לְתַאֲוֹת
מִמּוֹן?

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֻדְר לְךָ-לְךָ, ז' מַרְחֶשֶׁן ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל שְׁלֵמָה, נִרְוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אָדָם צָרִיךְ לְבַטֵּל אֶת כָּל רְצוֹנוֹתָיו רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, שְׂלֵא
יְהִי לוֹ רְצוֹנוֹת אַחֲרִים מִבְּלִעְדֵי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּכְמֵאֲמַר הַתַּנָּא
הַקְּדוֹשׁ (אֲבוֹת, פֶּרֶק ב'): 'בַּטֵּל רְצוֹנֶךָ מִפְּנֵי רְצוֹנוֹ, כְּדֵי שְׂיִבְטֵל
רְצוֹן אַחֲרִים לְרְצוֹנֶךָ'; הֵינּוּ אֲסוּר לְרְצוֹת שׁוֹם דְּבַר רַק לְהַפְּלִל
בוֹ יִתְבָּרֵךְ, אִם יִתֵּן לְךָ מְעוֹת — מַה טוֹב וּמַה נְּעִים, וְאִם לֹא
— גַּם-כֵּן טוֹב.

אתה יכול לבקש ממנו יתברך מה שאתה צריך, אתה יכול להוציא את רצונך מפיך, שזה דבר גדול מאד, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקויט-מוהר"ן, חלק א', סימן סו): כשאדם מוציא את רצונותיו מפיו, יזכה שיצאו רצונותיו מהכח אל הפעל, אבל לא לחשב כל היום וכל הלילה מכסף וממון ועשירות וכו', כי כבר אמר מוהרנ"ת ז"ל: לחשב מכסף וממון ועשירות, זה כמו שחושבים מנאוף, רחמנא לצלן.

ולכן כלך מכל אלו המחשבות והדמיונות, שאם תהיה עשיר, תחזיק לומדי תורה ותבנה תורה וכו', מחשבות אלו מנתקות את האדם ממנו יתברך לגמרי.

אדם צריך רק לחשב ממנו יתברך איך שמלא כל הארץ כבודו, ואיהו ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, ובתוך כל עלמין, ויחשב איך יזכה לסיים את כל התנ"ך ואת כל ששה סדרי משנה ואת כל הש"ס — בבלי, ירושלמי ותוספתא וכו' וזה צריך להיות כל רצונותיו וכסופיו, ולא מכסף וממון וכו'.

אשרי מי שמבטל עצמו לגמרי אליו יתברך, אז כל מה שהוא צריך ממלא יבוא אליו.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

א' קב.

מאז שבתנו נולדה, לא זכיתי להפקד טוב. האם
כדאי לנו לחשב על כוון של טפולים פוריות?

שאלה:

מאת שירה: לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א.
לפני עשרה חדשים נולדה לנו בת, ומאז אני ובעלי
מתפללים רבות שגזקה להפקד טוב, אך עד עכשו לא
נפקדתי. האם כדאי לנו לחשב על כוון של טפולים?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר לך-לך, ז' מרחשון ה'תשע"ג.

שלום רב אל שירה תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני לא מבין אתכם בכלל, הרי אתם זכיתם להתחתן,
והקדוש-ברוך-הוא נתן לכם מתנה בת חמודה, שהיא בסוף
הכל בת עשרה חדשים, ובמקום לרקד ולשמח על המתנה
הנפלאה הזאת, אתם כבר גלחצים שאתם לא זוכים לזרע בר
קימא וכו', האם את תרנגלת שמולידה כל יום וכו'?! איפה
השכל שלכם להתחיל טפולים?! על מה ולמה לספן את
עצמך?! תשמחי עם מה שנתן לך הקדוש-ברוך-הוא,
ותרגילי עצמך להודות ולהלל ולשבח את הבורא יתברך
שמו על החסד שעשה עמך.

תשתדלו לכבד אחד את השני, ותהיו הכי מאשרים בחיי
נשואיכם, ואף פעם אל תריבו ואל תתנכחו, והשלום

פּט בְּרִסְלָב א' קג שו"ת

וְהֵאָהְבָה יִשְׂרָוּ בְּבֵיתְכֶם, וְאִזּוּ תִהְיֶוּ הַכִּי מְאֹשְׂרִים בְּחַיֵּי
נְשׂוּאֵיכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' קג.

**הָאֵם זֶה נֶכּוֹן שֶׁאָדָם שֶׁמֵּרְאֶהוּ הַחִיצוֹנִי נָקִי
וּמְסֻדָּר, זֶה סִימָן שֶׁגַּם הַפְּנִימִיּוֹת שְׁלוֹ טוֹבָה
וְחַיּוּבִית?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת שְׁלִי: שְׁלוֹם רַב לְכָבוֹד קִדְשֵׁי מוֹהְרַא"ש
שְׁלִיט"א.

כְּתַבְתֶּם בְּאֲחַת הַתְּשׁוּבוֹת, שֶׁהַמֵּרְאָה הַחִיצוֹנִי שֶׁל
הָאָדָם מַעֲיֵד עַל פְּנִימִיּוֹתָיו, וּמִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּנִקְיּוֹת רַבָּה,
זֶה סִימָן שֶׁהוּא מְתַקֵּן, וְשֶׁהַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה עָלָיו. אִם כֵּן
אֵיךְ נִתֵּן לְהַסְבִּיר אֶת הָעֵבֶדָה, שֶׁיֵּשׁ אֲנָשִׁים, שֶׁהֵם מְאֹד
נְקִיִּים, וְתַמִּיד הֵם נִרְאִים מְסֻדָּרִים, אֲךָ בְּתוֹכָם הֵם
מְלֵאִים בְּגֵאוּהָ וּבְמַדוּת רְעוּת?

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֻדְרֵי לֶךְ-לֶךְ, ז' מַרְחֶשֶׁן ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל שְׁלִי תַחֲיָה.

לְנֶכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

עַלֶיךָ לְדַעַת, כִּי שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יְכוּלָה לְדַעַת מָה

קורה בפנימיות של השני וכו', כי דבר זה געלם ונסתר מעיני כל. יכולים לחשב על האדם שהוא ענו גדול מאד, והולך כפוף וכו', ולבסוף סרחון הגאווה מסריח ממנו וכו', ואחד יכול ללכת עם קומה זקופה, ישר ומלבש בבגדי כבוד, וכל אחד יחשב שזה בעל גאווה, ובפנימיות הוא שבור כחרס הנשבר, והוא ממש בטל ומבטל בעיני עצמו לגמרי וכו'.

ולכן דבר זה בלתי אפשרי לדעת בשום פנים ואופן, ומזה יוצאים כל הקלקולים שבעולם, על אחד שחושבים שהוא ענו, עושים ממנו ממש אליל וכו', ואין זה אלא בעל גאווה גדול, כי אין זה ענין ללכת כפוף כמו שוטה, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקיטת מוהר"ן, חלק א', סימן קצ"ז), כי בודאי אין זו מעלת הענוה להראות עצמו בכפיפות ראש בדרך שטות, כאלו הוא ענו, כי זו ענוה פסולה וכו' עין שם.

ולהפך אחד יכול ללכת עם בגדי מלכות ועם קומה זקופה, והוא יהיה בטל ומבטל לגמרי בעיני עצמו כתולעת הרוחשת על הארץ וכו', ולכן דבר זה בלתי אפשרי לראות ולהשיג, ועל-כן אסור לדון בני-אדם כפי מראה העינים, כי כבר אמר הקדוש-ברוך-הוא לשמואל הנביא (שמואל א' ט"ז): "האדם יראה לעינים והנני"ה יראה ללבב".

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א קד.

שמעתי שאמרתם, שכאשר יבנה בית-הפנסת הגדול ביבנאל, יבנה גם בית-המקדש השלישי. האם זה נכון?

שאלה:

מיאת עפר: לכבוד צדיק דורנו, כבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א.
מישהו אמר לי, שאמרתם כבר לפני שנים, שכאשר יבנה בית-הפנסת הגדול ביבנאל, יחד אתו יבנה ויגד מן השמים גם בית-המקדש השלישי. האם זה נכון, או שזו סתם המצאה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר לך-לך, ז' מרחשון ה'תשע"ג.

שלום רב אל עפר, גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אנשים שואלים אותי איך יכולים להבין בשכל אנושי, שפתאם יגד בית-המקדש מן השמים על הר הבית, בשעה שיש מליארד וחצי ישמעאלים בעולם, ובודאי ימחו ולא יניחו וכו', וכן איך מתישב על הדעת דבר כזה, שהוא נגד ההגיון?

על זה אני אומר, שפדאי לבוא ליבנאל, ולראות את בית-המדרש הגדול והמפאר, שנבנה ממש בנס נפלא, בשעה שעומד רשע ארוך טמא, ומונע את זה למעלה מעשרים שנה,

והתפאר שְׁזָה אף פּעַם לא יבְנֶה, וכְּבֹר הַסְּפִיק לְהַפִּיל בְּמִשְׁךְ הַשָּׁנִים הַרְבֵּה פְּעָמִים תּוֹכְנִיּוֹת וְכוּ'.

וְכֵן אֵין לָנוּ אף עֲשִׂיר שְׁיַעְזוֹר לָנוּ, וְהִנֵּה בֵּית-הַמְּדֻרָשׁ עוֹמֵד עַל תְּלוּ בִּיפֵי כְּזָה, שְׂאֵף אֶחָד לֹא יְכוֹל לְהַסְבִּיר אִיךָ? וּמָה? וּמִי? מְצִיאֹת! בֵּית-הַמְּדֻרָשׁ הַמְּפָאָר עוֹמֵד עַל תְּלוּ בְּלִי נְדִיבִים, עַל אֵף גְּדֹל הַמְּנִיעוֹת וְהַעֲכוּבִים, שְׁעוֹמֵד מִי שְׁעוֹמֵד וְכוּ', וּמוֹנֵעַ וּמְעַכֵּב אוֹתָנוּ זֶה כְּבֹר לְמַעְלָה מְעַשְׂרִים שָׁנָה עַל כָּל שְׁעַל וּפְסִיעָה שְׂאֲנַחְנוּ רַק רוֹצִים לַעֲשׂוֹת וְכוּ', וְכֹל דְּבָר שְׂבִקְדָשָׁה בָּא לָנוּ בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוֹלָה, שְׂאִי אֶפְשָׁר לְתַאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל.

עַם כָּל זֹאת, תְּהִלָּה לְאֵל, בְּנִינוּ קְהֵלָה יְפָה, הַמוֹנָה כְּבֹר לְמַעְלָה מְאַרְבַּע-מֵאוֹת מְשַׁפְּחוֹת וְתַלְמוּד-תּוֹרָה לְבָנִים, בֵּית-סֵפֶר לְבָנוֹת, וְיִשִּׁיבוֹת וְכוּלְלִים לְתַפְאָרָת.

זֶה מָה שְׂאֲמַרְתִּי, אֲבָל לֹא שְׁזָה תְּלוּי בְּזָה, אֶלָּא כְּמוֹ שְׁזָה הִיָּה לְמַעְלָה מְשֻׁכָּל אֲנוּשִׁי, כֵּן בְּנִין בֵּית-הַמְּקֻדָּשׁ יְהִיָּה לְמַעְלָה מְשֻׁכָּל אֲנוּשִׁי.

הַמֵּאֲחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' קה.

האם פְּדֵי הַקְרָא חֲסִיד בְּרִסְלָב עָלֵי לְגַדֵּל זָקֵן וּפְאוֹת, וּלְהַתְחִיל לְלַכֵּת עִם בְּגָדִים חֲסִידִיִּים?

שְׂאֵלָה:

מַאת דָּן: לְכַבּוֹד הָרַב שְׁלוֹם.

מֵאֲזוּ שֶׁהֲרַב עָנָה לִי עַל שְׂאֵלוֹתַי הָרֵאשׁוֹנוֹת, אֲנִי מֵאֲשֶׁר וְשָׂמַח בְּחֻלְקִי, כִּי יֵשׁ מִי שְׂמוּכָן לְשָׁמֵעַ אֶת לְבָטִי וְאֶת שְׂאֵלוֹתַי, וְעוֹנָה לִי בְּמִתְקֵי דְבָרִים וּבַעֲצָה בְּרוּרָה וּבְהִירָה.

בְּרִצּוֹנִי לְהַתְיַעֵץ עִם הָרַב בְּעֵנְיָן בּוֹ אֲנִי נְבוֹדָה כְּבָר זְמַן רַב: אֲנִי אֲבָרְךָ לִיטָאִי, וְזָכִיתִי בְּחֲסִדֵי הַשֵּׁם לְטַעַם מִקְהָאוֹר שֶׁל רִבְנּוֹ הַקְּדוֹשׁ רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרִסְלָב; הַדְּבוּרִים שֶׁלוֹ מְחַזְּקִים אוֹתִי, וְהַעֲצוֹת שֶׁלוֹ עוֹזְרוֹת לִי מְאֹד. אֲנִי מְגַדִּיר אֶת עֲצָמֵי כְּחֲסִיד בְּרִסְלָב. אֵךְ מֵאֲזוּ שֶׁהַתְּקַרְבָּתִי לְרִבְנּוֹ, לֹא שְׁנִיתִי שׁוּם דְּבָר בְּחִיצוֹנִיּוֹת. הָאִם פְּדֵי הַקְרָא חֲסִיד בְּרִסְלָב, עָלֵי לְגַדֵּל זָקֵן וּפְאוֹת, וּלְהַתְחִיל לְלַכֵּת עִם בְּגָדִים חֲסִידִיִּים, אוֹ שְׂזָה בְּכָלֵל לֹא חֲשׁוּב, וְעַקֵּר הַחֲסִידוּת הִיא עֲבוּדָה פְּנִימִית? אֲשַׁמַּח לְתִשׁוּבָה שְׁתִּסִּיר לִי אֶת הַסִּפְקוֹת.

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר לְךָ-לְךָ, ז' מַרְחֶשֶׁן ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל דָּן, גְּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלִיתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

חֲסִידוּת בְּרִסְלָב לֹא תְלוּיָהּ בְּשׁוּם דְּבָר, בְּשׁוּם לְשׁוֹן, בְּשׁוּם עֲדָה, בְּשׁוּם לְבוּשׁ. כְּמוֹ שֶׁבְּפְרוּשׁ אָמַר רִבְנּוֹ ז"ל

(סימן מוה"ר, סימן שלט) על הפסוק (יחזקאל לו): "ונתתי לכם לב בִּשְׂרָה", ודרשו חכמינו הקדושים (בראשית רבה, פרשה לה, סימן כא): אל תקרי בִּשְׂרָה אלא בסר, שיהיה כל אחד בסר בחלק של חבירו, ל"ב בס"ר אותיות ברסל"ב, הינו פי הנביא אומר: "והסירותי מכם לב האבן", כשיש לאדם לב האבן, הוא סתום לגמרי, לא יכול לדבר עם הקדוש-ברוך-הוא, כי לבו מאבן כמו אבן, וכמו-כן לא אכפת לו מהזולת, אבל כשאדם זוכה ומתקרב אל רבנו ז"ל, על-ידי-זה גמס לב האבן, ונעשה לב בִּשְׂרָה, ומתחיל להרגיש את אחרים, וכן מתחיל לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא. ולכן דבר רבנו ז"ל אינו תלוי בשום לבוש וכו', בשום עדה וכו', בשום חסידות וכו', רק לפתח את הלב אליו יתברך.

אשרי ואשרי מי שזוכה להתקרב אל רבנו ז"ל בתמימות ובפשיטות בלי שום חכמות והשכלות כלל, ויצית את רבנו ז"ל על כל אשר יאמר כי הוא זה, אשר בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן קכג), שהעקר והיסוד שהכל תלוי בו — לציית את הצדיק על כל אשר יאמר כי הוא זה; ולכן אצל רבנו ז"ל העקר הוא שמחה, לשמח את עצמו עם כל נקדה ונקדה טובה שיש בו מנקדת היתדות, וכן להתמיד בלמוד התורה הקדושה שעורים כסדרן: מקרא, משנה, גמרא וכו' וכו'. ועל כלם — להרגיל עצמו לדבר עמו יתברך פאשר ידבר איש אל רעהו והבין אל אביו.

ולכן כל זה כבר לא תלוי לא בלבוש וכו', ולא בעדה וכו', ולא בחסידות וכו', אקנה שתבין דבר מתוך דבר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קו.

**בית-הספר שלי מצִין מבחינת רמת הלמודים,
אך ברוחניות אני בסכנת הדרדרות**

שאלה:

מאת נעם: למוהר"א"ש הצדיק שלום.
אני לומדת באלפניתי, ובתקופה האחרונה חלה ירידה
רוחנית בבית-הספר. בנות מסתובבות בחסר צניעות,
והמנהלת שמה מוזיקה מזרחית בהפסקות. אני
מרגישה מאד רע עם זה, כי בתקופה האחרונה
התחזקתי והתחלתי ללכת עם חצאיות ארוכות
ושרוול ארוך.

השאיפה שלי עכשוו זה לשים גרביים, אף שזה קשה
בבית-הספר בו אני נמצאת. מצד שני אני לומדת
במגמת ביולוגיה – רפואה, ברמת למודים מאד
מאד גבוהה עם המון יחידות בגרות, ואני לא יודעת
מה לעשות: האם לוותר על הבגרות ולעבור לבית
יעקב, או להשאר באלפניתי, ולנסות להתחזק בחברה
כזאת?

אשמח אם הצדיק יענה לי, כי זה דחוף, תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר לך-לך, י"א חשון
ה'תשע"ג.

שלום רב אל נעם תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הנה רבנו ז"ל אמר (ספר-המדות, אות פחד, חלק ב', סימן ג'): מי

שְׁבוּרַח מִן הַצָּרָה פָּקַח; הָרִי אֶת רוּצָה לְהִתְחַזֵּק בְּיָתֵר שְׂאֵת וּבְיָתֵר עַז בְּצַנִּיעוֹת וַיִּרְאֵת שְׁמַיִם וְכוּ', אִם כֵּן מָה לָּךְ לְהִשְׁאָר בְּמָקוֹם שֶׁקָּשָׁה לָּךְ לָקִים זֹאת? וְלֹא עוֹד אֶלָּא אֶת יְכוּלָּה לְהִתְקַלְקֵל יוֹתֵר וַיּוֹתֵר וְכוּ'. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת עֲבֵרָה, סִימָן א'): יֵשׁ עֲבֵרוֹת שֶׁהַמָּקוֹם גּוֹרֵם; וְלִכֵּן אִם הַבְּנוֹת רְחוּקוֹת לְגַמְרֵי מִיִּרְאֵת שְׁמַיִם, בּוֹדְאֵי לְבַסוּף הֵם יִסְחָבוּ אוֹתָךְ גַּם-כֵּן וְכוּ'.

לְכֵן עֲצַתִּי, שֶׁתְּבָרַחֵי מִשָּׁם מָה שְׁיּוֹתֵר מֵהֵר, וְהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִצְלִיחַ אֶת דְּרָכֶךָ. וְאִם תִּהְיֶי חֲזָקָה בְּאַמוּנָה וּבִתְפִּלָּה, תִּזְכֵּי לְבַסוּף לְהִתְחַתֵּן וְלִבְנוֹת בֵּית נֶאֱמָן בְּיִשְׂרָאֵל, וְתִהְיֶי הַכִּי מְאֻשְׁרֵת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שְׁבוּעַ טוֹב...

א' קז.

בְּרִצּוֹנֵי לְלִקּוֹט אֶת כָּל הַתְּפִלוֹת מֵהַסֵּפֶר 'אֲשֶׁר בְּנַחַל' לְכַרֵּךְ אֶחָד. מָה דַעַת הַצַּדִּיק?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת יוֹאֵל: שְׁלוֹם וּבִרְכָה לְכָבוֹד קִדְשֵׁת מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א.

רֵאשִׁית, תּוֹדָה רַבָּה עַל כָּל הַהִתְחַזְּקוֹת שֶׁאַנְחֵנוּ מִקְבָּלִים מֵהַצַּדִּיק, וְעַל כָּל הַסִּפְרִים הַנּוֹפְלָאִים שֶׁאַתָּם פּוֹתְבִים, כְּדֵי לַחֲזֹק אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. רְאִיתִי שֶׁכְּתִבְתָּם בְּאַחַת הַתְּשׁוּבוֹת, שֶׁמִּי שֶׁרוּצָה לְהַדְפִּיס אֶחָד מִסִּפְרֵיכֶם — הִרְשוּת נְתוּנָה בְּיָדוֹ, בְּתַנְאֵי שְׂלֵא יִשְׁנָה כִּי הוּא זֶה מִמֶּה שֶׁכְּתוּב. וְהָיִית וְעֵלָה בִּי רַעִיוֹן

לְלַקֵּט אֶת כָּל הַתְּפִלוֹת הַמוֹפִיעוֹת בְּסִפְרֵי 'אֲשֶׁר בְּנַחֲלִי,
וְלְהַדְפִּיסָם בְּכַרְךָ אַחַד לְתוֹעֵלַת הַרְבִּים, בְּרִצּוֹנִי לְשֵׂאֵל
אֶת דַּעַת הַצַּדִּיק בְּנוֹשֵׂא. הַאִם כְּדַאי לַעֲשׂוֹת זֹאת?

תשובה:

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת-קִדְשׁ לְסִדְר לְךָ-לֵךְ, י"א חֲשׂוֹן
ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל יוֹאֵל, גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

כֵּן, אֲנִי חוֹזֵר וּמְדַגֵּישׁ, שְׁכָל מִי שְׁרוּצָה לְהַדְפִּיס אִיזָה
סֵפֶר מִמָּה שְׁזָכְנִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְחַדֵּשׁ בְּדַבְרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל
— הַרְשׁוֹת בְּיָדוֹ, כִּי אֵין עַל זֶה שׁוֹם "כָּל הַזְּכִיּוֹת שְׁמוֹרוֹת"
יְהִיָּה מִמִּי שְׁיִהְיָה, הָעֵקֶר לֹא לְשִׁנּוֹת כְּלוּם, כִּי הַכֹּל נִכְתָּב
בִּישׁוּעַת הַשָּׁם.

בְּעִנְיַן הַתְּפִלוֹת, יְכוּלִים לְסַדֵּר עַל-פִּי סֵדֵר עֲנִינִים, כְּגוֹן:
זוּג, הוֹלְדָה בְּנִקְל, אָמוּנָה, שְׁמִחָה, שְׁלוֹם-בֵּית וְכו'.

הַמֵּאֲחַל לְךָ שְׁבוּעַ טוֹב...

א' קח.

אני המפרנסת היחידה, כל החובות רובצים עלי, ובעלי לא מוכן לעבד בשום עבודה

שאלה:

מיאת רנה: לכבוד הרב אליעזר שלמה שיק שליט"א. אני נשואה 13 שנה, וכל הזמן יש לי וכוחים עם בעלי לגבי פרנסה, מפני שהוא לא עובד, ואני המפרנסת היחידה. יש לנו חמשה ילדים, ברוך ה', ואני לא יודעת מה בדיוק הבעיה של בעלי, או שהוא לא מוצא עבודה, או שזו עצלנות, או מחלת נפש... כל הזמן הוא מוצא תרופים על כל סוג של עבודה שמציעים לו.

אני ממש אובדת עצות, קשה לי ואני מאד חלשה ומבלבלת, מרב לחצים של חובות והוצאות של הבית, והוא כאלו לא שייך לעולם הזה ומאד אדיש. הלכתי להתיעץ עם אנשי מקצוע ורבנים, אבל הוא פשוט שומע וממשיך בשלו.

אשמח אם הרב יכול לייעץ לי בנדון. תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וירא, י"ב חשוון ה'תשע"ג.

שלום רב אל רנה תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין דבר פזה שהבעל ישב בטל בשעה שיש חמשה ילדים, ואת תהיי המפרנסת היחידה, הוא מכרח לצאת ולעסק באיזו עבודה, ואפלו לקבץ נדבות, העקר שייבא

פרנסה. הבעל צריך לדעת, שיש עליו אחריות גדולה, ואי אפשר להתחמק מזה בשום פנים ואופן.

לדעתי, הוא פשוט עצלן ופחדן וכו', את צריכה להיות חזקה, שייצא ויביא פרנסה, אין דבר כזה לזרק את כל העל על האשה, וגם את חייבת בזה שנתת לו לסחב שלש-עשרה שנה ולהתחמק מאחריות וכו', את צריכה להיות חזקה, ולא לתת לו להתחמק וכו'. כל בעל צריך לדעת, ברגע שמתחתן, הוא כותב בכתבה שהוא יהיה זה המפרנס, ולכן אין מה לתת לו להתחמק מכל זה, ואת צריכה להיות קשוחה על דבר זה, שהוא יביא פרנסה בבית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קט.

בעלי עובד רחוק מהבית, וחוזר רק פעם בכמה ימים, וקשה לי מאד עם זה

שאלה:

מאת שירן: לכבוד הרב שלום רב.
אני נשואה כמעט שנה, ואני בחדש מתקדם לקראת לדה, בעזרת ה' יתברך. לצערי, חזרנו לגור בבית הורי באזור המרכז, ובעלי התחיל לעבד עם אבא שלו בשפוצים. חמי גר באזור הדרום, ולכן בעלי ישן שם, כי הנסיעות לא משתלמות, והוא בא כל כמה ימים הביתה.

קשה לי ואני סובלת, כי במשך היום כשהוא בעבודה, הוא לא מתקשר לשאל לשלומי. הוא יודע שקשה לי,

ושאני בוכה מהמצב הזה. אני מאד רכושנית כלפי בעלי. אני מתמוטטת ובורחת לה' ולצדיקים, בוכה המון ומתנאשת. אני פוחדת מגרושים, ואין סוף לדמעות שלי, רק השם יכול להבין את הצער שלי. בעלי היה אברהם כולל והתחיל לעבד, אך אני רוצה שיתזר ללמוד, אני אוהבת אותו וקשה לי המצב הזה. מה עושים?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וירא, י"ב חשוון ה'תשע"ג.

שלום רב אל שירן תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה מאד מאד לשמח, שתהלה לאל, התחתנת, שיהיה בסימן טוב ובמזל טוב, ומה גם שאת כבר מתקדמת לקראת לדה, בעזרתו יתברך, שהכל יעבר בקלות, עם כל זאת את צריכה לשמח מאד מאד.

והנה בענין בעלך, את צריכה לשמח מאד, שתהלה לאל, הוא רוצה לעבד ולהביא פרנסה בבית, רק קשה לך, שפממה לילות הוא יישן אצל אביו וכו', לדעתי, כדאי לך לדבר עמו מענין הרגישות שלך וכו', ושהוא יצלצל אליך, פי הרבה פעמים אצל זוג צעיר, הבעל אינו שם לב על נחיצות הענין, ולכן הוא לא עושה את זה דווקא רק מחמת שכחה וכו', או מחסר ידע וכו'.

עם כל זאת עליך לשמח מאד, שבעלך דואג לפרנס אותך, פי יש המון אברכים שעוזבים את נשותיהם, ולא אכפת להם להביא פרנסה לבית.

וְלִכֵּן תְּדוּנֵי אֶת בְּעֵלְךָ לְכַף זְכוּת, שְׁלֹכֵל הַפְּחוֹת הוּא
 דּוֹאָג לָךְ בְּעֵבוֹר פְּרִנָּסָה, רַק תִּסְבִּירִי לוֹ בְּצוּרָה יָפָה, שְׂאֵת
 מְאֹד רוֹצֶה, שְׂיִהְיֶה אִתְּךָ יוֹתֵר בְּקֶשֶׁר, וְהַפֵּל יִסְתַּדֵּר עַל צַד
 הַכִּי טוֹב.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' קי.

**אֲנִי מְבַלְבֶּלֶת בְּגִלְל דְּבָרֵי הַרְבָּנִים: הָאֵם מֵתָר
 לְשִׁמְעַ זְמָרִים חֲסִידִיִּים אוֹ לֹא?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת דִּינָה: שְׁלוֹם כְּבוֹד הָרַב מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א.
 רְצִיתִי לְשְׂאֵל לְגַבֵּי הָעֲנָן שֶׁל מוֹסִיקָה חֲסִידִית: יֵשׁ
 רְבָנִים שְׂאוֹמְרִים שֶׁהַזְּמָרִים הֵם מְחֻטְּאֵי הָרַבִּים,
 וְשְׂאֵסוֹר בְּשׁוֹם פְּנִים וְאִפֹּן לְשִׁמְעַ אוֹתָם, וְיֵשׁ בְּזֶה
 מְחֻלּוֹקוֹת רַבּוֹת, זֶה מְאֹד מְבַלְבֵּל אוֹתִי, כִּי כִּשְׂאֲנִי
 שׁוֹמְעַת שִׁירִים חֲסִידִיִּים, אֲנִי נִהְיִית בְּשִׁמְחָה, אֵךְ מֵצַד
 שְׁנֵי יֵשׁ אֶת הַדְּבֻרִים שֶׁל הַרְבָּנִים בְּעֲנָן.
 רְצִיתִי לְדַעַת הָאֵם מֵתָר לְשִׁמְעַ שִׁירִים אוֹ אֲסוֹר? וּמָה
 לְגַבֵּי זְמָר חֲסִידִי, שְׁשֵׁר שִׁירִים חֲסִידִיִּים בְּאַנְגְּלִית,
 הָאֵם מֵתָר לְשִׁמְעַ אֶת הַשִּׁירִים הָאֵלוּ?

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְר וַיֵּרָא, י"ג חֶשְׁוֹן ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל דִּינָה תַּחֲנִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד לֹא לְשֹׁמֵעַ נְגוּנִים מִמְּנַגְנִים
 רְשָׁעִים (צ"ן לְקוֹשֵׁי מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ג'), כִּי זֶה קָשָׁה מְאֹד
 לְעִבּוּדַת הַבּוֹרָא יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹ, הַנְּגִינָה יֵשׁ לָהּ כַּח לְהַעֲלוֹת
 וּלְהַגְבִּיחַ אֶת רוּחוֹ שֶׁל אָדָם לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה וְכוּ', וּלְהַפְּיֹךְ יֵשׁ
 לָהּ כַּח לְהוֹרִיד אֶת רוּחוֹ שֶׁל אָדָם לְמַטָּה לְמַטָּה בְּשָׂאוֹל
 תַּחֲתִית וְכוּ', וְלִכֵּן צְרִיכִים לְשֹׁמֵר מִמֵּי הַנְּגוּנִים בָּאִים.

וְהִנֵּה מֵה שֶׁהַרְבָּנִים נִגְדוּ וּמְרִים וְכוּ', הַעֲקָר זֶה נִגְדוּ
 הוֹפְעוֹת שֶׁל וּמְרִים, הֵן אֵלוֹ שֶׁהִתְקַלְקְלוּ וְכוּ', וְהֵן אֵלוֹ
 שֶׁמַּחֲקִים אֶת הַגְּרוּעִים שְׂבָאֲמוֹת וְכוּ', בּוֹדְאֵי אֵינן לְלַכַּת
 לְהוֹפְעוֹת כְּאֵלוֹ, אֲבָל סֵתֶם לְשֹׁמֵעַ קִלְטוֹת שִׁירִים חֲסִידִיִּים אוֹ
 סֵתֶם שִׁירֵי אֲמוּנָה וְכוּ', זֶה יְכוּלִים לְשֹׁמֵעַ, וְאֲדַרְבֵּה כֹּל מִי
 שֶׁנִּמְשָׁף לְעִצְבוֹת וּמְרִירוֹת וְדִכְאוֹן, כְּדֹאֵי שֶׁיִּשְׁמַע שִׁירִים
 הַמְּשֻׁמָּחִים וּמַגְבִּיחִים אֶת הַרוּחַ שֶׁל הָאָדָם, וְיִמָּה שֶׁמוּבָא
 בְּשִׁלְחַן עֲרוּף (אֲרַח חַיִּים, סִימָן תַּקס, סְעִיף ג'), שֶׁגִּזְרוּ לֹא לְשֹׁמֵעַ כְּלִי
 זָמֵר רַק לְשִׁמְחַת חֶתֶן וְכֵלָה וְכוּ', כְּבָר כָּתְבוּ הָאֲחֵרוּנִים שֶׁבְדוֹר
 הַזֶּה, מִפְּנֵי חִלְשַׁת הָעִצְבִּים וְכוּ', וְכֵן טֹבַע שֶׁל בְּנֵי-אָדָם
 לְהִמְשָׁךְ אַחַר הָעִצְבוֹת וְהַדְּכֹאוֹן, שֶׁזֶּה יְכוּל לְהִבִּיא אֶת הָאָדָם
 לְמַחְשָׁבוֹת שֶׁל הַתְּאֵבָדוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, מִתָּר לְשֹׁמֵעַ כְּלִי
 זָמֵר, וְזוֹ מִצְוָה רַבָּה לְהַחֲיוֹת עֲצָמוֹ וּלְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד, וְלֹא
 לְהִשָּׁבֵר מִשׁוּם דְּבַר שֶׁבְעוֹלָם.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע
 בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מִתְּפִלָּל בְּעַדְךָ, שֶׁנִּשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת
 מִשְׁמַחוֹת תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' קיא.

**פִּיצוּד צָרִיךְ לְהִתְפַּלֵּל בְּהִתְבּוּדוֹת: בְּלִשׁוֹן יְחִיד אוֹ
בְּלִשׁוֹן רַבִּים?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת דָּן: לְכַבּוֹד הַצַּדִּיק שְׁלוֹם.
בְּזִכּוֹת הָרַב הִתְחַלְתִּי לְלַמֵּד 'דף היומי', וּבְמִיחָד אַחֲרֵי
שְׁשִׁמְעֵתִי מֵהָרַב, אֵיךְ שְׁמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ, כְּדֵי לְלַמֵּד דָּף
הַיּוֹמִי בַּעַת חֲלִיוֹ, אֲשֶׁרֵי הָעַם שְׂאֵלוֹ מִנְהִיגָיו.
לִפְנֵי כַּמָּה שְׁבוּעוֹת הוֹבֵא בְּדף היומי (בְּרִכּוֹת ל.): "אָמַר
אַבְיִי לְעוֹלָם לְשִׁתְּףִי אֵינֶשׁ נַפְשִׁיָּהּ בְּהַדְיָה צְבוּרָא",
וּפְרַשׁ רַש"י: "וּמִתּוֹךְ כֵּךְ תִּפְלְתוּ נִשְׁמַעַת". רְצִיתִי
לְשָׂאֵל מֵה בְּעִנְיָן הַהִתְבּוּדוֹת — הָאֵם יֵשׁ לְהִתְפַּלֵּל
בְּלִשׁוֹן יְחִיד, מִשּׁוּם שְׁצָרִיךְ לְסַפֵּר מֵה שְׁעוֹבֵר עָלָיו
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּאֲדָם הַמְדַּבֵּר עִם חֲבֵרוֹ, אוֹ שְׂיֵשׁ
לְהִתְפַּלֵּל בְּלִשׁוֹן רַבִּים, כְּמוֹ שֶׁהַגְּמָרָא אוֹמְרַת עַל
הַתְּפִלָּה, שְׂיֵשׁ לְשִׁתְּףִי עִצְמוֹ עִם הַצְּבוּר, וְאִזּוֹ תִּפְלְתוּ?
תְּהִיָּה נִשְׁמַעַת?

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר וַיֵּרָא, י"ג חֶשְׁוֹן ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל דָּן, נִרוֹ וַיֵּאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלִתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אֵין לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת הַזִּכּוֹת שֶׁל אָדָם שְׂזוּכָה לְלַמֵּד בְּכָל
יוֹם דָּף גְּמָרָא, כִּי זֶה מַצִּיל אֶת הָאָדָם מִכָּל מִינֵי צָרוֹת וְרַעוֹת
וְכוּ'. הָרַב הַקְּדוּשׁ רַבִּי שְׁלֹמֹה מְזוּוִיעֵל, זְכוּתוֹ תִּגַּן עָלֵינוּ,

התבטא פעם, אדם שאינו לומד בכל יום דף גמרא, "פניו דומין לחיה טורפת".

המעלה של למוד דף היומי שהוא קשור אל דף, והיום קשור אל הדף, וחי עם הדף, וזה נעשה אצלו קביעות כמו טבע שני ללמד בכל יום דף גמרא, שמביא תועלת גדולה לאדם; כי כל זמן שיחזיק בדף גמרא, ישאר יהודי ירא שמים.

אודות שאלתך וכו', התפללות הקבועות כגון: שחרית, מנחה, ערבית, תקנו בלשון רבים, כדי לשתף עצמו עם הצבור, שזה דבר גדול מאד, אבל התבודדות ושיחה בינו לבין קונו, זה צריך לדבר בלשון יחיד, כי אז מתיחד עמו ותברך, ומספר לו ותברך את כל אשר עם לבבו. וזה צריך להיות עם אמת. וידוע, כשאדם מדבר בשפת האם שלו, אזי לבו נמשך יותר אל דבוריו, ויש בזה יותר אמת.

עם כל זאת אדם כשמתפלל על עצמו, צריך שבתוך התפלה וההתבודדות יכלל גם את אחרים, וזה מן הראוי, בשעה שכבר מתפלל על צרותיו וכו', שגם יזכיר צרות אחרים וכו', ויתפלל על כלל נשמות ישראל. ולכן אין זו סתירה כלל, וכבר אמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות תפלה, סימן סה): כשאתה רוצה לישא תפלתך, תתפלל בעד ישראל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קיב.

מאז הלדה אני סובלת מחרדות קשות, מה עלי לעשות, כדי שזה יעברו?

שאלה:

מאת רבקה: שלום לכבוד הרב. לפני כחמש וחצי שנים נולדתי לך בן לאחר שתי בנות. מאז הלדה אני סובלת מחרדות קשות כל היום, לא נרדמת, לא אוכלת, וקשה לי לתפקד. אני משתדלת לדבר מדי יום עם בורא עולם, שיעזור לי לצאת מהחרדות. כבוד הרב, הייתי רוצה לדעת האם זה יעבור? ומה עלי לעשות? בכבוד רב.

תשובה

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וירא, י"ג חשון ה'תשע"ג.

שלום רב אל רבקה תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

קדם את צריכה מאוד מאוד לשמח על המתנה שנתן לך הקדוש-ברוך-הוא בן חמוד אחר שתי בנות. ולכן ראי לשמח עצמך.

אודות הפחד והחרדות שיש לך וכו', זה בודאי יעברו, אל תכנסו בלחץ, אם אפשר שתבקשי מהרופא פדורי הרגעה לקחת את זה למשך חודש ימים, וזה יעזור לך לעבר על כל הפחדים והחרדות.

טוב מאוד שאת מדברת עם בורא עולם, וזה בודאי יעזור

לך להתגבר על הכל, כי מה שתפלה פועלת — שום דבר אינו פועל. וכבר אמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות תפלה, סימן לו) על כל הדברים — הן על דבר גדול, הן על דבר קטן תתפלל. ועקר התפלה שלך צריכה להיות על שמחה, שתזכי להיות בשמחה, ועל-ידי שמחה יתבטלו ממך הפחד והחרדות. אל תפחד, זה יעבר לך, זו פשוט תופעה עוברת וכי'.

רק תשתדלי לנוח הרבה, ולא לכעס ולא להפנס בעצבים וכי', כי כך אמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות פס, סימן מא): הכעס מפחיד את האדם, את לא צריכה לפחד זה יעבור לך לגמרי.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש בעדך, שתהיה לך רפואה שלמה, ותחזרי לתפקד, ותהיי תמיד שמחה ועליזה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קיג.

בעלי לוחץ מאד את בננו בענייני תפלות וברכות.
האם עלי להתערב?

שאלה:

מאת רנה: לכבוד הרב הצדיק.
ברצוני לשאל לגבי בננו בן העשר. יש הרבה וכוהנים בינינו לבינו, ואני חושבת שבעלי הולך אתו בעקשנות יתר לגבי התפלות והברכות וכי'. כשאני אומרת לבעלי, שהבו שלנו ישמע לו ויקבל את דבריו רק

בְּדַרְכֵי נֶעֱם, הוּא אֵינוֹ מֵבִין זֹאת. הַמַּצֵּב גּוֹרֵם לְהִרְבֵּה
 מִתַּח בֵּינֵינוּ וּבְבֵית.
 הָאֵם אֲנִי צְרִיכָה לְהִתְעַרֵב, אוֹ שְׁלֵא לְהִתְעַרֵב בְּכָלֵל,
 וְלִתֵּת לְבַעֲלִי לְהִתְמוֹדֵד אֵתוֹ לְמֵרוֹת שֶׁכֵּל הַזְּמַן הוּא
 מַעִיר לוֹ?

תשובה:

בְּעֵזֶרֶת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי חֲסֵדֵךְ וַיֵּרָא, י"ד חֲשׁוֹן ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל רַחֵם תַּחֲיֶיהָ.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתָּבֶךָ.

מָה אֵמַר לָךְ! בְּעֵנִין חֲנוּךְ הַיְלָדִים צְרִיכִים לְמוֹד עֲמֹק
 עֲמֹק, זֶה לֹא כָּל-כֶּף פָּשׁוּט, הַדְּבָר הֵרָאשׁוֹן — חֲנוּךְ מִתְחִיל
 עִם הַהוֹרִים. הַיְלָדִים תְּמִיד מַחְקִים אֶת הַהוֹרִים, לֹא יִמְלֹט
 שֶׁהַהוֹרִים יָרִיבוּ וַיִּתְקוּטְטוּ וַיִּתְנַפְּחוּ וְכוּ', וּמְכַל שֶׁכֵּן אִם
 מְנוּלִים אֶת הַפֶּה בְּקִלְלוֹת וּבְהַשְׁפָּלוֹת וְכוּ', שֶׁהַיְלָדִים לֹא יַחְקוּ
 אוֹתָם.

וְלִכֵּן הַחֲנוּךְ מִתְחִיל עִם הַהוֹרִים, אִם הָאָמָא רוֹצֵה שֶׁתֵּת
 תֵּלֶךְ בְּדַרְכָּהּ, אֲזִי הִיא צְרִיכָה לְהֵרָאוֹת דְּגָמָא חֲיָה, וְכֵן הָאָבָא
 — אִם רוֹצֵה שֶׁבָּנוּ יִתְפַּלֵּל וַיִּבְרַךְ בְּרִכּוֹת וְכוּ', עָלָיו קִדְּם
 לְהֵרָאוֹת דְּגָמָא חֲיָה, שֶׁהוּא מוֹסֵר נִפְשׁוֹ עַל תְּפִלָּה בְּצַבּוּר,
 וּמְבָרַךְ אֶת הַבְּרִכּוֹת בְּקוֹל, וְאִז נִכּוֹן לְבוֹ יִהְיֶה בְּטוֹחַ, שֶׁהֵבֵן
 יַחְקָה אוֹתוֹ. הַדְּבָר הַשְּׂנִי: רַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירֵנוּ מְאֹד מְאֹד לֹא
 לְהַכּוֹת אֶת הַיְלָדִים, וּמְכַל שֶׁכֵּן לֹא לְהִלְחִיץ אוֹתָם, כִּי כָּל מָה
 שֶׁבָּא בְּכַפְיָהּ, הַיְלָדִים יִתְקוּמְמוּ וַיִּמְרְדוּ וְכוּ', וְזֶה בְּרוּר
 בְּשִׁמְשׁ, אֵין דְּבַר כְּזֶה לְלַכֵּת עִם יְלָדִים בְּיַד קָשָׁה וְכוּ' כִּי
 עַל-יְדֵי-זֶה בְּקִלְלוֹת יְכוּלִים לְאַבֵּד אוֹתָם לְחִלּוּטֵינָם, וּמָה גַם

שִׁיזָאוּ עַל-יְדֵי-זֶה לְתַרְבוֹת רַעָה, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי כָל דְּבַר שֶׁבֵּא בְכַפְיָהּ, מְבִיא אַחֲרֶי-כֵּף לְמִרְיָהּ וְכוּ'.

וְלִכֵּן אֲשֶׁרֵי הַהוֹרִים שְׁבוּנִים קָשֶׁר טוֹב עִם הַיְלָדִים בְּדַרְךְ אַהֲבָה וְהַסְבָּרָה נְכוֹנָה, וּבְדַרְכֵי נַעֵם, וְעַל כָּלֵם — שֶׁצְּרִיכִים הַרְבֵּה תַפְלוּת וּבְקִשׁוֹת לְהַתְפַּלֵּל וּלְבַקֵּשׁ וּלְהַתְחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, שִׁיזָכֶה לִילְדִים טוֹבִים וְיֵרְאֵי הַשֵּׁם וְחוֹשְׁבֵי שְׁמוֹ.

וְהַעֲקָר שֶׁהַבַּעַל וְהָאִשָּׁה צְרִיכִים לְשָׁמֵר עַל כְּבוֹד הַדָּדִי, לֹא לְהַתְנַכַּח בֵּינֵיהֶם, אֲלֵא לְהַסְבִּיר אֶחָד לְהַשְׁנִי, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִבְנוּ בֵּית חֻזֵק.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' קיד.

מֵאִז שֶׁהֵייתִי יְלָדָה אֲנִי סוֹבֶלֶת נַפְשִׁית. הָאֵם יֵשׁ תַּקוּהָ לְמַכְתִּי?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת קָרוֹ: שְׁלוֹם לְכָבוֹד הַצֹּדִיק.
אֲנִי סוֹבֶלֶת נַפְשִׁית מְאֹד מְאֹד מֵאִז שֶׁהֵייתִי יְלָדָה, וּמִתְפַּלֶּלֶת כְּבָר שָׁנִים לְרַפּוּאָתִי. הֵייתִי בְּטַפּוּלִים שׁוֹנִים וּמִשָּׁנִים וְלֹא הוֹעִילוּ. כִּיּוֹם אֲנִי בְּסָבִיבוֹת גִּיל הָאֲרָבָעִים, וּבְרוּךְ ה' אֲנִי נְשׂוּאָה עִם יְלָדִים. הָאֵם יֵשׁ לָשֶׁנָּה תַּקוּהָ לְמַכְתִּי? תוֹדָה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וירא, ט"ו חשון ה'תשע"ג.

שלום רב אל קרן תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

עצם העבדא שהתחנת, ויש לך ילדים, זה כבר מראה, שתהלה לאל, את בריאה נפשית וכו', ותשמרי מאד שלא יאמרו לך שאת חולה נפשית וכו', ומה שעובר עליך מרירות ודכאונות מאז שאת ילדה צעירה, זה קורה להרבה מאד, הן מחמת המשפחה, הן מצד החברה וכו', אבל זה לא אומר שאת חולה נפשית וכו'.

את צריכה להתחזק להיות תמיד בשמחה, ולחזק את הילדים, ואת צריכה לעבוד רק על נקדה אחת — שתהיי חזקה, ותבני את הבטחון העצמי שלך, ותמיד שיהיה לך בראש, שאת פן אשה מצלחת, על אף שעברת הרבה קשיים בחיך, את צריכה לדעת ולזכור — מי אינו עובר קשיים בחיים? מי אינו עובר קשיים נפשית?

ולכן קחי עצמך בידיך, והעקר תעבדי על נקדת השמחה, והקדוש-ברוך-הוא ישפיע עליך רפואת הנפש ורפואת הגוף, ותמיד תסתכלי על החיים בצורה יפה, ובפרט שיש לך בעל וילדים שדואגים לך.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתרגישי טוב, ולא יחסר לך שום דבר, רק תסתכלי על הטוב שבה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קטו.

לפני שנתים עזבתי את הפולל, ויצאתי לעבד,
ועכשו אני מאד רוצה לחזור לפולל

שאלה:

מיאת נתן: שלום לכבוד הרב.
לפני שנתים עזבתי את הפולל ויצאתי לעבד, וכיום
אני מאד רוצה לחזור ללמד בפולל. מה הרב מציע לי?
תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וירא, ט"ו חשוון ה'תשע"ג.

שלום רב אל נתן, נרו ואיר וזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

חכמינו הקדושים אמרו (אבות פ"ק ב'): טוב תורה עם דרך
ארץ, שיגיעת שניהם משפחת עון.

ולכן אם כבר יצאת לעבד, תראה להשאר בעבודה,
ולקבע עתים בתורה, בכל יום קצת חמש ורש"י עם התרגום
מפרשת השבוע, וכן כמה פרקים משניות בגרסא, ודף היומי
בגמרא, ועל כלם — הרבה הלכה, שעל זה הזהירנו רבנו
ז"ל יותר מכל הלמודים, ואמר (שיחות הר"ן, סימן כט), שכל בר
ישאל מחיב ללמד בכל יום הלכה.

וידוע, שרבנו ז"ל רצה מאד, שלכל אחד מאנשי
שלומנו, שיהיה לו משנה בפרנסה (עין סי' מוה"ר"ן, סימן תקא),
ולא יצטרך לדאג, ויהיה לו מזה בלבול הדעת. ולכן אל

תתחרט שיצאת לעבד, טוב עשית. רק תראה להחזיק בשניהם — תורה ועבודה, והעקר שתכבד ותיקור את אשתך, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא נט): אוקירו לנשייכו כי היכי דתתעתרו [תכבדו ותיקרו את נשותיכם, כדי שתתעשרו; ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן יט), כי כל הכסף בא בזכות האשה; ולכן הזהיר מאד לכבד את אשתו (עין שיחות הר"ן, סימן רסד); וכן תשמר מאד מאד ממדת הכעס (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן סח), שזה גורם לאדם שלא יהיה כסף.

חזק ואמץ מאד להיות בשמחה עצומה, שאפה זוכה להיות מקרב אל צדיק כזה, שאין ערך אליו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קטז.

**קשה לי עם העבודה שמצבנו הפלפלי לא קל,
ואנחנו נמצאים במינוס**

שאלה:

מאת צלה: לכבוד מוה"רא"ש שליט"א, אני מקנה שכבודו מרגיש יותר טוב, בזכות שהותך בארץ הקדש, ומתפללת שהדבר ייטיב לבריאותכם. אני ובעלי נמצאים כרגע במצב כספי לא קל, קשה לי מאד, שאני צריכה להכנס למינוס בבנק, ולחשב שאני חייבת למישהו כסף. ברוך השם, האמונה של בעלי חזקה, והוא אינו דואג, אבל אני לא מצליחה להתחזק בזה, והייתי רוצה לקבל חזק וברכה מהצדיק, תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וירא, ט"ו חשון ה'תשע"ג.

שלום רב אל צלה תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

את ובעלך צריכים להתחזק, ולחזק אחד את השני, כי על-ידי אהבה והבנה הדרדית מצליחים ביותר, ובזכות השלום והאהבה, ישפיע עליכם הקדוש-ברוך-הוא פרנסה בשפע.

העקר להתחזק מעמד, ולא להכנס בלחצים, כי זה מאד מאד מצמצם את הדעת והשכל, ואין עניות באה לאדם, אלא מחמת קטנות הדעת והשכל.

ולכן ראו להתחזק יחד, ואחד יעזר להשני, ועל-ידי זה תתברכו מפי אל עליון.

סגלה לפרנסה בנגל לברך ברפת-המזון מתוך הסדור דיקא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קיז.

**חֲלַמְתִּי שֶׁהֵרֵב אָמַר לִי לְהִזְהַר בְּכַבּוּד תַּלְמִידֵי
חֲכָמִים. מַה פֶּשֶׁר הַחֲלוּם?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת רִזְיָאל: לְכַבּוּד צָדִיק הַדּוֹר, תַּלְמִידוֹ הַמְּבַחֵר שֶׁל
רַבְּנוּ נֶחֱמָן מִבְּרֶסֶלֶב בְּדוֹרֵנוּ מוֹהֲרָא"ש הַקְּדוֹשׁ!
בְּרַצוֹנִי לְצַיֵּן כִּי הַשָּׁנָה הַיְיִתִּי בַּפְּעַם הַרְאֵשׁוֹנָה בְּאוֹמֶן
בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה. הַפְּעַם הַרְאֵשׁוֹנָה שֶׁהַיְיִתִּי שָׁם, זֶה הִזָּה
בַּפְּסַח לַפְּנֵי כַּשְׁתִּים-עֶשְׂרֵה שָׁנָה כַּשֶּׁהַיְיִתִּי רִבֵּק. הַיּוֹם
אֲנִי בְּגִיל 30, נָשׂוּי עִם יְלָדִים, וּמִתְחַזֵּק בְּדַת וּבְתוֹרַת
רַבְּנוּ. הַתְּפִלָּתִי עִם כְּבוֹד הָרַב בַּתְּפִלוֹת רֵאשׁ הַשָּׁנָה,
וְאִף נִתְּתִי פְדִיּוֹן נֶפֶשׁ לְצָדִיק, וְקִבְּלֹתִי בְּרָכָה מִמֶּנּוּ.
חֲלוּם חֲלַמְתִּי וְאִין פּוֹתֵר לוֹ: לַפְּנֵי כַּחֲדָשׁ בְּיוֹם שַׁבָּת
לְפָנוֹת בֶּקֶר, חֲלַמְתִּי שֶׁאַתָּה הָרַב בָּאת אֵלַי בְּחֲלוּם
בְּפָנִים מְרַגְעוֹת וְנִעִימוֹת, וְאַמְרַתְּ לִי: "אַל תִּדְאָג, הַכֹּל
יִהְיֶה בְּסֹדֵר, רַק תִּתְיַחֵס יָפָה לְתַלְמִידֵי חֲכָמִים, וּבְעֶקֶר
לְרַבֵּי אֱלִימְלָךְ מְלִיז'ינְסֵק" – עַד כָּאן הַחֲלוּם.
יֵשׁ לְצַיֵּן כִּי אֵינְנִי מְכִיר לְעַמֶּק אֵת רַבֵּי אֱלִימְלָךְ וְלֹא
אֵת תּוֹרָתוֹ, כַּמּוּבָן שֶׁשְּׂמַעְתִּי עָלָיו, אֲבָל אֵינְנִי יוֹדֵעַ
עָלָיו הַרְבֵּה פְּרֻטִים. אֲנִי מִתְחַזֵּק בְּדַת, וּמִתְיַחֵס מְאֹד
יָפָה לְתַלְמִידֵי חֲכָמִים, מְאֹד מְעֲרִיף וּמְכַבֵּד אוֹתָם.
אֲבָל לְמַעֲשֵׂה אֵין לִי כֹל-כֵּף קֶשֶׁר עִם תַּלְמִידֵי חֲכָמִים,
כִּי אֲנִי אֲדָם עוֹבֵד, וְלֹא נִמְצָא בְּסִבִּיבָה שְׁלֵהֶם. צְפִיתִי
שֶׁהָרַב נֶגִיד לִי בְּחֲלוּם, שֶׁצָּרִיף לְהַתְחַזֵּק בְּנוֹשְׂאִים
אַחֲרֵים שְׂיוֹתֵר מִתְּאִימִים לְרָמָה שְׁלִי, כְּמוֹ שְׂמִירַת
הַעֲנִינִים וְכוּ', אֲבָל לְגַבִּי תַּלְמִידֵי חֲכָמִים וְעוֹד לְגַבִּי רַבֵּי
אֱלִימְלָךְ מְלִיז'ינְסֵק?

הַיּוֹת וְלֹא מְצֵאתִי תְּשׁוּבָה לְחֲלוּם, לְמִרוֹת שֶׁשְּׂאֵלֹתִי
הַרְבֵּה אֲנֹשִׁים, וְהַיּוֹת וְהָרַב הוּא זֶה שֶׁהִזָּה בְּחֲלוּם, אֲזִ

אֲבָקֵשׁ מִכְבוֹד הַרֵב לְכַתֵּב לִי מֵה פֶּשֶׁר הַחֲלוּם, כִּי בְּוַדַּאי הוּא יוֹדֵעַ אֶת פֶּשֶׁר הַחֲלוּם, וְהוּא גַם יוֹדֵעַ מִי אֲנִי, כִּי בְּוַדַּאי יֵשׁ לְכָבוֹד הַרֵב רִוּחַ-הַקֹּדֶשׁ. אֲבָקֵשׁ מִכְבוֹד הַרֵב לְיַעַץ לִי מֵה עָלִי לַעֲשׂוֹת, וּמֵה פֶּשֶׁר הַחֲלוּם.

תשובה:

בְּעִזְרַת הַשָּׁמַיִם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיְרֵא, ט"ז חֶשְׁוֹן ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל רִזְיָאֵל, נִרוֹ וַאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אִתָּה צָרִיף מְאֹד מְאֹד לְשִׂמְחָה, שְׂזִכִּיתָ לְהִיּוֹת אֶצְל רַבְּנוּ ז"ל עַל רֵאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוֹמֵן, אֲשֶׁר רַק שָׁם הִקְבוּץ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא שְׁלָנוּ. וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (תַּיִי-מוֹהַר"ן, סִימָן תג): מִי שְׂזִכָּה לְהִיּוֹת עַל רֵאשׁ הַשָּׁנָה, רָאוּי לוֹ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד, וּמֵאַחֵר שְׂזִכִּיתָ לְהִיּוֹת בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה עַל הַקְּבוּץ הַקְּדוֹשׁ שְׁלָנוּ בְּאוֹמֵן, רָאָה לְשִׂמְחָה כָּל הַשָּׁנָה, כִּי הַזְּכוּת הַזֹּאת עוֹלָה עַל כָּל הַזְּכוּיּוֹת, וְאָמַר מוֹהַר"ן ז"ל, שֶׁכָּל מִי שֶׁבָּא עַל רֵאשׁ הַשָּׁנָה לְאוֹמֵן, יֵשׁ לוֹ חֵלֶק בְּהַגְאָלָה הַעֲתִידָה לְבוֹא לְעַם יִשְׂרָאֵל.

בְּעִנְיַן חֲלוּמוֹת וְכוּ', יְדוּעַ מֵה שְׂמוֹהַר"ן ז"ל אָמַר לְאַחַד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שֶׁבָּקֵשׁ מִמֶּנּוּ שְׂיִפְתֹּר לוֹ אֶת חֲלוּמוֹ וְכוּ'. עָנָה וְאָמַר לוֹ: יוֹתֵר טוֹב שְׂאַתָּה תִּסְפֹּר לִי מֵה שְׂקוּרָה עִמָּךְ בְּהַקִּיץ וְלֹא בַּחֲלוּם, כִּי עַל-פִּי-רַב הַחֲלוּמוֹת שְׂוֹא יִדְבְּרוּ וְכוּ', וַיֵּשׁ בְּזֶה הַרְבֵּה דְמִיּוֹנוֹת וְכוּ', וּמֵה שְׂאַדָּם חוֹשֵׁב וּמְהַרְהֵר בַּיּוֹם — רוֹאֵה בַּלְיָלָה וְכוּ'.

וְהִנֵּה רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת גְּאָוָה, סִימָן ט): מִבְּהִילִין אֶת הָאָדָם בַּחֲלוּמוֹת, כְּדִי לְהַסִּיר מִמֶּנּוּ גְּאָוָה שְׂקוּעָה, שֶׁהִיא מִכְסָּה מִמֶּנּוּ, שְׂאִינוּ מְכִיר בָּהּ.

ידוע, שכל הספר הקדוש "נעם אלימלך", מדבר ממעלת הענוה ובטול ישותו לגמרי, וכזה היה הרב הקדוש הרבי רבי אלימלך מליז'ענסק, זכותו תגן עלינו, חדוש הכי גדול, עד כדי כך, שרבונו ז"ל הפליג מאד במעלתו, ואמר: כמה שהספר גדול ונפלא בהשגותיו הגבוהות וכו', עם כל זאת הבעל מחבר בעצמו הרבה יותר גבוה מהספר.

וכן ידוע, שהרב הקדוש 'בעל התניא' ז"ע, היה פעם אצל "רב" ליטאי וישב, ורגליו היו דורכות על הספר הקדוש "נעם אלימלך" באפן בזיוני מאד, ושאל בצחוק את ה'בעל התניא' ז"ע — מה אומר על הספר הזה שמנח תחת רגליו, ענה לו ה'בעל התניא' ז"ע: תאמין לי, אפלו אם היית עושה כך לבעל המחבר הזה, שהיית מניח אותו תחת רגליך, ודורף עליו, לא היה עונה לך, והיה מקבל הכל באהבה, כי היה מפרסם בין כל תלמידי המגיד הגדול ממועזריטש ז"ע למפלא ומפלג במדת ההתבטלות והענוה.

ולכן קח רמז בשבילך, שהעקר לבטל את הישות והגאות וכו' לגמרי, ולהיות בטל ומבטל באין סוף ברוך הוא.

העקר שמר על השלום-בית שלך, כי כל הנוכחים והמריבות שנתהוו בבתי ישראל, הכל בא מישות וגאות וכו', שאין אחד רוצה לותר להשני וכו', וככל שמתבטלים אליו יתברך בבטול עצמיותו, על-ידי-זה יש שלום ואהבה והכנה הנדית בבית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קיח.

האם הספר 'שלשלת הקבלה' פלו אמת, או שיש בו טעויות?

שאלה:

מאת בר רפאל: שלום לצדיק היקר והאהוב, תודה לכם על כל המתנות וההשפעות, רפואה שלמה וכל הברכות הכתובות בתורה. רציתי לשאל את הצדיק לגבי ספר 'שלשלת הקבלה', האם יש טעויות בספר, או שהכל אמת ויציב? אשמח לקבל תשובה מהצדיק.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וירא, ט"ז חשוון ה'תשע"ג.

שלום רב אל רפאל, נרו ואיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות הספר "שלשלת הקבלה", פחות או יותר הספר אמת, אף שיש כמה שמפקפקים על כמה דברים מסימנים, עם כל זאת זה ספר מקבל, העקר צריך להוציא את המוסר מכל ספר שרק מעינים, ואז דיקא יצליח ביותר.

ורבנו ז"ל אמר (לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכא) כשאדם רואה ולומד בספר, ובכל מקום שהוא רואה ולומד מוצא את עצמו, הינו שלוקח לעצמו מוסר, ורואה פחיתותו ושפלותו, זה סימן שחפץ לעשות רצונו יתברך וכו', עיין שם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קיט.

ראיתי פעמים את רבנו בחלום, והוא בקש ממני לבוא לאומן, מה פשר החלום?

שאלה:

מאת אברהם: שלום. אני מרגיש מקשר לרבנו, נולדתי ב'א' בתשרי ערב ראש השנה. לפני חדשים רבנו הופיע לי בחלום שני לילות רצופים, ובקש ממני לבוא לאומן בראש השנה. אכן זכיתי להגיע, ומאד נהניתי בקרבתך. מה פשר הרגשת הקרבה המיוחדת הזו? ומה פשר החלום?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר וירא, י"ח חשון ה'תשע"ג.

שלום רב אל אברהם, נרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (ת"י-מוהר"ן, סימן תצז), שיש אנשים מאנשיו, שהוא נראה להם בחלום בדמות זקן גדול, ובפרוש אמר, שאם היינו אנשים פשרים פרוצנו, היינו יכולים לשמע ממנו דברים גדולים ונוראים בחלום וכו', ע"ן שם.

ולכן אתה צריך לשמח מאד שזכית לראות את רבנו ז"ל בחלום, וזה לא דמיון וכו', כי בפרוש אמר לנו, שיתראה לאנשיו בחלום וכו', ע"ן שם.

ואמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות אמת, סימן מד): על-ידי

קִיחַ שׁוֹ״ת א' קב בְּרֶסֶלֶב

חֲלוּמוֹת יַדַע אָדָם אִם לְבוֹ אָמַת עִם אֱלֹקָיו. וְלָכֵן תִּהְיֶה שְׂמַח
בְּחִלְקָךְ, אֲשֶׁרִיךְ וְאֲשֶׁרִי חִלְקָךְ.

הַמֵּאחֵל לָךְ שְׁבוּעַ טוֹב...

א' קב.

אֲנִי מְרַגֵּישׁ שֶׁעָשׂוּ לִי כְּשָׁפִים. מַה הָעֵצָה לְהַנְצִיל
מִזֶּה?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת יְהוּדָה: שְׁלוֹם לְכַבּוֹד הַצַּדִּיק מֵיְבִנְאֵל שְׁלִיט"א.
לְצַעֲרִי חִלַּק מִהַחֲבָרִים הַקְּרוּבִים שְׁלִי מִתְעַסְקִים
בְּכְשָׁפִים, וְאֲנִי מְרַגֵּישׁ שֶׁגַם לִי עָשׂוּ כְּמֵה פְעָמִים
כְּשָׁפִים. מַה הָעֵצָה לְהַנְצִיל מִזֶּה? וּמָה אֶפְשֶׁר לַעֲשׂוֹת,
שֶׁכָּל הַכְּשָׁפִים יִחְזְרוּ בַחֲזָרָה עַל הַמְכַשְּׁפִים עֲצָמָם,
אוּלַי כְּכֵה לְמַדּוֹ לְהַפְסִיק? תּוֹדָה.

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וַיֵּרָא, י"ח חֶשֶׁן
ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל יְהוּדָה, נֵרוֹ וְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

בְּעֵינַי כְּשָׁפִים — אֵין מֵה לְפָחַד כָּלֵל, כִּי בְּרַגַע שֶׁאָדָם
מְכַנֵּס בְּדַעְתּוֹ, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל,
מִתְבַּטְּלִים כָּל הַכְּשׁוּפִים, כִּי לָהֶם יֵשׁ כַּח רַק כְּשֶׁאֵין לְאָדָם
אֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכְּכָת. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סְנֵהֲדָרִין סו):

שו"ת א' קכא ברסלב קיט

למה נקרא שמם כשפים? שמכחישין פמליה של מעלה. אבל בזה שאדם חזק באמונה ברורה ומזככת, על-ידי-זה יתפרדו כל פועלי און, ואין להם שום שליטה, ולא יכולים להזיק כלל, ואין מה לפחד מזה.

רבנו ז"ל אמר (ספר-המדות, אות בשוף, סימן ג'): אין הכשוף מזיק, אלא לבעל גאונה; ועל גאונה אמרו חכמינו הקדושים (סוטה ה.): אמר הקדוש-ברוך-הוא, אין אני והוא יכולים לדור; נמצא, שעל-ידי גאונה וישות, על-ידי-זה מסלק ממנו את השכינה, ועל-ידי-זה יש פח לכשוף להזיק לו.

ולכן העקר להכניס בעצמו אמונה בהקדוש-ברוך-הוא, וככל שתכניס בעצמך אמתת מציאותו יתברך, כמו-כן לא יוכלו לעשות לך שום דבר, רק חזק ואמץ מאד.

המאחל לך שבוע טוב...

א' קכא.

למרות שאין לי סבה להיות עצוב, תמיד אני
נמשך לעצבות ודכאון

שאלה:

מאת אבי: לכבוד הצדיק שלום.
אני תמיד נמשך לעצבות ודכאון, ואפלו שאין לי סבה
להיות בעצבות, אני תמיד עצוב, ומרגיש שרע לי. מה
אני יכול לעשות כדי לצאת מזה?

תשובה:

בצורת השם יתברך, יום ראשון לסדר חיי-שנה, י"ט חשון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אבי, נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אדם כלול מארבעה יסודות: אש, רוח, מים, עפר. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קפט), שעצבות ועצלות באות לאדם מיסוד העפר. ולכן פנראה שייסוד העפר מתגבר עליך יותר מהיסודות האחרים. ולכן כל התפלות שלך צריכות להיות רק על נקדה זו — לצאת מעצבות ועצלות, ולבוא לידי שמחה וזריזות, אתה לא יכול לתאר ולשער מה שתפלה פועלת. עליך להתמקד עכשו בכל התפלות שלך רק על נקדה זו — להיות רק בשמחה, שנה נרחיב את דעתך, ותתחיל להיות איש זריז, כי שמחה וזריזות תלויות זה בזה, ורבנו ז"ל גלה לנו (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כו) שבאיזו מדה שמתגברת על האדם, הוא צריך להתפלל ולהתמקד רק על זה.

ולכן ראה לקחת את עצמך בידיך, וכל התפלות שלך צריכות להיות רק על נקדה זו — שמחה וזריזות, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לד): כדי לבטל את החרפה השרויה על לבו, צריך לקשר את הנקדה השכיכת אל לבו בעת הזאת דיקא, הינו עליך מתגבר עכשו יסוד העפר, שמשם נובעת מדת העצבות והעצלות, עכשו אתה צריך להתפלל רק על זה, ולא לבקש עכשו על דברים אחרים, ואז תראה אם תתמקד בתפלותיך רק על זה, תראה איך שתעבר על זה, ותתבטל ממך המדה המגנה של עצבות ועצלות וכו', ומה גם תעשה כל מיני פעולות שבעולם לעבד על נקדת

שו"ת א' קכב ברסלב קכא

השמחה, ותרגיל את עצמך לשמע קלטות של שמחה, כי השמחה מעלה את רוח האדם עד רום המעלות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קכב.

בכל פעם שאני מדברת עם המשדך שלי לגבי חתונה, הוא נכנס ללחץ

שאלה:

מאת ענת: בראיון להתנעץ עם הצדיק. אני בחורה בת עשרים וחמש, וגרה עם מארסי בבר שלש שנים. אני רוצה להתחתן אתו, אך בכל פעם שאני מדברת אתו ומזכירה את עננו החתונה, הוא נכנס ללחץ, ואינו מדבר אתי כמה זמים. זה מאוד מפריע לי, כי אני לא יכולה להיות בלעדיו, ואני מאוד רוצה שהצדיק ידריך אותי בדרך הנכונה. מה עושים במצב הזה?

תשובה:

בצורת השם יתברך, יום ראשון לסדר חיי-שנה, י"ט חשון ה'תשע"ג.

שלום רב אל ענת תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

קדם עליך לדעת, שאסור לגור כך בלי נשואין, וזה עון חמור מאד, צריכים להתחתן מה שיותר מהר.

מה שאינו רוצה להתחתן וכו', דבר זה פשוט, הוא

מפחד מאחריות, והנה יש לו אותך בחנם, למה שיתחמן עמך?! ולכן ראי להציל את עצמך לפני שיהיה מאחר וכי, את מכרחה להתאזר בבטחון עצמי, ולומר לו: מספיק שאנחנו מסתובבים כך כמה שנים, אם הוא רוצה נשואין — מה טוב ומה נעים, אבל אם לא, אזי את נפרדת ממנו.

אני יודע, שזה יהיה לך קשה מאוד מאוד לומר לו דברים אלו וכי, עם כל זאת את צריכה לרחם על עצמך, כי הוא יכול למשך אותך, עד שתהיי כבר בגיל שלשים או שלשים וחמש, ואחר-כך יעזב אותך, ותהיי הכי אמללה בחייה.

ולכן את מכרחה לדחק עליו — או לכאן או לכאן, כי אחרת תהיי אחר-כך מאכזבת מאוד, ומי יודע לאיזה דכאון פנימי זה יביא אותך, ועל-כן תתאזרי בבטחון עצמי, ותדברי עמו פתוח, כי אחרת לבסוף יזרק אותך.

מה אמר לך! ברגע שלא חיים על-פי התורה והמצוות, החיים הם כמו חיי חיות ובהמות וכי, שאין להם שום התחייבות אחד להשני, ואין אהבה בין אחת להשניה. את באמת אוהבת אותו, אבל ספק ספיקא אם הוא אוהב אותך וכי, כי אחרת הנה מתחמן אתך, ולא הנה עוזב אותך סתם לתלות באויר וכי, הוא יותר אוהב את עצמו מאשר אותך.

זכרי זאת היטב, ותפקחי את העינים שלך, אחר שלש שנים להסתובב בנחד, וכשאת רק מדברת מנשואין, הוא נכנס בלחץ ובפחד וכי, הלא דבר הוא וכי, האם אין את רואה ומבינה שלבסוף יזרק אותך?! ולכן זאת עשי, ותצילי את שנות נעוריך קדם שיהיה מאחר וכי, קחי עצמך בידך, וראי לחזר בתשובה, ולהתחיל לחיות חיי צניעות על-פי

שו"ת א' קכג ברסלב קכג

התורה וקיום המצוות, ותהיי חזקה בעצמך, ואז תראי שנוי גדול אצלו, שהוא יתחיל לרוץ ולרדף אחריך.

אני מבין את פנימיות נפשך וכו', שקשה לך מאד לעשות את הצעד הזה וכו', אבל דעי לך, שיש פתגם עממי: "האהבה מסוננת". את צריכה לרחם כבר על עצמך, על שנות געורך, שלא תתעוררי בגיל שלשים או יותר, ואז כבר יהיה מאחר וכו', ותהיי שבורה עד מאד, והחיים שלך יהיו חיים מרורים, ויהיה לך מר ממנות מרב האכזבה והיאוש וכו'.

ולכן את מכרחה כבר לפתח את העינים, ולבוא אליו עם אוטוימטום וכו', אחרת זה יהיה עוד סחבת של כמה שנים, ואז יזרק אותך.

הקדוש-ברוך-הוא יכניס בך דעת ושכל לקים כל זאת, ואז תהיי הכי מאשרת בחיך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קכג.

אני צופה בכל יום שעות רבות בטלויזיה, ואיני יודע איך להפסיק

שאלה:

מאת שלמה: שלום לצדיק היקר. שמחתי מאד להכיר את האתר הנפלא הזה, ובפרט את המדור של שוי"ת ברסלב, זה מאד מחזק אותי. אני נער צעיר, ומיד כשאני חוזר מבית-הספר אני

מדליק את הטלויזיה וצופה בתכניות ובסרטים עד מאחר בלילה, אני מרגיש מכור, וקשה לי להפסיק. מה אני יכול לעשות כדי להשתחרר מהצורך להסתכל כל הזמן בטלויזיה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר חיי-שרה, י"ט חשון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל שלמה, גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ידוע ומפרסם בשעה שיצא הפלי משחית הזה, יצאו כל גדולי הרבנים המבוקים והראשי ישיבות וצדיקי הדור נגד הפלי המסכן הזה, ובפרוש אמרו, שזה כלול מעבודה זרה, גלוי עריות, ושפיכות דמים, שלש העברות הכי חמורות, שזה בכלל 'יהרג ואל יעבר', וזו לא גזמא כלל, מראים שם כל מיני בתי עבודה זרה וצלמיהם וכו', וזה מלא נאוף, גלוי עריות מממש, וכן שפיכות דמים, שמראים כל מיני רציחות, שאחד רוצח את השני.

והנה הפלי משחית הזה כבר שבר המון בתים, וקרר את האדם מהאמונה הקדושה, והוריד ממנו כל קדשת ישראל. ובאמת את הפלי משחית הזה עשו רק בשביל הגויים, שיהיו דבוקים בזה שעות על גבי שעות וכו', כדי שלא יצאו לגנב ולרצח וכו', אבל יהודי נכרא להפיר את הבורא יתברך שמו, וכל רגע ודקה רק יחשב ממנו יתברך, שזו מצות עשה של יחוד הבורא יתברך שמו, שזה כל תכלית הבריאה, שנזכרה כאן בעולם העשיה וכו', להפירו יתברך על אף גדל ההצלמות וההסתרות שיש בזה העולם, וכבר אמרו חכמינו הקדושים (תנחומא נשא טז): נתאנה הקדוש-ברוך-הוא, שיהיה

לו דירה בתחתונים. וזה התכלית של בר ישראל — להכירו יתברך, על-ידי קיום מצוות מעשיות, על-ידי למוד תורתו הקדושה, ועל-ידי רבוי תפלה ובקשה.

והנה הפלי משחית הנה הוא הוא כח המדמה, שגלה רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כה), שאדם צריך להוציא עצמו ולבוא אל השכל אלקי. פי הפלי משחית הנה זה הדמיון אחד גדול, כל הסרטים זה כח המדמה שמכניס באדם, פי מי שנעשה מכור לזה, אזי כח הדמיון עובד אצלו חזק, פי הוא יכול לשבת שעות על גבי שעות ולצפות בסרטים שמטמטמים את מח האדם לגמרי, עד שנעשה מכור לזה שעות על גבי שעות, ומאומה אין בידו — לא תורה ולא חכמה ולא עבודה וכו', אלא סתם בטיל ושרפת הזמן וכו'.

ומפל שפן, שיצא כהיום הפלי משחית הנקרא אינטרנט וכו', זה פשוט גלוי עריות ממש, ומי שנדבק בזה, קשה לו מאד לצאת מזה, ועל זה נאמר (משלי ב, יט): "כל באיה לא ישוב". פי מי שנכנס בזה, קשה לו מאד לצאת מזה, פי זה "מחשב" מכשף ממש, כמו כשוף, שקשה להתנתק מזה לגמרי, פי רואים שם נאוף, ערם, זהו וטנוף וכו', ואין לה אדם שצופה בזה, שלא יבוא לאסור החמור של הוצאת זרע לבטלה, שמטמטם את הדעת והשכל, ומאמלל אותו לגמרי, ומאבד את שני העולמות ממש, ועוקר עצמו לגמרי ממנו יתברך, פי מרב נאוף וזהו שרואים שם, מאבד את שכלו לגמרי, ונעשה משגע ממש, פי הנאוף הורס את הדעת והשפיות של האדם, ומאמלל אותו לגמרי.

ולכן החכם עיניו בראשו, בורח מהפלי משחית הנה כמו שבורחים מאש, והבחירה בידי האדם כמו שגלה לנו רבנו

קבו שו"ת א' קנד ברסלב

ו"ל: הבחירה ביד האדם, אם הוא רוצה — עושה, ואם אינו רוצה — אינו עושה. ולכן זרק את הפלי משחית הזה מביתך, כי אחרת מרה תהיה לך באחרונה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קנד.

האם זה בסדר שקראתי לבני 'אברהם', בזמן שאחי גם נקרא כך?

שאלה:

מאת מזל: שלום וברכה לכבוד הרב. ילדתי לפני כשלושה חודשים את הבן הראשון שלי, וקראנו לו אברהם — על שם אברהם אבינו. יש לי אח ששמו אבי (בתעודת הזהות שלו כתוב אברהם). רציתי לדעת האם זה בסדר ששם הילד שלי יהיה כמו של אחי? אודה לתשובה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר חיי-שרה, כ' חשון ה'תשע"ג.

שלום רב אל מזל תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין לך מה לדאוג בזה שקראת את השם של הבן שלך אברהם, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתרוי רב נחת דקדשה ממנו.

שׁו"ת א' קכה בְּרִסְלָב קכז

אָנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׂאֵת וּבְעֵלְךָ תִּשְׁמְרוּ עַל הַשְּׁלוֹם-בַּיִת שְׁלָכֶם, שְׁזֶה יְסוּד הַיְסוּדוֹת, כִּי בְּבֵית שֵׁשׁ שָׁם "שְׁלוֹם-בַּיִת" שָׁם הַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה, וּבְמָקוֹם שֶׁהַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה — שָׁם הַבְּרָכָה מְצוּיָה.

וְלִכֵּן אַתֶּם מְכַרְחִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁפָעוּלָם, שְׂיִהְיֶה בֵּינֵיכֶם שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, וְזֶה יָבִיא עֲלֵיכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם, וְתִשְׁתַּדְּלוּ שְׂאֵף פָּעַם לֹא יִהְיוּ בֵּינֵיכֶם וּפְחוּחִים וְאֵי הֶבְנוּת, כִּי כָּךְ אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת מְרִיבָה, סימָן טו): בְּמָקוֹם מְרִיבָה — שָׁם הַשֶּׁטֶן; וְלִכֵּן צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשַׁמֵּר עַל הַשְּׁלוֹם-בַּיִת, כְּדֵי שֶׁהַבְּרָכָה תִּהְיֶה מְצוּיָה בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' קכה.

חֲזַרְתִּי בְּתִשׁוּבָה, אֲבָל יֵשׁ לִי גַעְגּוּעִים לְמִי
שֶׁהֵייתִי לְפָנֶי כֵּן

שְׂאֵלָה:

מֵאַת מַעֲיָן: כְּבוֹד הָרַב שְׁלוֹם.
אָנִי בֵּת חֲמִשׁ-עֶשְׂרֵה, וְחֲזַרְתִּי בְּתִשׁוּבָה לְפָנֶי שְׁלֹשׁ
שָׁנִים בְּעֵרֶךְ, הִתְחַלֵּתִי לְשַׁמֵּר שְׁבֵת לְפָנֶי שָׁנָה. אָנִי
מִתְקַשָּׂה בְּנוֹשָׂאִים רַבִּים, אֲבָל בְּהַרְבֵּה נוֹשָׂאִים
הִתְחַזְקֵתִי.

עֲכָשׁוּ אָנִי מְרַגֵּיֶשֶׁה מוּעֵקָה לֹא בְּרוּרָה, שְׁחֹזַרְתָּ עַל
עֲצָמָה פָּעַם אַחַר פָּעַם לְעֵתִים תְּכּוּפוֹת יוֹתֵר, מִן
תְּחוּשֵׁת רִיקְנוּת, וְאָנִי מְרַגֵּיֶשֶׁה שֶׁהַכָּל מִתְחִיל לְהִיּוֹת

קכח שו"ת א' קכה ברסלב

קִשָּׁה יוֹתֵר. אֲנִי מְרַגֵּשָׁה שְׂאֵנִי חַיָּה חַיִּים כְּפוֹלִים
בְּתוֹכִי, מֵצַד אֶחָד אֲנִי מֵאֵד רוֹצֶה לְחַזֵּר בְּתִשְׁבּוּבָה
שְׁלֵמָה בְּעִזְרַת ה', אֲבָל עִם זֹאת אֲנִי גַם רוֹצֶה לְהִיּוֹת
מִי שְׁהִיִּיתִי לְפָנַי שְׁחִזְרֹתִי בְּתִשְׁבּוּבָה. מָה אֲנִי יְכוֹלָה
לַעֲשׂוֹת? מַהִי הַתְּחוּשָׁה הַזֹּאת?
אֲנִי מוֹדָה מֵאֵד לְרַב, וְאִם הֵרֵב יוֹכֵל לַעֲזֹר לִי — מִמֶּשׁ
אֲשַׁמַּח.

תשובה:

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר חַיִּי-שְׂרָה, כ' חֶשְׁוֹן ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל מַעֲנֵן תַּחֲנִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

מַה טוֹב וּמַה נְעִים, אִם תִּפְנְסִי לְלַמֵּד בְּמִדְרָשְׁיָה אֶת עַרְכִּי
הַיְהוּדוּת, וְאֲזוּ תַהֲיִי הִכִּי מְאֻשְׁרַת בְּחַיִּיךָ.

שְׁמְרֵי מֵאֵד מֵאֵד עַל מִצְוֹת כְּפוּד אָב וְאִם, כִּי כָּךְ אֶמְרוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תָּנָא דְבִי אֵלֵיהּוּ רַבָּה, פְּרָשָׁה כו): כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ
שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִין הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְבַקֵּשׁ
מִהָאָדָם רַק שְׂיִכְבַּד אָב וְאִם; וְאֶמְרוּ (פְּסִיקְתָא רַבְתִּי): חֲמוּרָה
שְׂבַח־מִוֹרוֹת — כְּבֹד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ; וְאֶמְרוּ (קְדוּשִׁין ל:):
שְׁלֹשָׁה שְׂתַפִּין הֵן בְּאָדָם: הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאָבִיו וְאִמוֹ,
בְּזִמְן שְׂאָדָם מְכַבֵּד אֶת אָבִיו וְאֶת אִמוֹ, אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא מַעֲלָה אֲנִי עֲלֵיהֶם כְּאֵלוֹ דְרַתִּי בִּיגִיָּהֶם וְכַבְּדוּנִי; רוֹאִים
מִזֶּה אִם מְכַבְּדִים אָבָא וְאִמָּא, בְּזֶה מְכַבְּדִים אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא.

וְהָעוֹלָה עַל הַכֹּל — רְאִי לְמִסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ עַל מַדַּת
הַשְּׂמִיחָה, כִּי אִין דְּבָר יוֹתֵר חָשׁוּב כְּמוֹ שְׂמִיחָה, וְכָל-כָּךְ קִשָּׁה
לְאָדָם לְהַגִּיעַ לְמַדַּת הַשְּׂמִיחָה יוֹתֵר מִכָּל הָעֲבוּדוֹת הַכִּי קְשׁוֹת,

שו"ת א' קכו ברסלב קכט

קל יותר לצום וכו', ולסגף את עצמו עם סגופים קשים ומרים וכו', העקר לא להיות בשמחה.

ולכן על שמחה צריכים מסירות נפש גדולה. ואמר חכמינו הקדושים (תנחומא שמיני): לפי שאין השמחה ממתנת לאדם, לא כל מי ששמח היום — שמח למחר, ולא כל מי שמצר היום — מצר למחר, לפי שאין השמחה ממתנת לאדם. ואם תהיי בשמחה, כל החיים שלך ילכו כבר בצורה אחרת לגמרי, כי תזכי לישוב הדעת, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן י'): מה שבגיד אדם רחוקים מהקדוש-ברוך-הוא, זה מחמת חסרון ישוב הדעת, ולמה אין ישוב הדעת? כי חסר מהשמחה.

ולכן תמסרי את נפשך להיות בשמחה, ואז תזכי לגדלות המחין, וכבר לא יחסר לך שום דבר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קכו.

באילו ספרים צריכים לעסק, כדי לקבל רפואת הנפש, ולבטל את היצר הרע לגמרי?

שאלה:

מאת אברהם: לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א.
באילו ספרים צריכים לעסק, כדי לקבל רפואת הנפש מחלטת, וכדי להעביר היצר הרע לגמרי?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר חיי-שרה, כ' חשון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אברהם, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה טוב ומה נעים, אם תעשה לעצמך קביעות ללמד בכל יום בספר הקדוש והנורא "קדשת ישראל", המדבר מקדשת הברית, שבזה תלויה הצלחת האדם, כי כל זמן שאדם פגום בברית, הוא מרגיש את עצמו ריק לגמרי, והספר הזה מדבר הרבה מתקוון הנפש וקדשת הברית, וכן תהיה רגיל לעיין בכל יום בכמה מכתבים בשו"ת "אשר בנחל", ושם תמצא מרגוע לנפשך.

רק תהיה בשמחה, כי רבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כד), שגם חכמי הרופאים אמרו, שכל המחלות והחלאים רעים באים לאדם רק מחמת חסרון השמחה.

ולכן צריכים להתאמץ ביותר שאת וביתר עז להיות בשמחה, כי השמחה היא רפואה לכל, ולהפך — העצבות והמרה שחורה, זה מביא לאדם את כל המחלות. ולכן תכריח את עצמך להיות בשמחה, ונחמינו הקדושים אמרו (תנחומא שמיני): אין השמחה ממתנת לאדם, לא כל מי ששמח היום — שמח למחר. ולכן ראה לחטף שמחה, ולהיות תמיד בשמחה, ועל-ידי-זה תמשוך עליך ברכה והצלחה בכל מעשה ידך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע

שו"ת א' קכו ברסלב קלא

בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה
מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קכו.

מהו גדר של "רשע", שאסור לשמע ממנו
נגינה?

שאלה:

מאת עודד: לכבוד הצדיק שליט"א.
מהו גדר של "רשע", שרבונו כותב בתורה ג' בחלק א',
שאסור לשמוע ממנו נגינה? אם הזמר ששר הוא אדם
כשר, ששר שירי קדש, ואלו הנגנים שלו הם גויים,
זה גם מזיק לעבודת השם?
בכבוד רב ובברכת רפואה שלמה, תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר חיי-שרה, כ' חשוון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל עודד, נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה שרבונו ז"ל אמר (לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ג'), שצריכים
לשמור מאד לא לשמע נגונים ממנגנים רשעים וכו', הפונה
בפשטות, יש בעלי מנגנים שהם בעלי עברות גדולים,
וצריכים לשמור מאד מאד לא לשמע את הקול שלהם, כי
כבר אמר רבונו ז"ל (לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן מג), שהדבורים

קלב שו"ת א' קכז בְּרִסְלָב

שֶׁל הַרְשָׁע, שֶׁהוּא בַר דַּעַת, מוֹלִידִים נְאוּף בְּהַשׁוּמַע וְכוּ',
וְלִכֵּן צָרִיכִים מְאֹד לְשַׁמֵּר לֹא לְשִׁמְעַ נְגוּנִים מְבַעְלֵי
מְנַגְנִים בְּעֲלֵי עֲבֵרָה.

הַנְּגוּנִים יְכוּלִים לְהִיּוֹת מִכָּל מִינֵי אַמּוֹת הָעוֹלָם, הַעֲקָר
שֶׁהַבְּעֲלֵי מְנַגְנִים יִהְיוּ יִרְאֵי הַשֵּׁם. וּכְבָר אָמַר רַבְּנּוּ ז"ל
(לְקוּטֵי-מוֹתֵר"ז, חֶלֶק א', סִימָן רכז): כְּשֶׁמְנַגְנִים נְגוּנִים שֶׁל אַמּוֹת
הָעוֹלָם בּוֹפְרֵט בְּשִׁבְתּוֹ, יֵשׁ לָהֶם עֲלֵיָהּ, וּבּוֹפְרֵט כְּשֶׁיִּרְאִים
וּשְׁלָמִים שָׂרִים אֶת הַנְּגוּנִים הָאֵלוּ, וְלִכֵּן כָּל מִה שֶׁרַבְּנּוּ ז"ל
הִזְהִיר לֹא לְשִׁמְעַ נְגוּנִים רַק מֵרְשָׁעִים וְכוּ', זֶה לֹא סוֹכֵב עַל
הַנְּגוּנִים וְכוּ', אֲלֵא עַל הַמְּנַגֵּן, כִּי הֵבֵל פִּיּו מִטַּמָּא וְכוּ'.

רַק חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וּתְשַׁמַּח אַחֲרֵים,
אֲשֶׁר אֵין מַצְוָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֶּה, וְאַצְלוּ יִתְבַּרַךְ מְאֹד מְאֹד
חֲשׁוּב כְּשֶׁבֵר יִשְׂרָאֵל שִׂמְחָה, וְיוֹתֵר חֲשׁוּב כְּשֶׁשִּׁמְחָה אֶת
אַחֲרֵים. וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִה שֶׁבִּיכָלְתָּהּ תְּמִיד לְשִׁמְחָה אֶת
אַחֲרֵים, וְכִף תִּהְיֶה לָךְ גַּם-כֵּן שִׁמְחָה, וְאַצְלוּ יִתְבַּרַךְ שׁוֹרֵה רַק
הַשִּׁמְחָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרֵי-הַיָּמִים א' טז, כז): "הוֹד וְהַדָּר לְפָנָיו,
עַז וְחִדְוָה בְּמִקְמוֹ", אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁשִּׁמְחָה בְּעַצְמוֹ, וְאֲשֶׁרֵי וְאֲשֶׁרֵי
מִי שֶׁשִּׁמְחָה אַחֲרֵים, וּשְׂכָרוֹ הַרְבֵּה מְאֹד בַּשָּׁמַיִם.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוּמַע תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע
בְּתַפְלֵתֵי שְׂאֵנֵי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדָף תְּמִיד, שֶׁתִּהְיֶה לָךְ
הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' קכח.

שְׁמַעְתִּי מִיִּשְׁהוּ שְׁמַדְבַּר עֲלֵיכֶם דְּבָרִים לֹא
טוֹבִים. מָה עָלַי לַעֲשׂוֹת?

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת מַעוֹז: שְׁלוֹם לְצַדִּיק.
רְצִיתִי לְשָׂאֵל לְגַבִּי מֵה שְׁרַבְנוּ אוֹמֵר, שְׁהִי שׁוֹלֵחַ
מִחֻלְקֵת עַל צַדִּיק מִכָּל מִינֵי סִבּוֹת, וּמִי שְׁרוּאָה אֶת
הַמִּחֻלְקֵת, זֶה סִימָן שֶׁפָּגַם בְּטַפֵּי מוֹחוֹ. וְלַעֲמַת זֹאת מִי
שְׁחוּלֵק וּמְדַבֵּר עַל הַצַּדִּיק, סִימָן שֶׁהוּא נוֹאָף. אִז מָה
עוֹשִׂים אִם שׁוֹמְעִים מִחֻלְקֵת עֲלֵיכֶם?
הַבְּעִיָּה הַזֹּאת קוֹיָמֵת אֶצְלִי, כִּי שְׁמַעְתִּי מִיִּשְׁהוּ מְדַבֵּר
עֲלֵיכֶם כָּל מִינֵי דְבָרִים לֹא טוֹבִים, וְזֶה שְׁדַבֵּר הוּא גַם
צַדִּיק. הֵאֵם צְרִיכִים לְשִׁתֵּק, אוֹ שְׁצַרִּיכִים לְבָרֵחַ מִמֶּנּוּ,
וּלְהִרְחִיק גַּם אַחֲרָיִם. כִּי אִם חָלַק עַל הַצַּדִּיק, סִימָן
שֶׁהוּא נוֹאָף? אֵיךְ אֶפְשֵׁר לְדַעַת?

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר חַיִּי-שְׂרָה, כ' חֶשְׁוֹן ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל מַעוֹז, נִרוֹ יֵאִיר.

לְנִכוּן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַב"ן, חֵלֶק א', סִימָן ה'): כְּשֶׁאָדָם שׁוֹמֵעַ
מִחֻלְקֵת עַל צַדִּיק, צְרִיף לְדַעַת שְׂזָה הַנְּסִיּוֹן שְׁלוֹ וְכוּ', כִּי הוּא
פָּגַם בְּבְרִית, וְאִין רְאוּי לְקַבְּלוֹ וְכוּ', עִם כָּל זֹאת כָּל אֶחָד יְכוּל
לְקַבֵּל אֶת הַתְּקוּוֹן שְׁלוֹ עַל-יַדֵּי הַצַּדִּיק, וְלִכְּן שׁוֹלְחִים לוֹ נְסִיּוֹן,
שֶׁהוּא יִשְׁמַע לְדַבֵּר כָּל דְּבָר אֲסוּר עַל הַצַּדִּיק, וְאִם יֵשׁ לוֹ
שָׂכָל, וּמְרַחֵם עַל עַצְמוֹ, וְיוֹדַע שֶׁכָּל הַמִּחֻלְקֵת זֶה רַק כְּדִי

קלד שו"ת א' קכח ברסלב

לְגַרְשׁוֹ וְכוּ', וְעוֹשֶׂה לְעֲצָמוֹ חֶשְׁבוֹן הַנֶּפֶשׁ עַל גְּדוֹל הַפְּגָמִים שְׁפָגָם וְכוּ', וְעִכְשָׁו רּוֹצִים לְגַרְשׁ אוֹתוֹ מִהַצְדִּיק וְכוּ', וְאֵינּוּ מְנִיחַ אֶת עֲצָמוֹ בְּשׁוֹם פְּנִים וְאִפְּזָן, אֲזַי יֵשׁ לוֹ תְּקוּן, אָבֵל אִם אֵין לוֹ שְׂכָל, אֲלֵא כְּשִׁשׁוּמַע דְּבוּר עַל הַצְדִּיק כָּל דְּבַר אָסוּר וּמִתְרַחֵק, אֲזַי הוּא נוֹפֵל לְנוֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּה (עֵין כָּל זֶה בְּלִקוּטֵי־הַלְכוֹת, תְּפִלִּין, הַלְכָה ד' הַבְּנוּיָה עַל תּוֹרָה זו).

כָּלֵל גְּדוֹל תִּקְחַת בְּיַדֶּיךָ, כִּי צַדִּיק אֲמַתִּי לֹא יִדְבַר עַל הַזִּוּלָת, וְלִכֵּן בְּזֶה שְׂאֵתָה כּוֹתֵב שְׂאֲחַד חוֹלֵק וּמְדַבֵּר עָלַי, וְהוּא גַם צַדִּיק וְכוּ', אֵתָה צְרִיף לְדַעַת וְלִזְכֹּר הַיֵּטֵב, מִי שְׂמְדַבֵּר עָלַי, הוּא נוֹאֵף גְּדוֹל, וְיִכּוֹלִים לְהוֹצִיא סִפּוֹר תּוֹרָה וְלַהֲשַׁבַּע, שְׂהָאֲדָם הַזֶּה הוּא נוֹאֵף וְכוּ', כִּי מַה יֵּשׁ לִי עִם אַחֵר?! לְמִי עֲשִׂיתִי רַע?! זֶה לְמַעַלָּה מִחַמְשִׁים שָׁנָה, שְׂאֲנִי מְקַרֵּב אֲנָשִׁים אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וּמַגְלָה וּמְפָרְסֵם לְכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ אֵת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל, וְאֵין לִי שׁוֹם כְּנֻנָּה אַחֲרֵת וְכוּ', וְאֲנִי לֹא צְרִיף אֵת הַכֶּסֶף שֶׁל אֵף אֶחָד.

וְלִכֵּן כָּל מִי שְׂמְדַבֵּר עָלַי, יִכּוֹלִים לְהַשְׁבַּע עִם סִפּוֹר תּוֹרָה, שְׂהָאֲדָם הַזֶּה הוּא נוֹאֵף גְּדוֹל, וְאֵף שְׂמַבְחוּץ הוּא נִרְאֶה כְּמוֹ מַר בַּר רַב אֲשֵׁי וְכוּ', עִם הַשְּׂמוּנָה בְּגָדִים כְּמוֹ כַּהֵן גְּדוֹל וְכוּ', אָבֵל הַפְּנִימִיּוֹת שְׁלוֹ מְלֵאָה נְאוּף, וְזֶה בְּרוּר וְכוּ'. וְסוּף שֶׁל נוֹאֵף שְׂחוֹלֵק עָלַי, שְׂנַתְגָּלָה קְלוּנוֹ בְּרַבִּים.

אֲקַנְהָ שְׂתַּבִּין דְּבַר מִתּוֹף דְּבַר, הַעֲקֵר אֵתָה תִּקְחַת אֵת עֲצָמְךָ בְּיַדֶּיךָ, וְאֵל תִּטְעֶה אֵת עֲצָמְךָ, אֲלֵא תִלְמַד בְּכָל יוֹם מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ, שְׂהַלְמוּדִים הָאֵלוֹ הֵם כְּנַגְדֵי הַד' עוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יִצִּירָה, עֲשִׂיָה, וּמִי שְׂלוּמַד בְּכָל יוֹם אֵת הַד' לְמוּדִים הָאֵלוֹ, מִמְּשִׁיף עַל עֲצָמוֹ הָאֵרָה גְּדוֹלָה

שו"ת א' קכט ברסלב קלה

וּנְפִלְאָה מְאֹד, מְקַרָּא הִיא בְּעֵשְׂיָה, מְשֻׁנָּה הִיא בִּיצִיְרָה, גְּמָרָא
הִיא בְּבִרְיָאָה, מְדַרְשׁ וְזֶהר הֵם בְּאַצִּילוֹת.

אֲשְׁרֵי מִי שְׁלוֹמֵד בְּכָל יוֹם אֶת הַד' לַמּוֹדִים הָאֵלוֹ לְכָל
הַפְּחוֹת, וְחָבֵל שֶׁתַּחֲסִיר יוֹם אֶחָד מִלְמוֹד הָאַרְבָּעָה לַמּוֹדִים
הָאֵלוֹ, כִּי סוּף כָּל סוּף רַק זֶה מָה שִׁישָׂאָר מֵאַתְנֹו, וְאַפְלוֹ
שֶׁתִּלְמַד מִכָּל שַׁעוֹר קֶצֶת, זֶה גַם-כֵּן דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע
בְּתַפְלֵתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּהִיָּה לְךָ הַצְּלָחָה
מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁפִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' קכט.

הָאִם יֵשׁ עֲנִין לְהִתְחַתֵּן דְּוִקָא עִם בַּחוּרָה שְׁמוּרָה,
אוּ שֶׁהַעֲקָר זֶה מִדּוֹת טוֹבוֹת?

שאלה

מֵאֵת גִּיא: לְכַבּוֹד מוֹהֲרָא"ש צַדִּיק הַדּוֹר.
רְצִינִי לַדַּעַת, הָאִם יֵשׁ עֲנִין לְבַחּוֹר שְׁשֹׁמֵר עַל עֲצֻמוֹ,
שֶׁיִּתְחַתֵּן דְּוִקָא עִם בַּחוּרָה שְׁמוּרָה, אוּ בְּכָלֵל אֵין עֲנִין
כְּזֶה, וְהַעֲקָר הוּא מִדּוֹת טוֹבוֹת וְיִרְאֵת שְׁמַיִם?

תשובה:

בְּעִזְזַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְרַת מִי-שָׁרָה, כ' חֶשְׁוֹן ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל גִּיא, גְּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

קלו שו"ת א' קכט ברסלב

העקר הוא להתחנן, ולא להסתכל על שום דבר, אלא על מדות טובות ויראת שמים, שבזה תלוי כבוד הפל. וידוע שרבנו ז"ל הקפיד מאד מאד להתחנן מה שיותר מהר, וכבר אמר מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי הלכות, יום הכפורים, הלכה א', אות א'): מי שאינו נשוי, הוא פגום בברית.

וכן אמרו חכמינו הקדושים (במות סב): אמר רבי תנחום אמר רבי חנילאי, כל אדם שאין לו אשה, שרוי בלא שמחה, בלא ברכה, בלא טובה, בלא שמחה, דכתיב (דברים יד, כו): "ושמחת אתה וביתך", בלא ברכה דכתיב (יחזקאל מד, ל): "להניח ברכה אל ביתך", בלא טובה דכתיב (בראשית ב, יח): "לא טוב היות האדם לבדו", במערבא אמרי בלא תורה בלא חומה. בלא תורה דכתיב (איוב ו, ג): "האם אין עזרתי בי ותשיה נדחה ממני", בלא חומה דכתיב (ירמיה לא, כא): "ינקבה תסובב גבר", רבא בר עולא אמר: בלא שלום דכתיב (איוב ה, כד): "וידעת כי שלום אהלך, ופקדתך נודך ולא תחטא".

ולכן העקר להתחנן, ולא להיות ברוך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשכיל ותצלח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קל.

חזרתי בתשובה, ומישהו מהעבר מנסה ליצר אתי קשר. מה עלי לעשות?

שאלה:

מיאת נופר: שלום רב.

יש לי שאלה חשובה למדי: עוד בהיותי חלונית הפרתי בחור שחזר בשאלה. מאז עברו כבר ארבע שנים, והוא עדין מנסה ליצור אתי קשר. אני מרגישה שהמפגש שלנו לא מקרי כלל, ואני תוהה מה עלי לעשות: האם עלי לעזר לו להתקרב להשם? לתברך? האם זו מטרת פגישתנו בראשונה? אני מאד מבלבטת בקשר אליו, וזקוקה לעזרתך. תודה רבה על התחטותך.

תשובה:

בעזרת השם? תברך, יום שני לסדר חיי-שרה, כ' חשון ה'תשע"ג.

שלום רב אל נופר תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

התכלית בזה העולם היא רק לחזר בתשובה, ולהפיר את הקדוש-ברוך-הוא, ולקיים את המצוות.

ולכן אשריך ואשרי חלקך, שזכית לחזר בתשובה שלמה, שאין יותר דבר גדול מזה, כמאמרם ז"ל (ברכות לד.): במקום שבעלי תשובה עומדים, שם אין צדיקים גמורים יכולים לעמד; ואמרו חכמינו הקדושים (פסיקתא דרב פהנא): גדול כחה של תשובה, שכיון שאדם מהרהר בלבו לעשות

קלח שו"ת א' קל ברסלב

תשובה, מיד היא עולה לא עד עשרה ימים ולא עד עשרים ולא עד מאה, אלא עד מהלך חמש-מאות שנים, ולא עד רקיע ראשון ושני, אלא שהיא עומדת לפני כסא הכבוד; והסמ"ך-מ"ם מאד מאד מפחד מבן-אדם שחוזר בתשובה, כי כיון שאדם בא אל הקדוש-ברוך-הוא, אפלו שהוא עשה עד עכשו מה שהוא עשה, ומתודה ומתחרט על כל מה שעשה, הקדוש-ברוך-הוא כבר מקבלו.

והנה להפגס בנסיון, ולחזור לקשר עם בחור טפש שחזר בשאלה וכו', חבל לך מאד מאד, כי עצם המלה היו — "חזר בשאלה" היא טפשית, איזו שאלה יש? הרי הקדוש-ברוך-הוא מנהיג את עולמו בחסד וברחמים, בצדק ובמשפט, ודבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו, אלא בהשגחת המאציל העליון, עד כדי כך שאמרו חכמינו הקדושים (חלין ז): אין אדם נוקף אצבעו מלמטה, אלא אם-כן מכריזין עליו מלמעלה; שאדם לא מקבל מכה קטנה באצבע קטנה, אם לא מכריזין על זה קדם מלמעלה, ודבר זה מציאות, אם-כן רוצים לקבל את זה או לא רוצים לקבל את זה וכו' וכו', הרי כל נשימה ונשימה שאדם נושם, הוא נושם אלקותו יתברך, ומה שהוא הולך וכו', ומתנועע וכו', ומה שהוא רואה וכו', הכל זה ממנו יתברך, ואם הוא יתברך יוציא מן האדם את החיות וכו', הוא מנח כפגור מת וכו', אזי אילו שאלות יש פה?!

וחכמינו הקדושים אמרו (גדה לא): שלשה שתפין יש באדם: הקדוש-ברוך-הוא ואביו ואמו, אביו מזריע הלבן, שממנו עצמות וגידים וצפרנים ומח שבראשו ולבן שבעין, אמו מזרעת אדם, שממנו עור ובשר ושערות ושחור שבעין, והקדוש-ברוך-הוא נותן בו רוח ונשמה וקלסתר פנים וראית

שו"ת א' קלא ברסלב קלט

העין ושמיצת האזן ודבור פה והלוח רגלים ובינה והשכל, וכיון שהגיע זמנו להפטר מן העולם, הקדוש-ברוך-הוא נוטל חלקו, וחלק אביו ואמו מניח לפניהם; הרי שלף לפניך, שכל החיים של אדם הם רק ממנו יתברך, ומה המלה הטפפית הזו "חזרתי בשאלה" — איזו שאלה?

ולכן תשמרי מאד מאד לא לפל בפח עם בחור שאין לו אמונה בו יתברך, כי סתם תמררי את חייך לחנם וכו', כי בלי הקדוש-ברוך-הוא, החיים לא חיים.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתהיי שמוחה מכל מיני בעלי דמיונות, ותצליחי בחייך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קלא.

**מה טעם האסור לאכילת בצל חי? והאם יש
אפן בו מתר לאכל בצל?**

שאלה:

מאת מלאכי: שלום עליכם כבוד הרב, ה' יאריך ומיכם ושנותיכם מתוך בריאות איתנה, אמן!
יש לי כמה שאלות לענין אסור אכילת בצל חי: א. מה טעם האסור, האם הבצל מזיק בגשמיות או ברוחניות? ב. האם זה אמור גם לגבי בצל ירק? ג. שמעתי ממישהו שאמר, ששמע מאחד מרבני ברסלב, שאם שמים לימון על הבצל, מתר אפלו אם הוא חי. האם זה נכון, ומה המקור? תודה רבה.

תשובה:

בצורת השם יתברך, יום שלישי לסדר חיי-שרה, כ"א חשוון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל מלאכי, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל הזהירנו מאד (שיחות-תר"ן, סימן רסה), לבלי לאכל בצלים חיים כלל, אפלו עם שמן או שמן, ואפלו על-ידי תערובות, כגון: על-ידי ביצים וכיוצא, ואפלו בשבת, והלעיג על האומרים, שבשבת מצוה לאכל דבר המזיק, שהם בצלים חיים, ואמר, שהם מזיקים מאד לכמה דברים, וחשב אז כמה עניני חולאת ומכאובים וחלישות שגורמים. והכלל, שהחמיר מאד, והזהיר מאד לבלי לאכלם חיים כלל, אפלו על-ידי תערובות ואפלו בשבת, רק מבשלים מתר לאכל. ובתחלה שאלנו אותו על זה, מחמת ששמענו בשם הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע, שהזהיר מאד לבלי לאכל בצלים חיים, ואמר, שבודאי כן הוא, והתחיל לחשב לכמה דברים הם מזיקים וכו'.

והנה מצינו, שאמרו חכמינו הקדושים (ערוכין כט.): אכל בצל והשפים ומת, אין אומרים ממה מת. ואמרו (שם): לא יאכל אדם בצל, מפני נחש שבו. ומעשה ברבי חנינא, שאכל חצי בצל וחצי נחש שבו, וחלה ונטה למות, ובקשו חבריו רחמים עליו וחייה, מפני שהשעה צריכה לו. [ויפרש רש"י: נחש שבו, ארס שרף הבצל]. הרי שלף לפניך, שלבצל חי יש ארס שממית את האדם. ולכן צריכים לצית את רבנו ז"ל בתמימות ובפשיטות גדולה בלי שום חכמות כלל.

שמעתי מאנשי שלומנו, שאם מטגנים את הבצל,

שו"ת א' קלב ברסלב קמא

על-ידי-זה מוציאים את הארס מהבצל, ועל-ידי-זה יכולים לאכל אותו, וכן בצלים ירקים יכולים לאכל, פי אין בהם ארס.

על-כל-פנים איך שהוא צריכים לצית את רבנו ז"ל בכל פרט ופרט. וכבר אמר רבנו ז"ל (חיי-מוהר"ן, סימן שנח), שבכל שיחה ושיחה שהיה משיח ומדבר עמנו, יכולים להיות על ידה איש כשר, ואפלו צדיק גמור כל ימי חייו, כמו שאני רוצה (אזוי ווי מיינ איין גוטער יהוד) אם ירצה לילך עמה לקים כפי שיחתו הקדושה, עין שם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשכיל ותצלח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קלב.

הייתי בקשר עם בחור כשנתים, מכמה סבות
נפרדתי ממנו, ואני צריכה חזוק

שאלה:

מאת צליל: שלום לכבוד הרב!
הייתי בקשר עם בחור כשנתים. הבחור אינו עובד,
ולומד רק כמה שעות ביום. יש לציון, שבתחלה באשר
יצאנו מעט זמן, הוא לא למד בכלל, והיה בבית כל
היום, עד שהפצתי בו בערך שנה לצאת ללמד.
ההורים שלי ראו אותו, ולא התלהבו ממנו בכלל,

קמב שו"ת א' קלב ברסלב

אמא שלי אמרה, שהוא חולה נפש. הוא לא חולה נפש, אף הוא כן לוקח כדורים נגד חרדות (דבר שאמי לא ידעה ולא יודעת) אף היא איכשהו שמה לב לפי התנהגותו, כאשר היה אצלנו. ההורים שלי התנגדו, מכיון שהם רוצים מישהו עובד, וכאשר הבינו שאני רוצה בחור שלומד תורה, הם לא הסכימו לי להיות אתו, כי גם ללמד הוא לא למד.

לצערי, היו לי המון מריבות עם ההורים שלי בנוגע אליו, עד כדי כך, שאחד הרבנים של אבא שלי גם-כן אמר להפסיק את הקשר, וכאשר אמרתי לבחור מה הרב אמר, הבחור התעצבן וממש פעס על אבא שלי. לצערי, משכתי את הקשר בינינו שנתים, כי חשבתתי שהבחור יקח את עצמו בידיים, אף כשזה לא קרה, נתקתי את הקשר לפני שבועים בערך. קשה לי עם זה מאד.

אשמח מאד אם הרב יוכל לתת לי חיוק, שבאמת הכל לטובה, ושבאמת אני אמצא את זיווגי מתי שהוא. יש לציין שאני כבר בת עשרים ושלוש. בברכת רפואה שלמה לכבוד הרב!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר חיי-שרה, כ"א חשון ה'תשע"ג.

שלום רב אל צליל תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

דעי לך, מה שאבא ואמא רואים, הבן או הבת לא רואים.

ולכן אם ההורים שלך היו כל-כך מתנגדים על השדוף הזה, בוודאי היו צודקים וכו', זכרי היטב, איך שמצות כבוד אב ואם עולה על הכל, וכבר אמרו חכמינו הקדושים (תנא דבי

אליהו רבה, פְּרָשָׁה כו): כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵין הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְבַקֵּשׁ מֵהָאָדָם רַק שֵׁיכְבֹּד אָב וְאִם; וְאָמְרוּ (פְּסִיקְתָא רַבְתִּי): חֲמוּרָה שְׂבַח־מִוֵּרוֹת — כְּבֹד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ; וְאָמְרוּ (קְדוּשִׁין ל:): שְׁלֹשָׁה שְׂתַפִּין הֵן בְּאָדָם — הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאָבִיו וְאִמוֹ, בְּזִמְנָן שְׂאָדָם מְכַבֵּד אֶת אָבִיו וְאֶת אִמוֹ, אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מַעֲלָה אֲנִי עֲלֵיהֶם כְּאִלוֹ דְרַתִּי בִּיגִייהֶם וְכַבְּדוּנִי; וְרֹאִים מְזֵה, אִם מְכַבְּדִים אָבָא וְאִמָּא, בְּזֵה מְכַבְּדִים אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

אֶת בַּחֲוָרָה בַּת עֶשְׂרִים וְשָׁלֹשׁ. לְדַעַתִּי, בְּגִיל כְּזֵה אֶת צְרִיכָה כְּכֹר לְהֵיוֹת דֵּי מְבַגְּרַת וּמְשַׁכְּלַת וְכוּ', בַּחֲוֹר שְׂאִינוֹ לֹמֵד, אֵינוֹ עוֹבֵד, לֹקַח כְּדוּרִים נֶגֶד חֲרָדוֹת וְכוּ', כְּעֶסֶן גְּדוֹל כְּשִׁמְעִירִים לוֹ וְכוּ', הָאֵם זֶה בַּחֲוֹר נוֹרְמָלִי? וְהָאֵם עִם בַּחֲוֹר כְּזֵה אֶת רוּצָה לְהַתְּחַתֵּן? וְהָאֵם כְּדָאִי לְרִיב עִם הַהוֹרִים הַיְקָרִים שְׁלָךְ, שְׂרוּצִים רַק אֶת הַטּוֹב שְׁלָךְ, אֶת צְרִיכָה לְרִיב אִתָּם!?

סוּף סוּף הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִתֵּן לָךְ קֶצֶת שְׂכָל, שְׂתַעֲזְבִי אֶת הַשְּׂדוּף הַזֶּה, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׂתַמְצְאִי בַחֲוֹר נוֹרְמָלִי וּמִיִּשָׁב בְּדַעַתוֹ וּלְהַתְּחַתֵּן עִמּוֹ וְכוּ', לְמָה אֶת צְרִיכָה לְהַכְּנִס בְּמִטָּה חוּלָה!?

רְאִי לְמִסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ עַל מַדַּת הַשְּׂמֻחָה, כִּי אֵין דְּבַר יוֹתֵר חָשׁוּב כְּמוֹ שְׂמֻחָה, וְכָל-כֶּף קָשָׁה לְאָדָם לְהַגִּיעַ לְמַדַּת הַשְּׂמֻחָה יוֹתֵר מִכָּל הַעֲבוּדוֹת הַכִּי קָשׁוֹת, קַל יוֹתֵר לְצוּם וְכוּ', וּלְסַגֵּף אֶת עֲצָמוֹ עִם סִגּוּפִים קָשִׁים וּמְרִים וְכוּ', הַעֲקֹר לֹא לְהֵיוֹת בְּשְׂמֻחָה.

וְלָכֵן עַל שְׂמֻחָה צְרִיכִים מְסִירוֹת נַפֶּשׁ גְּדוּלָה, וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תַּנְחוּמָא שְׁמִינִי): לְפִי שְׂאִין הַשְּׂמֻחָה מִמִּתְנַת

קמד שו"ת א' קלג ברסלב

לְאָדָם, לֹא כָּל מִי שֶׁשָּׂמַח הַיּוֹם שֶׁמַּח לְמַחֵר, וְלֹא כָּל מִי שֶׁמָּצָר הַיּוֹם מְצָר לְמַחֵר, לְפִי שְׂאִין הַשְּׂמֵחָה מִמְתַּנֶּת לְאָדָם, וְאִם תִּהְיֶי בְּשִׂמְחָה, כָּל הַחַיִּים שֶׁלָּךְ יִלְכוּ כְּבָר בְּצוּרָה אַחֲרַת לְגַמְרִי, כִּי תִזְכִּי לְיָשׁוּב הַדַּעַת, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן י'): מַה שֶּׁבִּגְנִי-אָדָם רְחוּקִים מֵהַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ-הוּא, זֶה מִחֻמַּת חֶסְרוֹן יָשׁוּב הַדַּעַת, וְלִמָּה אֵין יָשׁוּב הַדַּעַת? כִּי חֶסֶר מֵהַשְּׂמֵחָה; וְלִכֵּן תִּמְסְרִי אֶת נַפְשְׁךָ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְאִז תִּזְכִּי לְגַדְלוֹת הַמַּחִין, וּכְבָר לֹא יִחְסַר לָךְ שׁוֹם דְּבָר.

הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא יִזְכֶּה אוֹתְךָ לְמִצָּא כְּחוּר טוֹב וְלִהְתַּחַתֵּן אֹתוֹ, וְלִבְנוֹת בֵּית נְאֻמָּן בִּישְׂרָאֵל.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' קלג.

מה הפונה במה שכתוב: "ומי שחשקה נפשו בתורה כבן עזאיי"?

שאלה:

מאת ליאור: לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א, תודה רבה על כל העזרה ועל האפשרות לשאל דרך האתר. אני מאחל לכם בריאות טובה ורפואה שלמה ואריכות ימים ושנים בטוב ובנעימים. רציתי לדעת בענין השלמות של האיש אחרי שמתחתן: ראיתי כמה פעמים שכתוב בספרים: "ומי שחשקה נפשו בתורה כבן עזאיי" וכוי. מה הפונה בזה? תודה רבה וכל טוב.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר חיי-שרה, כ"א חשון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל ליאור, גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

תשואות חן לך על הברכות והאחולים לרפואה שלמה.

חכמינו הקדושים אמרו (יומא עב:) על פסוק (תהלים יט):
 "יראת הוי"ה טהורה עומדת לעד", אמר רבי חנינא: זה
 הלומד תורה בטהרה, מאי היא? נושא אשה ואחר-כך לומד
 תורה; פי אי אפשר ללמד תורה בטהרה אלא כשיתחתן קדם.

ולכן רבנו ז"ל הקפיד מאד מאד להתחתן מה שיותר
 מהר, וכבר אמר מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי הלכות, יום הכפורים, הלכה א,
 אות א): מי שאינו נשוי הוא פגום בבריית; וכן אמרו חכמינו
 הקדושים (במות סב): אמר רבי תנחום אמר רבי חנילאי, כל
 אדם שאין לו אשה שרוי בלא שמחה, בלא ברכה, בלא
 טובה, בלא שמחה, דכתיב (דברים יד, כו): "ושמחת אתה
 וביתך", בלא ברכה — דכתיב (יחזקאל מד, ל): "להניח ברכה
 אל ביתך", בלא טובה — דכתיב (בראשית ב, יח): "לא טוב
 היות האדם לבדו", במערבא אמרי בלא תורה, בלא חומה.
 בלא תורה — דכתיב (איוב ו, יג): "האם אין עזרתי בי ותשיה
 נדחה ממני", בלא חומה — דכתיב (ירמיה לא, כא): "נקה
 תסובב גבר", רבא בר עולא אמר בלא שלום — דכתיב (איוב
 ה, כד): "וידעת כי שלום אהלך, ופקדת נוד ולא תחטא".

ולכן העקר להתחתן, ולא להיות ברוך, כדי שיוכל ללמד
 תורה בטהרה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קלד.

האם זה נכון, שפכל שמתקרבים לרבנו, נופלים יותר ונהיים שבורים?

שאלה:

מאת יוסף: לכבוד הצדיק שלום וברכה. לפני כשנים-עשרה שנה התחלתי לחזור בתשובה דרך רב גדול בדורנו, שדואג מאד לבעלי תשובה, ומלנה אותם כל הזמן. אחד מתלמידי התחיל להפיץ את עינו רבנו נחמן מברסלב, עד שפתח מקום על שם רבנו הקדוש, וקבוצה גדולה מתלמידי של הרב הלכנו אחריו. בהתחלה הייתה תקופה של עליה גדולה והתחזקות עם העצות של רבנו, אבל לאט לאט התחילו כל מיני משבורים גם במקום וגם אצל האנשים.

הרב טוען, שככה צריך להיות, שפכל שמתקרבים לרבנו, עוברים יותר נפילות וכו'. האם זה נכון, שפכל שמתקרבים לרבנו נופלים יותר, ונהיים שבורים? לעמת אנשים שגשגו אצל הרב מגדולי הדור, שהוא מחזק אותם יום ביום בשעוריו, ודואג להם, הם התעלו וזכו בסוף להכל — הן לאמירת תקון חצות מדי יום, והן לנסע לראש השנה, והתחזקו ביראת

שמים, רק שבאותו מקום לא מתנהגים במפרש לפי דרכי רבנו. מה האמת? ומה הצדיק מציע לי לעשות?

תשובה

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר חיי-שרה, כ"א חשון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יוסף, גרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אשריך ואשרי חלקך שזכית להתקרב אל רבנו ז"ל, אשר אין למעלה מזה, כי רבנו ז"ל מקרב אותנו אל הקדוש-ברוך-הוא.

דע לך, שבדבר רבנו ז"ל אסור להטעות את עצמו כלל, כי בקלות יכולים להטעות את עצמו ולפל על-ידי-זה בשאול תחתית, זכור גם זכר מה שאמרו חכמינו הקדושים (אבות, פרק א'): עשה לך רב, וצריכים לשמור מאד מאד מי הוא הרב, כי כף אמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן ו'): היצר הרע דומה כמי שהולך ורץ בין בני-אדם, וידו סגורה, ואין אדם יודע מה בתוכה. והוא מרמה בני-אדם, ושואל לכל אחד: מה אני אויבך? ולכל אחד נדמה כאלו הוא אויבך מה שהוא מתאנה. ועל-כן הפל רצים אחריו, כי כל אחד סובר, שיש בידו מה שהוא חפץ וכו'. ואחר-כך הוא פותח את דו ואין בה כלום וכו'. כמו-כן ממש היצר הרע, שהוא מרמה כל העולם כלו, והכל רצים אחריו, ומרמה לכל אחד ואחד, עד שנדמה לכל אחד ואחד כאלו יש בידו מה שהוא חפץ, כל אחד כפי שטותו ותאנתו, ואחר-כך בסוף הוא פותח את דו, ואין בה כלום, כי אין מי שימלא תאנתו אצלו.

וכן הוא אצל רבנים וכו', אדם רץ אחר מישהו ימים

וְשָׁנִים וְכוּ', וְהוּא מְכוּר אֵלָיו לְגַמְרֵי וְכוּ', וְנִדְמָה לוֹ שִׁישׁוּעָתוֹ תְלוּיָה בְּרַב זֶה וְכוּ', וְהוּא עוֹבֵד עָלָיו, וּמִוְרִיק לוֹ אֶת הַכִּסִּים וְכוּ', אוֹ מִהַפְּנֵט אוֹתוֹ לְגַמְרֵי, וּמוֹצִיא לוֹ אֶת הַשֶּׁכֶל מִהַדְעַת וְכוּ', וּלְבִסּוֹף הוּא פּוֹתַח אֶת הַיָּד, וְרוֹאֶה שֶׁהַכֵּל כְּלוּם וְכוּ', וּסְתָם בְּלִיתִי אֶת הַיָּמִים וְהַשְּׁבוּעוֹת וְהַחֲדָשִׁים וְהַשָּׁנִים הַכִּי טוֹבוֹת שְׁלִי בִימֵי חַיִּי, וּמְאוּמָה אֵין בְּיַדִּי וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל זֶה כְּבָר מְאַחֵר וְכוּ'.

וְלִכֵּן כְּשֶׁאָדָם מִתְקָרֵב אֶל אֵיזָה רַב יִהְיֶה מִי שִׁיְהִיָּה, צָרִיף תְּמִיד לְזָכֹר מַה שֶּׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שיחות-הַר"ן, סימן נא): אֶת זֶה תִּקְבְּלוּ מִמֶּנִּי, שְׁלֹא יִטְעָה אֶתְכֶם הָעוֹלָם, כִּי הָעוֹלָם מִטְעָה מְאֹד מְאֹד, אִם לֹא מְקַבְּלִים מִהֶרֶב תִּכְף-וּמְיָד מַה שֶּׁהוּא צָרִיף וְכוּ', צָרִיכִים לְדַעַת שֶׁהוּא חַי בְּדַמְיוֹן וּבְטִעוֹת גְּדוֹלָה וְכוּ', וּמַה צָרִיף אָדָם? שְׁכָל וְדַעַת, וְעַקֵּר הַדַּעַת וְהַשֶּׁכֶל הוּא (דְּבָרִים ד'): "אִתָּה הִרְאָתָ לְדַעַת, כִּי הִנּוּיָה הוּא הָאֱלֹקִים אֵין עוֹד מְלַבְּדוֹ", שִׁיַּחֲדִיר בּוֹ אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְיִלְמַד אוֹתוֹ אֵיךְ מְדַבְּרִים אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנֵה יֵשׁ לוֹ תִּכְף-וּמְיָד בְּיָד, "וַיִּמָּה שֶׁבִּיד בְּטוֹחַ", כִּי לְמַדְתִּי אֲצַל הַצַּדִּיק הַזֶּה אֵיךְ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלְדַעַת שֶׁאֲנִי עֲצָמָאִי, וְאֵין לִי אֶף אֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְרַק הוּא יִתְבַּרֵּךְ יְכוֹל לְעֹזֵר לִי, וְכֵן הֵרֵב צָרִיף לְהַכְנִים בּוֹ תְּשׁוּקָה עֲצוּמָה לְלַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

וְלִכֵּן צָרִיף לְזָכֹר — "מַה שֶּׁבִּיד בְּטוֹחַ", אִם אֲנִי הִתְחַלַּתִּי לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם מְקָרָא, מִשְׁנֵה גְּמָרָא וְכוּ', בְּזִכּוֹת הֶרֶב הַזֶּה, וְלֹא הִחְסַרְתִּי יוֹם אֶחָד מִבְּלִי לַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְכוּ', אֲזִי עָלִי לְדַעַת — "מַה שֶּׁבִּיד בְּטוֹחַ", וְכֵן אִם הֵרֵב מוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ, שִׁיְהִיָּה שְׁלוּם-בֵּית בֵּינוּ לְבֵין אֶשְׁתּוֹ, צָרִיכִים לְזָכֹר — "מַה שֶּׁבִּיד בְּטוֹחַ", וְאִם, חַס וְשְׁלוּם, לֹא מְקַבְּלִים אֶת זֶה

שו"ת א' קלה ברסלב קמט

מִהָרֵב, צָרִיכִים לְדַעַת שֶׁהַפֶּל דְּמִיּוֹן גָּדוֹל מְאֹד, וְלִבְסוֹף יִפְתַּח אֶת הַיָּד, וַיֵּרְאוּ שְׂאִין בְּיַד שׁוֹם דְּבָר, וּסְתָם רְצִיתִי אַחֲרָיו יָמִים וְשָׁנִים, וְאַבְדֵתִי אֶת שְׁנוֹתַי הַיְקָרוֹת.

וְלִכֵּן תַּחֲזִיק רַק בְּרַב אֲמַתִּי שְׂמֻקְרָב אֶת תַּלְמִידָיו אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּמַחֲדִיר בָּהֶם הַתְמָדָה בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה וּבִקְיִמַת חֲצוֹת, וְנִסְיָעָה אֶל רַבְּנֵי ז"ל עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה.

הַקְדוּשָׁה-בְרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאִנִּי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדָךְ, שֶׁתְּהִיָּה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תַּפְנֶה — תִּשְׁפִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' קלה.

הָאִם "קוֹנְטֵרְס הַהוֹסְפּוֹת" שֶׁנִּדְפַס בְּסֵפֶר "חֵי" מוֹהֵר"ן" הוּא אֲמֵת?

שאלה:

מֵאֵת גֵּיָא: לְכַבּוֹד צְדִיק הַדּוֹר מוֹהֵרֵי א"ש.
רְצִיתִי לְדַעַת לְגַבֵּי הַסֵּפֶר "חֵי-מוֹהֵר"ן" שֶׁנִּדְפַס, שֶׁהוֹסִיפוּ בוֹ חֶלֶק שֶׁנִּקְרָא "קוֹנְטֵרְס הַהוֹסְפּוֹת", שֶׁהוּא כּוֹלֵל שִׁיחוֹת וְסִפּוּרִים מִ"כּוֹכְבֵי אוֹר" וְשִׁיחוֹת מֵר' מִשָּׁה גְּלִידְמָן וְשִׁיחוֹת שֶׁהָיוּ לְר' שְׁמוּאֵל הוֹרְבִיץ. הָאִם כָּל מֵה שֶׁכְּתוּב שָׁם זֶה אֲמֵת וְנִכּוֹן אוֹ לֹא? וּבְכָלֵל, מֵאִילוֹ סִפּוּרִים שִׁיחוֹת אוֹ הוֹסְפּוֹת אֲפֹשֶׁר לְלַמֵּד וְלְדַעַת, שֶׁהַפֶּל אֲמֵת, כְּגוֹן סִדְרַת "שִׁיחַ שְׂרָפִי קִדְשׁ", "אַבְנֵיָה בְרִזְלִי" וְכוּ'?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר חיי-שרה, כ"א חשון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל גיא, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אסור לסמך על שום שיחה בעל-פה, אלא מה שנכתב על-ידי מוהרנ"ת ז"ל, שהם "שיחות-הר"ן" ו"חיי-מוהר"ן", וכבר אמר רבנו ז"ל (חיי-מוהר"ן, סימן שנח), שבכל שיחה ושיחה שהוא משיח ומדבר עמנו, יכולים להיות על ידה איש פשר, ואפלו צדיק גמור כל ימי חייו, כמו שאני רוצה (אזוי וויא איך מיינ איין גוטער יהוד), אם ירצה לילך עמה לקים כפי שיחתו הקדושה, ונגם אפלו עכשו פשלוּמדין דבריו הקדושים, יש להם גם-כן פח גדול לעורר להשם יתברך לזכות לדרכי השם באמת, למי שישים לבו היטב לדבריו ולשיחותיו הקדושות הנאמרות בספריו הקדושים, כי כל שיחה שלו היא התעוררות נפלאה ונוראה מאד ודרך ישרה ונכונה מאד לעבודת השם יתברך לכל אחד לפי מדרגתו יהיה באיזו מדרגה שיהיה.

אפלו מי שהוא במדרגה עליונה מאד, יכול לקבל דרך ישרה ועצות נפלאות מכל שיחה ושיחה שלו. וכן להפך מי שהוא בתכלית המדרגה התחתונה, חס ושלום, באיזה מקום שרק לא יהיה, יכול לקבל דרך ישרה ועצות נכונות מכל שיחה ושיחה שלו למלט נפשו מני שחת, ולשוב אל השם יתברך באמת, אם ישים לבו לדבריו היטב, ויקים אותם באמת ובתמימות בלי שום חכמות, אשרי מי שיאחז בהם].

אתה צריך לדעת, שבשיחות שבועל-פה וכו', יש הרבה

שו"ת א' קלו בְּרִסְלָב קנא

שְׁקָרִים וְדַמְיוֹנוֹת גְּדוּלִים וְכוּ', וְצָרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד מִמֵּי לְקַבֵּל וְכוּ', וּבִפְרָט הַשִּׁיחוֹת שֶׁתּוֹלֵין בּוֹקֵי וּסְרוּקֵי וְכוּ' בְּרַבְּנוּ ז"ל, שְׁדַבֵּר עַל זֶה אוֹ עַל זֶה וְכוּ' וְכוּ', צָרִיכִים לְדַעַת שֶׁהַפֶּל שְׁקָר וְכוּזָב, וְזֶה סֵתֵם שִׁיחוֹת שֶׁל עֲזֵי פָּנִים שְׁבַדוֹר וְכוּ'.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלְתִּי שְׁאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּהִיָּה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְגָּה — תִּשְׁפִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' קלו.

**הָאֵם בְּעֵתִיד יִדְפִּיסוּ אֶת הַשְּׁאֵלוֹת וְהַתְּשׁוּבוֹת
שֶׁבָּאתוּ בִּסְפָר?**

שְׂאֵלָה:

מֵאת אַבְרָהָם: לַחֲבָרִים שְׁלִי אֵין גִּישָׁה לְאִינְטֶרְנֵט, וְהֵם רוֹצִים מְאֹד לְרָאוֹת אֶת הַתְּשׁוּבוֹת הַנִּפְלְאוֹת מִשׁוֹיִת בְּרִסְלָב הַנוֹגְעוֹת לְמַעֲשֶׂה. רְצִיתִי לְדַעַת, הָאֵם יִדְפִּיסוּ הַתְּשׁוּבוֹת כְּחֵלֶק מִסְפָּר 'אֲשֶׁר בְּנַחֲלִי?

תְּשׁוּבָה:

בְּעֵזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר חֲיִי-שָׂרָה, כ"א חֶשְׁוֹן ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל אַבְרָהָם, נְרוֹ וְאִיר.

לְנִכוּן קִבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אַתָּה צָרִיךְ לְדַעַת, שְׁכָל הַמִּכְתָּבִים שֶׁפְּתַבְתִּי בְּמִשְׁךָ חֲיִי,

הכל ידפס בעזרתו יתברך שמו, וידפס ויחזר וידפס לאלפים ורבבות אנשים, ובפרט בני הנעורים יקבלו בזה חיות גדולה מאד. תהלה לאל, עכשו יצא לאור כפר פרך ק"ב משו"ת "אשר בנחל" שזה חשבון של עשרים ושלושה אלף ושש מאות מכתבים, ועדין אנחנו אוחזים בתשרי תשנ"ו, ומאז עד עכשו תשע"ג יש עוד לכל הפחות להדפיס חמשים אלף מכתבים, בלי שום גזמא כלל, וכן כל השאלות ותשובות שאנשים שואלים ידפס בסדרת שו"ת "אשר בנחל".

לאחרונה התחילו לשאל שאלות דרך האתר ברסלב סיטי, גם אלו המכתבים ידפסו בשו"ת "אשר בנחל", עם כל זאת יש כבר שלשה גופים שונים שמדפיסים את זה, ובפרט עם השאלות, ונקראים: בשם "שאלות ותשובות בחסידות ברסלב", ובקרוז זה יצא לאור, אשריהם ואשרי חלקם של אלו המזכים את הרבים.

בענין האינטרנט וכו' וכו'. מה אמר לך! היום יש קלפה עצומה שכוּבַשֶׁת את כל חלקה טובה, ומקרת את האמונה ואת היראת שמים מבר ישראל, ומכניסה בו כפירות ואפיקורסות, והוא הפלי משחית הנקרא אינטרנט, איפון, בלקברי וכו', שבזה יכולים לראות כל מיני שקוץ, תעוב, ערום וזהו, ומאמלים את עצמם וכו', ואת הילדים וכו'.

ולכן העקר לזרק מהבית את הזבל הזה, כי כן אמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין מה): אין יצר הרע שולט אלא במה שעניו רואות; ואמר החכם: "אין חוצץ בפני התאוה כעצימת העינים"; ואמר: "אין לך איבר באברי האדם שיגרם לו מכשול כמו העינים". ואני מכרח להגיד לך, שהרבה בתים נהרסו לגמרי, רק מפני שהיה להם מחשב אינטרנט

שׁו"ת א' קלז בְּרִסְלָב קנג

בבית, ואף שְׁזָה נְדָמָה כְּאֵלוֹ הַגְּזֵמָה וְכוּ', אֲבָל רַבִּים נִפְלוּ
בַּפֶּחַ בְּשִׁבִיל הַפְּלִי הָאָרוּר הַזֶּה וְכוּ', וְנִשְׁבַּר בֵּיתָם, וּלְבַסּוֹף
הִתְגַּרְשׁוּ, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן.

וְלָכֵן אֲסוּר בְּהַחֲלֵט שְׂיֵהִיָּה בַּבַּיִת מַחֲשָׁב אֵינִטְרַנְט, כִּי זֶה
הוֹרֵס אֶת כָּל חֻלְקָה טוֹבָה שֶׁל הַיְהוּדוּת, וּמוֹרִיד אֶת הַיִּרְאָת
שְׁמַיִם עַד הַשָּׁאוֹל, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, וְיָמָה גַּם שְׁמַאֲבָדִים אֶת
הַיְלָדִים, כִּי יֵלֵד שְׁלוֹקֶחַ כְּלִי מִשְׁחִית כְּזֶה בְּתוֹף יָדוֹ וְכוּ', הוּא
כְּבָר נוֹפֵל בְּשָׁאוֹל תַּחֲתִית וּמַתְחַתִּיו. וְלָכֵן אֲשָׁרֵי מִי שְׁמַבְעֵר
אֶת הַחֲמִץ הַזֶּה מִבֵּיתוֹ, וְאִזּוֹ הַשְּׂכִינָה תִשְׁמַר עָלָיו.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע
בְּתַפְלָתִי שְׁאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדָף, שְׂתִהְיֶה לְךָ הַצְּלָחָה
מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' קלז.

מהי ההגדרה ל"בטחון עצמי"? ואיך זוכים
למדה זו?

שאלה:

מאת ערו: שלום ובִּרְכָה לְכָבוֹד מוֹרְנוּ הַרֵב הַיָּקָר
וְהַחֲשׁוּב מוֹהֲרָא"ש, גְּרוֹ יָאִיר. רַאשִׁית בְּרִצּוֹנִי לְבָרַךְ
אֶתְכֶם בְּשָׁנָה פּוֹרְיָה וּמַצְלַחַת בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת!
בְּרִשׁוֹת הַרֵב, רְצִיתִי בְּבִקְשָׁה לְהַתְיַעַץ אֶתְכֶם בְּנוֹשֵׂא
"בְּטַחּוֹן עַצְמִי", אֲנִי מִרְגִּישׁ צָרָה לְעַבֵּד עַל הַמְּדָה
הַזֹּאת אֲבָל בְּצוּרָה נְכוֹנָה, וְלָכֵן שְׂאֵלְתִי מִתְחַלְקָת

קנר שו"ת א' קלוז ברסלב

לשתיים: א. מהי ההגדרה ל"בטחון עצמי"? ב. איך אפשר לזכות לבטחון עצמי אמתי, שמביא לבנייה ורחינות בריאה ונכונות? בברכה ובתודה מראש.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר חיי-שרה, כ"א חשון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל ערן, גרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

כל הצרות שאדם סובל, הן רק מחמת שאין לו בטחון עצמי. רבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סא): כמו שאדם צריך להאמין בהקדוש-ברוך-הוא, שהוא יתברך מחיה ומנהיג ומקיים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, זה עצם עצמיות אלקותו יתברך, ודבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו, אלא בהשגחת המאציל העליון.

ולכן כל מה שצריכים עלינו לבקש רק ממנו יתברך, שאנחנו נמצאים רק בידו יתברך, ואשרי מי שמכניס דבורים אלו בתוך לבבו, ואז חי חיים אמתיים ונצחיים. כמו-כן צריך אדם לחזק את עצמו, שתהיה לו אמונה בעצמו, שהוא גם-כן חשוב בעיניו יתברך, פי על-פירוב בני-אדם נשפרים, ונכנס להם בדמיון, כאלו הם לא חשובים אצלו יתברך, וכאלו להם אין שום תקנה ותוחלת כלל וכו', ובאמת זו טעות גדולה מאד, פי כל בר ישראל חשוב בעיניו יתברך, וזה נקרא בטחון עצמי, שאדם מאמין בעצמו, שהוא גם-כן חשוב בעיניו יתברך.

וכן כל מה שהוא עושה, אפלו דבר קטן וכו', זה דבר גדול מאד וכו', זה נקרא בטחון עצמי, שהוא יודע, שגם הוא

שו"ת א' קלח ברסלב קנה

שְׁוֶה לְמִשְׁהוּ, וְלִכֵּן צְרִיכִים לְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּיָתֵר שְׂאֵת וּבְיָתֵר עֵז, שְׁגַם הוּא חָשׁוּב בְּעֵינָיו יִתְבַּרֵךְ, כִּי גַם הוּא יְכוּל לְהִתְעַלּוֹת בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה, אִם רַק יִרְצֶה וְכוּ' וְכוּ'.

וְלִכֵּן רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּיָתֵר שְׂאֵת וּבְיָתֵר עֵז לְכַנּוֹת אֶת עֲצָמְךָ, וְתִדַּע שְׁגַם אֶתָּה חָשׁוּב בְּעֵינָיו יִתְבַּרֵךְ, וְאִם תִּלְדָּךְ בְּצוּרָה כְּזוֹ, תִּבְנֶה אֶת הַבְּטָחוֹן הָעֲצָמִי שְׁלֶךְ, וְלֹא תִבְלָבֵל עֲצָמְךָ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, אֲלֵא תַעֲלֶה מֵעֲלֶה מֵעֲלֶה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלְתֵי שְׂאֵנֵי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתִהְיֶה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁפִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' קלח.

לְמִי הַפְּנוּנָה בְּמַלִּים "אֲרִיָּה לִישׁ" בְּפִיוֹט "בֵּר יוֹחָאִי"?

שְׂאֵלָה:

מֵאַת קַנְדוּ: שְׁלוֹם רַב לְכַבּוֹד קַדְשֵׁת מוֹהֲרָא"ש, אֲרָךְ זְמַיִם וְשָׁנוֹת חַיִּים יוֹסִיפוּ לְךָ עַל פּוֹעֲלֶךָ הַטּוֹב, שְׂאֶתָּה עוֹשֶׂה עִם נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל לְקַרְבָּם אֱלֹו יִתְבַּרֵךְ, עַל-יְדֵי גְלוּי עֲצוּתָיו שֶׁל מְנַחֵם הַדּוֹר בְּעַל הַרְחָמִים רַבְּנוּ נַחְמוּן, לְךָ בְּכַחֲךָ זֶה, וְהוֹשַׁע אֶת יִשְׂרָאֵל.
יֵשׁ לִי שְׂאֵלָה לְגַבֵּי הַפִּיוֹט עַל רַבֵּי שְׁמַעוֹן בֵּר יוֹחָאִי, שָׁבוּ כְּתוּב "בֵּר יוֹחָאִי לְמִקּוּם אֲבָנֵי שֵׁשׁ הַגִּעְתָּ לְפָנַי אֲרִיָּה לִישׁ", מִי זֶה אֲרִיָּה לִישׁ?

תשובה:

בצורת השם יתברך, יום שלישי לסדר חיי-שרה, כ"א חשון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל קנרו, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ידוע, אשר את השיר "בר יוחאי" חבר הרב הקדוש המקבל האלקי רבי שמעון לביא, זכותו תגן עלינו, בעל מחבר ספר "כתם פז" פרוש על הזהר הקדוש, ואמר הרב הקדוש השר שלום מבעלזא, זכותו תגן עלינו, שכל אלו הפיטנים שהיתה להם נשמה כללית, אזי השיר שלהם נתקבל בכל תפוצות ישראל, ואצל כל העדות, ובודאי יש בהשיר שלהם רוח-הקדש במדרגה גבוהה מאד, ואחד מהם זה השיר "בר יוחאי", שנתקבל אצל כלל נשמות ישראל.

הרב החסיד המקבל רבי אשר ישעיה מרגליות, זכר צדיק לברכה, חבר פרוש על השיר הזה עם מקורות על כל פרט ופרט מהשיר הזה.

וזה מה שמפרש שם על "ופני אריה ליש", ידוע הוא, כי כל הסבין הנזכרים בזהר ובתקונים היו נשמות הצדיקים ממרומים, שנתגלו תמיד לרבי שמעון בן יוחאי ולחבריו, לגלות להם סודות התורה, כמו שכתוב (בזהר הקדוש, חלק א', דף ז'): כל ארץ ארץ וצדיקא אזלין ומלי דאורייתא ביניהו, דאינון ופאין דההוא עלמא אתיאן לגביהון, והסבא דסבין שגלה לרבי שמעון בן יוחאי הסוד העליון מאבני שיש טהור, היה נשמת צדיק עליון גבוה מעל גבוה, ועין בזהר הקדוש (חלק ב', דף קיד), דרבי שמעון בן יוחאי בעצמו קרא להסבא אריה עלאה גבור תקיף דלא הוה כמה גיברין לגביה כלום, ושפיר

דקפייט עליה רבי שמעון בן יוחאי למקום אבני שיש הגעת
[רצה לומר על-ידי השגת קבלת נשמת] "ופני אריה ליש".

עוד יאמר בהקדמה מה שכתב (בערכי הפנויים ערך אריה),
דאריה הוא פנוי לצדיק, כמו שכתוב (שמואל א' כג): "מאריות
גברו", עד כאן לשונו. ועיין (לעיל דף ל' ל"א) מה שכתבתי
בבאורנו על "מושב טוב ישבת", דרבי שמעון בן יוחאי היה
הצדיק יסוד עולם, לכן שפיר דקפייט עליה רבי שמעון בן
יוחאי "ופני אריה ליש".

עוד יאמר בהקדמה מה שכתבתי (בערכי הפנויים, ערך אריה
בשם ע"ג), דמשיח נקרא אריה, הבא משבט יהודה הנמשל
לאריה, עד כאן לשונו.

ואיתא (הקדמת הבהר) דמלכא משיחא אתי למתיבתא דרבי
שמעון בן יוחאי מתעטר מרישי מתיבתי בעטרין עלאין,
וקמו כל חבריא. וקם רבי שמעון בן יוחאי, והוה סליק
נהוריה עד רום דרקיעא וכו', עיין שם. (עוד שם דף ז'): דרבי
שמעון בן יוחאי ראה לרב המנונא סבא דמנהיר שרגין
בהיכלא דמלכא משיחא. ושפיר דקפייט עליה רבי שמעון
בן יוחאי [שזכה לקבל פני מלכא משיחא, והוא] "פני אריה
ליש".

עוד יאמר, פי מצינו שקראו לרבי שמעון אריה, כמו
שכתוב (בבא מציעא פד): דרבי שמעון בן יוחאי אבוה דרבנו
הקדוש אמר על רבי אלעזר בן רבי שמעון בן יוחאי, שהוא
ארי בן ארי, וכמו-כן (בהר הקדוש, חלק ב' טו.) דרבן שמעון בן
גמליאל אמר דרבי שמעון בן יוחאי אריה, ורבי אלעזר בריה
אריה, ולא רבי שמעון כשאר ארוותא, עליה כתיב: "אריה

שאג מי לא יירא וגו', ומה עלמין דלעילא מזדעזעין מינה, אנן על אחת כמה וכמה.

וכה אָמר רבי פּנחס בן יאיר חותנו דרבי שמעון בן יוחאי (בדור הקדוש, חלק ג' ס.) דרבי שמעון בן יוחאי הוא פאריה דלא דחיל מבני ענא, וכה אָמר רבי פּנחס בן יאיר (עוד שם רסא.): לרבי אלעזר נכדו, גור אריה לית מאן דקאים קמיהו, מאן זכיל קימא קמיה ואבוה בעלמא, זכאה חולקי (בדור הקדוש, חלק א', דף רכג.) רבי אבא הוי לאי, והוה רהיט אבתריה דרבי שמעון דהוה רכיב, אָמר רבי אבא ודאי אחרי השם ילכו פאריה ישאג, וכמו כן (בדור הקדוש, חלק ג' עט) דכד הוה רבי אבא וחבראי חמאן לרבי שמעון הוה רהטי אבתריה, ואָמר אחרי השם ילכו פאריה ישאג. (עוד שם דף קצו.) אָמר רבי אבא לרבי אלעזר, אריה בר אריה מאן יקים קמיהו פד שאגי למטרף טרפא, כל אריין דעלמא תקיפין ואלין נתיר מכולהו, כל אריין דעלמא קשיין לאפקא טרפא מפומיהו, ואלין נוחין לאפקא מפומיהו טרפא, אינון טרפי טרפא ויהבי לכולא, והשתא שפיר דקפייט עליה רבי שמעון בן יוחאי: "ופני אריה ליש".

הרי שלף לפניך, למה שר המשורר "ופני אריה ליש".

העקר ראה להתמיד בלמוד זהר ותקוונים, שזה דבר גדול מאד, עד כדי כך שרבינו ז"ל אָמר (שיחות הר"ן, סימן קח): ידוע, שלמוד הזהר מסגל מאד מאד. ודע, שעל-ידי למוד הזהר נעשה חשק לכל מיני למודים של התורה הקדושה, והלשון הקדושה של הזהר מעוררת מאד לעבודת השם יתברך, דהינו השבח שמשבח ומפאר את העובד השם, דהינו הלשון הרגיל בזהר לומר זכאה וכו', על כל מצוה ועבודה וכו'. ולהפך

שו"ת א' קלט ברסלב קנט

הצעקה שצועק וי וכו', וי לה וי לנשמתה על הסר מעבודת השם. אלו הלשונות מעוררים מאד את האדם לעבודתו יתברך. וכן אמר רבנו ז"ל (שם סימן קט): רבי שמעון בן יוחאי קדש כל-כף את לשון התרגום, עד שאפלו שאר דברים הנכתבים בלשון תרגום, יש להם כח לעורר להשם יתברך. והאריז"ל נתן תקון לבעל תשובה לומר בכל יום חמשה דפים זהר וחמשה דפים תקונים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לה הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

א' קלט.

האם זה נכון שהרב רוצה שכלנו נרתם למען תנועת ש"ס?

שאלה:

מאת יחיאל: שמעתי מכמה חברים, שכבוד הרב היה בארץ ישראל, ודבר על כף שהוא רוצה שכלנו נרתם לעזר בבחירות למפלגת ש"ס. רציתי לשאל: האם זה נכון?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר חיי-שרה, כ"א חשון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יחיאל, נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני הבטחתי למרן הראשון לציון הגאון המפלא הרב עובדיה יוסף שליט"א, שאני אגיס אלה פעילים למען תנועת ש"ס, ואצלי כשאני מבטיח משהו, אני מקים אפלו במסירות נפש הכי גדולה.

אתה צריך לדעת, שאני בעצמי רחוק מהבחירות וכו', כי זה לא מעלה ולא מוריד איזו מפלגה היא על הגבה וכו' וכו'.

אצלי תנועת ש"ס בכלל לא מפלגה, זה ענין של "להחזיר עטרה ליושנה", כי מה שעשה הגאון הרב עובדיה שליט"א במשך כל השנים, זה אי אפשר להסביר כלל, הוא הגביה את עדות המזרח, ולוחם עבורם כל השנים, ומה גם שהקים רבבות רבבות בני תורה, שבנו בתים על-פי דרך המסורה לנו מדור דור, ומאות אלפי ילדים הכניסו בתלמודי תורה, ורשת החנוף התורני שהקים לארכו ולרחבו בכל ארץ ישראל בעבור עדות המזרח, הזכות הזאת אי אפשר להסביר כלל.

ולכן כל מי שיעזר לתנועת ש"ס, יתברך מפי אל עליון, ויהיה לו חלק בהפצת תורה וקיום מצוות מעשיות, ולכן אני מבקש את כל מי שרק שומע בקולי, שגם-כן ירתם עבור תנועת ש"ס, כדי "להחזיר עטרה ליושנה", ולהגביה את רוחם של אחינו בני ישראל מעדות המזרח, אשר הגזענות הארורה רחקה אותם, ורק מרן הראשון לציון שליט"א הגביה אותם.

ולכן אשרי מי שיעזר לי, ויהיה אחד מהאלף פעילים שאני רוצה עכשו להקים, ויהיה בקשר עם המשרד שלנו ביבנאל, ששם יהיה המטה המרכזי של חסידי ברסלב למען תנועת ש"ס.

שו"ת א' קמ ברסלב קסא

וְאֲנִי חוֹזֵר וּמְדַגֵּישׁ, שְׁשׁ"ס זֶה לֹא מְפֻלָּגָה, אֲלֵא כָּל עֲנִינָה
לְהַחֲזִיר אֶת הַגָּאוֹן וְהַגָּאוֹה שֶׁל עֲדוֹת הַמְזֻרָח שֶׁנֶּרְמְסוּ עַל-יְדֵי
הַגְּזֻעֲנוֹת הָאֲרוּרָה, וְלִכְּן אֲשַׁרִי מִי שֶׁיַּעֲזוֹר לִי בְּהַמְשִׁימָה
הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה, וְיִתְבָּרַךְ בְּכָל הַבְּרָכוֹת הַכְּתוּבוֹת בַּתּוֹרָה.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע
בַּתְּפִלְתִּי שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּהִיָּה לְךָ הַצְּלָחָה
מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' קמ.

שְׁמַעְתִּי שְׁמוֹהֲרָא"ש אָמַר, שְׂאֵין עֲנִין לְלַמֵּד אֶת
הַגּוֹיִים אֶת שִׁבְעַת מִצְוֹת בְּנֵי נַח. מִדּוּעַ?

שְׂאֵלָה:

מֵאַת אֶפְרָיִם: לְכַבּוֹד עֲטָרַת רֵאשֵׁנו מוֹהֲרָא"ש, גֵּרוּ
זְאִיר.

לְמַדְנו רַבְּנוּ מִדּוּעַ יוֹנָה הִנְבִּיא בְּרַח לְתַרְשִׁישׁ וְלֹא רָצָה
שְׂאֵנִישִׁי נִינּוּה וְחָזְרוּ בַּתְּשׁוּבָה? וּבְאוֹתוֹ עֲנִין שְׁמַעְתִּי
פַּעַם שְׁמוֹהֲרָא"ש אָמַר, שְׂאֵין עֲנִין לְלַמֵּד אֶת שִׁבְעַת
מִצְוֹת בְּנֵי נַח לְגוֹיִים, וְאֵינְנִי מִבִּין מִדּוּעַ, הֲרִי רַבְּנוּ ז"ל
כּוֹתֵב בַּתּוֹרָה יי בְּלִקְוֹטֵי-מוֹהֲרָ"ן, שֶׁעֲקָר כְּבוֹדוֹ וְתִבְרָךְ
מִתְעַלָּה כְּשֶׁבָאִים הַגּוֹיִים וּמִתְגַּיְרִים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב:
"סִפְרוּ בְּגוֹיִם אֶת כְּבוֹדוֹ".

אֲשַׁמַּח לְתְּשׁוּבָה, בַּתּוֹדָה וְכָל טוֹב סָלָה.

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר חיי-שרה, כ"א חשון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אפרים, נרו נאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מובא בפרקי דרבי אליעזר (פרק ט'): יונה הנביא ידע שאנשי נינה יחזרו תכף ומיד בתשובה, ועל-ידי-זה יהיה קטרוג על גשמות ישראל, שאינם רוצים לחזר בתשובה, ולכן ברח אל תרשיש שהוא חוץ לארץ. ואמרו חכמינו הקדושים (מכילתא בא): אמר יונה, אלף בחוצה לארץ מקום שאין השכינה שורה ונגלית, שהגוים קרובים לתשובה הן, שלא לחיב את ישראל.

משל לעבד כהן שברח מרבו, אמר: אלף לבית הקברות, מקום שאין רבי יכול לבוא אחרי, אמר לו רבו: יש לי פיוצא בך. כך אמר יונה: אלף לי בחוצה לארץ, מקום שאין השכינה נגלית, שהגוים קרובין לתשובה הן, שלא לחיב את ישראל וכו', עין שם.

בענין שבע מצוות בני נח, אמרתי על העמלקים ימח שםם, להם אסור ללמד את שבע מצוות בני נח, וידוע מצדיקי עליון, שהסוף יהיה, שאברהם אבינו יקרא חזרה אליו את בני ישמעאל, וכלם יחזרו בתשובה, ויעזבו את דמיונם וכו', ויפירו אותו ותברך, וכן יצחק אבינו יקרא חזרה אליו את בני עשו, וכלם יחזרו בתשובה, ויעזבו את העבודה זרה שלהם וכו', ויפירו אותו ותברך, ולכן להם פן צריכים ללמד את שבע מצוות בני נח.

ויעקב אבינו יקבץ את כל הי"ב שבטי י"ה, ויאחד אותם

יחד באפן שתפסק המחלוקת ביניהם, וישרה את השלום בין כלל הנסחאות וכו', והדרכים וכו', ויהיו כלם אחד, ודוד המלך זכרית את זרע צמלק לגמרי, יראו עינינו וישמח לבנו, ותגל נפשנו בישועתו יתברך, ויום יגיע, שנוזה כלנו לראות את זה במו עינינו.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

א' קמא.

לפני שחזרנו בתשובה קראנו לילדינו בשמות מודרניים. האם צריכים להחליף את השמות?

שאלה:

מאת גיא ושירית: לכבוד הרב הקדוש שלום וברכה. אני משתדל בעזרת ה' להתפלל תמיד לרפואתך, ומאחל לך בזכות כל החסדים והטובות שגמלת עם כלם — אריכות ימים וכל טוב, אמן.

רצינו לשאל שאלה בענין השמות לילדים שלנו: זכינו לחזר בתשובה לפני שנתים, וברוך ה' יש לנו חמשה ילדים. לפני שחזרנו בתשובה לא ידענו שצריך מאד להזהר בשמות שנותנים, ולא לתת סתם שמות וכו'. לילדים שלנו קראנו בשמות שבחרנו יחד, ורצינו לדעת האם להחליף להם את השמות לפני שהם יגדלו יותר, ואז הם כבר לא ירצו להחליף. השמות של שלשת הבנים הם: מרוס, ראס, יחב. שמות שתי הבנות הם: אשר, ואפק. אנחנו זורקים את שכלנו ומתבטלים למה שהצדיק יאמר לנו. תודה רבה וכל טוב.

תשובה:

בצורת השם יתברך, יום שלישי לסדר חיי שרה, כ"א חשון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל גיא ושירית שיחיו.

לנכון קבלתי את מכתבכם.

אשריכם ואשרי חלקכם, שזכיתם לחזור בתשובה שלמה, שאין למעלה מזה, כי אצלו יתברך מאד מאד חשובה תשובה, כמאמרם ז"ל (ברכות לד.): במקום שבעלי תשובה עומדים, שם אין צדיקים גמורים יכולים לעמד; ואמרו חכמינו הקדושים (פסיקתא דרב כהנא): גדול כחה של תשובה, שפיון שאדם מהרהר בלבו לעשות תשובה, מיד היא עולה לא עד עשרה ימים ולא עד עשרים, ולא עד מאה, אלא עד מהלך חמש-מאות שנים, ולא עד רקיע ראשון ושני, אלא שהיא עומדת לפני כסא הכבוד. והסמ"ף-מ"ם מאד מאד מפחד מכן אדם שחוזר בתשובה, כי פיון שאדם בא אל הקדוש-ברוך-הוא, אפלו שהוא עשה עד עכשו מה שעשה, ומתודה ומתחרט על כל מה שעשה, הקדוש-ברוך-הוא כבר מקבלו.

ולכן ראו למסר את נפשכם על מדת השמחה, כי אין דבר יותר חשוב כמו שמחה, וכל-כף קשה לאדם להגיע למדת השמחה יותר מכל העבודות הכי קשות, קל יותר לצום וכו', ולסגף את עצמו עם סגופים קשים ומרים וכו', העקר לא להיות בשמחה, ולכן על שמחה צריכים מסירות נפש גדולה. ואמרו חכמינו הקדושים (תנחומא שמיני): לפי שאין השמחה ממתנת לאדם, לא כל מי ששמח היום שמח למחר, ולא כל מי שמצר היום מצר למחר, לפי שאין השמחה ממתנת לאדם; ואם תהיו בשמחה, כל החיים שלכם ילכו

כָּבֵר בְּצוּרָה אַחֲרֵת לְגַמְרִי, כִּי תִזְכּוּ לְיִשׁוּב הַדַּעַת, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנֵנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן י'): מִה שֶׁבָּנִי אָדָם רְחוּקִים מִהֶקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, זֶה מִחֲמַת חֶסֶד שֶׁיִּשׁוּב הַדַּעַת, וְלָמָּה אֵין יִשׁוּב הַדַּעַת? כִּי חֶסֶד מִהַשְׁמָחָה, וְלָכֵן תִּמְסְרוּ אֶת נַפְשְׁכֶם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְאִז תִּזְכּוּ לְגַדְלוֹת הַמַּחֲזִין, וּכְבָר לֹא יִחְסַר לָכֶם שׁוֹם דָּבָר.

הַעֲקָר תִּשְׁמְרוּ מְאֹד מְאֹד עַל הַשְּׁלוֹם-בֵּית שְׁלָכֶם, כִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם אֹרֵב לְשֹׁבֵר אֶת בְּתֵי יִשְׂרָאֵל, וּבִפְרָט אֵלוּ שְׁחוּזָרִים בְּתִשׁוּבָה, צְרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים, שֶׁלֹּא יִהְיֶה בֵּינֵיהֶם שׁוֹם חֲלוּקֵי דַעוֹת וּמְרִיבוֹת, וְאֶחָד לֹא יִרְצֶה לְהִיּוֹת יוֹתֵר מִהַשְּׁנֵי וְכוּ' וְכוּ', וְצְרִיכִים לְשֹׁמֵר עַל דָּבָר זֶה מְאֹד מְאֹד, כִּי (סוּטָה יז.): אִישׁ וְאִשָּׁה זָכוּ — שְׂכִינָה בֵּינֵיהֶן; וְאָמְרוּ (ירושלמי בְּרִכּוֹת, פֶּרֶק ט', הַלְכָה ח'): אִי אֶפְשָׁר לְאִישׁ בְּלֹא אִשָּׁה, וְאִי אֶפְשָׁר לְאִשָּׁה בְּלֹא אִישׁ, וְאִי אֶפְשָׁר לְשִׁנְיָהֵן בְּלֹא שְׂכִינָה, וּבִמְקוֹם שֶׁהַשְּׂכִינָה נִמְצָאת — שֶׁם הַבְּרָכָה מְצוּיָה, רַק שִׁיְהִיָּה בֵּינֵיהֶם שְׁלוֹם וְאַהֲבָה גְדוֹלָה מְאֹד. כִּי שְׁלוֹם, אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שֶׁבֶת י'): זֶה שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלָכֵן אִם מְכַנְיָסִים אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹךְ הַבַּיִת, זֶה נִקְרָא שְׁלוֹם-בַּיִת, הֵינּוּ שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹךְ הַבַּיִת.

אַתֶּם צְרִיכִים לְשֹׁמֵחַ מְאֹד מְאֹד, שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זָכָה אֶתְכֶם עִם יְלָדִים חֲמוּדִים, וְאֵף שֶׁכָּל הַשְּׂמוֹת שֶׁנִּתְּתֶם לְהַיְלָדִים הֵם פְּשוּט מְצוּצִים מִהֶאֱצָבַע, שְׁאִין לָהֶם שׁוֹם מְשֻׁמָּעוֹת רוּחָנִית וְכוּ', עִם כָּל זֹאת לֹא הֵייתִי מְשֻׁנָּה אֶת הַשְּׂמוֹת שְׁלָהֶם, אֲלֹא מוֹסִיף לְכָל בֶּן וּבַת שֶׁם תִּנְכְּ"י, כְּדִי שִׁיְהִיָּה לָהֶם שֶׁרֶשׁ בַּקְּדוּשָׁה, כְּמוֹכָא מִהַצְדִּיק הַקְּדוּשׁ הַרְבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ מְלִיז'עֵנְסְק, זְכוּתוֹ תִּגַּן עָלֵינוּ (נַעַם אֱלִימֶלֶךְ — בַּמְדָּבָר), שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ בְּרוּךְ הוּא גָּזַר בְּכִרְיַאת הָעוֹלָם שִׁיְהִיָּה כְּךָ וְכָךְ

שמות ראובן, וכף וכף שמות שמעון, ועתה פִּשְׁנַתְגִּלְגֵּל אִיזָה אָדָם בְּעוֹלָם, וְנוֹתַנִּין לוֹ שֵׁם בְּשֵׁם צַדִּיק אֶחָד, שֶׁהִיא כָּבֵר בְּעוֹלָם, זֶה גוֹרֵם לְאִישׁ הַלְּזָה, שֶׁיְהִיָּה גַם־כֵּן צַדִּיק, מַחֲמַת שְׁנַתְעוֹרֵר הָאוֹר שֶׁל הַצַּדִּיק שֶׁהוּא בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן.

הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלְתִּי שְׁאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּהִיָּה לְכֶם הַצְּלָחָה מְרַבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנוּ — תִּשְׁכִּילוּ וְתִצְלִיחוּ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַבָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' קמב.

מָה אֲנִי עוֹשֶׂה רַע, שֶׁבְּשָׁמַיִם לֹא נַעֲנִים לְתַחֲנוּנַי
וּלְבִקְשׁוֹת צַדִּיקִים עָלַי?

שְׁאַלָה:

מֵאֵת דָּוִד: שְׁלוֹם כְּבוֹד הַרְבֵּי.
אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁיֵּשׁ הַרְבֵּה רַבָּנִים שְׁעוֹזְרִים לָעַם יִשְׂרָאֵל, וְעוֹשִׂים נֹסִים, אֲבָל אֲנִי מֵעוֹלָם לֹא זָכִיתִי שֶׁהִבְטַחְתוּ שֶׁל צַדִּיק הַתְּקִימָה בִּי. לֹא שְׁאִינְנִי מֵאֲמִין חֲלִילָה, אֲבָל אֲנִי רוֹצֵה לְהַרְגִּישׁ, שְׁאֲבֵא שֶׁבְּשָׁמַיִם מְרַגִּישׁ אֶת הַבְּעֵה שְׁלִי, וּמַדִּי פֶּעַם גַּם עוֹזֵר.
מֵיוֹם שֶׁחֲזַרְתִּי בְּתִשְׁבֵּבָה, הֵייתִי אֵין סֶפֶר פְּעָמִים אֲצֵל כָּל גְּדוּלֵי הַדּוֹר, וְלֹא זָכִיתִי שֶׁהַתְּקִימָה בִּי הִבְטַחָה. כְּמוֹכֵן שְׁאֵנִי מִבֵּין שֶׁזֶה בְּאִשְׁמֹתִי, אֲבָל מָה אֲנִי עוֹשֶׂה רַע, שֶׁבְּשָׁמַיִם לֹא נַעֲנִים לְתַחֲנוּנַי וּלְבִקְשׁוֹת צַדִּיקִים עָלַי?

תשובה:

בצורת השם יתברך, יום שלישי לסדר חיי-שרה, כ"א חשוון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל דוד, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל גלה לנו נוראות נפלאות ממעלת תפלה והתבודדות, ושיחה בינו לבין קונו, ואמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כה): ההתבודדות היא מעלה עליונה וגדולה מן הכל. דהינו לקבע לו על-כל-פנים שעה או יותר להתבודד לבדו באיזה חדר או בשדה, ולפרש שיחתו בינו לבין קונו בטענות ואמתלאות בדברי חזן ורצוי ופיוס, לבקש ולהתחנן מלפניו יתברך, שיקרבו אליו לעבודתו באמת. ותפלה ושיחה זו יהיה בלשון שמדברים בו וכו', והנהגה זו היא גדולה במעלה מאד מאד, והוא דרך ועצה טובה מאד להתקרב אליו יתברך, כי זאת היא עצה פלילית, שכוללת הכל. כי על כל מה שייחסר לו בעבודת השם, או אם הוא רחוק לגמרי מכל וכל מעבודתו יתברך, על הכל יפרש שיחתו ויבקש מאתו יתברך, ואפלו אם לפעמים נסתתמין דבריו, ואינו יכול לפתח פיו לדבר לפניו יתברך כלל, אף-על-פי-כן זה בעצמו טוב מאד. דהינו ההכנה שהוא מוכן ועומד לפניו יתברך, וחספן ומשתוקק לדבר, אף שאינו יכול, זה בעצמו גם-כן טוב מאד, וגם יוכל לעשות לו שיחה ותפלה מזה בעצמו. ועל זה בעצמו יצעק ויתחנן לפניו יתברך, שנתרחק כל-כף, עד שאינו יכול אפלו לדבר. ויבקש מאתו יתברך רחמים ותחנונים, שייחמל עליו ויפתח פיו, שיוכל לפרש שיחתו לפניו.

ולכן הרגל את עצמך בעבודה הקדושה הזו, כי מה

שְׁתַּפְּלָה פּוֹעֵלֶת, שׁוּם דְּבַר בְּעוֹלָם אֵינוֹ פּוֹעֵל, וּבּוֹדָאי צְרִיכִים הִרְבֵּה הַתְּחִזְקוֹת עַל הַעֲבוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה, כִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם מְכַנִּים בְּאָדָם חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת כְּאִלוֹ כֶּכֶר הַתְּפִלָּל הִרְבָּה פְּעָמִים וְלֹא נֶעְנָה וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה מֵיֵאָשׁ אֶת הָאָדָם — אֵתָּה כֶּכֶר אֲף פַּעַם לֹא תִרְאֶה יְשׁוּעָה וְכוּ' וְכוּ', אֲשֶׁר הַכֹּל הֵבֵל וּרְעוֹת רִיחַ, כִּי בְּפִרוּשׁ גִּלּוֹ לָנוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת לב): אִם רָאָה אָדָם שֶׁהַתְּפִלָּל וְלֹא נֶעְנָה, יִחְזֹר וְיִתְפַּלֵּל, שְׁנֹאֲמַר (תְּהִלִּים כז, יד): "קִנְיָה אֶל הַיּוֹנִי", חֲזַק וַיֵּאֱמַן לְבָב וְקִנְיָה אֶל הַיּוֹנִי", כִּי בּוֹדָאי אִם מִתְעַקְּשִׁים אֲצִלוֹ יִתְבַּרְךָ פַּעַם אַחֵר פַּעַם וְלֹא מִתְעַיְפִים בַּתְּפִלָּה, אֲזִי רוֹאִים יְשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת, כִּי מֵה שְׁתַּפְּלָה פּוֹעֵלֶת, שׁוּם דְּבַר בְּעוֹלָם לֹא יְכוּל לַפְּעֵל, וְאֵין אֵתָּה יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַזְּכוּת שֶׁל אָדָם, שֶׁבֶּא בְּכָל יוֹם וַיּוֹם בְּעֵקֶשְׁנוֹת אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְשׁוֹפֵף שֵׁיחַ וַתְּפִלָּה לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ, וּמִבְקֵשׁ רַחֲמִים עַל עַצְמוֹ. וְכֵךְ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (וַיִּקְרָא רַבֵּה, פְּרָשָׁה ל', סִימָן ג'): בְּדוּרוֹת הַלָּלוּ, שְׁאֵין לָהֶם לֹא מְלָךְ וְלֹא נְבִיא, לֹא כֹהֵן וְלֹא אוֹרִים וְתוֹמִים, וְאֵין לָהֶם אֵלָּא תְּפִלָּה זֹה בַלְבָּד, אָמַר דָּוִד לְפָנָי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֵל תִּבְזֶה אֶת תְּפִלָּתָם. (תְּהִלִּים קב): "תִּכְתָּב זֹאת לְדוֹר אַחֲרוֹן", מִכָּאן שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְקַבֵּל הַשְּׂבִיבִים, "וְעַם נִבְרָא יִהְלֵל יְהוָה" — שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹרֵא אוֹתָן בְּרִיָּה חֲדָשָׁה.

וְלִכֵּן אָסוּר לָךְ לֹאמַר דְּבַר כְּזֶה, שֶׁהַתְּפִלָּתָה וְלֹא רְאִיתָ יְשׁוּעָה וְכוּ' וְכוּ', כִּי אִם עֲדִין לֹא רְאִיתָ יְשׁוּעָה, בּוֹדָאי לֹא הַתְּפִלָּתָה מִסְפִּיק וְכוּ' וְכוּ', וְלִכֵּן חֲזַק וַיֵּאֱמַן בַּעֲבוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה, וְסוּף כָּל סוּף אַחַר הָרַע יְבוֹא הַטּוֹב, אִם תִּהְיֶה עֲקֻשָׁן בַּתְּפִלָּה, לְבִסוּף תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים מֵה שִׁיעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. כִּי מֵה שְׁתַּפְּלָה פּוֹעֵלֶת, שׁוּם דְּבַר בְּעוֹלָם אֵינוֹ

פועל, צְרִיכִים רק סְבֻלָּנוֹת, וּלְבַקֵּשׁ בְּרַחֲמִים וּבְתַחֲנוּנִים, וְלֹא לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה, כְּמוֹ שְׂאֵמַר רַבְּנוּ ו'ל (לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצו): אָסוּר לְאָדָם לְעַמֵּד עֲצָמוֹ עַל שׁוֹם דְּבָר, הֵינוּ שְׂאֵסוּר לְהִתְעַקֵּשׁ בְּתַפְלָתוֹ שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲשֶׂה לוֹ דְּוָקָא אֶת בְּקָשְׁתּוֹ, כִּי זֶה הוּא כְּמוֹ לוֹקַח דְּבָר בְּחֻזְקָה וּבַגְזָלָה. רק צְרִיף לְהִתְפַּלֵּל וּלְהִתְחַנֵּן לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים, אִם יִתֵּן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ — יִתֵּן, וְאִם לֹא — לֹא. וְזֶה (אבות פָּרָק ב'): 'אֵל תַּעֲשֶׂה תַפְלִתְךָ קָבַע', מְלִשׁוֹן גְּזֻלָּה, כְּמוֹ שְׂכַתוּב (משלי כב): 'וְקָבַע אֶת קַבְעֵיהֶם נֶפֶשׁ', הֵינוּ שָׁפֵל מֵה שֶׁהוּא מְבַקֵּשׁ, הֵן פְּרִנְסָה אוֹ בְּנִים אוֹ שְׂאָר צְרִיכִים, אָסוּר לְהִתְעַקֵּשׁ וְלְעַמֵּד עֲצָמוֹ בְּתַפְלָתוֹ, שְׂדוּקָא יַעֲשֶׂה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת תַּפְלָתוֹ, כִּי זֶה הוּא תַפְלַת קָבַע, שְׁלוֹקַח הַדְּבָר בְּחֻזְקָה בַּגְזָלָה, רק יִתְפַּלֵּל רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים.

תַּחֲכָה בְּסֻבְלָנוֹת וְתִמְשִׁיף לְהִתְפַּלֵּל, וְתִרְאֶה שְׂלֵבְסוּף אַחַר הָרַע יָבוֹא הַטּוֹב, וְתִרְאֶה אֶת הַנְּסִים נִגְלִים שִׁיעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תַּפְלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּהִיָּה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֵבָה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁפִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' קמג.

איך מתקנים עברות חמורות שענשם פרישות
ומיתות בית-דין?

שאלה:

מאת אברהם: שלום ורפואה שלמה לרב.
רציתי לשאל איך מתחילים לתקן עברות חמורות
שענשם פרישות ומיתות בית דין וכיו. האם לעשות
תקון פרת המקבל בספרים? אשמח אם הרב יוכל
לכונן אותנו שלב שלב, כדי שנוזכה לתקן את הכל,
ויהי רצון שנהיה דבוקים אליכם בזה ובבא.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר חיי-שרה, כ"א חשון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אברהם, נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הדבר הראשון שאתה צריך לעשות הוא — לנסע אצל
ציון רבנו ז"ל באומן, ושם תראה נראות ונפלאות מאד
שיעשה עמך רבנו ז"ל, כי אין לתאר ואין לשער את גדל
הזכות של אדם שזוכה להיות אצל ציון רבנו ז"ל, אשר
בפרוש גלה לנו (חיי-מור"ן, סימן קסב): כשאחד יבוא על קברו,
ויאמר קפיטל תהלים בהתעוררות הלב, יהיה לו תענוג גדול
מזה, ועשה תנועות בגופו ובעצמותיו אז, ורמז שיהיה לו
חלון עצמות אז בקברו כשיאמרו תהלים על קברו. ועוד דבר
בזה הענין כמה פעמים.

ואחר-כך גלה העשרה קפיטלך תהלים: ט"ז, ל"ב, מ"א, מ"ב, נ"ט, ע"ז, צ', ק"ה, קל"ז, ק"נ, ואמר, שמי שיבוא על קברו ויתן פרוטה לצדקה, ויאמר אלו העשרה קפיטלך תהלים, יניח עצמו לארץ ולרחב לעזר לזה האיש, אפלו אם עבר מה שעבר וכו', ויחד שני עדים על זה.

ולכן הדבר הראשון כדי לתקן את כל העבר שלך, אתה מכרח לנסע אל ציון רבנו ז"ל, ולתן פרוטה לצדקה, ולומר את העשרה מזמורי תהלים, אשר אפלו אם עצמו וגבהו חטאיך וכו', רבנו ז"ל לקח על עצמו לתקן את האדם, ושם תתודה על חטאיך המרבים וכו' ורק רבנו ז"ל יכול לתקן אותך. וכבר אמר רבנו ז"ל (ת"י-מוהר"ן, סימן שי): כמה צלם אלקים היו מנחים ברפש, שאני הוצאתים מהרפש והטיט שהיו שם, ועל ידי נתקרו אלו ותברך בהתקרבות כזו, שאין להם להתביש מצדיקים גדולים וכו', פי נראה בחוש, שהמתקרבים אלי נשתנה פניהם, ובא עליהם פנים של יהודי בחינת צלם אלקים. הלא יש אצלי אנשים, שאיני יודע אם השאול תחתיות הנה די להם, פי גם השאול תחתיות הנה קטן לפניהם, שאם הנה אפשר להם לחתור תחת השאול תחתית היו חותרים, ועל ידי נתקרו וכו'.

ולכן עשה זאת, ותברח אל ציון רבנו ז"ל, אשר שם תקונך הנצחי, ולפני זה אין אפלו מה לדבר, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתזכה לקיים את כל זאת, ולא תתחרט, ותגיע אל תקונך, כי רבנו ז"ל מתקן את כל אלו שבאים אל ציונו הקדוש.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע

בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קמד.

אני רוצה להתגרש מבעלי, אבל חוששת שחלק מהנשים הצעירות שלמדתי יעשו כמוני

שאלה:

מאת חנה: הסתבכתי במצב מאד מאד לא נעים, ואני לא יודעת איך לצאת מזה.

הייתי מורה ומרצה לבנות ולנשים צעירות הרבה שנים, והדרכתני אותן בחזוק באמונה, בשלום-בית וכו', אך נפילתי ונצרתני קשר עם גבר נשוי. אף שאני נשואה כבר הרבה שנים, ויש לי ילדים, אני רוצה לעזוב את בעלי, והחלטתי להתגרש ממנו. הבעיה היא שאני יודעת שאם אתגרש, אז המון בנות ונשים צעירות שהתחנכו אצלי וחזקתי אותן בשלום-בית, יחשבו לעשות כמוני, ויכול להיות שפמה מהן יתגרשו.

רציתי לדעת מה דעת הצדיק ומה הוא מיעץ לי לעשות?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר חיי-שרה, כ"ב חשון ה'תשע"ג.

שלום רב אל חנה תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני לא יודע איך את לא מתביישת לכתב לי מכתב, ועוד תהיי בספקות וכו', בשעה שאת אשה נואפת, פשוטו כמשמעו, ואת בוגדת בבעלך, ואת מלבישה את זה כאלו אין לך ספוק מבעלך, את פשוט נואפת, שהתורה הקדושה אמרה (ויקרא כ. י): "ואיש אשר ינאף את אשת איש אשר ינאף את אשת רעהו, מות יומת הנואף והנואפת", אל תדאגי, הסוף שלכם יגיע, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (פתיבות ל): תגי רבי חיא, מיום שחרב בית המקדש, אף-על-פי שבטלו סנהדרין, ארבע מיתות לא בטלו וכו', אלא דין ארבע מיתות לא בטלו, מי שנתחייב סקילה — או נופל מן הגג או חיה דורסתו, ומי שנתחייב שרפה — או נופל בדלקה, או נחש מפישו, ומי שנתחייב הריגה — או נמסר למלכות, או לסטים באין עליו, ומי שנתחייב חנק — או טובע בנהר או מת בסרונכי.

אוי ואבוי לך אם תתגרשי, תגרמי לשבירה של עוד המון בתים, כי יראו שאם המחנכת שלנו התגרשה, למה שאנחנו לא נתגרש!?

ולכן תביישי לך, ותחזרי בתשובה שלמה לפני שיהיה מאחר, כמו שיש הרבה שחזרו בתשובה, והתשובה לא הייתה אמיתית, ולבסוף חזרו בשאלה וכו', כמו-כן את היית נואפת לפני שהתחתנת, ואחר-כך חזרת בתשובה והתחתנת, ועכשיו אחר עשרים וחמש שנים גבר עליך היצר הרע, פשוטו כמשמעו, ואת נעשית נואפת וכו', ומלבישה את זה שאין לך ספוק מבעלך וכו', ואת חושבת שאת עובדת עלי וכו', ואת רוצה עוד עצה ממני שאני אחזק ואעודד אותך להתגרש וכו'.

ולכן אני אומר לך פתוח, שאת אשה נואפת, כל הראש

קעד שו"ת א' קמה ברסלב

שְׁלָףּ הוּא רַק בְּזָבֵל וְנֹאָף, וְאֵת הוֹרֶסֶת אֵת כָּל הַמְשַׁפָּחָה שְׁלָףּ, וּמָה גַם לְבִסּוֹף תִּהְיֶי דְגַמָּא רָעָה לְעוֹד זוּגוֹת צְעִירִים, וְהֵם יִתְגַרְשׁוּ רַק בְּגִלְלָףּ וְכו', כִּי אִם הַמּוֹרָה וְהַמְחַנְכֶת שְׁלֵהֵן יְכוּלָה לְהַתְגַּרֵּשׁ, לָמָּה שָׁהֵן לֹא תַעֲשִׂינָה כֵּן?!

וְלָכֵן חוֹסֵי וְחִמְלֵי עַל נַפְשָׁךְ, וְתַחֲזְרִי בַתְּשׁוּבָה שְׁלָמָה, כִּי עַל נֹאָף מְשַׁלְּמִים מְחִיר כָּבֵד מְאֹד, וְזֶה מָה שְׁאֵת פּוֹתְבָת, שְׁאֵת כָּבֵד לֹא מְעַנִּינָת לְשִׁמְעַע בְּקוֹלֵי וְכו', כָּבֵד אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת נֹאָף, סִימָן מו): הַנּוֹאֲפִים לָרַב הֵם מַתְנַגְּדִים לְצַדִּיקִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְכַנִּיס בְּךָ דַּעַת, כִּי הַנּוֹאֵף וְהַנּוֹאֶפֶת אֲבָדוּ אֵת שְׁכָלָם לְגַמְרֵי, כִּי כָּךְ אָמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (סוּטָה ג): אֵין אָדָם עוֹבֵר עַבְרָה, אֶלֶּא אִם כֵּן נִכְנַס בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת.

וּמִי יִתֵּן, שְׁתַּחֲזְרִי בַתְּשׁוּבָה לִפְנֵי שְׁיִהְיָה מְאַחֵר.

הַמְּאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' קמה.

בְּנֵי הַטְּרַד עַל-יְדֵי בַחֹר מֵהִישִׁיבָה שְׁלוֹ. בִּיצַד
עָלִי לְנֶהֱג?

שְׁאַלָה:

מֵאֵת פְּנִינָה: לְכַבּוֹד מוֹהֲרָא"ש הַיִּקָּר, תּוֹדָה רַבָּה עַל כָּל הַטּוֹב שְׁאַתָּה עוֹשֶׂה. אֵין לָנוּ מְלִים לְהוֹדוֹת לָכֶם עַל הַקּוֹנְטְרַסִים, עַל הַשְּׁעוּרִים וְעַל הַהַפְּצָה. אָנִי מְתַפְּלֶלֶת לְרַפּוּאָה שְׁלָמָה שֶׁל הָרַב וּמְשַׁפְּחָתוֹ וְהַצְלָחָתוֹ. כְּמַעַט כָּל יוֹם.

שו"ת א' קמה ברסלב קעה

הבן שלי לומד בשעור אי' בשייבה. אַתְּמוֹל בְּחוֹר אָחַד מֵהַיְשִׁיבָה לָקַח אוֹתוֹ הַצֵּדָה, וְדָבַר אִתּוֹ, וְנָגַע בְּבְרִית שְׁלוֹ. הַבֵּן שָׁלִי נִבְהַל מְאֹד, בָּרַח מִשָּׁם, וְהִתְקַשֵּׁר אֵלַי וְסִפֵּר לִי אֵת כָּל הַסְּפוּר. הִתְקַשְׁרָתִי וְסִפְרָתִי לַמְּשֻׁגָּח מִה קָרָה. בְּעָרֵב פְּגִשְׁתִּי אֵת הַבְּחוֹר שֶׁנָּגַע בְּבֶן שְׁלִי, וְהִזְהַרְתִּי אוֹתוֹ, שֶׁאִם עוֹד פֶּעַם יַעֲשֶׂה דְבַר כָּזֶה, אֶפְתַּח לוֹ תֵּיק בַּמְשֻׁטְרָה.

הַבְּחוֹר הֵיזָה מְאֹד מִפְּחַד, וְאָמַר לִי שֶׁהוּא יִחְזֹר בְּתִשׁוּבָה, וְלֹא יַעֲשֶׂה כְּזֹאת שׁוּב, וּבִקֵּשׁ מִמֶּנִּי לְשִׁמּוֹר אֵת הַסְּפוּר בְּסוּד. אֲמַרְתִּי לוֹ שֶׁזֶה יִשְׁאַר סוּד, אֲךָ וְרַק אִם הוּא יִתְמוּדָד עִם הַיְצָר הָרַע שְׁלוֹ, וְאִם לֹא — אֶפְנֶה לַמְּשֻׁטְרָה. בְּסוּף הַשִּׁיחָה הִזְקַתִּי אוֹתוֹ, כִּי הוּא בְּסוּף הַכַּל יֵלֵד בֶּן 13, וְאֲנִי יוֹדַעַת שֶׁהוּא בְּעֶצְמוֹ נִפְגַּע בְּנוֹשָׂא כְּשֶׁהִיָּה בַּחֲדָר.

הַשְּׂאֵלָה שְׁלִי הִיא: מַה צְרִיךְ לַעֲשׂוֹת עוֹד? אֲנִי לֹא רוֹצָה שֶׁהֵילֵד שְׁלִי יֵצֵא מְקַלְקַל מֵהַסְּפוּר, אֲנִי רוֹצָה שֶׁהוּא יִשְׁאַר בְּתוֹרָה וּבַחֲסִידוּת, וְיִמְשִׁיךְ לְלַמַּד בְּיִשְׁבִּיבָה בְּלִי פַחַד, וְשִׁיחָה בֶּן תוֹרָה אֲמַתִּי בְּקִדּוּשָׁה וּבְטַהָרָה. אֲנִי מַחֲכָה לַעֲצֹתָךְ.

תשובה:

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר חֵי-שָׁרָה, כ"ב חֶשֶׁן ה'תשע"ג.

שלום רב אֶל פְּנֵי תַחֲוִיה.

לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי אֵת מַכְתְּבְּךָ.

אֵת צְרִיכָה לְחִזָּק וּלְעוֹדֵד אֵת הַבֵּן שְׁלֶךְ, וְלֹא לְהַרְבּוֹת דְּבוּרִים מֵהַנוֹשָׂא שֶׁעֵבֵר וְכוּ', כִּי רַבּוּי הַשִּׁיחָה בְּדְבָרִים כְּאֵלוֹ וְכוּ', רַק יַעֲזֹר אֶצְלוֹ הַתְּאַנָּה יוֹתֵר וְיוֹתֵר וְכוּ', הוּא צְרִיךְ חֵם וְאַהֲבָה מֵאָבָא וְאֵמָא, וְיִרְגִּישׁ שֶׁהֵם עוֹזְרִים לוֹ וְתוֹמְכִים בּוֹ.

טוב מאד שהזרת את הילד המגול, שתפתחי תיק במשטרה כדי להרתיע אותו וכו'.

את ובעלך צריכים לתת המון חם ואהבה עכשו להבן, ולחזקו ולאמצו ולעודדו ולשמחו, ולא לדבר מהנושא הזה יותר כלל.

ועל כלם — להרבות בתפלה ובקשה, כי תפלת ההורים שמתפללים על ילדיהם, עושה רשם בשמים. וכבר אמרו חכמינו הקדושים (תני רבי אליהו רבה, פרק יח): מעשה בכהן אחד שהיה ירא שמים בסתר, וכל מעשיו הטובים שהיה עושה, היה עושה בסתר, והיו לו עשרה בנים מאשה אחת: ששה זכרים וארבע נקבות, ובכל יום ויום היה מתפלל ומשתטח ומבקש רחמים, ומלחך בלשונו עפר, כדי שלא יבוא אחד מהן לידי עברה ולידי דבר מכער. ואמרו: לא יצתה אותה שנה ולא שנית ולא שלישית, עד שבא עזרא, והעלה הקדוש-ברוך-הוא על ידו את ישראל מבבל, ואותו הכהן עמם, ולא נכנס הכהן ההוא לעולמו, עד שראה כהנים גדולים ופרחי כהנה מבניו ומבני בניו עד חמשים שנה, ואחר-כך נכנס אותו הכהן לבית עולמו, עליו הכתוב אומר (תהלים לו): "בטח בהנני"ה ועשה טוב וגו'. "והתענג על הנני"ה ויתן לה משאלת לבך וגו'.

הלואי שכל ההורים היו שופכים בכל יום דמעות פנים על הצלחת ילדיהם, כי מה שתפלה פועלת, שום דבר בעולם אינו פועל.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

א' קמו.

בְּעָלֵי לוחֶץ עָלֵי מָאד שְׁאָמְצָא עֲבוּדָה, וְזֶה גוֹרֵם
לִי עֲצָבוֹת וְלוחֶץ נִפְשִׁי

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת אוֹרְטֵל: לְכָבוֹד הַצְּדִיק הַיָּקָר מוֹהֲרָא"ש.
אָנִי נִמְצָאת בְּצַמֶּת דְּרָכִים, בְּעָלֵי הוּא הַמְּפָרְנֵס הַיְחִיד
בְּבֵית, וְהוּא מָאד לוחֶץ אוֹתִי, שְׁגָם אָנִי אֶצָא לְעֵבֶד.
אָנִי מָאד רוֹצֶה לְצָאת וְלְעֵבֶד בְּעֲבוּדָה מְסֻדָּרָת, וְגַם
עוֹשֶׂה הַשְּׁתַדְלוּת וּמְחַפְּשֶׁת. קִבְּלָתִי הַצָּעָה לְעֵבֶד בְּתֵל
אָבִיב, אֲךָ בְּעָלֵי אֵינוֹ מְסַפֵּים. הַלְחֶץ שְׁלוֹ שְׁאָמְצָא
עֲבוּדָה, וְכֹאֲשֶׁר אֵינִי מוֹצֵאת, זֶה גוֹרֵם לִי לוחֶץ נִפְשִׁי,
עֲצָבוֹת וְצִמְצוּמִים וְאוֹיְרָה שֶׁל מְתַח וְאֵי נְעִימוֹת בְּבֵית.
מָה עָלֵי לְעִשׂוֹת?
אָנִי מֵאֲחֻלַּת לְכֶם רְפוּאָה שְׁלָמָה וּבְרִיאוֹת אֵיתָנָה.

תְּשׁוּבָה:

בְּעֲזֻרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רִבְעֵי לְסֻדְר חַיִּי-שְׂרָה, כ"ב חֶשְׁוֹן ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל אוֹרְטֵל תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

לְעִזּוֹר לְהַבְעֵל בְּפָרְנֶסָה, זֶה דְּבַר יָפֵה וְהוֹגֵן מָאד, אֲבָל אֶת
צְרִיכָה לְהַסְבִּיר לְבַעֲלָךְ, שְׁלֵא יִלְחִץ אוֹתְךָ, בְּרִגְעַ שְׁתִּהְיֶה לְךָ

עבודה וכו', תלכי בחפץ לב, אבל את אל תפגסי בשום לחץ
נפשי וכו'.

אני לא מבין את בעלך, מצד אחד הוא רוצה שתעזרי
לו בפרנסה וכו', ומצד שני הוא לא מסכים להצעה שקבלת
לעבודה וכו', את צריכה לשאל אותו פתוח — איך הוא
רוצה לאכל את העגה, ולהשאיר אותה שלמה!?

נא ונא אל תפגסי בלחץ, בעצבות ובצמצומים ובמתח,
אלא תהיי חזקה, ואל תתבישי להגיד לבעלך מה שיש לך
בלב וכו': בעלי היקר! אני רוצה לעזור לך בפרנסה, אבל אל
תוציא את העצבים שלך עלי וכו', ואל תלחיץ אותי וכו',
ומכל שכן וכל שכן שאל תשפיל אותי, אני סף הכל אשתך,
ואוהבת אותך מאד, למה אתה עושה לי דברים כאלו —
להכניס אותי בלחץ ובדחק ובעצבים! וכו' וכו', כף את
צריכה לדבר עם בעלך, ולא לפחד, תהיי חזקה מאד, כי גם
לך יש זכויות.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שיהיה ביניכם שלום ואהבה
והבנה הדדית, כי (סוטה יז): איש ואשה זכו — שכינה
ביניהן; ואמרו (ירושלמי ברכות, פרק ט', הלכה ח'): אי אפשר לאיש
בלא אשה, ואי אפשר לאשה בלא איש, ואי אפשר לשניהן
בלא שכינה, ובמקום שהשכינה נמצאת שם הברכה מצויה;
רק שיהיה ביניכם שלום ואהבה גדולה מאד, כי שלום, אמרו
חכמינו הקדושים (שבת י) זה שמו של הקדוש-ברוך-הוא;
ולכן אם מכניסים את הקדוש-ברוך-הוא בתוך הבית, זה
נקרא שלום-בית, הינו שמו של הקדוש-ברוך-הוא בתוך
הבית.

שו"ת א' קמז ברסלב קצט

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפני — תשפילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קמז.

**האם מתר להביע צער וחרטה בהתבודדות
בשבת? ומה לגבי 'לקוטי תפלות'?**

שאלה:

מאת גיא: שלום לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א, שלום וברכה, ותודה רבה על הכל, והרבה תפלות לרפואה שלמה.
האם מתר לומר בשבת "לקוטי-תפלות" על-פי הסדר, שכן פעמים יש בתפלות מלים של צער וחרטה? או שיותר טוב לומר בשבת רק את התפלות הנוגעות לשבת-קדש? וכן האם מתר בהתבודדות בשבת לדבר על תשובה וחרטה וכו', שגם בזה יש צער, או שיש להמנע מזה?

תשובה:

בעזרת השם ותפריך, יום רביעי לסדר חיי-שרה, כ"ב חשון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל גיא, נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

יכולים לומר בשבת "לקוטי-תפלות", ואין מה לחשוש כלל, וכך נוהגים כל אנשי שלומנו, הן להתבודד בשבת, והן

קפ שו"ת א' קמח ברסלב

לְבָכוֹת בְּשַׁבַּת וְכו', פִּי בְּפִרוּשׁ מוֹבָא, שֶׁכֵּל מִי שֵׁישׁ לוֹ תֵּאוּהָ
לְהַתְּבוּדָר וְלְבָכוֹת לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וְכֵן לְחֹזֵר בְּתִשְׁבּוּבָה שְׁלֵמָה
מֵרֵב אֶהְבֶּה וְכו' וְכו', וּמִתְחַרֵּט עַל הָעֶבֶר וְכו' וְכו', מֵתָר לוֹ
גַּם בְּשַׁבַּת, פִּי הָרִי זֶה עֲנֵג שַׁבַּת, שְׁזוּכָה לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּחֵי
הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

וְלִכֵּן אֵין לָךְ מָה לְחַשֵּׁשׁ, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שֶׁתְּהִיָּה רְגִיל לֹמֵר כָּל יוֹם "לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת", אֲשֶׁר מוֹהֲרֵנִי תִּ
ז"ל אָמַר: הִרְבֵּה נִשְׁמוֹת כָּבֵר יוֹשְׁבוֹת בְּגֵן-עֵדֵן, עַל-יְדֵי
הַ"לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת" שְׁלוֹ, פִּי הַתְּפִלוֹת הָאֵלוֹ הֵן בָּאוֹת מִשְׁעַר
נ', וּמִדְּבָקִים אֶת הַנִּשְׁמָה בְּאוֹר אֵין סוּף.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע
בְּתְּפִלָּתִי שְׁאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְּפַלֵּל בְּעֵדֶךָ, שֶׁתְּהִיָּה לָךְ הַצְּלָחָה
מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' קמח.

אֲנִי חוֹשֵׁשׁ שֶׁאִם אֶתּוֹדָה לְפָנָי הַצְּדִיק עַל מַעֲשָׂי,
וְאֶסְפֹּר בְּמָה נִכְשַׁלְתִּי, הוּא יִרְחַק אוֹתִי

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת יִחְיָאֵל: לְכַבּוֹד מוֹרְנוּ וְרַבְּנּוּ שְׁלִיטֵי"א, שְׁלוֹם רַב
וְאַחוּלֵי רְפוּאָה שְׁלֵמָה, זְכִיתִי לְהִתְקַרֵּב לְיַהֲדוּת עַל-יְדֵי
הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים שְׁלָכְס, וּבִפְרָט "שִׁיחוֹת"
מוֹהֲרֵא"ש", וְכֵל מָה שְׁאֲנִי זוֹכֵה הַיּוֹם לְהִתְפַּלֵּל וְלִלְמַד
וְלִקְיֵם אֶת הַמְּצוּוֹת — הַכֵּל בְּזַכוּתְכֶם!

ברצוני לשאל שתי שאלות. הראשונה: לגבי הענין של ודוי לפני תלמיד חכם. אני חושש שאם אספר לצדיק את כל מה שבלבבי, ומה שעובר עלי, זה יגרם לכך שהצדיק ירחיק אותי, כי יבין מי אני באמת. ומה הענין לספר לצדיק את כל מה שעובר עליו ולהתודות לפניו, הרי הוא יודע הכל?

והשניה: חכמינו הקדושים אמרו: "הוי מתחמם כנגד אוהו של תלמידי חכמים", כלומר בשמתקורבים לחכם ולצדיק, צריכים רק להתחמם לאורו, ולא להתקרב יותר מדי, כי אפשר להפנות או להשרף ממש. מה אדם צריך לעשות, כדי להיות מקרב לצדיק ולהתחמם לאורו, אך מצד שני לא להפנות?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר חיי-שרה, כ"ב חשון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יחיאל, גרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין ודוי דברים לפני התלמיד-חכם, שמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוה"ר, חלק א', סימן ד'), שזה דבר גדול מאד, שעל-ידי-זה יוצאים כל העוונות מעצמותיו וכו'. אתה צריך לדעת, שרבנו ז"ל מדבר מתלמיד חכם וצדיק כזה, שדבוק לגמרי באין סוף ברוך הוא, בבטול כל הרגשותיו, ואין לפני מראה עיניו רק אמתת מציאותו יתברך, ונכלל לגמרי בו יתברך. ולכן פשוט ישאל בא אל צדיק ותלמיד חכם כזה, ומספר לו בפרטי פרטיות כל מה שעשה וכו', ועבר עליו וכו', על-ידי-זה יוצאים העוונות מעצמותיו, ונעשה גם הוא כלי לקבל בו את האין סוף ברוך הוא.

אתה צריך להבין, כי צדיק ותלמיד חכם שדבוק בו
 יתברך, בשעה שאחד מספר לו בפירטי פרטיות כל מה שעבר
 עליו וכו', הוא מקשר אז אליו יתברך, ובמח-מחשבתו אומר
 להקדוש-ברוך-הוא: שמע מה שזה מספר ומתודה וכו' וכו',
 כי באמת השלמות היא שאדם יתודה אל הקדוש-ברוך-הוא,
 אבל לא כל אחד זוכה להרגיש בהתחלה את אמתת מציאותו
 יתברך, כי מרב עוונותיו שחטא ובפרט בפגם הברית,
 על-ידי-זה נשמטם מחו ודעתו לגמרי, ואמר רבנו ז"ל
 (ספר-המדות, אות אמונה, סימן כב): הפשע של אדם מכניס כפירה
 באדם.

ולכן ככל שאדם חוטא, נעלם ונסתר ממנו אמתת
 מציאותו יתברך, והכל מכבה אצלו וכו', ואינו מרגיש שום
 טעם בהחיים, ועל-ידי-זה הוא אינו יכול לבוא להתבודד
 להקדוש-ברוך-הוא ולהתודות לפניו, כי הוא מרגיש רחוק
 מאד מאד ממנו יתברך וכו', אבל כשבא אל הצדיק והתלמיד
 חכם והוא רואה אותו, יותר קל לו לפרש לפניו את כל לבו,
 ולספר לו בפירטי פרטיות את כל מה שעובר עליו וכו' וכו',
 אבל זה לא אומר שהצדיק והתלמיד חכם שומר עליו טינה
 וכו', אדרבה, אז הוא מדבק את עצמו באין סוף ברוך הוא,
 והלה חושב שהוא מדבר אל הצדיק והתלמיד חכם, אבל
 באמת הוא מדבר אז אליו יתברך בדקות שהוא אינו מרגיש
 אפלו וכו', ולכן אין לה מה לדאג, הצדיק הוא רחמן, ולא
 ירחק אותך בשום פנים אפן.

וימה שאתה שואל על מאמרם ז"ל (אבות פ"ק ב'): "והוי
 מתחמם כנגד אורן של חכמים, והוי זהיר בגחלתן שלא
 תכונה"; איך יכולים להיות מקרב אל הצדיק מצד אחד
 ולהתחמם מאורו וכו', ומצד שני לשמר לא להכוות וכו',

שו"ת א' קמט ברסלב קפג

אתה צריך לדעת, שצדיק שדבוק בו יתברך, והוא בטל ומבטל לגמרי אל האין סוף ברוך הוא, ואצלו יתברך נאמר (דברים ד, כד): "כי הוי"ה אלקיך אש אכלה הוא אל קנא", כמו-כן הצדיק, שכל מחשבתו הוא תמיד דבוק בו יתברך, מצד אחד הוא מחמם, אבל מצד שני כשמוזלזלים בכבודו, ובפרט אלו שהתודו לפניו וכו', הם יכולים להפנות ולקבל ענש מאד כבד, וקלונם יתגלה ברבים.

ולכן אשרי מי שמחבר את עצמו אל צדיק ותלמיד חכם אמתי, ואמרו חכמינו הקדושים (תנחומא ורא): אשריהן הצדיקים ואשרי דבקהם.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

א' קמט.

יש לי בעיות בשלום-בית. מה יכול לשפר את הקשר ביני לבין בעלי?

שאלה:

מאת שרה: שלום לרב. אני שומרת מצוות ומתגוררת בחוץ לארץ. יש לי בעיות בשלום-בית, ורציתי מאד שיהרב יכתב לי כמה הנהגות טובות, כדי לשפר את הקשר ביני ובין בעלי. תודה רבה.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשָּׁמַיִם וְיִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר חַיֵּי-שָׂרָה, כ"ג חֶשְׁוֹן ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל שָׂרָה תַּחֲוִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

הַחֲכָם מִפֶּל אָדָם אָמַר (מְשָׁלֵי יוֹ, א): "חֲכָמוֹת נָשִׁים בְּנִתָּה בֵּיתָה וְאוֹלֵת בִּידֵיהָ תִּהְרַסְנִי", הֵינּוּ אִשָּׁה יֵשׁ לָהּ כַּח עֲצוּם לְבָנוֹת אֶת הַבַּיִת אוֹ לְהָרֵס אֶת הַבַּיִת, כִּי אִשָּׁה נִקְרָאת עֲקָרַת הַבַּיִת, הֵינּוּ שֶׁהִיא עֲקָר הַבַּיִת, וְלָכֵן אִשָּׁה חֲכָמָה יוֹדַעַת אֵיךְ לְבָנוֹת אֶת בֵּיתָה, וְלִהְפֹּךְ — אִשָּׁה טַפְשָׁה יוֹדַעַת אֵיךְ לְהָרֵס אֶת בֵּיתָה.

אֶת צְרִיכָה לְדַעַת, כְּמוֹ שֶׁאִשָּׁה צְרִיכָה מְאֹד תְּשׁוּמַת-לֵב וְכוּ', אֶהְבֶּה וְחֵם וְכוּ', כִּי גַם גָּבֵר צְרִיךְ תְּשׁוּמַת-לֵב וְכוּ', אֶהְבֶּה וְחֵם וְכוּ', וְכִי שֵׁישׁ לוֹ אִפִּי יוֹתֵר חֲזָק, הוּא אֵינּוּ מִחֻבָּה שֶׁיִּתְּנוּ לוֹ אֶת זֶה, אֲלֵא הוּא נוֹתֵן אֶת זֶה מֵעֲצָמוֹ, וְכִי שֵׁישׁ לוֹ אִפִּי חֲלָשׁ, הוּא מְצַפֶּה שֶׁיִּתְּנוּ לוֹ אֶת זֶה, עַל-פִּירֹב הִיא הָאִשָּׁה שֶׁצְרִיכָה יוֹתֵר אֶת הַתְּשׁוּמַת-לֵב וְכוּ', אֶת הָאֶהְבָּה וְהַחֵם וְכוּ', עִם כָּל זֹאת יֵשׁ גְּבָרִים שֶׁהֵם צְרִיכִים אֶת הַתְּשׁוּמַת-לֵב וְכוּ', הַחֵם וְהָאֶהְבָּה וְכוּ'.

וְלָכֵן אִשָּׁה מְשַׁפֵּלַת וְחֲכָמָה יוֹדַעַת אֵיךְ לְפָנֵק אֶת הַבַּעַל, וְלַתֵּת לוֹ אֶת הַתְּשׁוּמַת-לֵב, וְאֶת הַכְּבוֹד שֶׁלוֹ וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה הַשְּׁלוֹם-בַּיִת בְּשָׁלְמוֹת בְּבֵיתָם, וְזֶה הַמְּפָתַח וְהַסּוֹד שֶׁל בַּיִת בְּרִיא וְשָׁלֵם, שֶׁשׁוּרָה שֵׁם אֶהְבָּה, אַחֲוָה וְרַעוּת וְהַבְּנָה הַדְּדִית.

אֶת צְרִיכָה לְדַעַת מֵה שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סוֹטָה יז):
אִישׁ וְאִשָּׁה זָכוּ — שְׂכִינָה בֵּינֵיהֶן; וְאָמְרוּ (ירושלמי בְּרֻכּוֹת, פָּרָק ט', הַלְכָה ח'): אִי אֶפְשָׁר לְאִישׁ בְּלֹא אִשָּׁה, וְאִי אֶפְשָׁר לְאִשָּׁה

שו"ת א' קנ ברסלב קפה

בלא איש, ואי אפשר לשניהן בלא שכינה, ובמקום שהשכינה נמצאת שם הברכה מצויה, רק שיהיה ביניהם שלום ואהבה גדולה מאד, כי שלום, אמרו חכמינו הקדושים (שבת י.) זה שמו של הקדוש-ברוך-הוא.

ולכן אם מכניסים את הקדוש-ברוך-הוא בתוך הבית, זה נקרא שלום-בית, הינו שמו של הקדוש-ברוך-הוא בתוך הבית, ולכן תהיי ותרגית, וכן בעלך יהיה ותהן וביחד תגורו באהבה, אחוה ורעות.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפני — תשפילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קנ.

אף שאני בהריון, החלטתי להתגרש מבעלי
גלגל חלוקי דעות קשים

שאלה:

מאת סיגלית: שלום כבוד הרב.
אני ובעלי נשואים כשנה וחצי, ואני בהריון ראשון
בחודש חמישי. לי ולבעלי יש חלוקי דעות קשים,
מאחר ואני לא מסכימה לעבר לגור בירושלים. כרגע
אנו מתגוררים במרכז הארץ, ושננו עובדים כאן, ואני
לא מבינה את הרצון שלו לעזב הכל ולחזור לירושלים.
בנוסף הוא לא מכבד את המשפחה שלי, וטוען שהם

קפו שו"ת א' קנ ברסלב

מסכסכים בינינו. אני אובדת עצות, והחלטתי שאני פותחת בהליכי גרושין, כי נמאס לי ממריבות בלתי פוסקות בינינו. אשמח לקבל מהרב עצה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר חיי-שרה, כ"ג חשון ה'תשע"ג.

שלום רב אל סיגלית תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

דעי לך, שגרושין זה לא פתרון וכו', זה רק לברח מצרה אחת, כדי להפגס בצרה שניה יותר גדולה וכו'. נשואין זו שתפות לכל דבר, הבעל והאשה צריכים להיות שתפים בכל פרט ופרט בין לטוב ובין להפך, ואז יצליחו בחיי הנשואין. לאף אחד החיים לא קלים, ולכן החכם עיניו בראשו והוא מותר וכו', ומי שהוא ותרן, הוא מצליח והוא המנצח.

אין עוד דבר חשוב בנשואין כמו ההדברות ביחד, הבעל והאשה צריכים להתיעץ יחד, ולהסביר אחד להשני בכל פרט ופרט מה שנוגע לחיי הנשואין וכו', ולכן את צריכה להסביר לבעלך בהגיון, מאחר שאתם שניכם עובדים במרפז, ויש לכם פרנסה, למה לכם לעזב את מקום עבודתכם, ולנסע למקום שאחר-כך לא יהיה לכם שמה עבודה, ויתחילו להיות המריבות ולא תהיה פרנסה?

בענין המשפחה, גם-כן את צריכה להבין, שבדרך כלל מאד מאד קשה לזוג לקבל מרות מההורים של הצד השני, ולכן בעל חכם או אשה חכמה יודעים איך לתמרן, כדי שלא יהיו סכסוכים בין משפחות, ואת כל זה את צריכה להסביר לבעלך, ואז הכל יעבר על נכון, ויהיה השלום והאהבה

ביניכם, ובפֿרט שאת באַמצע הריון, למה לך לחשב מחשבות של גרושין, חס ושלום.

זכרי היטב מה שאמרו חכמינו הקדושים (סוטה יז): איש ואשה זכו שכינה ביניהן; ואמרו (ירושלמי ברכות, פֿרק ט', הלכה ח'): אי אפֿשר לאיש בלא אשה ואי אפֿשר לאשה בלא איש, ואי אפֿשר לשניהן בלא שכינה, ובמקום שהשכינה נמצאת — שם הברכה מצויה, רק שיהיה ביניהם שלום ואהבה גדולה מאד, כי שלום, אמרו חכמינו הקדושים (שבת י.) זה שמו של הקדוש-ברוך-הוא, ולכן אם מכניסים את הקדוש-ברוך-הוא בתוך הבית, זה נקרא שלום-בית, הינו שמו של הקדוש-ברוך-הוא בתוך הבית.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפני — תשפילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א קנא.

לאן נעלמו מי המבול, הרי לא יתכן שפדור הארץ יכיל את כל המים?

שאלה:

מיאת אלי: שלום! רציתי לשאל את הרב: לאן נעלמו מי המבול, הרי לא יתכן שפדור הארץ יכיל את כל המים? תודה.

תשובה:

בצורת השם יתברך, יום חמישי לסדר חיי-שרה, כ"ג חשון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אלי, נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

כל מי המבול נכנסו בים האוקיינוס.

ואם כבר אתה מדבר ממי המבול וכו', וכנראה שאין לך דאגות אחרות, אלא לחקר איפה נעלמו מי המבול וכו', אזי כדאי לעורר כמה נקודות למה המבול בא, חכמינו הקדושים אמרו (סדר עולם): השחיתו את דרכם בתועבות וזמה וגזל וחקם, ויאמר השם לא אאריך אפי יותר וכו'. ואמרו חכמינו הקדושים (בראשית רבה, פרשה לא, סימן ג): לפי שהיו שטופים בגזל נמחו מן העולם. לצערנו הרב, בני-אדם לא לומדים ולא לוקחים מוסר, וחושבים שהעולם הפקר, ומפעם לפעם הקדוש-ברוך-הוא מזכיר להם, כמו שהיה לפני שנתים שלש הצונאמי שמחק בפעם אחת מאות כפרים, ונשטפו במים אנשים והתכולה שלהם, בני אדם חשבו שהמבול זה ספור ישן, וזה לא יכול לקרות, אזי הראו להם מן השמים — תראו מה שקורה עבור חיי הפקרות וזמה וכו' וכו', ואם לא למדו מזה לקח, אז קרו שטפונות פאלו לפני שבוע בארצות-הברית לרבות בניו-יורק איפה שהתרדים גרים, ונמחקו שכונות שלמות, והנזק הוא אדיר מאד וכו' וכו', להורות לבני-אדם, שעל-ידי גזל שאחד גוזל מהשני ועושה עולות להשני וכו', ועל-ידי נאוף וזמה שקורה בחדרי חדרים וכו', וכן מסתפלים בכל מיני זבל ולכלוף באינטרנט, ערם וסקוץ וכו' וכו', אזי הקדוש-ברוך-הוא הביא שטפון, כדי להתעורר בתשובה, ולדעת שיש דין ויש דין.

שו"ת א' קנב ברסלב קפט

והלוואי שבני אדם ילמדו לקח מפל זה, פי הקדוש-ברוך הוא מחכה ומאריך אף, ואם לא חוזרים בתשובה, לבסוף הוא גובה את שלו, פי אין העולם הפקר, וצריכים ללמד מזה לקח, פי במקום שיש גזל וזמה — לבסוף ימחק הכל, הלוואי שנוזה לחזר בתשובה שלמה.

הקדוש-ברוך הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרובה, ובכל אשר תפנה — תשכיל ותצלח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קנב.

אין לי עכשו עבודה, ואני חושב לנסע לארצות-הברית, אולי שם יפתח לי המזל

שאלה:

מאת מאיר: שלום לצדיק, אני מתפלל לבריאותך. אני נמצא בפולין, סימתי לעבד, ואין לי עכשו עבודה והפרנסה קשה, אני מרגיש חסר אונים, ואני חושב לנסע לארצות-הברית, אולי שם יפתח לי המזל. האם תוכל בבקשה לייעץ לי מה לעשות ולהתפלל בעבורי? בבקשה תעזר לי, השם ישמר אותך.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר חיי-שרה, כ"ג חשון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל מאיר, גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

תודה רבה על התפלות שלך על בריאותי.

הדבר הראשון צריכים להתחנן, כי מי שהוא רוק וכו', פלג גוף וכו', הוא נכשל בפגם-הברית, שזה מה שגורם לאדם, שלא תהיה לו פרנסה, כמובא בזהר (פנחס רמד): מאן דזריק פרווין דנהמא עניות קא רדיף אבתריה, כל שפן מאן דזריק פרווין דמחא [מי שזרק פרווין של לחם העניות רודפת אחריו, וכל שפן מי שמוציא זרעו לבטלה, על-ידי-זה מאבד את מזלו, ועניות רודפת אחריו].

ולכן עצתי אמונה, שקדם תתחזק ותתחנן, ואז תבא אל המנוחה והנחלה, תזכה לישוב הדעת, ולא תהיה נע ונד לנסע ממדינה למדינה, כי רבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סט), שהכסף בא לאדם רק בזכות אשתו.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתזכה להתחנן ותגיע לישוב הדעת אמתי, והכל יסתדר על הצד הכי טוב.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בערך, שתהיה לך הצלחה מרובה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קנג.

מדי פעם אני הולכת לקיוסק של אחי החלוניי
ויושבת שם. האם יש בזה בעיה?

שאלה:

מאת יפעת: שלום וברכה לצדיק הקדוש.
אני אשה חרדית, ויש לי אחים שאינם שומרי מצוות.
יש להם קיוסק, ומדי פעם אני הולכת לשם, יושבת
ומדברת אתם. רציתי לשאל: האם יש בכך בעיה
כלשהי? והאם מה שחכמינו, זכרונם לברכה, אמרו,
שאסור לדבר אפלו עם קרובת משפחה ברחוב, תקף
גם לדורנו, כי רואים שהיום לא מקפידים על זה.
ועוד שאלה אחת: האם מתר לי לדבר עם גיסי, או
שיש בזה אסור?

תשובה:

בעזרת השם ותפריך, יום חמישי לסדר חיי-שרה, כ"ג חשון ה'תשע"ג.

שלום רב אל יפעת תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הנה חכמינו הקדושים אמרו (חלין מד): הרחק מן הפעור
ומן הדומה לו; ולכן צריכים להתרחק לא לשבת במושב
לצים, שבדרך כלל בקיוסק יושבים שמה כל מיני טפוסים
מוזרים, ולכן לא מתאים לאשה נשואה וחרדית לשבת שם,
ומכל שכן שאסור לדבר עם גיס וכו', כי אין אפוטרופוס
לעריות וכו', ולכן בתור אשה חרדית, פדאי לך להתרחק מכל
זה וכו', כי היום הדור הפקר, ואשה צנועה צריכה לברח
ממקום כזה.

קצב שו"ת א' קנד ברסלב

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שיהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפני — תשפילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קנד.

האם זה נכון שהרב אמר, ששנה זו תהיה הגאולה של כל עם ישראל?

שאלה:

מאת נעם: ראיתי שקבוד הרב כתב במקתבים, והבנתי שגם באומן הרב אמר, ששנת תשע"ג זה ראשי תבות: תיהיה שנת גאולה עולמית. האם אכן בשנה זו תהיה שנת הגאולה של כל עם ישראל?

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר חיי-שרה, כ"ד השון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל נעם, נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אנחנו מאמינים, שבכל יום ובכל שעה ובכל רגע נגאל, ובפרט בכל שנה אדם צריך להיות מוכן להגאולה, עם כל זאת אסור להשבר משום דבר, אפלו שנה מתעפב, פי מה אנחנו יודעים את דרכי המקום ברוך הוא ותברך שמו? ולכן מי יתן, שהשנה הזו יהיה שנה של אחדות בעם ישראל,

ועל-ידי-זה נזכה להגאל, כי האחדות שתהיה בין עם ישראל, זה יקרב את הגאולה, ומשיח צדקנו יגלה גלוי עצם עצמיות אלקותו יתברך, ויקים (ישעיה יא, ט): "כי מלאה הארץ דעה את הוי"ה כמים לים מכסים"; כי כלם ירגישו את אמתת מציאותו יתברך, בגלוי רב ונפלא מאד, ואז יתבטלו כל המחלוקות והמריבות והאי הבנות בין אחד להשני, ועל-ידי-זה יהיה השלום הנפלא בכל העולם כלו. ויקים (שם): "וגר זאב עם כבש ונמר עם גדי ירפץ, ועגל וכפיר ומריא יחדו ונער קטן נהג בם, ופרה ודב תרעינה יחדו ירצו ילדיהן, ואריה כבקר יאכל תבן", כי יהיה השלום הנפלא, עד שאפלו חיות יגורו יחד, ומכל שפן אמות העולם, כמו שכתוב (ישעיה ב, ד): "וכתתו חרבותם לאתים וחיניתותיהם למזמרות, לא ישא גוי אל גוי חרב, ולא ילמדו עוד מלחמה", ועל-ידי-זה כלם יפתחו את פיהם לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, כמו שכתוב (צפניה ג, ט): "כי אז אהפך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם הוי"ה לעבדו שכם אחד".

ולכן בכל שנה מצרפים רמז להשנה הזו, כדי שנוזכה כבר להגאל גאלת עולם, ומי יתן, שיקים: ת'הא ש'נת ג'אלת ע'ולם, וכל בר ישראל צריך לבקש בכל יום ממנו יתברך על הגאולה, שנוזכה להגאל מהיצר הרע וכו' וכו', ונזכה להשיג את אורו יתברך, ולהכליל בו יתברך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך שבת שלום...

א' קנה.

מה אנו אִמּוּרִים לְלַמַּד מִסּוּפַת הַהוֹרִיקוֹן 'סְנֵדִי',
שֶׁהִפְתָּה בְּאַרְצוֹת-הַבְּרִית?

שאלה:

מֵאֵת אֱלֹהֵינוּ: הַאִם הָרַב יְכוּל לְהִסְבִּיר מַה אֲנִי
אִמּוּרִים לְלַמַּד מִהָאֶסּוֹן שֶׁל סוּפַת הַהוֹרִיקוֹן 'סְנֵדִי',
שֶׁהִפְתָּה בְּשָׁבוֹעַ שֶׁעָבַר בְּאַרְצוֹת-הַבְּרִית, וְהִגִּיעָה גַם
לְאִזְוָרִים יְהוּדִיִּים? תוֹדָה.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עָרַב-שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסֵדֶר חַיִּי-שָׂרָה, כ"ד
חֶשְׁוֹן ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אֱלֹהֵינוּ, נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

הַסּוּפָה שֶׁהִגִּיעָה זֶה לְעוֹרֵר אֶת כָּלֵם, שִׁיזְרְקוּ אֶת הַכְּלִי
מִשְׁחִית אֵינְטֵרְנֵט, אֵיִיפּוֹן, בְּלִקְבָרֵי וְכוּ' וְכוּ', שֶׁבָּזֶה יְכוּלִים
לְרַאוֹת אֶת כָּל הַזְּבָל וְהַזְּנוּת, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, כִּי אִם לֹא —
יִהְיֶה מְבוּל. כִּי אֵין הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא סוּבָל אֶת הַזְּמָה,
כְּמֵאמָרָם ז"ל (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה כו, סִימָן ה'): עַל הַכָּל הַקְּדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא מֵאָרִיף אָפוֹ, חוּץ מִן הַזְּנוּת; וְאָמְרוּ (בְּמִדְבָר רַבָּה, פְּרָשָׁה
ט, סִימָן ז'): אָמַר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל הַכָּל אֲנִי כּוֹבֵשׁ, וְעַל
הַזְּמָה אֲנִי כּוֹעֵס; וְאָמְרוּ (תַּנְחוּמָא בְּרֵאשִׁית): עַל הַכָּל הַקְּדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא מוֹתֵר, חוּץ מִן הַזְּמָה וְהַזְּנוּת.

וְיַעַן שֶׁהַכְּלִי מִשְׁחִית הֵזָה מִבֵּיא לְיַדִּי נְאוּף, שְׁקוּץ, תַּעֲוֹב
וְזֵהוּם וְכוּ', וְלָכֵן עַל זֶה בָּא שְׁטָפוֹן, וְאָף שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא

הבטיח שלא יהיה יותר מבול, זה בכלליות העולם, אבל במקומות מסוימים יכול להיות מבול וסופה שיעשה חרבון, ולכן מעוררים את כלל נשמות ישראל, קדם לאמות העולם, שהיה אצלם צונאמי וכו' וכו', ושטפו מאות עירות וכפרים וכו' וכו', ונמחקו מן העולם וכו', וכשלא למדו מוסר מזה, אז זה בא לפתח ביתנו וכו', ואם עדין לא יהיה לבני אדם שכל להתעורר, שהקדוש-ברוך-הוא מקפיד על התועבה הזו, מי יודע מה עוד יהיה?

ולכן העקר לזרק מהבית מחשב אינטרנט, אייפון, בלקברי וכו' וכו', כי כך אמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין מה): אין יצר הרע שולט אלא במה שעניו רואות; ואמר החכם: "אין חוצץ בפני התאנה פעצימת העינים". ואמר: "אין לה אבר באברי האדם שיגרום לו מכשול כמו העינים".

ואני מכרח להגיד לה, שהרבה בתים נהרסו לגמרי רק מפני שהיה להם מחשב אינטרנט, אייפון, בלקברי וכו' וכו' בבית, ואף שזה נדמה פאלו הגזמה וכו', אבל רבים נפלו בפח בשביל הפלי הארור הזה וכו', ונשבר ביתם, ולבסוף התגרשו, רחמנא לישזבן. ולכן אסור בהחלט שיהיה בבית מחשב אינטרנט, כי זה הורס את כל חלקה טובה של היהדות, ומוריד את היראת שמים עד השואל, רחמנא לישזבן.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לה הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשכיל ותצליח.

המאחל לה שבת שלום...

א' קנו.

החלטתי להפסיק להסתפל בנאוף, וזרקתי את הכל, אבל אני מרגיש שהקשי מתגבר, והתורה לא עוזרת לי לצאת מהחשך

שאלה:

מאת ארי: שלום לכבוד קדשת מרן מוהרא"ש שליט"א.

לפני כמה חודשים החלטתי שאפסיק להסתפל בסרטים, וזרקתי את כל הגבל — הן האינטרנט והן העתונים, שהייתי רגיל להסתפל בהם. זה היה לי קשה מאד מאד, אבל ידעתי שאני צריך לעשות את זה, אבל אחר-כך התחלתי שוב להשתגע מהיצר הרע, וכל אשה וכל בחורה שאני רואה ברחוב, אני נעשה משגע, ואני מכרח להסתפל עליה.

עד עכשו היו יכולים לעבר כמה ימים שלא פגמתי, אבל עכשו אני פוגם בכל פעם. חשבתי שבאפסיק עם כל הגבל, המצב יהיה יותר טוב, אבל עכשו קרה בדיוק ההפך, וקשה לי מאד לקיים את הבטחתי, שלא אסתפל עוד בגבל, מפני שאני רואה שעכשו מר לי יותר, ואני רוצה להתחתן! יש לי שלש אחיות יותר גדולות ממני, ואבי ואמי לא אכפת להם כלום. אני מנסה לעשות כל מה שאני יכול, אני אומר כל יום ח"י פרקים משניות, לומד חמש ורש"י מפרשת השבוע, קורא את הקונטרס "מציאת-הזווג", דף היומי, יום תהלים, אבל אני לא מרגיש שהתורה עוזרת לי לצאת מהמצב.

אני רוצה לדעת מה אני צריך לעשות כדי לצאת כבר מהתאוה המגנה הזו.

תשובה:

בצורת השם יתברך, יום ראשון לסדר תולדות, כ"ו חשון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל ארי, גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

דע לך, שְׁלֵה־סִתְפַל עַל נָשִׁים זוּ מַחְלָה שֶׁל שְׁגָעוֹן, עַד שִׁישׁ אָנָשִׁים שְׁפַל-כָּף נִכְנסוּ בַהֲמַחְלָה הַזֹּה, שֶׁהֵם פְּשוּט מִשְׁתַּגְּעִים כְּשֵׁרוֹאִים אֲשֶׁה, וְכִמוּ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים כח, לד): "וְהָיִיתָ מְשֻׁגָּע מִמַּרְאֵה עֵינֶיךָ אֲשֶׁר תִּרְאֶה", כִּי מִי שֶׁאֵינוֹ שׁוֹמֵר עַל הָעֵינַיִם שֶׁלוֹ, נַעֲשֶׂה מְשֻׁגָּע מִמֶּשׁ, פְּשוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לו'), שֶׁרַב הַמְשַׁגְּעִים מִשְׁתַּגְּעִים רַק מִחֲמַת תַּאֲוַת נְאוּף.

אֲתָה צָרִיף לְדַעַת, מִי שֶׁהִסְתַּפַּל בְּתַמוּנוֹת תּוֹעֵבָה וְכוּ', בְּסִרְטִים וְכוּ', וּבְכָל מִינֵי מְקוֹמוֹת מְטַנְפִּים וְכוּ' וְכוּ', זֶה עֲבוּדָה קָשָׁה לְהוֹצִיא אֶת זֶה מִהֲרָאשׁ וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל רַבֵּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן מט): וְדַע, שֶׁעֲקָר הַתְּשׁוּבָה הַשְּׁלֵמָה הִיא, כְּשֶׁאָדָם עוֹבֵר בְּאֵלוֹ הַמְקוֹמוֹת מִמֶּשׁ שֶׁהָיָה מִקֵּדָם הַתְּשׁוּבָה, כָּל אֶחָד לְפִי מָה שֶׁעָבַר עָלָיו בְּיָמָיו הַקּוֹדְמִים, וְכִשְׁעוֹבֵר בְּאֵלוֹ הַמְקוֹמוֹת וְהָעֲנִינִים שֶׁהָיָה מִתְחַלֵּה מִמֶּשׁ, וְעֲכָשׁוּ פּוֹנֵה עֶרְף מֵהֶם, וְכוּפָה יָצְרוּ לְבָלִי לַעֲשׂוֹת עוֹד מָה שֶׁעָשָׂה, זֶהוּ עֲקָר הַתְּשׁוּבָה הַשְּׁלֵמָה, וְרַק זֶה נִקְרָא תְּשׁוּבָה.

וְלִכֵּן רָאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצֻמְךָ בְּיָתֵר שְׂאת וּבְיָתֵר עוֹ, רַק תִּלְךָ קְדִימָה, וְאַל תִּסְתַּפַּל אַחֲרֵינוּת, וְזֶה עֲקָר הַתְּשׁוּבָה. וְכִמוּ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ו'), שֶׁשֵּׁם אֶהְיֶי"ה הוּא שֵׁם הַתְּשׁוּבָה, הֵינּוּ לְשׁוֹן עֲתִיד, מֵהַיּוֹם אֶהְיָה כְּבָר יְהוּדֵי כְּשֶׁר

וכו', מהיום אני אעזב את כל השטיות שלי וכו', אהיה פרושו, שאני רוצה וכו', הינו לחזר בתשובה שלמה, בודאי יש נסיונות קשים, כל אלו שפבר נלכדו בעון החמור של הוצאת זרע לבטלה וראית סרטים ותמונות תועבה וכו' וכו'.

עם כל זאת להכל מועילה תשובה, כמאמרם ו"ל (ברכות לד.): במקום שבעלי תשובה עומדים, שם אין צדיקים גמורים יכולים לעמד, ואמרו חכמינו הקדושים (פסיקתא דרב כהנא): גדול פחה של תשובה, שפיון שאדם מהרהר בלבו לעשות תשובה, מיד היא עולה לא עד עשרה ימים ולא עד עשרים ולא עד מאה, אלא עד מהלך חמש-מאות שנים, ולא עד רקיע ראשון ושני, אלא שהיא עומדת לפני פסא הכבוד, והסמ"ך-מ"ם מאד מאד מפחד מן אדם שחוזר בתשובה, כי פיון שאדם בא אל הקדוש-ברוך-הוא, אפלו שהוא עשה עד עכשו מה שעשה, ומתודה ומתחרט על כל מה שעשה, הקדוש-ברוך-הוא פבר מקבלו. ואמרו חכמינו הקדושים (במדבר רבה, פרשה כ', סימן יג): בלעם הנה רשע ערום, וידע שאין עומד בפני הפרענות אלא תשובה, שכל מי שחוטא ואומר חטאתי, אין רשות למלאך לגע בו. בשביל זה הוא מסית את כל אדם — מה לך לחזר בתשובה?! ומה לך להתודות?! כי הוא יודע, שמי שחזר בתשובה ומתודה להקדוש-ברוך-הוא, אין רשות למלאך המות לגע בו. ואמרו חכמינו הקדושים (תנחומא נח): אין מפה בעולם שאין לה רפואה, רפואתו של יצר הרע — תשובה.

אשריך ואשרי חלקך שאתה בורח אל התורה הקדושה, ואל תאמר שזה לא עוזר לך וכו', כי מה אתה יודע מה שקורה אתך ברוחניות וכו', שבין כף נשמתך מתכבסת כמו בגדים מלכלכים בצואה במקבסה וכו' וכו', וכבר אמר רבנו

ו"ל (שיחות-הר"ן, סימן יט), שאפלו אותן האנשים הרחוקים מן הקדושה מאד, שגלפדו במצודה רעה, עד שרגילין בעברות, חס ושלום, רחמנא לצלן, רחמנא לישזבן, אף-על-פי-כן הכח של התורה גדול כל-כף, עד שיכולה להוציא אותם מן העברות שרגילין בהן, חס ושלום.

ואם יעשו להם חק קבוע וחיוב חזק ללמד בכל יום יום כף וכף, יהיה איה שיהיה, בודאי יזכו לצאת ממצודתם הרעה על-ידי התורה, כי כח התורה גדול מאד, וכל עקר מגמתו וחספו היה תמיד רק לעבודות ועשיות של קדושה בלי שום חכמות כלל, רק שפעסס תמיד בעשיות של קדושה בפשיטות, דהינו להרבות בלמוד התורה, ולעשות מצוות הרבה בכל יום, ולהרבות בתפלה ותחנונים תמיד, והכל בפשיטות בלי שום חכמות כלל, והזהיר מאד להיות בשמחה תמיד, והרבה מאד לדרך עמנו מזה מענין שמחה.

תמשיך בזה, ותראה לבסוף ישועות גדולות, רק אל תתיאש, כי סוף כל סוף אחר הרע יבוא הטוב, שיתגלה אליך מלך הכבוד בעצמו, אם תחזיק מעמד, ולא תשבר.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לה הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

א' קנז.

**הורי נמצאים על סף גרושין. האם להתערב
ולנסות להשפיע עליהם?**

שאלה:

מאת שיראל: שלום וברכה, ה' ישלח לרב רפואה
שלמה, אמן.

הורי עומדים על סף גרושין. אני די משלימה עם
הגרושין על אף שזה כואב, אבל מה אני יכולה
לעשות, שהוא לא מסתדר איתה והיא לא אתו... האם
אני צריכה להתנהג כאלו כלום לא קורה, או לנסות
וליצע להם בענינים שיש לי השפעה עליהם? האם
בכלל יש צורך להתערב, כי אולי אם הם יתגרשו זה
לטובה?

מה הרב ממליץ? תודה לרב על הכל.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תולדות, כ"ו חשון ה'תשע"ג.

שלום רב אל שיראל תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת, שילדים אסור להם להתערב בעסק
ההורים בשום פנים ואופן, הן מצד כבוד אב ואם, והן מצד
הדרך ארץ וכו' וכו'.

עם כל זאת אם את מרגישה שאת יכולה להשפיע
עליהם וכו', וליצע להם בענינים שיש לך השפעה עליהם,
בדאי מה טוב ומה נעים, כי על-פי-רב גרושין מתחילים

מופוחים קטנים וכו', מדברים פעוטים וכו', ופשוט משטיות וקטנגיות וכו', וכמו אש קטנה אם לא מכבים אותה תכף-ומיד פשמתחילה לבעור וכו', יכולה לצאת מזה שרפה גדולה מאד, ותכלה את כל הבית, כמו-כן בין איש לאשתו, אם לא משלימים תכף-ומיד, ורואים שהכל דמיון והכל גדול מאד וכו', שבשביל דבר פעוט וכו', היו צריכים לריב וכו', עד שההבערה ללהב יצאה וכו', וכבר נשרפו, ונחרב הבית שהולכים להתגרש וכו'.

ולכן אשרי מי שזוכה להגיע אל השכל הישר הזה, ואז הוא משלים עם אשתו ואשתו משלימה אתו, וכך לא צריכים להתגרש, שאין עוד דבר יותר חמור מגרושים, ובפרט פשיש ילדים, כי כן אמרו חכמינו הקדושים (גטין ז:): כל המגרש אשתו ראשונה, אפלו מזבח מוריד עליו דמעות; נשאלת השאלה: למה דוקא מזבח מוריד דמעות, למה לא שאר כלי המקדש, כגון הכיור, השלחן, המנורה, הארון וכו'? אלא המזבח מוריד דמעות, הינו מספיק קרבנות הביאו עלי, ואני לא צריך יותר קרבנות, כי בגרושין מי הקרבנות? הילדים, ולכן המזבח דיקא מוריד דמעות, כי יש עלי מספיק קרבנות, אני לא צריך שיביאו עלי עוד.

ולכן אם יש לך השפעה על ההורים, בודאי תתערבי ותשתדלי מאד שישלימו ביניהם, והיה זה שכרך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפני — תשכילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קנח.

האם זה נכון שלאשה קשה להתקרב להשם
יתברך הרבה יותר מגבר?

שאלה:

מאת דוד: לכבוד הצדיק.
אשתי חושבת שלגבר יותר קל להשיג קרבה לה'
מאשה, וזה שובר אותה. היא מרגישה שהי אוהב
אותה פחות מאנשים. איך אני יכול לחזק אותה
וילהראות לה שגם לא נכון! תודה רבה על הכל.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תולדות, כ"ו חשוון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל דוד, נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין דבר כזה, כלם יכולים להתקרב אל הקדוש-ברוך-
הוא, אלא לכל אחד נתן הקדוש-ברוך-הוא את השליחות
שלו, גבר יש לו את המצוות שלו, ואת הרצונות שלו, ואשה
יש לה את המצוות שלה, ואת הרצונות שלה, כלם מקרבים
יחד אל הקדוש-ברוך-הוא, והקדוש-ברוך-הוא אוהב את
בריותיו. והעקר בענין התבודדות ושיחה בינו לבין קונו, בזה
כלם שווים, כי כל אחד יכול לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא,
ולשיח ולספר את כל אשר עם לבבו אליו יתברך, בדבר זה
כלם שווים, ואדרבה התפלה של האשה יותר קרובה אל
הקדוש-ברוך-הוא, כי טבע של האשה, שתמיד היא בלב

נשבר, אשר אצלו יתברך זה מאד מאד חשוב, כמו שכתוב (תהלים נא, יט) "לב נשבר ונדפה אלקים לא תבזה".

ולכן צריכים להוציא מהראש שלו מחשבות כאלו, כי מה אדם יודע מי יותר חשוב למעלה? צריכים לעבד את הקדוש-ברוך-הוא כל אחד כפי הכח והמח וההשגה שלו, ולשמח מאד מאד, שזוכה להתקרב אליו יתברך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קנט.

בשנים האחרונות קבלתי הרבה בזיונות, ואני לא מצליחה לשפח אותם. מה אעשה?

שאלה:

מאת רות: כבוד הרב, שלום וברכה!
בשנים האחרונות קבלתי הרבה מאד בזיונות, מכות וקללות מקרובי. אמןם לא עניתי להם, ולא קללתי בחזרה, ולא החזרתי מכות, כי לא מצאתי לנכון להשיב להם. אך עברו חדשים ושנים, ואני מצפה מהאנשים הללו לבקש סליחה ולהתנודות לפחות לפני יום כפור. בקשת הסליחה לא מגיעה, ולמרות שאני מתאמצת לא לנטר טינה ולא לנקם ואף לסלח, אני מוצאת את עצמי בוכה ומדכאת בכל פעם שאני נזקרת במה שעשו לי ללא עול בכפי.

אני סולחת, אך לא מצליחה לשכח. מה אעשה? קשה לי לשאת זאת, היות והדברים הלא יפים הללו נגרמו לי על-ידי אנשים שעשיתי למענם רבות, ולא צפיתי שבו יגמלו לי. אגא עזר לי לשכח!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תולדות, כ"ו חשון ה'תשע"ג.

שלום רב אל רות תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה להתחזק מאד מאד, ולא להתפעל מכל הבזיונות והשפיות דמים שסבלת, כי מי יודע מה היה נגזר עליך גזרות רעות וכו', אילו מחלות וחלאים רעים וכו', ועל-ידי הבזיונות שעברת, על-ידי-זה נתבטלו ממך כל הגזרות רעות האלו.

ולכן אל תעשי שום עסק מזה, ואף שכואב מאד מאד, ובפרט שמשלמים לך רעה תחת טובה וכו', שדבר זה מאד מאד כואב, עם כל זאת רבנו ז"ל אמר (ספר-המדות, אות מריבה, סימן פו): מי ששומע חרפתו ושותק, על-ידי-זה נתבטלות ממנו רבות רעות שהיו ראויות לבוא עליו.

ולכן אל תעשי שום עסק מזה, ואף שאני יודע שכואב לך מאד מאד, כי אין עוד כאב כמו הפאב הזה שעושים לאדם טובה, והוא משלם על זה רעה, זה הפאב הכי גדול, וכבר אמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות דעת, סימן לג): מי שמשלמין לו רעה תחת טובה, הקדוש-ברוך-הוא מרחם עליו, ונותן לו שכל גדול בעבודת הבורא.

ואני מכרח להגיד לך, שרק בזכות זה שמסרתי את נפשי

כָּל יָמַי חַיֵּי בְּשִׁבִיל הַזִּוּלַת לַעֲשׂוֹת לָהֶם טוֹבוֹת וְכוּ', וְשִׁלְמוּ לִי רְעָה תַּחַת טוֹבָה וְכוּ', בְּזִכּוֹת זֶה עָזַר לִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לַחֲבֵר כָּל-כֶּף הַרְבֵּה סִפְרִים, שְׁכַמְעַט אֵין לָזֶה אֶח וְרַע בַּהֶסְטוֹרִיָּה וְכוּ'. כְּשִׁיִּדְפְּסוּ כָּל הַסִּפְרִים שְׁבִכְתָּב יָד, יִתְפָּלְאוּ אִיךָ עִם כָּל-כֶּף הַרְבֵּה טְרָדוֹת וְכוּ' וְכוּ', נִתְחַבְּרוּ כָּל-כֶּף הַרְבֵּה סִפְרִים וְכוּ', אֲבָל הַכֹּל בְּזִכּוֹת הַדְּבוּר שֶׁל רַבְּנֵנוּ ז"ל. וְלִכֵּן אֵל תְּהִי שְׁבוּרָה מִכָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, תְּסִיחֵי דַעַת מִמֶּה, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמַר אוֹתָךְ מִכָּל רַע.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' קס.

מִצַּד אֶחָד אָנִי רוֹצֵה לָלַכֵּת עִם פֶּאֶה, כְּדֵי שֶׁלֹּא יֵרְאוּ אֶת שַׁעְרֵי, וּמִצַּד שֵׁנִי אָנִי חוֹשֵׁשׁת מִדְּבַרֵי אֱלוֹ שְׂאוֹסְרִים פֶּאֶה

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת טְלִי: לְכַבֹּד הַצַּדִּיק מוֹהְרַא"ש, שֶׁהֵשֵׁם יְשָׁמְרֶךָ, וַיִּתֵּן לָךְ חַיִּים אַרְבֵּים וּבְרִיאוֹת אֵיתָנָה. אָנִי שְׂמִיחָה שֶׁה' שָׁמַר לָנוּ עַלֵיכֶם וְאַתֶּם אֶתְּנוּ! בְּרוּךְ ה' הַיְיָנוּ בְּשִׁבְתְּ שְׁעַבְרָה בְּיַבְנָאֵל וּמֵאֵד נִהְיָנוּ. רְצִיתִי לִשְׂאֵל שְׂאֵלָה לְעֲנִן כְּסוּי רֵאשׁ: רְאִיתִי מִכְּתָב שְׁלָכְם, שֶׁבּו כְּתוּב, שֶׁאֲשֶׁה שְׂרוּאִים אֶת שְׁעָרוֹת רֵאשָׁה, עֲדִיף שֶׁתִּלְךָ עִם פֶּאֶה, כִּי הִזְהַר הַקְּדוֹשׁ אוֹמֵר, שֶׁגְלוּי שְׁעַר בְּאֲשֶׁה חֲמוּר מֵאֵד. וְהַמְצִיאוֹת הֵיא, שֶׁאֲנִי מְגַלֶּה קִצַּת אֶת הַשְּׁעַר מִתַּחַת לְכְּסוּי רֵאשׁ, וּמִצַּד שֵׁנִי אָנִי יוֹדַעַת, שֶׁאִם אֵלְךָ עִם פֶּאֶה, הֵיא תְּהִיָּה פֶּאֶה "מוֹדְרָנִית". חוּץ מִזֶּה אָנִי מֵאֵד אוֹהֶבֶת אֶת הַמְּטַפַּחַת

גם מבחינת צניעות. פעם קראתי ש'חפץ-חיים' אמר, שמי שהולכת עם פאה, היא אוספת לעצמה עצי הסקה לגיהנום, ומאז אני ממש פוחדת. באותה תקופה היו לי שתי פאות בבית, וחתכתי אותן לרפואת בעלי.
בבקשה תדריכו אותי מה לעשות, אני ממש אוכדת עצות. תודה מראש.

תשובה:

בצורת השם יתברך, יום ראשון לסדר תולדות, כ"ו חשון ה'תשע"ג.

שלום רב אל טלי תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני חוזר ומדגיש, שלראות את השערות של האשה אפלו בקורות ביתה, זה עון חמור מאד. והזהר הקדוש מקפיד על זה מאד מאד, כמוכא (נשא קכה): תונבא לימי [קלה תבא] על ההוא בר נש [על אדם] דשבק לאנתתיה [שמרשה לאשתו] דתתחזי משערה דרישה לבר [שיהיו השערות של הראש מגלות, ורואים אותן בחוץ], ודא הוא חד מאינון צניעותא דביתא [וזה אחד מהיסודות של הצניעות של בית יהודי], ואתתא דאפיקת משערא דרישה לבר [ואשה שמגלית את שערות ראשה לחוץ] לאתתקנא ביה [ליפות את עצמה בזה], גרים מסכנותא לביתא [גורמת עניות לבית], וגרים לבנהא דלא יתחשבון בדרא [וגורמת שהילדים לא יהיו מצלחים, ולא יהיו חשובים בדור] וגרים מלה אחרא דשרא בביתא [וגורמת שהסטרא אחרא והחיצונים ישרו בבית, שהם מביאים מריבות], מאן גרים דא [מי גורמת כל

הצרות האלו? ההוא שערא דאתחזי מרישה לבר [השערות של האשה שרואים את זה בחוץ]. ומה בביתא האי [ואם כל הקלות האלו מדברות כשהאשה הולכת מגלת שערות בבית] כל שפן בשוקא [על אחת כמה וכמה כשיוצאת בחוץ בגלוי שער, היא גורמת לעצמה ולבעלה ולהילדים צרות משנות], וכל שפן חציפותא אחרא [על אחת כמה וכמה כשהאשה הולכת בחציפות אחרת, הינו שמסתובבת על הרחוב בכגדים צמודים ושקופים וכו', כדי לגרות גברים, הרי זה גורמת שהחיצונים יתאחזו בה].

בענין שכתבת מה'חפץ-חיים' זכר צדיק לברכה וכו', זה פשוט שקר, אין שיחה כזו, ותולים עליו בוקי וסריקי וכו', יש המון פוסקים ספרדים שפן מתירים ללכת עם פאה, וכן האריך בזה הגאון רבי שלום משאש, זכר צדיק לברכה, בספרי השותיים שלו. עם כל זאת בודאי אין מה לדבר שמטפחת יותר טוב.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל, בעדך שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפני — תשפילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קסא.

**אני בן ארבעים, ומרגיש שאיני מוצא את דרכי
בחיים, הכל תקוע**

שאלה:

מאת יאיר: למורנו ורבינו שלום ורפואה שלמה
ומהירה.

אני רוצה להתנעץ עם הרב בדבר שמעיק עלי שנים
רבות. אני בן ארבעים, ומרגיש שאיני מוצא את דרכי
בחיים: אין אנו יודעים מה מקום המגורים הרצוי
לנו, אין לי ודאות בעבודה ובפרנסה, איני יודע במה
אני טוב כדי לפרנס את משפחתי, והמינוס עולה כל
חודש... אף שאני אוהב ללמד תורה, כמעט ואין לי
זמן להתעסק בה. בקצור, אני מרגיש תקוע, וגיש לי
הרבה חסר בטחון וחסר יציבות, שמשפיע גם על חסר
הבטחון של אנשי הבית, וגם על מצב הרוח שלי. איני
מתאר את ההרגשה במדיק, אף הפונה ברורה, אני
מרגיש שאיני יודע איך ולהיכן להתקדם, והאם בכלל
יש סכוי להתקדמות.

אבקש בתחנונים את עצת וברכת הרב. תודה
ובשורות טובות.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תולדות, כ"ו חשון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יאיר, גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

כל הבעיה שלך הן בענייני פרנסה, והן בענייני למוד, והן

בְּעִנְיַי שְׁלוֹם-בֵּית וְכוּ' וְכוּ', הַכֵּל נוֹבֵעַ מִחֶסְרוֹן הַשְּׂמִחָה, שְׂזָה
 בָּא לָךְ מִחֶסְרוֹן בְּטָחוֹן עֲצָמִי, אָדָם מְכָרַח לְהַכְרִיחַ אֶת עֲצָמוֹ
 לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְּׂמִחָה הִיא רְפוּאָה בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין
 בְּרוּחַנִיּוֹת, כְּכֹל שְׂאָדָם שֶׁשׁ וְשִׂמְחָה, נִבְנָה לוֹ בְּטָחוֹן עֲצָמִי,
 וְזוֹכָה לְהַצְלִיחַ בְּכֹל דְרָכָו, כְּמוֹ שְׂאָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת,
 אוֹת שְׂמִחָה, חֵלֶק ב', סִימָן א'): מִי שֶׁהוּא שִׂמְחַ תְּמִיד, עַל-יְדֵי-זֶה
 הוּא מְצַלִּיחַ; וְאָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹתֵר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן כד), שֶׁעַל
 שְׂמִחָה צְרִיכִים לְהַכְרִיחַ אֶת עֲצָמוֹ עִם כָּל הַפְּחוֹת, וְהַסְמֵךְ-
 מ"ם אֵינוֹ נוֹתֵן לְאָדָם לְשִׂמְחָה, כִּי יוֹדֵעַ אֲשֶׁר אִם אָדָם שֶׁשׁ
 וְשִׂמְחָה, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְצַלִּיחַ.

וְלָכֵן תִּרְאֶה לְעַבְדְּ הַרְבֵּה עַל נִקְדַּת הַשְּׂמִחָה, וּלְשִׂמְחָה אֶת
 אֲשֶׁתְּךָ. וְכֵן אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (ראש השנה ו.): אִשָּׁה —
 בְּעֵלָה מְשִׂמְחָה; וְכִשְׂאֵתָה תִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה, אֲזַי גַּם אֲשֶׁתְּךָ
 תִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה, וְכֵן כָּל הַבַּיִת יִהְיֶה בְּשִׂמְחָה. וְלָכֵן תַּעֲשֶׂה כָּל
 מָה שְׁבִיבְכָלְתְּךָ לְהַתְחַזֵּק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשֵּׁם שֶׁל פְּרִנְסָה
 שֶׁהוּא חַת"ךָ הַיּוֹצֵא מִפְּסוּק (תְּהִלִּים קמ"ה): פּוֹתַח' אֶת' יְדִידְךָ,
 יוֹצֵא גַם מִפְּסוּק (דְּבָרִים טז, טו): וְהֵייתָ אִךְ' שְׂמִח'.

וְלָכֵן הַדְּבָר הֶרְאִשׁוֹן אֶתָּה צְרִיךְ לְהַשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת מְאֹד
 מְאֹד בְּשִׂמְחָה, וּלְשִׂמְחָה אֶת עֲצָמְךָ. וְאִךְ שְׂאֲנִי יוֹדֵעַ, שְׂמֵאֹד
 מְאֹד קָשָׁה לָךְ, וּמְרִים לָךְ הַחַיִּים מִמְּוֹת, עִם כָּל זֹאת עִם
 עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת וּדְאָגוֹת, לֹא תָבוּא לְשׁוֹם דְּבָר, אֶלָּא תִסְתַּבֵּךְ
 יוֹתֵר, וְלָכֵן הַדְּבָר הֶרְאִשׁוֹן רַק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה. וְאִם תֹּאמַר:
 בְּמָה יֵשׁ לִי לְשִׂמְחָה? הֲרִי אֲנִי עָנִי וְאָבִיוֹן וּמְלֵא חוֹבוֹת? אֶלָּא
 דַּע לָךְ, שְׂחַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (נְדָרִים מ"א): אֵין עָנִי אֶלָּא
 מִדַּעַת.

עַקֵּר הָעִנְיּוֹת תְּלוּיָהּ בְּחֶסְרוֹן דַּעַת, כִּי הַמְּאָמֵן הָאֱמֵתִי,

שְׁמַאֲמִין שְׂאִין בְּלַעֲדֵיו יִתְבַּרַךְ כָּלֵל, וְהַפֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר
 הוּא, וְהוּא יִתְבַּרַךְ מִנְהִיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, בְּצַדִּיק
 וּבְמִשְׁפָּט, וְדָבָר גָּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינוֹ נֶעֱשֶׂה מֵעֲצָמוֹ, אֲלֵא
 בְּהַשְׁגַּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן, עַד כְּדֵי כָּף, שְׂאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוּשִׁים (חֲלִין ז'): אֵין אָדָם נוֹקֵף אֶצְבָּעוֹ מִלְמַטָּה, אֲלֵא
 אִם-כֵּן מַכְרִיזִין עָלָיו מִלְמַעְלָה; אָדָם אֵינוֹ מְקַבֵּל מִכָּה קִטְנָה
 בְּאֶצְבַּע קִטְנָה, אִם לֹא מַכְרִיזִין עַל זֶה קִדְם מִלְמַעְלָה, הָאָדָם
 הַזֶּה הוּא תַּמִּיד שְׂמַח. וְאָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת מְמוֹן, סִימָן
 פג): אָמוּנָה הוּא טוֹב לַפְּרִנְסָה.

וְלִכֵּן בְּזֶה שֶׁתִּשְׂמַח עִם נִקְדַּת יְהוּדוּתָךְ, שֶׁנִּבְרָאת יְהוּדִי,
 וְשֶׁלֹּא עֲשֵׂנִי גוֹי כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת, הַשְּׂמֵחָה וְהָאֵמוּנָה הַזֹּאת,
 תִּפְתַּח לָךְ אֶת כָּל צְנוּרֵי הַשִּׁפְעַ וְהַפְּרִנְסָה.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע
 בְּתַפְּלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעַדְךָ, שֶׁתִּהְיֶה לָּךְ הַצְּלָחָה
 מְרֵבָה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁפִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לָּךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' קסב.

בְּעֲלֵי צָרִיךְ לַעֲבֹר נְתוּחַ בְּגַב בְּעֻקְבוֹת תְּאֵנָה, אֵד
 הַרוֹפְאִים חֲלוּקִים בְּדַעְתָּם לַגִּבִּי הַנְּתוּחַ

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת שִׁירְלִי: לְמוֹהֲרָא"ש גְּרוֹ זָאִיר, תּוֹדָה לְה' שְׂזָכָה
 אוֹתָנוּ לְהִתְקַרֵּב לְצַדִּיק, וְאָנוּ מִתְּפִלָּלִים, שֶׁהַקְּדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא יִשְׂמַח אוֹתָךְ תַּמִּיד, כְּמוֹ שְׂדֵבְרִיךָ מִשְׂמַחִים

אותנו, וישלח לך רפואה שלמה.
 בעלי היקר עבר תאנת עבודה לפני שנתים, ונוצרו לו
 שתי פריצות דיסק בעמוד השדרה. נסינו טפולים
 שונים ורבים, ובכלם שפור זמני בלבד. שני רופאים
 ממחים שהיינו אצלם, המליצו שצריך לעשות ניתוח,
 אך יש מחלוקת על צורת הניתוח — האם לעשות שני
 קבועים או רק אחד. בעלי סובל כבר שנתים, ואנחנו
 לא יודעים מה לעשות. אנא כבוד הצדיק, תגיד לנו
 מה לעשות.
 תודה רבה, ויהי רצון שנוזקה לראותך גר ביבנאל
 בבריאות ושמחה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תולדות, כ"ו חשון ה'תשע"ג.

שלום רב אל שירלי תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

כדאי להתייעץ עם הרב פירר, גרו יאיר בבני-ברק, שהוא
 בקי בכל הרופאים הממחים בכל התחומים.

הקדוש-ברוך-הוא ישלח רפואה שלמה לבעלך, ויתרפא
 לגמרי, העקר ראוי לשמח ולחזק ולעודד את בעלך, שזה יותר
 מכל הרפואות, כי אם בעל רואה שאשתו מסורה אליו וכו',
 בעת צרתו ומכאוביו וכו', והיא מחזקת ומאמצת ומעודדת
 וכו' וכו', זה בעצמו יבריא אותו.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתהיי חזקה בזה, והקדוש-
 ברוך-הוא ישלח את מלאך רפאל שייעמד לימין הרופא,
 ויצליח להיות שליח טוב.

הָיָה טוֹב מְאֹד לְבַדֵּק אֶת הַמְזוּזוֹת בְּבֵית, וְכֵן אֶת הַתְּפָלִין
שֶׁל בְּעֶלְיָהּ.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' קסג.

אַחוּתֵי הַתְּאֵסֵלְמָה, חֵיהָ עִם עַרְבֵי פְּלֶסְטִינִי,
וְעוֹמְדֵת לְהַתְּחַתֵּן אִתּוֹ. מָה עוֹשִׂים?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת מוֹרֵן: שְׁלוֹם לְכָבוֹד הַרְבֵּי.
אַחוּתֵי הַתְּאֵסֵלְמָה, וְנִמְצְאָת בְּקֶשֶׁר עִם עַרְבֵי פְּלֶסְטִינִי,
הִיא חֵיהָ אִתּוֹ כְּכָר שְׁנַתִּים, וְאוֹמְרֵת שֶׁהִיא רוֹצֵה
לְהִיּוֹת שְׁהִידִית. הָעַרְבֵי הַזֶּה נִמְצָא בְּכֹל, וְהוּא
מְשִׁתְּחָרֵר בְּעוֹד שְׁבוּעַ וְחֹצֵי, הֵם מְתַכְנְנִים לְהַתְּחַתֵּן,
וְלַעֲבֹר לְגוּר בְּכַפֵּר עַרְבֵי.
כְּבוֹד הַרְבֵּי מָה עוֹשִׂים? מָה הָרַב יְכוּל לַעֲצֹץ לְמִשְׁפַּחְתִּי
הַמְדַּאֲגֵת? תּוֹדָה רַבָּה, מוֹרֵן מִבְּאֵר שְׁבַע.

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר תּוֹלְדוֹת, כ"ו חֶשְׁוֹן ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל מוֹרֵן תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

לְצַעֲרֵי הַרְבֵּי, זֶה קוֹרָה הַמוֹן בְּאַרְץ, כִּי הַבְּנוֹת לֹא
מְקַבְּלוֹת אֶת הַחֲנוּף הַתּוֹרְנִי, שִׁיְהִיָּה לָהֵן כַּח לְעַמּוֹד בְּנִסְיוֹנוֹת
הַקְּשִׁים שֶׁל חַיֵּי הַיּוֹם יוֹם, כִּי מִצְּוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה

והאמונה שמחזירים בהבנים ובהבנות כשהם עדין צעירים, זה נותן להם את הכח לעמוד בהנסיגות הכי קשים.

חכמינו הקדושים אמרו (סוטה ג): כל העובר עברה אחת בעולם הזה, מלפפתו והולכת לפניו ליום הדין וכו', וקשורה בו ככלב וכו', הינו כיון שטועמים טעם חטא, קשה מאד מאד להנתק מזה וכו', ונקשרים אל זה כמו כלב שרץ אחר אדם, ולא יכולים להפרד ממנו וכו'.

עצתי, שתהיי בקשר עם "יד לאחים" העוסקים במצוה גדולה זו להפריד בין אלו שנפלו בפח הזה, ואת צריכה לדעת, שזה מאד מאד מספן, כי הרוצחים האלו לא פעם אחת רצחו יהודיות שהתחתנו אתם, ודבר זה מפרסם לכל וכו'.

צריכים הרבה להתפלל, כי מה שתפלה פועלת, שום דבר בעולם אינו פועל. הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שיתן לה שכל ודעת לעזוב את המנוול הזה לפני שיהיה מאחר וכו'.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדה, שתהיה לך הצלחה מרובה, ובכל אשר תפני — תשפילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קסד.

**עברתי ילדות קשה מאד, מפות רצח והתעללות,
ומאז החיים שלי הפכו קשים מאד**

שאלה:

מאת ריקי: שלום כבוד הרב.

אני אשה נשואה, ויש לי ילד ברוך ה'. בילדותי עברתי הרבה דברים קשים: אנס, מפות רצח מאבא שלי, ישנתי ברחובות, נזרקתי מסמינרים, התעללות ועוד הרבה... איכשהו שרדתי והייתי תמיד שמחה. כפאשר התחנתתי התחילו הבעיות, לא הייתי מסגלת לעבד בשום מקום, כי אין לי אמצ, ואני מלאת פחד, ולכן פתחתי תלות ועבדתי אצל ההורים שלי. המצב הזה גרם לדכאון שלי לגבר ולגבר, ולהתיחס פחות טוב לבעלי וכיו. אחרי שנתיים קבלתי אמצ, ונתק הקשר ביני לבין משפחתי.

מאז החתונה עברנו הרבה דירות, וכרגע אנחנו גרים בעיר שבה עברתי את כל הסבל בילדותי. אנחנו מאד רוצים לעבר, כי רע לי פה, ואני ממש בוכה כל יום ועצובה, ואני לא מסגלת לעבד. כל מטלה בבית קשה לי, ואני כל היום בוכה לאלקים שיעזר לי! קשה לי לשרד ואני פוחדת לאבד את האמונה שלי.

אני פועסת בקלות על בעלי, כי אני מדכאת מאד, ומנסה הרבה פעמים לפתח דף חדש, אך מרגישה ששוב הכל נתקע. למדתי המון מקצועות, ובסוף הלמוד לא הצלחתי ועזבתי. אני מרגישה כשלו, אין לי כח לעבד, אף שיש לנו חובות גדולים, ובגללי בעלי אינו לומד. כל היום מבקשת עזרה מהקדוש-ברוך הוא, אבל אני לא יודעת מה לעשות? איך אני יכולה להצליח למרות כל הקשיי? מה לעשות עם זה שאני

לא מְסַגֵּלֶת לַעֲבֹד? אֲנִי כֹל־כֹּף מִתְאַמְצָת לְהִיּוֹת טוֹבָה
 וְלֹא הוֹלֵךְ לִי. אֲנַחְנוּ רוֹצִים לַעֲבֹר דִּירָה, אָבֵל יֵשׁ לָנוּ
 עֲכוּבִים, וְכָל יוֹם שְׁאַנִּי כָּאֵן אֲנִי סוֹבֵלֶת.
 אֲשַׁמַּח לְתַשׁוּבָה מְהִירָה, כִּי אֲנִי מִמֶּשׁ מִדְּבָאֵת.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרַת תּוֹלְדוֹת, כ"ו חֶשְׁוֹן ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל רִיקֵי תַחֲוִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

לְצַעֲרָנוּ הָרַב, הִרְבֵּה בָּנִים וּבָנוֹת עָבְרוּ אֶת הַהֲתַעֲלָלוֹת
 וְהַטְּרָאוֹמוֹת וְכו' וְכו' מֵה שְׁאֵת עֲבָרְתָּ, אָבֵל אֲנִי מִכְרַח לְהַגִּיד
 לָךְ, שֶׁהַעֲקָר בְּזֵה הָעוֹלָם לְהַתְחַזֵּק וְלִשְׁפַח אֶת הָעֵבֶר, וְלַעֲשׂוֹת
 הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה לְגַמְרִי, וְצָרִיכִים לַעֲבֹד הִרְבֵּה עַל הָעֲנִיָּן לִשְׁפַח
 אֶת הָעֵבֶר. וְכִבֵּר אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כו): אֲצַל
 הָעוֹלָם הַשְּׂכָחָה הִיא חֲסָרוֹן גָּדוֹל בְּעֵינֵיהֶם. אָבֵל בְּעֵינֵי יֵשׁ
 בְּהַשְּׂכָחָה מְעַלָּה גְדוֹלָה. כִּי אִם לֹא הִיְתָה שְׂכָחָה, לֹא הָיָה
 אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת שׁוּם דָּבָר בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אִם הָיָה זוֹכֵר
 כָּל מֵה שֶׁעָבַר, לֹא הָיָה אֶפְשָׁר לוֹ לְהָרִים אֶת עֲצָמוֹ לַעֲבֹדוֹתוֹ
 יִתְבָּרֵךְ בְּשׁוּם אֶפֶן, גַּם הָיוּ מְבַלְבְּלִים אֶת הָאָדָם מְאֹד כָּל
 הַדְּבָרִים שֶׁעוֹבְרִים עָלָיו. אָבֵל עֲכָשׁוּ עַל-יַדֵּי הַשְּׂכָחָה נִשְׁפַּח
 מֵה שֶׁעָבַר, וְאֲצַלוּ, אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל, הוּא הַדְּרָךְ, שֶׁכָּל מֵה
 שֶׁעָבַר וְהִלָּךְ, נִפְסָק וְהוֹלֵךְ לְחִלוּטִין, וְאִינוּ חוֹזֵר בְּדַעְתּוֹ עוֹד
 כָּלֵל. וְאִינוּ מְבַלְבֵּל כָּלֵל עֲצָמוֹ עוֹד בְּמֵה שֶׁכִּבֵּר עָבַר וְהִלָּךְ
 וְכו'.

הַעֲקָר אֶת צָרִיכָה לְהִיּוֹת שְׂמִחָה וְעֲלִיזָה, שֵׁישׁ לָךְ בְּעַל
 נִפְלָא מְאֹד, וְאֶת צָרִיכָה מְאֹד לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אוֹתוֹ, וְלֹא
 לְכַעַס עָלָיו וְכו', רְאֵי אֵיזָה בְּעַל טוֹב יֵשׁ לָךְ, שֶׁהוּא צָרִיךְ

לסבל את כל השגיונות שנגדקו בך וכו', והוא לא מגיב, אלא הולך אתך ביחד.

ולכן ראי להתחזק ביתר שאת וביתר עז להיות בשמחה, כי רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוה"ר"ן, חלק ב', סימן כד), שגם חכמי הרופאים אמרו, שכל המחלות והחללאים רעים באים לאדם רק מחמת חסרון השמחה, ולכן צריכים להתאמץ ביתר שאת וביתר עז להיות בשמחה, כי השמחה היא רפואה לכל, ולהפך — העצבות והמרה שחורה, זה מביא לאדם את כל המחלות. ולכן תכריחי את עצמך להיות בשמחה, ותחמינו הקדושים אמרו (תנחומא שמיני ב'): אין השמחה ממתנת לאדם, לא כל מי ששמח היום שמח למחר, ולכן ראי לחטף שמחה ולהיות תמיד בשמחה, ועל ידי זה ימשך עליך ברכה והצלחה בכל מעשה ידיך. ואני מאד מאד מבקש אותך, שתשמרי על השלום-בית שלך, כי (סוטה יז.): איש ואשה וכו' — שכינה ביניהן; ואמרו (ירושלמי ברכות, פ"ק ט', הלכה ח'): אי אפשר לאיש בלא אשה, ואי אפשר לאשה בלא איש, ואי אפשר לשניהן בלא שכינה, ובמקום שהשכינה נמצאת — שם הברכה מצויה, רק שיהיה ביניהם שלום ואהבה גדולה מאד, כי שלום, אמרו חכמינו הקדושים (שבת י.) זה שמו של הקדוש-ברוך-הוא. ולכן אם מכניסים את הקדוש-ברוך-הוא בתוך הבית, זה נקרא שלום-בית, הינו שמו של הקדוש-ברוך-הוא בתוך הבית.

אני יודע ומבין את הפאב והתסכול שעברת בימי נעוריך וכו', את ההשפלות והבזיונות והמפלות וכו' וכו', שעברת וכו' וכו', עם כל זאת אין זו עצה להיות בדפאון ובעצבות ובמרירות, שזה לא מביא לשום דבר, אלא לכשלון מחלט וכו' וכו', ולכן תעשי כל מה שביכולתך רק להיות בשמחה,

וְלִשְׁמַח אֶת עַצְמָךְ, וְתִשְׁמְרֵי מְאֹד מְאֹד עַל הַכְּבוֹד שֶׁל בְּעֵלְךָ, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּתְאַזְרֶי בְּמִדַּת הַסְּבָלָנוֹת, שְׂאִין מִדָּה יוֹתֵר יִפֶּה מְזוֹ, וְאֶפְלוּ שׁוּה בָּא לָךְ מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, זְכִירי מֵה שְׂאֵמֵר הַתְּנָא הַקְּדוּשׁ (אָבוֹת פָּרָק ה'): לְפוּם צַעֲרָא אֲגֵרָא; וְיִדְעֵי לָךְ, כְּשֶׁאֲשֶׁה עוֹצֵרֵת עֲצֻמָּה לֹא לְכַעַס וְכוּ', עַל-יְדֵי-זֶה הִיא מִצְלָת אֶת חַיֵּי הַנְּשׂוּאִין שְׁלָה וְכוּ', כִּי הַכֹּל תְּלוּי כְּפִי מִדַּת הַסְּבָלָנוֹת, וְלֹא לְהַכְּנִס בְּכַעַס וְקִנְיָה וְכוּ' וְכוּ', וְהִיא צְרִיכָה לְרֵאוֹת, שְׁלֹא תִהְיֶה לָּהּ שׁוּם תְּרַעֲמַת עַל בְּעֵלָהּ, כִּי הָאֲשֶׁה הִיא חֶלֶק מִבְּעֵלָהּ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית ב, כג): "עֲצָם מְעַצְמֵי וּבִשְׂרׁ מִבְּשָׂרֵי, לְזֹאת יִקְרָא אֲשֶׁה כִּי מֵאִישׁ לִקְחָה זֹאת", וְלִכֵּן אֲשָׂרֵי הָאֲשֶׁה שֶׁקִּנְיָתָהּ לְעַצְמָהּ אֶת מִדַּת הַסְּבָלָנוֹת לְגַבֵּי בְּעֵלָהּ וְכוּ', וּמִתְחַזְּקֵת לְאַהֲבָא אֶת בְּעֵלָהּ, אֲזִי הַשְּׂכִינָה תִשָּׁרֶה בְּתוֹךְ הַבֵּית, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחֵי בְּחַיִּיךָ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתִּהְיֶה לָּךְ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנִי — תִּשְׁכִּילֵי וְתִצְלִיחֵי.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' קסה.

**סְבִתָּא שְׁלֵי חוּלָה בְּמַחְלָה הָאֲרוּרָה, וְנִמְצָאת
בְּמַצֵּב קְרִיטִי, וְאֲנִי זְקוּקָה לְחַזִּיק וְעוֹדוֹד**

שְׂאֵלָה:

מֵאת אוֹרְטֵל: לְצַדִּיק הַיָּקָר וְהָאֲהוּב מוֹהֲרָא"ש.
סְבִתָּא שְׁלֵי נִמְצָאת בְּמַצֵּב קָשָׁה מְאֹד גְּבִית-הַחוּלִים,
הִיא מְנַשְּׁמֵת בְּגִלְל הַמַּחְלָה הָאֲרוּרָה, וְלִטְעֵנָה

הרופאים הימים שלה ספורים. אני יודעת שלא שואלים את השם יתברך למה, כי כל מה שהוא עושה — זה רק לטובה, אבל היא כל-כך סובלת... האם היסורים האלו מזככים לה את הנשמה, כדי שהיא תהיה במקום טוב בעולם העליון? אני לא מפסיקה לבכות, ויש לי צער נורא שהיא סובלת ומתענה ככה, אני כבר לא יודעת מה לבקש מהשם: שהמיתה שלה תהיה קלה, או שהיא תתרפא, שזה בגדר נס... אני מתחננת, אני צריכה חיוקים, הסבתא הזאת גדלה אותי כל החיים, היא כמו אמא בשבילי. אני בקשי מתפקדת בבית עם הילדים ועם בעלי. בבקשה אני זקוקה לחיוק ולעדוד.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תולדות, כ"ו חשוון ה'תשע"ג.

שלום רב אל אורטל תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה להתחזק ביתר שאת וביתר עז, את עשית ועושה כל מה שאת יכולה עבור הסבתא, והרבה יותר מהיכלת שלך וכו', צריכים לדעת, כי זה כל האדם וכו', אסור להפגס ביאוש ובדפאון, אדרבה צריכים לזכור תמיד את היום האחרון וכו', ומה מלוה לאדם? רק המצוות והמעשים טובים שעשה בכל יום ויום וכו', ושמח עם זה.

ולכן אני מאד מבקש אותך, תעשי כל מה שבינך להתחזק, ולא להשבר משום דבר, ואף שזה כואב מאד מאד לראות איך סבתא סובלת כל-כך וכו', והרופאים מיאשים וכו' וכו', עם כל זאת את צריכה להבין, שהבעל והילדים זה

הַגָּנֵס שְׁלָף, וְלִכְן אָסוּר לָךְ לְהִזְנִיחַ אוֹתָם וְכוּ', כָּף הַחַיִּים, מִצַּד אֶחָד צְרִיכִים לְהִסְתַּכֵּל קְדִימָה — מִה נַּעֲשֶׂה עִם הָאָדָם וְכוּ', וּמִצַּד אֶחָד צְרִיכִים לְהִמְשִׁיךְ עִם הַחַיִּי יוֹם יוֹם.

וְלִכְן תִּרְאִי לְהִתְחַזֵּק בִּיתֵר שְׂאֵת וּבִיתֵר עֵז, וְלֹא לְהִכְנִס בְּלַחֲץ, וְאַף שָׁזָה כּוֹאֵב מְאֹד מְאֹד, וְאִין מְלִים לְהִתְנַחֵם עַל זֶה, עִם כָּל זֹאת חֲמֵלִי וְחוּסֵי עַל בְּעַלְךָ וְעַל יְלִדֶיךָ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' קסו.

אֲנִי עוֹבְדָת בְּפִנִּימִיָּה לְנַעַר בְּמִצּוּקָה, וְאֲנִי סוֹבֶלֶת שָׁם מְאֹד. הֲאִם כְּדַאי לִי לַעֲזֹב?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת אֲבִיגַיִל: אֲנִי עוֹבְדָת עִם נַעַר בְּמִצּוּקָה, שֶׁהוֹצִיאֹ אוֹתָם בְּצוּ רְחוּהָ מִהַבִּיט לְפִנִּימִיָּה. אֲנִי סוֹבֶלֶת מִכִּיּוֹן שֶׁאֲנִי לֹא יוֹדַעַת לְשֹׁמֵר אֶתָּם עַל גְּבוּלוֹת. הֵם מְלֵאֵי כַּעַס עַל כֵּךְ שֶׁהֵם בְּפִנִּימִיָּה, וְקָשָׁה לַעֲבֹד אִתָּם.

גַּם מִבְּחִינַת צְנִיעוּת זֶה קָשָׁה, כִּי אֲנִי דִתְיָה וְהַפְּנִימִיָּה חֲלוּנִית, יֵשׁ שָׁם גַּם הִרְבָּה נְבוּלֵי פֶה. לֹא מִתְחַשֵּׁק לִי לְהִמְשִׁיךְ לְהִיּוֹת אִתָּם, מִה גַּם שְׂיָלֵד אֶחָד קָלֵל אוֹתִי וְקָרָא לִי "מִכְעָרֶת", וְאַחַר אָמַר: "אִם הֵייתָ אִמָּא שְׁלִי הֵייתִי מִתְאַבֵּד".

הֲאִם אֶפְשֵׁר לְקַבֵּל אֶת עֲצַת הַרַב וּבִרְכָתוֹ, שֶׁאֶתְפָּרְנֵס מִכְשָׁרוֹן הַצִּיּוֹר וְהֶאֱמַנּוֹת שְׁלִי, בְּמִקוֹם הָעֲבוּדָה הַקָּשָׁה הַזֶּה? אוֹ שְׂלֹא כְּדַאי לִי לַעֲזֹב?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תולדות, כ"ו חשוון ה'תשע"ג.

שלום רב אל אביגיל תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני הייתי מוצץ לך לברח משמה, זה לא בשבילך וכו', כי לבסוף יעלילו עליך עלילות שקריות וכו', וסתם תסתבכי בסבוכים וכו', ולכן עדיף לך שתתפרנסי מעבודות שמושכות אותך וכו', ואת פשונית בזה וכו', מה את צריכה לקחת על עצמך עבודת פרך כזו, ומה גם שאין שמה צניעות וכו', וקללות ונבול פה וכו', ולבסוף יכולים להעליל עליך עלילות שוא ושקר, למה את צריכה את כל זה?

ראי למסר את נפשך על מדת השמחה, כי אין דבר יותר חשוב כמו שמחה, וכל-כך קשה לאדם להגיע למדת השמחה יותר מפל העבודות הכי קשות, קל יותר לצום וכו', ולסגף את עצמו עם סגופים קשים ומרים וכו', העקר לא להיות בשמחה, ולכן על שמחה צריכים מסירות נפש גדולה, ואמרו חכמינו הקדושים (תנחומא שמיני ב'): לפי שאין השמחה ממתנת לאדם, לא כל מי ששמח היום שמח למחר, ולא כל מי ששמח היום מצר למחר, לפי שאין השמחה ממתנת לאדם; ואם תהיי בשמחה, כל החיים שלך ילכו בכר בצורה אחרת לגמרי.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בערך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפני — תשפילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קסז.

יום הַלְדָּתִי מִתְקַרֵּב, וּבְרִצוֹנִי לִשְׁאֵל מֶה רָאוּי
וּכְדָאִי לַעֲשׂוֹת בְּיוֹם זֶה?

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת חַן: שְׁלוֹם כְּבוֹד הַרֵב.
יוֹם הַלְדָּתִי מִתְקַרֵּב, וְרִצִּיתִי לִשְׁאֵל מֶה רָאוּי וּכְדָאִי
לַעֲשׂוֹת בְּיוֹם זֶה: הָאֵם לְלַמֵּד כָּל הַלֵּילָה? הָאֵם לְנִסּוֹת
לַעֲשׂוֹת הַתְּבוּדוֹת אֲרָכָה? אוֹ אוּלַי לְהַקְדִּישׁ אֶת הַזְּמַן
לְהוֹדָאָה לַה' יִתְבָּרַךְ עַל הַחֲסָדִים? תּוֹדָה רַבָּה.

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרַת תּוֹלְדוֹת, כ"ו חֶשְׁוֹן ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֵל חַן, נִרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אֵתָּה צָרִיף לְדַעַת, כִּי יוֹם הַלְדָּתִי הוּא דְבָר גְּדוֹל מְאֹד,
וּבְיוֹם הַזֶּה מֵאִיר לְאָדָם מְזֵלוֹ, וַיְכוּלִים לַפְעַל הַרְבֵּה אֲצִל
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְלִכֵּן אִם אֵתָּה יְכוּל לְגַמֵּר אֶת כָּל סִפְרֵי
תְּהִלִּים בְּיוֹם הַהַלְדָּתִי — מֶה טוֹב וּמֶה נְעִים, וְאִם לֹא,
עַל-כָּל-פָּנִים תִּקְבַּל עַל עֲצֻמְךָ קַבְלוֹת טוֹבוֹת לַעֲשׂוֹת דְּבָרִים
טוֹבִים, וּלְהַרְבּוֹת בְּמִצְוֹת וּבְמַעֲשִׂים טוֹבִים לְקִרְאַת הַשָּׁנָה
הַבָּאָה שְׁאֵתָּה מִתְבַּגֵּר בְּגִיל.

שִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנֵנוֹ תְּמִיד טוֹב, כִּי אֲפֵלוּ כְּשִׁמְדְּבָרִים
אֵלָיו יִתְבָּרַךְ רַק דְּבוּר אֶחָד, זֶה עוֹשֶׂה רָשָׁם בְּשָׁמַיִם, וְכָל דְּבוּר
וְדְבוּר זֶה הַצְּלָחָה נְצַחִית כְּזוֹ, שְׁאִין לְתָאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלָל.

הקדוש-ברוך-הוא יתן לך שמחה אמתית, ותמיד תהיה שש ושמה, ותשא חן בעיני כל רואיך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

קסח.

**קרובת משפחתי משתפת אותי בבעיות בשלום-
הבית שלהם. האם לנסות לעזור להם?**

שאלה:

מאת לאה: לכבוד קדשת הצדיק שלום וברכה.
יש לזוג ממשפחתי הקרובה בענת שלום-בית, והאשה
מדברת אתי על כך המון פעמים, ומספרת לי את
הצער והתסכול, ויוצא שאני מערבת במה שקורה בין
בני הזוג. הדבר גורם לי קונפליקט גדול מאד, כי מצד
אחד אני מרגישה שאולי יש מקום להיות לעזור
ביכלת ההקשבה שלי, אך מצד שני אני יודעת כמה
מסכן והרסני יכול להיות מצב שבו מתערבים בבעיות
בין בני זוג, בפרט שהם משפחה.
שאלתי היא: איך אני אמורה לנהג בסיטואציה
כזאת? איך לעזור ולתת תמיכה וחזיק, ומצד שני
להשאר ניטראלית וענניית?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תולדות, כ"ו חשון ה'תשע"ג.

שלום רב אל לאה תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין את יכולה לתאר ולשער את גדל הזכות של לעשות שלום-בית בין זוג שרבים ביניהם, וזו היתה עבודתו של אהרן הכהן, שתמיד דאג שיהיה שלום בין זוגות של נשמות ישראל. ולכן זו מצנה מאד מאד גדולה לעסק בזה, אבל הפננה צריכה להיות רק לשם שמים, להחזיר את השלום בין בני הזוג, אשר על-פירב זה מתחיל עם שטות וכו', ולכן אם יש לך השפעה על הזוג הזו, תעשי כל מה שביכולתך שיהיה ביניהם שלום-בית.

ואת צריכה לדעת, אשר רבנו ז"ל אמר (שיחות-הר"ן, סימן רסג) מענין בני הנעורים, ששכיח מאד שנעשה קלקול ביניהם ובין נשותיהם, ונפרדים זה מזה איזה זמן, ולפעמים נעשה מזה פרוד לגמרי, חס ושלום. ואמר, שזה מעשה בעל-דבר, שמניח את עצמו על זה מאד לקלקל השלום של בני הנעורים, כדי שיתפסו במצודתו, חס ושלום, על-ידי-זה. פי הוא אורב על זה מאד לתפסם בנעוריהם, על-ידי קלקול השלום-בית, חס ושלום, שגורם בערמומיותו לקלקל השלום שביניהם. והאריך בשיחה זאת, פי זה מאד מאד נחוץ לאברכים לדעת, איך להתנהג עם האשה.

פי לצערנו הרב, היום יש כל מיני אנשים פגומים וכו', שהם אומרים שמתמחים בעניני שלום-בית וכו', ולוקחים הרבה כסף וכו', ונקראים מפרסמים לעניני שלום-בית וכו', ובאמת נתקיים אצלם מה שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוה"ר, חלק א', סימן סא), שיש מפרסמים ומנהיגים שאינם יכולים להנהיג את עצמם, ואיך ינהיגו את אחרים?! ולכן צריכים מאד מאד לשמור מאנשים כאלו וכו', וכלל זה יהיה בידך, אם אחד רוצה כסף בעבור לעשות שלום-בית, הוא כבר שקרן גדול מאד, והוא לא מענין שיהיה אצלם שלום-בית, פי הוא ימשך

את זה לכל הפחות לחצי שנה או לשנה, כי הרי זו הפרנסה שלו, וככה אם הוא יגמר עם זה אחת שנים וכו', אז לא יחזרו אליו, ולכן צריכים מאד מאד לשמר מאנשים כאלו.

ולכן אם יש לך השפעה להשפיע על הזוג, מה טוב ומה נעים. וזו מצוה גדולה מאד לעסק בשלום-בית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קסט.

בעלי אבחנו כחולה ב'נרקסיזם', הוא משתלט עלינו והחיים אתו בלתי נסבלים

שאלה:

מאת אביטל: שלום לצדיק היקר. אני מתפללת שהקדוש-ברוך-הוא ישלח לך רפואה שלמה, תודה לך על כל מה שאתה עושה.

אני יודעת מקריאת הספרים שלך, שאתה תמיד אומר לאנשים, שלעולם לא מתגרשים, אבל מה עושים במקרה קיצוני? סבלתי מבעלי במשך שנים, הוא מתנהג אלי ואל בתי הבכורה באפן נורא. המטפלים שנסו לעזר לו, אבחנו שהוא סובל מ"נרקסיזם".

רב הזמן הוא לא בבית, אבל כשהוא נמצא כאן, הוא ישו כל הזמן וצורח עלינו. הוא שולט בכל דבר בחיים שלי. במשך שנים בכיתי לה', עבדתי על עצמי, והבנתי שזה התקון שלי. הבעיה היא שהילדים שלי סובלים

מִמֶּנּוּ, הוּא קוֹרָא לְבַת שְׁלִי טַפְשָׁה וּמְכַעֲרַת, וְזוֹרֵק
עָלֶיהָ חֲפָצִים. מָה עָלֵי לַעֲשׂוֹת? הָאִם אֲנִי יְכוּלָה
לְהַתְגַּרֵּשׁ בְּמִקְרָה זֶה? תּוֹדָה.

תשובה:

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ו חֶשֶׁן ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל אַבִּיטַל תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֶת צְרִיכָה לְדַעַת, שְׁנַרְקִסְיוֹם זֶה מִחֲלָה מְאֹד מְאֹד חֲזָקָה,
וּמִי שְׁנֹדֵבֵק בְּזֶה, מְאֹד מְאֹד קָשָׁה לוֹ לְהִגָּמַל מִזֶּה, וְלָכֵן עָלֶיךָ
לְהִיּוֹת חֲזָקָה שְׁלֵיף לְטַפֵּל בְּעֶצְמוֹ, וּלְהִזְהִיר אוֹתוֹ אִם הוּא לֹא
יִפְסִיק מֵהַתְעַלְלוֹת עָלֶיךָ וְעַל הַבַּת וְכו', אֶת תַּעֲזוּבֵי אוֹתוֹ, כִּי
אֶחָד מֵהַסְּמִפְטוּמִים שֶׁל הַמִּחֲלָה הַזֹּאת לְהַשְׁתַּלֵּט עַל הַזּוּלַת
בְּצוּרָה מִפְּרוֹת, עַד שֶׁקָּשָׁה מְאֹד מְאֹד לְצִאת מִזֶּה, וְאוֹי לוֹ מִי
שְׁנֹכֵס בְּמִחֲלָה זֶה.

וְדַבֵּר זֶה יֵשׁ בֵּין הַגְּבָרִים וּבֵין הַנְּשִׁים, יֵשׁ גְּבָרִים
שֶׁמְשַׁתְּלֻטִים עַל הָאִשָּׁה וְעַל הַיְלָדִים וְכו', וְיֵשׁ נְשִׁים
שֶׁמְשַׁתְּלֻטוֹת עַל הַבַּעַל וְעַל הַיְלָדִים וְכו', בְּצוּרָה מִפְּרוֹת מְאֹד
מְאֹד, כִּי אֲנָשִׁים הַסּוֹבְלִים מֵהַפְּרָעַת אִישִׁיּוֹת נַרְקִסְיֻסְטִית, הֵם
בְּעִלְי הַעֲרָכָה עֲצָמִית גְּבוּהָה וְשֶׁאִפְתָּנוֹת חֲסֵרַת גְּבוּלוֹת. הֵם
מְגִישִׁים כְּאִישִׁיּוֹת חֲשׂוּבָה וְרֵאוּיָה לְהַעֲרֵצָה, וְלָרֵב מִפְּרִיזִים
בְּתֵאוּר הַשְּׁגִיָּה, וּמֵאֲמִינִים כִּי הֵם מִיַּחֲדִים בְּמִינָם. בְּיַחַס
לְזוּלַת, הֵם מְאֲפִינִים בְּזִלְזוּל בְּאַחֲרִים וּבְהַשְּׁגִיָּה, בְּאַנוּכִיּוֹת,
בְּחֵסֶר אִמְפְּתִיָּה לְזוּלַת, בִּיהִירוֹת, בְּשִׁתְּלֻטְנוֹת, וּבְנִצּוּל הַזּוּלַת
לְצַרְךָ קְדוּם שְׁאִיפּוֹת אִישִׁיּוֹת וְכו' וְכו', וְאֶת הָאֲנָשִׁים הָאֵלוֹ
קָשָׁה מְאֹד לְרַפְּאוֹת, כְּמוֹ שְׁאֲמַר רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת הַר"ן,
סימן טז): מִי שְׁאִינּוֹ שׁוֹמֵעַ וּמְצִיַּת לְדַבְּרֵי חֲכָמִים אֲמַתִּיִּים, הוּא

יכול להשתגע. פי עקר השגעון של כל המשגעים הוא רק מחמת שהוא אינו מצית ושומע לדברי הפעלי שכל. פי המשגע אם היה שומע ומצית לדברי אחרים, שהם הפעלי שכל, בודאי לא היה משגע כלל, כי אף-על-פי שלפי רוח שטות ושגעון שלו נדמה לו בברור גמור, שהוא צריך לילך קרוע ולהתגלגל באשפה וכיוצא בזה מדרכי השטות ושגעון, אף-על-פי-כן מאחר שהגדול ממנו אומר לו שאינו צריך לעשות כן, אם היה מבטל דעתו נגד דעת הגדול ממנו בחכמה, בודאי היה מתבטל כל השגעון שלו. נמצא, שעקר השגעון הוא רק מחמת שהוא אינו רוצה לשמע ולצית לדברי חכמים.

והמחלה הזו היא מחלה מאד מאד קשה, פי ברגע שאדם אינו רוצה להתבטל אל הזולת וכו', אלא חושב אני ואפסי עוד וכו', לאנשים כאלו מאד מאד קשה להתרפאות.

ולכן את צריכה להיות חזקה מאד מאד, ולהגיד לו חד משמעית, כי אם הוא לא ילך לטפול נפשי, תעזבי אותו וכו', כי באנו לזה העולם רק להפיר את הקדוש-ברוך-הוא, ולצאת מהקטנוניות ומהצמצומים שיש אצל בני אדם וכו', ועל זה אמרו חכמינו הקדושים (אבות פרק ו'), שאין לה בן חורין אלא מי שעוסק בתלמוד תורה, וכל מי שעוסק בתלמוד תורה, הרי זה מתעלה; פי על ידי שלומדים תורה הקדושה שהיא חכמתו יתברך, על-ידי-זה מתרחב הלב והדעת, ויוצא מהקטנוניות וההשתלטות על הזולת, ונעשים בן חורין אמתי, ואוהבים את כל בר ישראל ואת כל העולם כלו, ומשתדלים רק לעשות טוב וחסד לכלם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל ישמע

שו"ת א' קע בְּרִסְלָב רכז

בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה
מרבה, ובכל אשר תפני — תשפילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קע.

מה דעתו של מוהרא"ש בענין הפולמוס
שנתהנה לאחרונה לגבי ראש השנה באומן?

שאלה:

מאת אליעזר: אל הגאון הצדיק מוהרא"ש שליט"א.
מצרפים בזאת כמה מודעות וכן שני קונטרסים
שנצאו לאחרונה בענין הפולמוס שנתהנה לאחרונה
לגבי הנסיעה לראש השנה באומן. אשמח לדעת את
חנות דעתכם בענין. תודה וכל טוב סלה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תולדות, כ"ו חשוון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אליעזר, נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

קדם כל דע לך, שחכמינו הקדושים אמרו (ספ"ה ט), שעל
פותבי פלסתר המאורות לוקין; ולכן צריכים להתרחק מכתבי
פלסתר וכו', ומרשעים ארורים שפותבים פלסתר וכו', שלא
יהיה לאף אחד חלק עמהם, כי אלו המתחבאים תחת
מודעות וכו', ולא פותבים את שמותיהם, הם שקרנים
רמאים צ'בועים — שר'ץ' השורץ על הארץ, שמטמא

במגעם וכו', ואפלו שחוזר בתשובה, עדין הוא בכלל 'טובל ושרץ בידו'.

צריכים לזכר היטב היטב, אשר רבנו ז"ל העיד, שרק מוהרנ"ת ז"ל ירד לסוף דעתו, ורק הוא יודע ממנו, ולכן איך אברך פגום וכו', יכול להתערב בענין נורא ונפלא מאד, שרבנו ז"ל מסר את נפשו, חלבו ודמו, שמו וכל מהותו וכו' וכו', עד שהגיע לארץ ישראל. ותכף ומיד כשרק דרוך ד' אמות — אמר, שהשיג כבר את הכל וכו', וזה היה בערב ראש השנה.

וידוע אצלנו, שמאז התחיל אצל רבנו ז"ל כל הענין של ראש השנה, וכל-כף הזהירנו שנבוא אליו על ראש השנה, ובפרוש אמר (חיי-מוהר"ן, סימן תג): הראש השנה שלי עולה על הכל, והיה פלא אצלי, מאחר שהמקרבים שלי מאמינים לי, ולמה לא יזהרו כל האנשים המקרבים אלי, שיהיו כלם על ראש השנה, איש בל יעדר, כי כל ענין שלי הוא רק ראש השנה, והזהיר לעשות כרוז, שכל מי שסר אל משמעתו ומקרב אליו, יהיה על ראש השנה אצלו, לא יחסר איש. ומי שזוכה להיות על ראש השנה, ראוי לו לשמח מאד מאד, כמו שכתוב (נחמיה ח'): "אכלו מעדנים ושתו ממתקים, כי חדות הני"ה הוא מעזכם"; וזה נאמר על ראש השנה.

ונאמר (חיי-מוהר"ן, סימן תה): הראש השנה שלי הוא חדוש גדול, והשם יתברך יודע שאין הדבר הזה בירשה מאבותי, רק השם יתברך נתן לי זאת במתנה, שאני יודע מהו ראש השנה, לא מפעי אתם כלכם, בודאי תלויין בראש השנה שלי, אלא אפלו כל העולם כלו תלוי בראש השנה שלי; ואמר רבנו ז"ל לענין ראש השנה שלו (חיי-מוהר"ן, סימן תו),

שׁיכולין אַז אַנשים לְקַבֵּל תְּקוּנִים מֵה שׁבְּכֵל הַשָּׁנָה לֹא הִיָּה בְּאַפְשָׁר שׁיִהְיֶה לָהֶם תְּקוּן בְּשׁוּם אִפְּז, אַף-עַל-פִּי-כֵן בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה יְכוּלִין אֶפְלוּ הֵם לְקַבֵּל תְּקוּן. אַף-עַל-פִּי שׁבְּכֵל הַשָּׁנָה אֶפְלוּ הוּא בְּעֶצְמוֹ, זְכוּרָנוּ לְבִרְכָה, לֹא הִיָּה יְכוּל לְתַקְּנֵם, אָבֵל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה גַּם הֵם יְכוּלִים לְקַבֵּל תְּקוּנִים. כִּי אָמַר, שֶׁהוּא עוֹשֶׂה בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה עֲנִינִים וְתְּקוּנִים מֵה שׁבְּכֵל הַשָּׁנָה גַּם הוּא אֵינוֹ יְכוּל לַעֲשׂוֹת.

יְדוּע אֶצְלָנוּ, שֶׁהֵרֵב הַקְּדוֹשׁ רַבִּי אֶהְרֹן הֵרֵב מִבְּרִסְלָב, זְכוּתוֹ תִּגַּן עֲלֵינוּ, לֹא הִיָּה יְכוּל לְהִיּוֹת אֶצְלוֹ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה הַאַחֲרוֹן תַּקַּע"א וְכו' (עַמּוּן חַיִּי-מוֹהֲרָ"ן, סִימָן תו), עֲנֵה רַבְּנוּ ז"ל וְאָמַר אַז בְּקוּל חֲזַק מֵעַמֶּק הַלֵּב: מַה אָמַר לָכֶם! אֵין דְּבַר גְּדוֹל מִזֶּה, הִיָּנוּ מְלֵהִיּוֹת אֶצְלוֹ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה. וְאָמַר בּוֹז הַלְשׁוֹן בְּקוּל זִיע סְגִיא: "וְוִי אַזוּי זָאל אִיף אֵיִף זְאָגִין, קִיִּין גְּרַעסְעֶרְס דֶּער פּוֹן אִיז נִיט פֿאַר הָאָגִין. אֵיִי אַנְדֶּערַע גּוֹטְע יוּדִין זְאָגִין נִיט אַזוּי, אִיז נָאָף אַקְשִׁיא" [מַה אָמַר לָכֶם! אֵין דְּבַר גְּדוֹל מִזֶּה, וְאִם צְדִיקִים אַחֲרִים אֵינֶם אוֹמְרִים כֵּן, אַז עוֹד קְשִׁיא] (כְּלוּמַר הֲלֹא בְּלֹא זֶה כָּבַר מְקַשִּׁין עֲלֵיו קְשִׁיּוֹת הִרְבֵּה, וַיְהִיָּה קְשִׁיָּה עוֹד קְשִׁיא זֹאת גַּם-כֵּן מֵה שֶׁהַקְּפִיד כָּל-כֶּף לְהִיּוֹת אֶצְלוֹ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה דִּיקָא).

וְכַתֵּב מוֹהֲרָנ"ת ז"ל (שם): וּמְכַלֵּל דְּבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים שֶׁדְּבַר אַז עֲמָנוּ, לְמַדְּנוּ כַּמָּה דְּבָרִים. לְמַדְּנוּ עוֹד פְּעַם עֲצָם גְּדֹל הַחַיּוּב לְהִיּוֹת אֶצְלוֹ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה. כִּי אַף-עַל-פִּי שׁיִדְעָנוּ זֹאת מִכָּבָר, אַף-עַל-פִּי-כֵן מִרְבוּי דְּבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים אַז בְּזֶה, וּמִתְּנוּעוֹתָיו הַנּוֹרְאוֹת אַז, הִבִּינוּ עֲצָם הַחַיּוּב יוֹתֵר וְיוֹתֵר, שְׂאִי אֶפְשָׁר לְבָאֵר זֹאת בְּכֵתֵב. וְגַם אַז לְמַדְּנוּ שְׂרָצוֹנוּ חֲזַק לְהִיּוֹת אֶצְלוֹ בְּאוּמָן עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה תְּמִיד לְאַחַר הַסֵּתְלָקוֹתוֹ, וְשְׂאִין דְּבַר גְּדוֹל מִזֶּה.

וגם למדנו פמה צריכים לחזק לשבר המניעות מדבר שבקדשה, בפרט המניעות מלהיות על ראש השנה, שצריכים לשברם ביותר, ולהיות דיקא על ראש השנה, עד שאפלו אם הוא, זכרונו לברכה, בעצמו מצוה ומסכים לבלי להיות אצלו על ראש השנה, חלילה להסתכל על זה, וצריכין להזהר מאד לבלי לשאל אותו שום שאלה על זה, פי הוא ישיב בודאי לבלי להיות אצלו, ואף-על-פי-כן בנקדת האמת לאמתו צריכין להיות דיקא [וכן הוא נוהג לדורות].

וענין זה נוגע למה שאמרו חכמינו הקדושים (מכות י'): 'בדרף שאדם רוצה לילה מוליכין אותו, כמו שפרש רש"י. והוא מדברי חכמינו הקדושים על פסוק (במדבר כב): "לך עם האנשים", וכן בשלוח מרגלים שהכרח משה רבנו בעצמו לשלחם, אף-על-פי שבאמת רצונו לא היה כלל בזה. וענין זה ראינו מרבנו ז"ל פמה פעמים, בפרט בענין ראש השנה, שהיו אנשים שהיו להם מניעות מלהיות אצלו על ראש השנה, ושאלו אותו בעצמו, והשיב להם, שלא יהיו על ראש השנה. והתחילו להתעקש — הלא שמענו מכם גדל האזהרה להיות אצלכם על ראש השנה, ועשה עצמו כמקפיד עליהם, וגער בהם שלא ידברו יותר, וכן עשו ולא באו על ראש השנה. ואף-על-פי-כן אגחנו זכינו להיות רגילים לעמד לפניו. ושמענו והבנו ברמז ובפרוש, שפנימיות רצונו אינו נוחה בזה כלל, רק הוא מכרח לומר להם כן, מחמת ששואלים אותו על זה.

ויש בזה הרבה לספר, [כמובא (שיחות-הר"ן, סימן ריד): כשאדם שואל להצדיק אם לעשות דבר שיש בו מסירות נפש בשביל השם יתברך, הוא ראוי לו להשיב ולצוות עליו שלא לעשות. ואף-על-פי-כן השואל אין צריך לקיים דבריו, ואמר

אז רבנו ז"ל: כל מה שהצדיק מצוה לעשות צריך לקיים, רק כשמצוה שלא לסע על ראש השנה אצלו, זה אין צריך לקיים וכו', עין שם].

וכן הוא נוהג לדורות, שפשוואלין להרב והמנהיג על דבר שיש בו כעין מסירת נפש, צריך להשיב לאו, אף-על-פי שבאמת לאמתו רצונו שימסר נפשו וישבר כל המניעות. על-כן מי שרוצה להתקרב ולשבר המניעות באמת לאמתו, צריך להזהר מאד לבלי לשאל אותו בזה כלל, עין שם בחיי-מוהר"ן כל זאת באריכות.

מכל זה אנחנו רואים בפרוש, שצריכים להיות בפעל ממש אצל רבנו ז"ל על ראש השנה באומן דיקא, ואם בן מה שיהי אפלו להתוכח על זה וכו', ולא פדאי אפלו לדבר מזה, ומכל שכן להתוכח בזה, ולא לעשות עסק מכל זה, כי להסמ"ך-מ"ם חורה מאד מאד, שתהלה לאל, דבר אחד מהבכרי של רבנו ז"ל לא שב ריקם, והנה מתקבצים קרוב לארבעים אלף אנשים על ראש השנה, מי היה מאמין דבר כזה? וזה עדין כלום מה שעוד יהיה בראש השנה וכו', והסמ"ך-מ"ם לא יכול לבלע את הגלוה המרה הזו, שדבר רבנו ז"ל מתפשט מאד בין כלל ישראל, ובאים מכל קצוי תבל על ראש השנה.

ולכן הוא מקים מתוכנו וכו' שועלים קטנים מחבלי כרמים וכו', שרוצים לחבל את הפרם של רבנו ז"ל, ולהסית בני אדם שלא צריכים להיות בראש השנה באומן, ולכן לא צריכים להתיחס אל כל הפתבי פלסתר, זה פותב על זה וזה כותב על זה וכו' וכו', אנחנו צריכים לגלות ולפרסם את רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל בכל העולם כלו, ולהודיע לכלם, אשר

רלב שו"ת א' קעא ברסלב

ראש השנה של רבנו ז"ל עולה על הכל, וכלם צריכים לנסע רק לאומן בראש השנה, ואין שום תחליף וכו'.

זה שהטפש וכו' אומר, שעכשו רבנו ז"ל הוא בהר ציון אצל קבר דוד המלך וכו', ידוע ומפורסם לכל קדם, שגם קבר דוד המלך לא על אותו מקום שמראים היום, זה על ההר הזה, אבל לא יודעים בדיוק איפה — זה הדבר הראשון, והדבר השני — מה שיף "הדו" ל"כוש"?! אין זה אלא מהדמיונות שנוכנסו בו וכו', כי בפרוש אמר רבנו ז"ל, שהסמ"ך-מ"ם מכניס דמיון באיש פשר, ומפילו על-ידי-זה וכו', ולכן אני מאד מבקש אותך, שלא יהיה שום עסק בהופות הזה, ומכל שכן שלא תקח יד בעד או נגד וכו', תעמד מן הצד. רבנו ז"ל יכול לתת לעצמו עצה בלעדף.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שתתגלה האמת בעולם, וכל עם ישראל יבואו על ראש השנה לאומן, יראו עינינו וישמח לבנו, ותגל נפשנו בישועתו ותברך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קעא.

אני לא מסתדר עם אשתי ורוצה להתגרש, אך לא אעשה זאת לפני שתגידו לי מה דעתכם

שאלה:

מאת ראובן: שלום לכבוד הצדיק. אני לא מסתדר עם אשתי, ואני רוצה להתגרש ממנה, אך לא אעשה את זאת עד שתגידו לי מה אתם חושבים על כך. מה דעתו של הצדיק בענין?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תולדות, כ"ו חשון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל ראובן, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

צריך שתדע, שעקר המחלקת והמריבות והאי הבנות שנעשה בין בני זוג וכו', עד שבאים לידי מריבות בבית וכו', זה מחמת שפגם בברית, ורחמנא לישזבן, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר, חלק ב', סימן פז): פשאחד פגם בחטא של פגם-הברית — הוצאת זרע לבטלה, שהוא החטא הכי חמור, שעל זה בא המבול, כמו שכתוב (בראשית ו'): "כי השחית כל בשר את דרכו", על-ידי הפגם הזה יכול לאבד את זווגו, כי מאחר שנטה מזווגו, קשה לו למצא הזווג, ואפלו אם ימצא זווגו, תהיה לו מתנגדת, ולא תהיה נוטה אחר רצונו, מחמת שנטה ממנה ולא האיר בה, מזה גתהיה שיש לה רצון אחר כנגדו, ואז לא זכה כנגדו, כמאמר ז"ל (יבמות ט), ומזה באות כל המריבות שיש בבית, או שהוא פגם בפגם הברית הוצאת זרע לבטלה וכו', או שהיא פגמה בנאוף וכו', ומזה נעשה הריב בבית. וכמו שאמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות מריבה, חלק ב', סימן יא): לפעמים אין שלום-בית לאדם, וכל בני ביתו בקטטה, בידוע, שיש שדים בבית הגורמין כל זה, ועל-ידי-זה באים יסורים על אנשי ביתו; והשדים האלו הוא מחמת פגם-הברית שפגמו, או הוא או היא.

וגלה לנו רבנו ז"ל סוד נפלא מאד מה שאמר אברהם לאליעזר (בראשית כד): ואם לא תאבה האשה ללכת אחריך, שהראשי תבות הם אותיות אלו'ל', ובאמצע הם תבות

"תאבה האשה", שעל-ידי סוד פונת אלול יכולים לתקן את הכל, ומה הם סוד פונת אלול, גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן ו'): כשאדם שומע בזיונו — דם וישתק, ועל-ידי-זה נכנע הדם שבחלל השמאלי, שמשם באים כל המחלקת והמריבות, הפעם והרציחה וכו' וכו', הינו אדם צריך להפוך דם", שהם השפיכות דמים, החרופים והגדופים שהוא שומע וכו', והם מנת חלקו וכו', אל "דום", הינו לדם ולשתק, ואז הוא יכול להפוך את הכל לטובה, עד שיזכה לעלות אל רום המעלות.

הינו כל המחלקת והמריבות שיש בביתו של אדם, זה רק מחמת שהוא פגום או היא פגומה, או ששניהם פגומים וכו' וכו', כי אם לא היו פגומים, אזי אף פעם לא היו רבים, ומכל שפן שלא היו מבזים אחד את השני וכו', ומחמת ששניהם חטאו בעבר וכו', או שאחד מהזוג חטא בעבר וכו', על-ידי-זה נעשה בבית מריבות, וזה אותיות א'ל'ו'ל' — ל'א' ל'ו', או ל'ו' ל'א', הינו שהם לא מסכימים אחד להשני, היא אומרת ל'א' ל'ו', על כל דבר שהוא רוצה היא מתנגדת אליו, כי לא זכה כנגדו.

הינו היא תמיד אינה מסכימה אתו, ומזה נעשות מריבות, וכן להפוך ל'ו' ל'א', שאם היא פגומה וכו', הוא אומר על כל דבר שהיא מבקשת ל'א', ולכן העצה רק לדם ולשתק, אם רוצים שלום-בית צריכים לוותר, כי אי אפשר לעבר את זה העולם בלי מדה של ותרנות, שצריכים לוותר על כל פרט ופרט בהחיים, אי אפשר ללכת ראש בראש וכו', או דוקא וכו', כי בית כזה רק יהרס וכו'.

ולכן העצה של זוג שמתוכחים, שישלימו ביניהם

וַיִּפְסִיקוּ לְהִתְנַפֵּחַ וְלָרִיב וְכוּ', וַיִּפְסִיקוּ לַעֲשׂוֹת בְּקֶרֶת אֶחָד עַל
הַשְּׁנַי וְכוּ', כִּי מִכְרָחִים לֵהְיוֹת בְּזֵה הָעוֹלָם וּתְרַנְיָם, הוּא יוֹתֵר
לָהּ, וְהִיא תוֹתֵר לוֹ, וְזֶה הַשְּׁלוֹם הַנִּפְלָא, כְּמוֹ שְׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל
(לְקוּטֵי-מוֹתֵרִין, חֶלֶק א', סִימָן פ'), שְׁשָׁלוֹם הוּא רַק כְּשֶׁשְׁנַי הֶפְכִּים
מִסְכִּימִים יַחַד. וְלָכֵן הָעֲצָה לְשִׁתְּק, בְּשַׁעֲה שְׁאֵתָה שׁוֹמֵעַ
בְּזִיוּנוֹת מֵאֲשַׁתְּךָ, וְכֵן לְהִפְךָ — הָאִשָּׁה צְרִיכָה לְשִׁתְּק
כְּשֶׁשׁוֹמֵעַת בְּזִיוּנוֹת מִבְּעָלָהּ, כִּי שְׁנִיָּהֶם צְרִיכִים לְדַעַת, שֶׁהֵם
חֲטָאוּ וְהֵם פְּגוּמִים וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-יְדֵי חֲטָאֵיהֶם הֵם בְּרָאוּ
שְׂדֵים וְרוּחוֹת וְכוּ', שֶׁזֶּה מֵה שְׁעוֹשָׂה אֶת הַמְּרִיבוֹת בְּבֵית.

וְלָכֵן כָּל זוּג צְרִיכִים לְהִרְגִיל אֶת עַצְמָם לֵהְיוֹת וּתְרַנְיָם,
וְלוֹתֵר אֶחָד לְהַשְּׁנִי, וְדַבָּק עַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה שְׁלוֹם-בֵּית נִפְלָא,
וְתִהְיֶה לָהֶם כִּפְרַת עֲוֹנוֹת, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְחַל לָהֶם,
אֲבָל בְּזֵה שְׁהוֹלְכִים לְהִתְנַרְשׁ, בְּזֵה מוֹרְדִים נִגְדוּ וְתִבְרַךְ, כִּי
חוֹשְׁבִים שֵׁישׁ פֶּה טָבַע, מְקַרָּה וּמְזָל, וּמֵה גַם שְׁעַל-פִּי-רַב
בְּגִירוּשֵׁין יֵשׁ בְּגִידָה אוֹ מְצִדוֹ אוֹ מְצַדָּה וְכוּ' וְכוּ'. וְכִבְר אָמְרוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (דְּרָךְ אֶרֶץ יוֹטָא, פָּרָק א'): דְּרַכְּנָן שֶׁל תְּלַמִּידֵי
חֲכָמִים — עָנּוּ וּשְׁפַל רוּחַ, זְרִיז מְמַלְא, עָלוּב וְאָהוּב לְכָל
אָדָם, שְׁפַל לְאֲנָשֵׁי בֵיתוֹ, יָרָא חֲטָא, וְדוֹרֵשׁ אֶת הָאָדָם לְפִי
מַעֲשָׂיו, וְאוֹמֵר כָּל מֵה שֵׁישׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה אֵין לִי חֲפִץ בָּהֶם
[לְפִי שְׁאֵין הָעוֹלָם הַזֶּה שְׁלִי] יוֹשֵׁב וּמְשַׁנֵּה וּמְטַנֵּף פְּסוּתוֹ לְפָנָי
רַגְלֵי תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים, וְאֵין אִישׁ רוֹאֶה בּוֹ דְּבַר רַע, שׁוֹאֵל
כַּעֲנִין וּמְשִׁיב כַּחֲלָכָה.

וְזוֹ הַשְּׁלֵמוֹת שְׁאָדָם צְרִיךְ לֵהְיוֹת — עָלוּב וּשְׁפַל אֶפְלוֹ
לְאֲנָשֵׁי בֵיתוֹ, וְלֹא לְהִגִּיב עַל כָּל בְּזִיוֹן שֶׁהוּא מְקַבֵּל, אֲלֵא יִקַּח
אֶת זֶה לְכִפְרַת עֲוֹנוֹת. וְכִמוֹ-כֵן הָאִשָּׁה, הִיא לֹא צְרִיכָה תְּמִיד
לְעֲנוֹת לְבַעֲלָהּ כְּשֶׁמְבַזֶּה אוֹתָהּ, אֲלֵא שֶׁתִּקַּח אֶת זֶה לְכִפְרַת
עֲוֹנוֹת, וְאֵז שְׁנֵי בְנֵי הַזּוּג יִרְגִילוּ אֶת עַצְמָם לְשִׁתְּק, וְלִמְחַל

רלו שו"ת א' קעא ברסלב

אחד להשני, ולא לעשות עסק מכל שטות או ופוח וכו', יהיה שלום ואהבה ביניהם, ולא יצטרכו להתגרש.

זכור גם זכר מה שאמרו חכמינו הקדושים (סוטה יז): איש ואשה זכו — שכינה ביניהן; ואמרו (ירושלמי ברכות, פרק ט', הלכה ח'): אי אפשר לאיש בלא אשה ואי אפשר לאשה בלא איש, ואי אפשר לשניהן בלא שכינה, ובמקום שהשכינה נמצאת — שם הברכה מצויה, רק שיהיה ביניהם שלום ואהבה גדולה מאד. פי שלום, אמרו חכמינו הקדושים (שבת יז) זה שמו של הקדוש-ברוך-הוא. ולכן אם מכניסים את הקדוש-ברוך-הוא בתוך הבית, זה נקרא שלום-בית, הינו שמו של הקדוש-ברוך-הוא בתוך הבית.

כל זה דעת רבנו ז"ל — לא להתגרש בשום פנים ואפן, פמוכא בדבריו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק ב', סימן צ'): אפלו אם היא אשה רעה תזוהר לבל תבגד בה, רק תקבל באהבה, ואז יאיר עליך מלך העליון באור וזיו וחיות חדשה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשכיל ותצלח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קעב.

**אָנִי כּוֹתֵב לָכֶם כְּבָר עֶשֶׂר שָׁנִים, אַךְ לְאַחֲרוֹנָה
כְּמַעַט וְאֵינִי מְקַבֵּל תְּשׁוּבָה בַּחֲזָרָה**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת יוֹבֵל: שְׁלוֹם וּבְרָכָה לְכַבּוֹד קִדְשֵׁי מוֹהֲרָא"ש
שְׁלִיט"א.

אָנִי כּוֹתֵב לָכֶם כְּבָר לְמַעַלָּה מֵעֶשֶׂר שָׁנִים, וְקִבַּלְתִּי
תְּשׁוּבוֹת לְכָל הַשְּׂאֵלוֹת שְׁלִי. בְּזִכְוֹתְכֶם זָכִיתִי לְסִיִּם
אֶת הַשִּׁי"ס כְּבָר שְׁלֹשׁ פְּעָמִים, וְיֹתֵר מֵעֶשְׂרִים פְּעָמִים
סִימְתִי שֶׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה, וְגַם אֶת מְדַרְשׁ רַבֵּה
וּתְנַחוּמָא וְזֵהָר וְעוֹד הַרְבֵּה בְרוּךְ ה'.

לְאַחֲרוֹנָה אָנִי מְקַבֵּל מִמְכֶם תְּשׁוּבָה עַל מִכְתָּב אֶחָד
מִתּוֹךְ עֶשְׂרִים שְׂאֵנִי שׁוֹלַח. נִרְאָה שֶׁהֶצְדִּיק הַחֲלִיט
לְהִשְׁקִיעַ עִכְשָׁו יוֹתֵר בְּעִקְרֵי בְּשׁוּ"ת בְּרִסְלָב, וְלַעֲנוֹת
לְאֲנָשִׁים מִבְּחוּץ. אִם יִרְשָׁה לִי לְשֵׂאל, מֵדוּעַ מוֹהֲרָא"ש
לֹא כּוֹתֵב תְּשׁוּבוֹת גַּם לְאֵלוּ שֶׁהֵם מִבְּפָנִים?

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרֵי תּוֹלְדוֹת, כ"ו חֶשְׁוֹן ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יוֹבֵל, נִרוּ וְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

קִדְּם כֹּל, מָה אֵתָּה יוֹדֵעַ כְּמָה מִכְתָּבִים אָנִי כּוֹתֵב בְּכָל
יוֹם תְּשׁוּבוֹת לְאֲנָשִׁים מִבְּפָנִים? וּמָה שְׂאֵנִי לֹא עוֹנָה לְךָ רַק
עַל אֶחָד מֵעֶשְׂרִים מִכְתָּבִים וְכו', כִּי זֶה כָּל-כָּף הַרְבֵּה שָׁנִים
שְׂאֵנִי מְנַסֶּה לְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד וּלְשַׂמַּח אוֹתָךְ, וּתְהִלָּה לְאֵל,
הַצְּלַחְתִּי וְסִימַתְּ כְּבָר שְׁלֹשׁ פְּעָמִים ש"ס כְּמוֹ שְׂאֵתָּה כּוֹתֵב,

רלח שו"ת א' קעב ברסלב

ועשרות פעמים ששה סדרי משנה, מלבד זאת מדרש רבה ומדרש תנחומא וזהר ותקונים וכו' וכו'.

ולאחרונה אתה לא מפסיק מלקשקש שנפלת בתאות ממון, וכל הראש שלך זה רק כסף ועוד פעם כסף ועוד פעם כסף, איך משיגים כסף וכו', ורק זה נמצא בכל הראש שלך, וכמה שאני לא אכתב לך ואסביר לך מה החיים? ואיך החיים? וכו', אני כבר לא פועל אצלך, כי אתה כותב שאתה מיאש לגמרי, וכל הראש שלך עוד פעם כסף ועוד פעם כסף וכו' וכו'. וידוע מה שרבנו ז"ל אמר (ספורי מעשיות, מעשה י"ב מהבעל תפלה), שמפל התאות יכולים להוציא את האדם, אבל לא מתאות ממון.

ולכן מה אני צריך לבזבז את הזמן אתה, בשעה שאני כותב תשובה אחת לשאלה ששואלים מבחזין, ונכנס באתר, וקוראים בזה מאות ואלפי אנשים וכו' וכו', ואני פועל אצלם הרבה יותר ממה שאני פועל אצלך. ומלבד זאת אתה צריך לדעת שאין הזמן בידי כלל, אני מאד עסוק בעסק הרבים ביום ובלילה וכו'.

ולכן תקח את כל המכתבים שכתבתי לך במשך כל השנים ותקרא בזה, ותחיה את עצמך עמהם, ומה גם שעכשו יצא מהדפוס כרך חדש שו"ת "אשר בנחל" חלק ק"ב, שביחד יש כבר שם עשרים ושלשה אלף ושש מאות מכתבים, והכל נכתב רק בשבילך, כדי שיהיה לך במה להחיות את עצמך, אקנה שתבין, ותפסיק לקשקש ביום ובלילה כסף כסף וכו' וכו' וכו', כי תאות ממון זו התאוה הכי מגנה, שכל הראש מנח רק בכסף ובממון וכו', שעל ידי זה מאבדים את האמונה, כמו שאמר רבנו ז"ל

שו"ת א' קעג ברסלב רלט

(לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כג), שְׁתַּאֲוֹת מְמוֹן זו עֲבוּדָה זָרָה, וּבִשְׁבִיל זֶה עַל כָּל הַמְטָבְעוֹת שֶׁל אַמּוֹת הָעוֹלָם מִדָּפֶס עֲבוּדָה זָרָה שְׁלָהֶם.

תתחיל התחלה חדשה ללמד בכל יום מקרא, משנה, גמרא, מדרש, הלכה ואגדה, ותחזור בתשובה שלמה, ותבקש ממנו יתברך שיתן לך דעת ושכל, אזי ממילא לא יחסר לך שום דבר, כמאמרם ז"ל (נדרים מא): דעת קניית — מה חסרת, דעת חסרת — מה קניית, דדא ביה בלה ביה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קעג.

מדוע הלל הזקן היה כּעֶפֶר לְכֹל מִי שֶׁבָּא אֵלָיו
וּבָזָה אֶת עֲצָמוֹ?
שאלה:

מאת אברהם: לכבוד הצדיק כבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א.

שאלה גדולה יש לי בדרך היומי של היום: הספור של ענותנותו של הלל, כשהטרידו אותו בשאלות 'חשובות' כשרחץ לכבוד שבת, זהו ספור נורא ונפלא. אבל בקטנותי שלי, איני מבין למה היה צריך לעשות את עצמו כּעֶפֶר לפני כל שואל, הלא היה יכול לומר

לו בניחיותא: אַדְבַר עֲמֻד לְאַחַר שְׁעָה! אֲנִי עֶסוּק עִכְשָׁו!
 וְלָמָּה הִיָּה צְרִיף לְבָזוֹת אֶת עֲצָמוֹ כֹּל כֶּד?
 וּבִפְרֵט אַחֲרֵי הַהִקְדָּמוֹת שֶׁל מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א,
 שֶׁמְלַמֵּד אוֹתָנוּ, שֶׁמִּצַּד אֶחָד לֹא לְכַעַס, אֲבָל מִצַּד שְׁנַי
 לֹא לְהַנִּיחַ לְבְנֵי-אָדָם לְרַמֵּס אוֹתוֹ.
 אֲשַׁמַּח לְקַבֵּל תְּשׁוּבָה מֵהַצַּדִּיק.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר תּוֹלְדוֹת, כ"ז חֶשְׁוֹן ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אַבְרָהָם, נְרוֹ וְנֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֵתָּה צְרִיף לְהַבִּין שְׁאֲדַרְבָּה, הַלֵּל הַזֶּקֶן לּוֹמֵד אֶתְנוּ אֶת
 מִדַּת הַסְּבָלָנוּת, אֵיךְ שְׁצַרִּיכִים לְסָבֵל מִכָּל מְשַׁעַע וּמִטְרָף וְכו',
 וְכו', וּמִכָּל פְּגוּם וּפּוֹחַז וְכו', כִּי הָרִי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ
 (סוֹטָה ג.): אֵין אָדָם עוֹבֵר עַבְרָה אֶלָּא אִם כֵּן נִכְנָס בּוֹ רוּחַ
 שְׁטוּת. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ז'): לְפִי זֶה כָּל
 אֶחָד כְּפִי עוֹוֹנוֹתָיו — כֶּף נִכְנָס בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת.

וְלִכֵּן כְּשָׁבָא גוֹי וְרוּצָה לְהִיּוֹת יְהוּדִי, וְשִׁלְמָדוֹ אוֹתוֹ
 תּוֹרָה עַל רִגְלֵי אַחַת וְכו', אוֹ שְׁמַאֲמִין רַק בְּתוֹרָה שֶׁבְּכָתָב וְלֹא
 בְּתוֹרָה שֶׁבְּעַל-פִּיהָ וְכו', בְּנֻדָּאֵי לְפִי דְעֵתָךְ הֵייתָ כְּמוֹ שְׁמַאי,
 מְסַלֵּק אוֹתוֹ מִכָּל הַמְּדַרְגּוֹת וְכו' — "תַּעֲשֶׂה לִּי טוֹבָה, וְאֵל
 תִּשְׁגָּע אוֹתִי" וְכו', וְכֵף הֵייתָ יְכוֹל לְהַעֲיֵף אֶת כָּלָם וְכו',
 לֹא-כֵן שֵׁיטַת הַלֵּל הִיא, שְׁצַרִּיכִים לְרַחֵם עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד,
 וְלִלְמַד עִם דְּרֵי מִטָּה וְכו' וְכו', וְלְסָבֵל אֶת הַשְּׂגִיּוֹנוֹת שֶׁלָּהֶם
 וְכו' וְכו', וְלְבַסּוֹף הַתְּגִירוֹ וְנַעֲשׂוּ מִחֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל, כִּי בֶּן הָא
 הָא, וּבֶן בֶּג בֶּג, מוּבָא בְּהָאֲרִיז"ל שֶׁהֵם הָיוּ הַגְּרִים שְׂגִיר הַלֵּל,
 וְאִם הָיוּ מְרַחֲקִים אוֹתָם, הָיוּ נִשְׂאָרִים גּוֹיִים וְכו'.

על אחת כמה וכמה איך שצריכים ללמד מזה סבלנות
 לכל בור ישראל, ואפלו למי שפגם וחטא ונתלכלך בכל
 העוונות שבעולם, עם כל זאת צריכים להוריד את עצמם
 אליהם, לחזקם ולאמץם, לעודדם ולשמחם, ולקררם אליו
 יתברך, כי כף אומר רבנו ז"ל (לקיטת מוה"ר"ן, חלק א', סימן יד),
 שתורת חסד היא — כשמקרבים בגי' אדם שהם מחוץ
 להקדשה, שיכנסו לפנים הקדשה, הן גרים שמגירים, הן
 בעלי תשובה, שגם היו מבחוץ, וכשמקרבים ומכניסים אותם
 בפנים, זה כבודו יתברך.

ולכן הלל מלמד אותנו למוד עמק עמק, איך לרדת אל
 הירודים והנפולים והפחותים וכו', ולסבל את כל
 שגיונותיהם, לחזקם ולעודדם ולקררם אליו יתברך, עד
 שמעלים אותם בתכלית העליה, וזה הלמוד העמק שלמד
 רבנו ז"ל את מוה"ר"ן ז"ל, ובזכותם גם לנו הירודים
 והשפלים וכו' וכו', יש תקנה לתקן את הכל.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל ישמע
 בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שתהיה לה הצלחה
 מרבה, ובכל אשר תפנה — תשכיל ותצליח.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

א' קעד.

**נתתי הרבה צדקה, אך עדין לא מצאתי את
זווגי. מה עוד עלי לעשות?**

שאלה:

מיאת יוסף: שלום וברכה למוהרא"ש שליט"א, תודה רבה על הספרים הנפלאים, המכתבים והשבתות הנפלאות ביבנאל.

אני גרוש למעלה מחמש שנים בלי ילדים. עשיתי הרבה דברים כדי לזכות לישועה ולמצא את הזוג שלי: עזרתי להדפסת כרד של 'אשר בנחל', זכיתי לתרם מטר לבית-הכנסת הגדול, וכן לבית התבשיל "אהל אברהם", אך עדין לא זכיתי לישועה. אני לא צעיר, וכבר בגיל שלשים ואחת, וההורים שלי בצער שאני לא נשוי, וגם לי אין ישוב הדעת. מה עוד עלי לעשות, כדי לזכות לישועה שלי?

אני מבקש שהצדיק יפעל בעבורי, ואזכה בקרוב לזווג הגון, ולהקים בית נאמן בישראל, דור ישירים מברך.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תולדות, כ"ז חשון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יוסף, גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

דע לך, כשאדם נותן צדקה, אסור לו להתחרט על זה, ואפילו שעדין לא רואה ישועה על-ידי שנתן צדקה וכו', וכו', כי אין עוד דבר שילווה את האדם כמו מצות הצדקה, כמו שכתוב (ישעיה נח): "והלך לפניך צדקך, כבוד הוי"ה יאספקך";

וְדַרְשׁוּ עַל זֶה חֻכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (סוטה ג): כָּל הַעוֹשֶׂה מִצְוָה אַחַת בְּעוֹלָם הַזֶּה, מְקַדְּמָתוֹ וְהוֹלֵכֶת לִפְנֵינוּ לְעוֹלָם הַבָּא, שְׂנֵאמַר: "וְהִלֵּךְ לִפְנֵיךָ צְדָקָה".

אִיזָה נַחַת רוּחַ יְהִיָּה לְאָדָם כְּשֶׁנִּשְׁמָתוֹ תִּצָּא מִגּוּפוֹ וְתִעָלֶה לְמַעְלָה, וְאֵלּוּ הַצְּדָקוֹת שֶׁנִּתְּנָן בְּכָל יוֹם יִלְכוּ לִפְנֵינוּ. וְעוֹד דִּרְשׁוּ עַל פְּסוּק זֶה (בְּבֵא בְּתָרֵא יא): אֲבוֹתֵי גִנְזוּ לְעוֹלָם הַזֶּה, וְאֲנִי גִנְזֵתִי לְעוֹלָם הַבָּא, שְׂנֵאמַר: "וְהִלֵּךְ לִפְנֵיךָ צְדָקָה כְּבוֹד הַיְוָיָה" יֵאֲסָפֶךָ", אַתָּה לֹא יָכוֹל לְתַאֵר אִיזוֹ שְׂמִחָה תִּהְיֶה לְךָ שֶׁמִּבְּשָׂמִים עִם הַצְּדָקוֹת הָאֵלּוּ שֶׁנִּתְּנָתָּ כָּל יוֹם. וְלִהְפֹּךְ — לֹא יָכוֹלִים לְתַאֵר אֶת הַצַּעַר שֶׁיְהִיָּה לְאָדָם — אִיךָ לֹא הֵייתִי חֹכֵם בְּזֶה הָעוֹלָם, וְעַל-יְדֵי הַצְּדָקָה שֶׁהֵייתִי יָכוֹל לְתַת כָּל יוֹם, הִיָּה מְאִיר לִי כָּאֵן בְּעוֹלָם הַבָּא מְאֹד מְאֹד, אֲבָל אֲזַי כְּבָר מְאֹחַר, כִּי הַיּוֹם לַעֲשׂוֹתָם, כָּל זְמַן שֶׁאָדָם חֵי, הוּא יָכוֹל לְקַיֵּם אֶת מִצְוֹתָיו יְתִבְרָךְ, וְאַחַר-כֵּן כְּבָר מְאֹחַר, כִּי הַיּוֹם לַעֲשׂוֹתָם, וּמְחַר לְקַבֵּל שְׂכָרָם.

בְּעֵינַי מִצִּיאַת הַזְּוִיג, שֶׁהוֹלֵךְ לְךָ מְאֹד מְאֹד קִשָּׁה וְכוּ', זָכַר מֵה שֶׁאָמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּבֵמוֹת ג.ס): נִחּוֹת דִּרְגָא וְנִסִּיב אִיתְתָּא, צְרִיכִים לְרַדַּת מְדֻרְגָה, וְאֲזַי מוֹצְאִים אֶת הַזְּוִיג; כִּי בְּדֶרֶךְ כָּלל בְּחוּר אוֹ בְּחוּרָה הֵם גִּאֻוֹתָנִים וְכוּ', וְלֹא מִתְאִים לָהֶם לְקַחַת אֶת זֹאת אוֹ אֶת זֶה וְכוּ', אֲנִי הֵכִי חֹכֵם וְהֵכִי יָפֵה וְכוּ', אֶקַּח אֶת זֶה? אוֹ אֲנִי הֵכִי חֹכְמָה וְהֵכִי יָפֵה וְהֵכִי מִשְׁכַּלֶּת וְכוּ', אֶקַּח אֶת זֶה?! וְהֵם מְסֻתּוֹבְבִים וּמְחַפְּשִׁים אֶת הַזְּוִיג שֶׁלָּהֶם כְּפִי הַדְּמִיוֹן שֶׁנִּכְנַס בְּכָל אֶחָד וְאַחַת כְּאֵלּוּ מִי יוֹדֵעַ מֵה הוּא, וְהֵם מְחִיבִים שְׂיָבֹא לָהֶם זוּג מְשֻׁהוּ שֶׁעֲדִין לֹא נִבְרָא וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה מְחַפְּשִׁים וְכוּ', וּמְסֻתּוֹבְבִים וְיוֹצְאִים לְפִגְיֹשׁוֹת פֶּן וְאוּלַי אֶמְצָא אֶת בְּחִיר לְבָבִי שְׂיָבֹא אֵלַי עַל סוּס לְבָן עִם שְׂקִים מְלֵאִים כֶּסֶף וְכוּ'.

ובשביל זה הבחור או הבחורה מחכים עד שיולד זוג כזה, ובין כך הם לא קולטים, שהזמן לא מחכה, כמאמר החכם: "הזהר מן הזמן, פי הוא אויב רע מאד", עד שתופסים את עצמם, רואים שאנחנו כבר בגיל שלשים, מה עושים עכשו? על זה באים חכמינו הקדושים, ונותנים לנו עציה (במות ג.): נחות דרגא ונסיב איתתא, תרדו מדרגה ואל תחזיקו מעצמכם כל-כך בגדול וכו', ואז תמצאו בקלות זוג שייתאים לכם, אני מקווה שתבין את הרמז בשבילך, ואז בנקל תמצא את בת זוגך, העקר אל תהיה בררן.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קעה.

מאז מותה הטראגי של אמי, הפסקתי להדליק נרות שבת. האם אני נוהג כשורה?

שאלה:

מאת אהרן: אני בחור נוק. לפני כשנה וחצי אמי, עליה השלום, באה להדליק נרות שבת, ונשרפה למות. מאז הפסקתי להדליק נרות, כי אני מאד שבור.

האם הרב יכול לתקוני? והאם אני כן צריך להדליק נרות שבת למרות מה שקרה?

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשָּׁמַיִם וְיִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ז חֶשְׁוֹן ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל אֶהְרֹן, נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

מִצְוַת הַדְּלָקַת נְרוֹת זֶה הַמִּצְוָה הַכִּי גְדוֹלָה לְהַנְשִׂים, כְּמֵאמָרָם ו"ל (תַּנְחוּמָא בְּרֵאשִׁית): וּמָה רָאוּ נְשִׂים לְהַצְטוּוֹת עַל שְׁלֹשׁ מִצְוֹת הָאֵלוּ [נְדָה, חֵלָה, הַדְּלָקַת הַנֵּר], אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אָדָם הָרֵאשׁוֹן תְּחִלַּת בְּרִיּוּתִי הָיָה, וְנִצְטוּהָ עַל עֵץ הַדַּעַת, וּכְתִיב בַּחֲנוּהָ (בְּרֵאשִׁית ג') "וַתֵּרָא הָאִשָּׁה וְגו' וַתֵּתֵן גַּם לְאִישָׁהּ עִמָּהּ וַיֹּאכְלוּ", וְגִרְמָהּ לוֹ מִיְתָהּ, וְשִׁפְכָהּ אֶת דָּמוֹ, וּכְתִיב בַּתּוֹרָה (שָׁם ט'): "שִׁפְךָ דָּם הָאָדָם בְּאָדָם דָּמוֹ יִשְׁפָּךְ" — תִּשְׁפָּךְ דָּמָהּ, וְתִשְׁמַר נְדָתָהּ, כְּדֵי שִׁיתְכַּפֵּר לָהּ עַל דָּם הָאָדָם שִׁשְׁפָּכָהּ.

מִצְוַת חֵלָה מִנֵּינָ? הִיא טְמֵאָה חֲלָתוֹ שֶׁל עוֹלָם, דָּאֵמַר רַבִּי יוֹסִי בֶּן הוֹסִמְקָא: כְּשֵׁם שֶׁהָאִשָּׁה מְקַשְׁקֶשֶׁת עֲסָתָהּ בְּמִים, וְאַחֲרֵיכֶן הִיא מַגְבֵּהַת חֲלָתָהּ, כֶּן עָשָׂה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְאָדָם הָרֵאשׁוֹן, דְּכָתִיב (שָׁם ג'): "וְאָדָם יַעֲלֶה מִן הָאָרֶץ וְהִשְׁקָהּ", וְאַחֲרֵיכֶן "וַיִּיצֶר ה' הָאָדָם אֶת הָאָדָם עֶפְרָר וְגו', הַדְּלָקַת הַנֵּר מִנֵּינָ? הִיא כְּבָתָה נְרוֹ שֶׁל אָדָם, דְּכָתִיב (מִשְׁלֵי ה'): "נֵר הַנְּוִי"ה נִשְׁמַת אָדָם", לְפִיכֶן תִּשְׁמַר הַדְּלָקַת הַנֵּר.

וְלִכֵּן הִשְׁלֹשׁ מִצְוֹת הָאֵלוּ שְׂיָכוֹת רַק לְנְשִׂים וְלֹא לְגַבְרִים, וְלִכֵּן אַתָּה לֹא צָרִיךְ לְהַדְּלִיק נְרוֹת לְשַׁבָּת, כִּי אַתָּה עֹדֵן בְּיוֹם, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר שְׂתַתְּחֵתָן, אֲזִי אֲשַׁתְּךָ תְּדַלִּיק לָךְ נְרוֹת לְכַבּוֹד שַׁבַּת-קֹדֶשׁ.

וּבִמָּה שֶׁקָּרָה אֶסוֹן כְּזֶה לְאִמָּךְ, עָלֶיךָ הַשְּׁלוֹם וְכוּ',

שְׁנֵי שָׂרְפָה לַמּוֹת וכו', אָסוּר לְהַרְהֵר עַל דְּרָכָיו יִתְבַּרֵךְ, כִּי (תהלים קמה): "צַדִּיק הוֹי"ה בְּכָל דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו", וְכֵן (דְּבָרִים לב): "הַצּוֹר תָּמִים פָּעָלוּ, כִּי כָל דְּרָכָיו מִשְׁפָּט, אֶל אֲמוּנָה וְאֵין עוֹל, צַדִּיק וְיֵשֶׁר הוּא", וְאָסוּר לְחַקֵּר בַּחֲקִירוֹת מִה וְלַמָּה וכו', הַגִּיעַ לָהּ דְּבַר כְּזֶה וכו', כִּי אֵין אָנוּ יוֹדְעִים דְּרָכֵי הַמָּקוֹם בְּרוּךְ הוּא יִתְבַּרֵךְ שְׁמוֹ.

אָבֵל דְּבַר אֶחָד יְכוּלִים לְלַמֵּד מִזֶּה, כָּל אֵלֵי הַנָּשִׁים שְׁחוּשְׁבוֹת שֶׁהָעוֹלָם הִפְקֵר וִיכוּלוֹת לַעֲשׂוֹת מִה שֶׁהֵן רוֹצוֹת וכו' וכו', לַעֲבֹר עַל רְצוֹנוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְלַחֲטֹא וְלַעֲשׂוֹת שְׁטוּת וכו' וכו', צְרִיכוֹת לְזָכֹר, כִּי מִתְקַיֵּם אַחֲר־כֵּן מִה שֶׁאָמַר הַחֶכֶם מִכָּל הָאָדָם (קִהְלַת יב, יד): "כִּי אֵת כָּל מַעֲשֵׂה הָאֱלֹקִים יָבוֹא בְּמִשְׁפָּט עַל כָּל נֶעְלָם אִם טוֹב וְאִם רַע", וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (פְּתוּחוֹת ל): תְּנִי רַבִּי חַיָּא, מִיּוֹם שֶׁחָרַב בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, אַף־עַל־פִּי שֶׁבִטְלוּ סִנְהֶדְרִין, אַרְבַּע מֵיתוֹת לֹא בִטְלוּ וכו', אֲלֹא דִין אַרְבַּע מֵיתוֹת לֹא בִטְלוּ, מִי שֶׁנִּתְחַיֵּב סְקִילָה — אוֹ נוֹפֵל מִן הַגֶּג אוֹ חִיָּה דוֹרְסָתוֹ, וּמִי שֶׁנִּתְחַיֵּב שְׂרָפָה — אוֹ נוֹפֵל בַּדִּלְקָה אוֹ נָחַשׁ מִפִּישׁוֹ, וּמִי שֶׁנִּתְחַיֵּב הַרִיגָה — אוֹ נִמְסָר לַמַּלְכוּת אוֹ לְסֻטִּים בְּאֵין עָלָיו, וּמִי שֶׁנִּתְחַיֵּב חֲנֻק — אוֹ טוֹבֵעַ בְּנֶהָר אוֹ מֵת בְּסִרוּנְכִי.

וְלִכֵּן כָּל אִשָּׁה צְרִיכָה לְחַזֵּר בַּתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְלַהֲקַפִּיד מְאֹד עַל הַשְּׁלֵשׁ מִצְוֹת שֶׁהִזְהִיר אוֹתָן הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׂזֵה: נְדָה, חֵלָה וְהַדִּלְקַת הַנֶּהָר, וְאִזּוּ הוּא עֵת רְצוֹן גְּדוֹל בְּשָׁמַיִם לְהָאִשָּׁה, וְאִם הִיא מְנַצֵּלַת אֵת הַזְּמַן הַיָּקָר הַזֶּה, וּמִתְפַּלֵּלַת אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, אֲזִי הַתְּפִלוֹת מִתְקַבְּלוֹת לְרַחֲמִים וְלְרְצוֹן לְפָנָי אֲדוֹן כָּל.

הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע

שו"ת א' קעו ברסלב רמז

בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה
מרבה, ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קעו.

רבנו ז"ל אומר, שעל-ידי כל שיחה שלו יכולים
להיות איש כשר. האם הפונה גם על שיחות
המדברות מגשמיות?

שאלה:

מאת ישראל: שלום וברכה וכל טוב סלה לאדוני
מורי הצדיק שליט"א.
רבנו ז"ל אומר, שעל-ידי כל שיחה ושיחה שלו, יכולים
להיות איש כשר באמת. האם הפונה רק על שיחות
המדברות מעבודת השם, או אפלו שיחות המדברות
מגשמיות? למשל השיחה שרבנו ז"ל אומר, שלא
לאכל בצלים, כיצד יכולים על-ידי שיחה זו להיות
איש כשר באמת כל ימי חייו וכדומה שאר שיחות?
תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם ותפריך, יום שני לסדר תולדות כ"ז השנן ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל ישראל, גרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת, שכל דבור ודבור של רבנו ז"ל, כף
הוא פשוטו כמשמעו, העקר לזכר מה שאמר (לקוטי מוה"ר, חלק

א', סימן כג), שֶׁהַעֲקָר וְהַיְסוּד שֶׁהַכֹּל תְּלוּי בּוֹ — לְקַשֵּׁר עֲצָמוֹ
 לְהַצְדִּיק שְׂבִדוֹר, וְלִקְבֹּל דְּבָרָיו עַל כָּל אֲשֶׁר יֹאמַר כִּי הוּא זֶה,
 דְּבַר קִטּוֹן וְדְבַר גְּדוֹל. וְלִבְלִי לְנִטּוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, מִדְּבָרָיו יִמִּין
 וּשְׂמָאל, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סִפְרֵי פָּרֶשֶׁת שׁוֹפְטִים):
 'אֲפֹלוֹ אוֹמֵר לָךְ עַל יְמִין שְׂמָאל וְעַל שְׂמָאל יְמִין — תְּצִיֵּית
 אוֹתוֹ', וְלִהְשָׁלִיף מֵאֵתוֹ כָּל הַחֲכָמוֹת, וְלִסְלַק דַּעְתּוֹ כְּאִלוֹ אֵין
 לוֹ שׁוֹם שְׂכָל, בְּלַעֲדֵי אֲשֶׁר יִקְבֹּל מִהַצְדִּיק וְהָרַב שְׂבִדוֹר. וְכָל
 זְמַן שֶׁנִּשְׁאָר אֲצִלוֹ שׁוֹם שְׂכָל עֲצָמוֹ — אֵינוֹ בְּשִׁלְמוֹת, וְאֵינוֹ
 מְקַשֵּׁר לְהַצְדִּיק; כִּי הַעֲקָר לְבַטֵּל אֶת שְׂכָלוֹ הַמְדַמָּה וְהַבְּדוּי
 לְגַמְרֵי, וְלִצִּיֵּית אֶת הַצְדִּיק עַל כָּל אֲשֶׁר אוֹמֵר, וְרַק זֶה נִקְרָא
 הַתְּקָרְבוֹת.

וְלִכֵּן אִם רַבְּנוֹ ז"ל אָמַר (תַּיִי-מוֹהַר"ן, סִימָן שֵׁנַח), שֶׁכָּכֵל שִׂיחָה
 וְשִׂיחָה שֶׁהִיא מְשִׁיחַ וּמְדַבֵּר עִמּוֹ, יְכוּלִים לְהִיּוֹת עַל יְדֵי אִישׁ
 כָּשֵׁר, וְאֲפֹלוֹ צְדִיק גָּמוֹר כָּל יְמֵי חַיָּו, כְּמוֹ שֶׁאֵנִי רוֹצֵה (אֲזוּי
 וּוי אִיף מֵיִין אֵיִין גּוֹטְעַר יְהוּד), אִם יִרְצֵה לִילָף עִמָּה לְקַיֵּם
 כְּפִי שִׂיחָתוֹ הַקְּדוּשָׁה.

וְלִכֵּן צְרִיכִים לְדַעַת, שֶׁכֵּכָה זֶה, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ, לֹא
 לְהִיּוֹת חָכֵם בְּעֵינָיו, אֲלֵא לְהַתְמִיד בְּסִפְרֵי "שִׂיחוֹת-הַר"ן",
 "תַּיִי-מוֹהַר"ן", שֶׁהֵן שִׂיחוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת, שֶׁרְשָׁמָם מוֹהַר"נֵת
 ז"ל, וְעַם כָּל שִׂיחָה וְשִׂיחָה יְכוּלִים לְהִיּוֹת אִישׁ כָּשֵׁר, אֲפֹלוֹ
 בְּזֶה שֶׁהִזְהִירוֹ לֹא לֶאֱכֹל בְּצֹל חַי וְכוּ', כְּכַר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוֹשִׁים (עֲרוּבֵין כּוּ:): תָּנוּ רַבָּנָן, לֹא יֹאכֵל אָדָם בְּצֹל מִפְּנֵי
 נַחֲשׁ שָׁבוּ, וּמַעֲשֵׂה בְּרַבִּי חֲנִינָא, שֶׁאֲכַל חֲצִי בְּצֹל וְחֲצִי נַחֲשׁ
 שָׁבוּ, וְחָלָה וְנָטָה לְמוֹת, וּבִקְשׁוּ חֲבָרָיו רַחֲמִים עָלָיו וְחָיָה,
 מִפְּנֵי שֶׁהִשְׁעָה צְרִיכָה לוֹ; הָרִי שֶׁלָּךְ לְפָנֶיךָ, שְׂזוֹ עֲצָה גַם
 בְּגִשְׁמִיּוֹת, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁהִיא לְרַבְּנוֹ ז"ל עַל זֶה טְעָמִים
 בְּרוּחָנִיּוֹת וְכוּ' וְכוּ' [אֲגַב אֲצֹל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ אִם רוֹצִים לֶאֱכֹל

רמט בְּרִסְלָב א' קעז שו"ת

בְּצֵל, אֲזֵי קִדְם מְטַגְגִּים אֶת זֶה, וּבְצֵל יִרְק זֶה פֶּן יְכוּלִים לְאָכְלָל]. עַל-כָּל-פְּנִים רְאֵה לְהַתְמִיד בְּשִׂיחוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וּלְקַיֵּם כָּל מַה שֶּׁרַק יְכוּלִים בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוֹת גְּמוּרָה, וְאִז לֹא תִתְחַרֵּט.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּהִיָּה לְךָ הַצְּלָחָה מְרַבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְגֹּה — תִּשְׁפִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' קעז.

רַבְּנוּ רָצָה שְׁנִסְפֹּר לְבַנֵּינוּ אֶת הַסְּפּוּר הַמּוּבָא
בְּחַיֵּי-מוֹהַר"ו, בְּסִימָן פ"ג. מַה מֵיַחַד בְּסְפּוּר
הַזֶּה?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת אַבְרָהָם: לְכַבֹּד רוּחַ אֲפִנוּ הַצַּדִּיק מוֹהֲרָא"ש
שְׁלִיט"א. ה' יִשְׁמַע תְּפִלָּתֵנוּ שְׂאֲנַחֲנוּ מִתְפַּלְלִים עַל
בְּרִיאוֹת וּמְנוּחַת הַצַּדִּיק.

בְּחַיֵּי-מוֹהַר"ו, סִימָן פ"ג, מוּבָא מַעֲשֵׂה: "אֲסַפֵּר לָכֶם
מַה שֶּׁרְאִיתִי וְתִסְפְּרוּ לְבַנְיָכֶם". לְמִדַּתִּי כַּמָּה פְּעָמִים
אֶת הַמַּעֲשֵׂה, וְעַל אֵף שֶׁלֹּא הִבְנַתִּי כִּמְעַט אֶת הַסְּפּוּר,
סִפְרָתִי בְּתַמִּי לְיַלְדִים הַקְּטַנִּים שְׁלִי אֶת הַסְּפּוּר, וְגַם
אַחֲרֵ-כֵן לְמִדַּתִּי בְּסִפְרֵי שְׂפַת הַנְּחֻלִי אוֹת כ', וְרְאִיתִי
קִצַּת מַה שְׁמוֹהֲרַנְיָת מוּצֵא רְמָזִים בַּמַּעֲשֵׂה הַזֶּה.

מַעֲנֵן אוֹתִי מֵאֵד, מִדּוּעַ רַבְּנוּ ז"ל בָּחַר שְׁנִסְפֹּר לְבַנֵּינוּ
דְּיוֹקָא מַעֲשֵׂה זֶה, כִּי הָרִי בְּכָל שָׂאֵר הַמַּעֲשִׂיּוֹת אֲפֹלוּ

במה שנדפסו בחיי-מוהר"ן, שהן סתומות מאד, יכולים למצא רמזים יותר בולטים של התחזקות וכו', ולמה בחר רבנו בזה הספור שנספר לבנינו? אהיה אסיר תודה, אם הצדיק ישיב לי על זה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תולדות, כ"ז חשון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אברהם, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

באמת אמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן רט), שכל התורות והשיחות שלו אינם בשבילנו לחוד. כי אם "את אשר ישנו פה ואשר איננו פה" (דברים כט, יד) (ועי' ברש"י, שפרש "ואשר איננו פה", ואף עם דורות העתידים לבוא, והבן). וכמה פעמים דברנו עמו מענין זה, ורמז לנו בדבריו להודיע לדורות הבאים את כל מעשי השם הגדול שעשה עמנו. ופעם אחת אמר בפרוש: גם לבניכם תודיעו את כל התורות והשיחות הנפלאות והנוראות והמעשיות וכיוצא בהם, אשר גלה לנו, ואמר אז זה הפסוק בהתלהבות גדולה פגחלי אש (דברים ד, ט): "והודעתם לבניך ולבני בניך" (ואמר בזו הלשון: אייערע קינדער זאלט איר מודיע זיין וואס דא קאט זיך גיטאן), ואמר ברית ובזיע בהתלהבות נוראה: "והודעתם לבניך ולבני בניך".

ולא רק השיחה בחיי-מוהר"ן, סימן פ"ג, והטעם בפשיטות — למה רבנו ז"ל אמר את זה אחר שספר את הספור הזה, שיש לו שיכות להמאמר בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כ', כי שם מדבר רבנו ז"ל את גדל המרירות

שו"ת א' קעח ברסלב רנא

שְׁצַרִיכָה לְעֵבֶר הַנְּשֻׁמָּה עַד שֶׁתִּקְבַּל מֵהַלֵּב הָעֲלִיּוֹן וְכוּ', וְכוּ',
וְצָרִיךְ לְעֵבֶר עָלֶיהָ הַרְבֵּה צְרוּת וְיִסּוּרִים וְכוּ'.

וְלִכֵּן יָכוֹל לֵהֵיוֹת, שְׂאָדָם שְׂאֵינוֹ יוֹדֵעַ אֵת זֶה, תִּכְף-וּמָיֵד
כְּשֵׁיתְחִיל לְעֵבֶר עָלָיו מְרִירוֹת וְצְרוּת וְיִסּוּרִים וְכוּ', וְכוּ',
יִתְקַפֵּל וַיְבָרַח, וַיֹּאמֶר שְׁנֵה לֹא שֵׁיךְ אֵלָיו וְכוּ'. וְלִכֵּן הִדְגִישׁ
רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁכַּדָּאֵי לְסַפֵּר אֵת זֶה לְבִנְיָנוּ, שִׁיְדַעוּ שֶׁכָּף עוֹבֵר עַל
כָּל צְדִיק וְצְדִיק לְפָנָי שֶׁהוּא זוֹכֵה לְדַבֵּק אֵת עֲצָמוֹ בְּעֵצָם
עֲצָמֵי אֱלֹקוֹתָיו וְתִבְרָךְ, וְלִקְבַּל בְּאוּרֵי הַתּוֹרָה מֵהַלֵּב הָעֲלִיּוֹן,
וְעוֹבֵר עָלָיו מֵה שֶׁעוֹבֵר, כָּל מִינֵי מְרִירוֹת וְיִסּוּרִים, חֲרוּפִים
וְגִדּוּפִים וְכוּ' וְכוּ', וְאִם יִחְזִיק מֵעַמֵּד, לְבִסּוּף יִזְכֶּה לְבְּאוּרֵי
וְסוּדוֹת הַתּוֹרָה.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע
בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּהִיָּה לְךָ הַצְּלָחָה
מְרֵבָה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְגֹּה — תִּשְׁפִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' קעח.

אֲנַחְנוּ לֹא מְרַצִים מֵהַיְשׁוּב בּוֹ אֲנוּ מִתְגוֹרְרִים,
הֵאֵם לְעֵבֶר לְמָקוֹם אַחֵר?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת אֲנִל וְדִקְלָה: לְכַבּוֹד מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א, שְׁלוֹם
וּבְרַכָּה.

בְּעָלֵי וְאֵנִי הַתְּחַתְּנוּ לְפָנָי אֲרַבְּעָה חֲדָשִׁים, וְעֵבֶרְנוּ

לְיָשׁוּב בְּצַפּוֹן שֶׁהוּא חֲלוּנֵי – מִסְרְתֵי. בְּעֵלֵי אֲבָרָךְ כּוֹלֵל, וְאֲנִי מוֹרָה, וּמֵאֲד קֶשֶׁה לָנוּ עִם נוֹשֵׂא הַצְּנִיעוּת וְאֲרַח הַחַיִּים הַחֲלוּנֵי. בְּבִנְיָן שֶׁלָּנוּ יֵשׁ רֵיחַ שֶׁל עֲשׂוֹן סָמִים, וְהַשְׂכָּנִים מְשֻׁמְעִים מוֹסִיקָה לוֹעֲזִית מְאֹד רוֹעֵשֶׁת כָּל הַיּוֹם, וּבִרְחוּבוֹת יֵשׁ פְּרִיצוֹת רַבָּה. שֶׁכֶּרְנוּ דִּירָה עִם חוּזָה, בְּעֵלֵי נְכֻס לְכוֹלֵל וּמְקַבֵּל מְלָגָה, וְאֲנִי קִבְּלָתִי מְשֻׁרָה חֲדָשָׁה. אֲנַחְנוּ מְאֹד לֹא מְרָצִים מֵהַמְּקוֹם. הָאִם כְּדָאֵי לָנוּ לַעֲזוֹב אֶת הַיָּשׁוּב וּלְחַפֵּשׂ עֲבוּדָה וְכוֹלֵל אַחֵר בְּמְקוֹם דְּתִי? אוֹלֵי בִּיבְנָאֵל? בְּבִרְכָה וְתוֹדָה מֵרֵאשׁ.

תשובה:

בְּעֲזֶרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר תּוֹלְדוֹת, כ"ז חֶשְׁוֹן ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל אֵיִל וְדַקְלָה שׁוֹחִיו.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּכֶם.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת פָּחַד, חֶלֶק ב', סִימָן ג'): מִי שְׂבוּרַח מִן הַצָּרָה הוּא פֶקַח; וְלִכְן לָמָּה אַתֶּם צָרִיכִים לְהַפְּנִס וְלִחְיוֹת בְּמְקוֹם שֶׁהוּא שׁוֹנֶה מֵהָאִפִּי שְׁלָכֶם, וּמְכַל הַנְּהַגוֹתֵיכֶם שָׂדֶה לְגַמְרֵי אַחֲרֵת, וּבִפְרֻט שֶׁהַמְּקוֹם הַזֶּה מְסַכֵּן עִם סָמִים וְהַפְּקָרוֹת וְכוּ' וְכוּ', וּכְבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּבֹא מִצִּיעַ עח): מֵאֵן דְּבִישׁ לִיָּה בְּהָאֵי מְתָא יִלְךְ בְּמְתָא אַחְרֵינָא [מִי שָׁרַע לוֹ בְּעִיר הַזֶּה, יִלְךְ בְּעִיר אַחֲרֵת].

וְלִכְן אֲנִי לֹא רוֹאֶה לָמָּה אַתֶּם צָרִיכִים לְבָרֵךְ כָּל-כַּף, תְּקִימוּ (ראש השנה טז): מְשֻׁנָּה מְקוֹם מְשֻׁנָּה מְזֵל, וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת הַמִּתְקַת דִּין, סִימָן כג): שְׁנוּי מְקוֹם קוֹרַע גְּזֵר דִּין.

אָדָם צָרִיף לְדַעַת, שֶׁבְּאֵנוּ לָזֶה הָעוֹלָם רַק לְהַפִּיר אֶת

הבוֹרָא יתְבַרֵךְ שְׁמוֹ, וְלִהְתַּעַנֵּג מִזִּיּו שְׂכִינַת עֲזוֹ יתְבַרֵךְ, וְלֹא
בְּאֵנוּ לְזֶה הָעוֹלָם לְסִבְל, וְאֲדַרְבֵּה, אָדָם צָרִיךְ לְרֹאוֹת פְּמָה
שְׂפָחוֹת לְהִסְתַּבֵּךְ וְכוּ', זֶה יוֹתֵר בְּרִיא וְכוּ', וִיכוֹלִים לְעִבֹר אֶת
זֶה הָעוֹלָם בְּנֵעָם וּבְאֵהָבָה, מֵאֲשֶׁר לְקַחַת לְעֲצָמוּ בְּמוֹ יָדָיו
צָרוֹת וְיִסּוּרִים, וְלִכֵּן בְּמִצָּב כְּמוֹ שְׂאֵתָם מִתְאַרִים — תְּבַרְחוּ
מִשָּׁם.

בְּעֲנִיָן לְבוֹא לְגוֹר בְּמָקוֹם אַחֵר, זֶה תְּלוּי בְּכֶם, אֲבָל
עֲצָתִי, שְׂקָדָם שְׂאֵתָם נִכְנָסִים לְגוֹר בְּאִיזָה מְקוֹם, תְּבַדְקוּ הֵיטֵב
הֵיטֵב אִם זֶה מִתְּאִים לְכֶם, כְּדִי שְׂלֹא תִלְכוּ מִמְּקוֹם לְמָקוֹם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְכֶם בְּמָקוֹם טוֹב לְגוֹר, וְתִהְיֶה
הַכִּי מֵאֲשֶׁרִים בְּחַיִּיכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' קעט.

רוֹצִים לְהַצִּיעַ לִי בַחֲוָרָה שְׂגָדוּלָה מִמְּנֵי בְּשֵׁשׁ
שָׁנִים. מַה דַּעְתּוֹ שֶׁל הָרֵב?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת נֵעָם: לְכַבּוֹד הַצְּדִיק שְׁלוֹם.
ה' יִשְׁלַח לְרֵב בְּרָכָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדָיו, כְּדִי שְׂיֻכַּל
לְהַמְשִׁיךְ לְהַפִּיץ אֶת הָאוֹר וְהַסְפָּרִים וְהַדַּעַת שֶׁל רַבְּנוּ
ז"ל, וְגַם רְפוּאָה שְׁלָמָה.
רוֹצִים לְהַצִּיעַ לִי בַחֲוָרָה שְׂגָדוּלָה מִמְּנֵי בְּשֵׁשׁ שָׁנִים,
הִיא בֵּת שְׁלֹשִׁים וְאַחַת וְאַנִּי בֶן עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ, וְאַיִנִּי
יּוֹדֵעַ הָאֵם זֶה שְׂיָךְ בְּגִלְל הַפְּרֵשׁ הַגִּיל, כִּי אוֹלַי יֵשׁ שְׁנֵי

רנד שו"ת א' קעט ברסלב

בְּדַעַת, בְּבִגְרוּת וּבְנוֹשְׂאֵי הַשִּׁיחָה. גַּם הַנְּמַרְצוֹת שֶׁל כָּל
אֶחָד מִבְּנֵי הַזּוּג שׁוֹנָה.
רְצִיטֵי לְדַעַת מַה כְּבוֹד הָרַב אוֹמֵר בְּנוֹשָׂא, וְעַד אֵיזָה
הִפְרֵשׁ בְּגִיל זֶה עֲדִין בְּסִדְרֵי תוֹדָה רַבָּה.

תשובה:

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי תוֹלְדוֹת, כ"ז חֶשְׁוֹן ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל נַעַם, גְּרוֹ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּדֶרֶךְ כָּלֵל עַד חֲמֵשׁ שָׁנִים שֶׁהֵאֲשָׁה יוֹתֵר מִבְּגֵרַת מֵהַבְּעַל,
אֵין בְּזָה חֶסְרוֹן, אֲבָל לֹא יוֹתֵר.

בְּעֵנִין הַשְּׁנוּי שֵׁשׁ בֵּין אֶחָד לְהַשְּׁנֵי וְכוּ', זֶה יֵשׁ בֵּין כָּל
זוּג וְכוּ', אֵין זוּג אֶחָד שֶׁיִּלְכוּ בְּאוֹתוֹ קוֹ, תְּמִיד צְרִיף לְהִיּוֹת
בִּינֵיהֶם אֵיזָה חֲלוּקֵי דַעוֹת וְכוּ', וְעַקֵּר חֲכַמַת הַחַיִּים לְבוֹא
לִידֵי פֶשְׁרָה וְלוֹתֵר, וְכֵךְ מְצַלִּיחִים בְּחַיֵּי הַנְּשׂוּאִין.

רְאֵה לוֹתֵר וְלֹא לְהִיּוֹת עֲקָשָׁן, וְחֲכַמֵּינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ
(בְּמֹת סג.): נְחוּת דְּרָגָא וְנָסִיב אִיתְתָּא; צְרִיכִים לְרַדַּת מְדֻרְגָה,
וְאִזּוּ מוֹצְאִים אֶת הַזּוּג.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יָאִיר לָךְ אֶת הַמַּזָּל, וְתוֹכָה לְמִצָּא אֶת
בֵּת זוּגְךָ מְשֻׁרָשׁ נְשֻׁמְתְּךָ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' קפ.

נפגשתי עם בחורה, שספרה שלכמה בחורים
שהיו אתה בקשר, קרו ארועים טראגיים. האם
להמשיך להפגש?

שאלה:

מאת גיא: לכבוד מוהרא"ש צדיק הדור.
מה עושים כאשר בחורה שאני נפגש אתה מספרת,
שהיה לה קשר עם כמה בחורים בעבר, ולכל אחד
מהם קרה ארוע טרגי בפני עצמו, אחד קבל דם לב
ונפטר חדש לפני החתונה, אחד עבר תאונת דרכים
ונפצע קשה. האם זה מסכן? האם להמשיך או לחדל?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תולדות, כ"ז חשון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל גיא, נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אדם צריך לברח מצרות כמו שבורחים מאש, וכבר אמר
רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות פחד, חלק ב', סימן ג'): מי שבורח מן
הצרה הוא פקח; ולכן למה אתה צריך להכנס במטה חולה
וכו', ותסבל אחר-כך סבל שלא חלמת עליו.

אין שום עצה אחרת למציאת הזוג, אלא להרגיל את
עצמו לבקש ממנו יתברך, שיחוס וירחם עליך, ויזמין לך בת
זוגך משרש נשמתיך, ושלא תהיה נדחה מאף אחד בעולם,
ולכן תראה להיות רגיל לומר את התפלה הזו בכל יום,
והקדוש-ברוך-הוא יזמין לך את בת זוגך.

תפלה על מציאת הזיווג

רבוננו של עולם! חוס וחמל עלי, וזכני למצא את בת זוגי, ואתה בעצמך יודע שאני מוכן כבר להתחתן, כדי להנצל מעברות חמורות, אך מפני מעשי המגנים והרעים שעשיתי עד עכשו, נתקע מציאת זוגי, ואני נמצא בצער גדול מאד, כי אתה גלית עלי ידי חכמינו הקדושים: כל השרוי בלא אשה — שרוי בלא שמחה, ובלא תורה, ובלא חומה, ובלא שמירה. ולכן הנני מתחרט על כל עוונותי שעשיתי עד עכשו, ואני מקבל על עצמי לחזור בתשובה שלמה, וגלית לנו עלי ידי התנא האלקי רבי שמעון בן יוחאי (תקוני-זהר, תקון יד): עם כל דא דחזר בתשובה, חזר ויהיבנא ליה בת זוגיה, והנני שב בתשובה שלמה. ולכן תזמין לי את בת זוגי, ואזכה להקים בית נאמן בישראל, ולעשות רצונך מעתה ועד עולם אמן סלה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קפא.

מאז שבני הקטן נבהל מפלג, כל דבר מפחיד אותו, והוא לא מוכן לישן לבד

שאלה:

מיאת קרן: שלום.

יש לי ילד בן שלש. לפני כמה חדשים הוא נבהל מפלג, ומאז יש לו פחד מפלגים. בנוסף, מאז יש לו פחד מרעשים, וכל רעש הכי קטן מלחיץ אותו, למשל: אוטובוס שעובר, משאית, אופנוע, וכדומה.

בְּתַקוּפָה הָאֲחֵרוֹנָה הוּא גַם לֹא מוּכָן לִישׁוֹן לְבַד, אֶלֶּא
 אִם אָנִי אוֹ בְּעֵלֵי יְשָׁנִים לִידוֹ וְגַם רַק כְּשֶׁהָאוֹר בְּחֶדֶר
 דוֹלֵק. מִתַּחַת לְכָרִית שְׁלוֹ שְׁמֵתֵי תַּהֲלִים, מְלַח וְסַכּוּן,
 אָבֵל זֶה לֹא עוֹזֵר. כְּשֶׁהוּא מִתְעוֹרֵר בְּלִילָה, וְאֵנְחָנוּ לֹא
 לִידוֹ, הוּא מִתְחִיל עִם הַכִּי וְהַצְעָקוֹת.
 אֲשֶׁמַח לְעִזְרַתְךָ, תוֹדָה.

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר תּוֹלְדוֹת, כ"ז חֶשְׁוֹן ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל קֶרֶן תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

הַדְּבָר הָרֵאשׁוֹן אַתֶּם צְרִיכִים לְבַדֵּק אֶת כָּל הַמְּזוּזוֹת
 בְּבֵיתְכֶם, כִּי כָּל הַבְּעִיּוֹת שֵׁישׁ לְבָנֵי אָדָם, וּבַפֶּרֶט עִם יְלָדִים
 וְכוּ', זֶה מַחְמַת מְזוּזוֹת פְּסוּלוֹת.

אֵל תִּלְחִיצוּ אֶת הַבֵּן שְׁלֹכֶם בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפְּן, אֶפְלוּ
 מִבְּנֵי אִם הָיָה נִבְהָל מִמַּשֶּׁהוּ וְכוּ' וְכוּ', הָיָה קָשָׁה לוֹ מְאֹד
 לְצֵאת מְזָה, מִכָּל שָׁפֵן יָלֵד בְּגִיל שְׁלֹשׁ יָשׁ בּוֹ פֶּחַד, וְלִכֵּן תִּרְאוּ
 לְלֶכֶת אִתּוֹ בְּעֵדִינּוֹת מְאֹד, וְלֹא לַעֲשׂוֹת יַעֲסֹק מְזָה, וְלֹא לְדַבֵּר
 מְזָה, וּבְמִשְׁוֹ הַזְּמַן הוּא יִשְׁכַּח מְזָה, רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת,
 אוֹת פֶּחַד, סִימָן ה'): בְּצַדְקָה תִּבְטַל אֶת הַפֶּחַד.

וְלִכֵּן צְרִיכִים לְהַכְנִיס בְּבֵיתְכֶם קָפָה שֶׁל צַדְקָה, וּבְכָל יוֹם
 וּבַפֶּרֶט לְפָנֵי הַשָּׁנָה, לְהַכְנִיס כְּפָה פְּרוּטוֹת לְצַדְקָה, וְזֶה יִבְטַל
 אֶת הַפֶּחַד. וְכֵן אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שָׁם סִימָן טז): הוֹשַׁעְנוֹת חֲבוּטוֹת
 מְסֻגְלוֹת לְבִטּוֹל הַפֶּחַד; וְהַיּוֹם יְכוּלִים לְהַשִּׁיג עֲלֶיהָ אַחַד שֶׁל
 הוֹשַׁעְנָא חֲבוּטָה מְאִיזָה צְדִיק, וְזֶה מְאֹד מְאֹד מְצִיל מִפְּחָדִים
 יִתְרִים.

הַכֹּפֶל הַדָּבָר, בְּשׁוֹם פְּנִים וְאִפְּן לֹא לְלַכֵּת בְּיַד קֶשֶׁה עִם הַיָּלֵד, צָרִיכִים לְהִבִּין אוֹתוֹ, וְלֹא לְדַבֵּר מִזֶּה, רַק לְחַזְקוֹ וְלֵאמְצוֹ וּלְעוֹדְדוֹ, וְהַפְּחֵד יַעֲבֹר מִמֶּילָא.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדִּי, שְׂתַּהֲיֶה לָּךְ הַצְּלָחָה מְרַבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנִי — תִּשְׁפִּילִי וְתִצְלִיחִי, וְתִרְוֶוּ רַב גַּחַת דְּקִדְשָׁה מִהֵבֵן הַזֶּה.

הַמֵּאחַל לָּךְ בְּרַבָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' קפב.

יש מנהג לתת לפלה בחפה טבעת כסף עם האות ה' עליה. האם זה מנהג טוב?

שאלה:

מאת ניר: חֲדָשׁ טוֹב לְכַבּוֹד הַרַב. אֲנִי בְּעִזְרַת הַשֵּׁם מִתְחַתֵּן בְּקִרְוֹב, וְאָמְרוּ לִי, שְׂיֵשׁ מְנַהֵג לְתֵת לַפְּלָה בְּחַפָּה טִבְעַת מְכֻסָּף עִם הָאוֹת ה' עָלֶיהָ.
רְצִיתִי לְשָׂאֵל מֵה מְקוֹר הַמְּנַהֵג, וְהָאִם טוֹב לְנַהֵג כֵּן?
הָאִם זֶה מְשֻׁנָּה אִם הָאוֹת תִּתְּהֶיָה בְּצַד הַפְּנִימִי אוֹ הַחִיצוֹנִי שֶׁל הַטִּבְעַת? הָאִם זֶה מְשֻׁנָּה אִם הָאוֹת ה' חְרוּטָה אוֹ בּוֹלְטָת?
תּוֹדָה רַבָּה לָכֶם עַל הַכֹּל, רְפוּאָה שְׂלֵמָה וְשָׁנָה טוֹבָה וּמְתוֹקָה.

תשובה:

בְּצִוְתָהּ הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ז חֶשֶׁן ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל נִיר, נְרוֹ וְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֲדַרְבֶּה, מוֹבָא בְּפוֹסְקִים, שֶׁהַטְּבַעַת שְׁנוֹתָנִים לְכָלֵּה
בְּחִפְזָה אֶסוּר שְׁיִהְיֶה חָרוּט עַל זֶה שׁוֹם דְּבָר, רַק תִּהְיֶה טְבַעַת
פְּשוּטָה.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת בְּנִים, חֶלֶק ב', סִימָן ח'): ה'
הַנְּעֻשָׂה מִכֶּסֶף מִסְגָּל לְפָרְיָהּ וּרְכִיבָהּ; וְלִכְּנָן מָה טוֹב וּמָה נְעִים
לְקִנּוֹת לְאִשְׁתּוֹ ה' שֶׁל כֶּסֶף, וְתִתְּלֶה אֶת זֶה עַל צְנֹאָרָה עִם
שְׂרָשֶׁרֶת, וְהַיּוֹם יְכוּלִים לְהַשִּׁיג אֶת זֶה בְּכָל הַחֲנִיּוֹת שֶׁל כֶּסֶף,
וְהַמְּקוֹר הַזֶּה אָמַר רַבְּנוּ ז"ל, וְזוֹ סִגְלָה מְאֹד לְהוֹלְדָהּ.

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (קִהְלֵת רַבָּה, פְּרָשָׁה ה', סִימָן ד') עַל
הַפֶּסוּק (בְּרֵאשִׁית יז): "וְלֹא יִקְרָא עוֹד אֶת שְׁמֶךָ אֲבָרָם, וְהָיָה
שְׁמֶךָ אֲבָרָהֶם", אֲבָרָם אֵינוֹ מוֹלִיד — אֲבָרָהֶם מוֹלִיד, שְׂרִי
אֵינָהּ יוֹלְדֵת — שָׂרָה יוֹלְדֵת; הֵינּוּ אֲבָרָהֶם וְשָׂרָה לֹא הוֹלִידוּ,
עַד שֶׁלֹּא הוֹסִיפוּ לָהֶם ה' בְּשִׁמּוֹתָם, כִּי ה' מִסְגָּל לְהוֹלְדָהּ;
וְלִכְּנָן מָה טוֹב וּמָה נְעִים, שֶׁתִּקְנֶה לְאִשְׁתְּךָ ה' שֶׁל כֶּסֶף, כְּמוֹ
שֶׁרַבְּנוּ ז"ל יַעֲצֵנוּ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע
בְּתַפְּלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעֵדֶךָ, שֶׁתִּהְיֶה לְךָ הַצְּלָחָה
מְרַבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְּנֶה — תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' קפג.

הגעתי להבנה, שהתגלגלה בי נשמתו של רבי חיא. איך אפשר לדעת שזה לא דמיון?

שאלה:

מאת רופרט: שלום רב.
במשך החיים קבלתי סימנים שונים, שהובילו אותי לגלוי של שרש הנשמה שלי. לאחרונה חזיתי בעיני רוחי קטעי חיים של רבנו חיא בר אבא. לא ידעתי מי הדמות בחזיונות, עד שהתחלתי לצרף את כל הסימנים שקבלתי לארץ החיים והרגשות העזים בכל זמן המחקר שבצעתי, והם הובילו אותי להבנה, שבנראה התגלגלה בי הנשמה של רבי חיא הקדוש. כיצד אדע לבטח שזה לא דמיונות, או יצר הרע גורם, איך אפשר לדעת בודאות?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תולדות, כ"ז חשון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל רופרט, גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כה): צריך כל אדם להוציא את עצמו מהמדמה, ולעלות אל השכל וכו', ואתה צריך לדעת, שהדמיון הורס את האדם לגמרי, וכשנדבק באדם שגעון וכו', קשה מאד מאד להוציא ממנו את הדמיונות והשגיונות שלו וכו' וכו'.

ולכן הרגל את עצמך לבקש הרבה ממנו יתברך, שיחוס

וירחם עליך לצאת מכל הדמיונות שנדבקו בך, כי אדם צריך להיות בטל ומבטל בעיני עצמו, וכרגע שנכנסה בו איזו ישות וגאות, ונדמה לו שהוא נשמה של תנא או אמורא, או אפלו של נביא וכו' וכו', זה מראה שנדבקו בו כל מיני דמיונות שהורסים לו את החיים וכו' וכו'. השלמות של האדם היא — שיהיה מכיר את מקומו, ויזכר היטב היטב את עוונותיו ופגמיו המרבים וכו' וכו', ועל ידי זה לא יבוא לידי ישות וגאות, שמשם באים כל הדמיונות, עד שנכנס באדם כל מיני דמיונות שהורסים לו את כל החיים, וחי בטעיות.

לדעתי, תאמר את התפלה הזו, שתקנה מוהרנ"ת ז"ל:

תפלה לבטול כח המדמה

יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו, שתרחם עלי ברחמיך הרבים, ותעזרני ותושיעני, שאזכה לשבור ולבטל את כח המדמה שבלב, ולא אלך עוד אחר שרירות לבי הרע, ולא אתור אחר לבבי ואחר עיני, רק אזכה להתגבר בכחך הגדול, לשבור ולהכניע ולבטל כל התאוות המדמות, וכל הבלבולים וכל המניעות, הבאים מכח המדמה, שהוא כח הבהמיות. ולא אעשה עוד מעשה בהמה, ויתבטלו ממני כל תאוות הבהמיות, ולא אהיה עוד "כסוס כפרד אין הבין", ו"עיר פרא אדם יולד", ואזכה לצאת ולעלות מבחינת בהמה לבחינת אדם דקדשה, ותעלני מהרה מן המדמה אל השכל דקדשה.

חוס וחסני ורחם עלי, שאזכה מהרה לשבור את כח המדמה, ולעלות אל השכל דקדשה. ויקום ויתרומם ויתעלה תכונת שכלי למעלה למעלה. ויפתח לי אור

החכמה והבינה והדעת דקדשה, ואזכה להתבונן בשכלי, עד שאזכה להוציא מתיקות שכלי מכח אל הפעל. ואזכה להבין דבר מתוך דבר, ולחדש חדושים אמתיים בתורה הקדושה, ולהשיג השגת אלהותך, עד שאזכה לקנות בשכלי חדושים ובנגינים שלמים בתורה הקדושה ובעבודת ה' ובהשגות אלהות:

אנא ה' רחם עלי ברחמיך הרבים, וחנני בחסדיך הגדולים, ומחל לי על כל חטאי ועוונותי ופשעי העצומים. ועזרני מעתה לשבור ולבטל את הכח המדמה שבלבי, שהוא שרירות לבי, ואזכה מעתה לשבור ולבטל כל התאוות הבהמיות. ואזכה לעלות אל השכל דקדשה חיש קל מהרה. ותעזרני להבין ולהשכיל בתורתך ובעבודתך באמת, ולהוציא מתיקות שכלי מכח אל הפעל, עד שאזכה להשיג שכל הנקנה בקדשה ובטהרה. ואזכה להשיג חדושין דאורייתא אמתיים, והשגות חדשות דקדשה בכל עת ועת:

ותעזרני ותושיעני שלא אחיה בדמיון שכבר הגעתי לאיזה מדרגה, כי אתה לבר יודע את גריעות מעשי שחטאתי, עויתי, פשעתי נגדך זה ימים ושנים, ועל ידי זה נתבלבל מחי ודעתי לגמרי, ונדבקו בי כל מיני דמיונות של שוא ושקר, ואני חי בדמיון אחד גדול מאד, עד שנדמה לי, שאני בעל מדרגה ובעל השגה, וכבר זכיתי לראות מראות וחיזיונות ונשמות נדבקו בי, שאלו הדמיונות באים מחטאי המרבים, ולכן זכני לחזר בתשובה שלמה לפניך, ולהיות מכיר את מקומי באמת, עד שאזכה לנקות את עצמי מכל מיני מחשבות רעות והרהורים רעים ודמיונות והבלים שנדבקו בי מחמת עוונותי המרבים, ואזכה להכליל בך מעתה ועד עולם אמן סלה.

שו"ת א' קפד ברסלב רסג

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קפד.

אני צריך להכין עבודה בנושא 'בארה של מרים', אודה מאוד לרב אם יוכל לכון אותי

שאלה:

מיאת אלישע: שלום לרב מוהרא"ש מברסלב. אני צריך להכין עבודה באוניברסיטה שאני לומד בה בנושא 'בארה של מרים'. אודה מאוד לרב, אם יוכל לכון אותי היכן למצא מקורות בנושא זה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תולדות, כ"ח חשוון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אלישע, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

פה ארשם לך מכמה מקומות ומכמה ספרים בענין בארה של מרים.

ברש"י שבת (דף לה.) כתב: בארה של מרים, שהיה מתגלגל עם ישראל במדבר בזכותה של מרים, דכתיב (במדבר כ'): "ותמת שם מרים". וסמיק ליה ולא היה מים לעדה.

במדרש תנחומא (במדבר) מפרש ברש"י, שהבאר עצמו נתגלגל, שאמרו שם: היתה הבאר עשויה כמין סלע כמין כורת או כדורת, והיתה מתגלגלת ובאה עמהן במסעות, כיון שהיו הדגלים חוננין והמשכן עומד, היה אותו הסלע בא ויושב לו בחצר אהל מועד, והנשיאים באין ועומדין על גבה ואומרים: "עלי באר ענו לה" והיה עולה.

במדרש רבה שיר השירים (פרשה ד', סימן כז): הבאר היתה מעלה להם מיני דשאים, מיני זרעונים, מיני אילנות, תדע לך, שהוא כן, שפיון שמתה מרים ופסקה הבאר, מה היו אומרים (במדבר כ'): "לא מקום זרע ותאנה וגפן".

בשבת (דף לה.) הובא: אמר רבי חיאי, הרוצה לראות בארה של מרים, יעלה לראש הפרמל ויזפה, ויראה כמין כברה בים, וזו היא בארה של מרים, פרש רש"י שם: פרמל — הר שעל שפת הים, וחמה סמוך לשקיעתה נראית על ראשי ההרים, ובכדי שירד ויטבל ויעלה הוי לילה. כמין כברה — סלע עגל ועשוי ככברה.

בירושלמי מסכת כתבות (דף יז.) אמרו: ונשקפה על פני הישימון. אמר רבי חיאי בר אבא: כל מי שהוא עולה להר הישימון, וראה כמין כברה קטנה בים טבריה, זו היא בארה של מרים.

רבי חיים ויטאל בשער הגלגולים (הקדמה יז) כתב: בלכתך דרך ים טבריה אל חמי טבריה, באמצע הדרך ממש, במקום שיש דקלים בשפת הים ההוא, מכון כנגד מגדל אחד אשר בראש ההר, שם הוא בארה של מרים.

בספר 'פרי עין חיים' (שער הנהגת הלמוד, פרק א') הביא,

כְּשֶׁהָיָה הָרֵב רַבֵּי חַיִּים בָּא אֶצֶל הָרֵב לְלַמַּד הַיְמָנּוּ זֹאת הַחֲכָמָה, אִזּוּ כָּל מָה שֶׁלָּמַד מִמֶּנּוּ הָיָה שׁוֹכֵחַ, וְלֹא הָיָה יָכוֹל לְהַשִּׁיג שׁוּם דְּבָר, עַד שֶׁהִלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחַד לְטַבְרָיָה, וְהָרֵב, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה, הוֹלִיךְ לְהָרֵב רַבֵּי חַיִּים בְּתוֹךְ הַיָּם שֶׁל טַבְרָיָה בְּסַפִּינָה קְטַנָּה שֶׁהָיָה שָׁם, וּכְשֶׁהָיוּ הוֹלְכִים בְּתוֹךְ הַיָּם נִגְדָה הַעֲמוּדֵי בֵית־הַכְּנֶסֶת הַיָּשׁוּן, לְקַח הָרֵב, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה, כְּלֵי אֶחָד, וּמֵלֵא אוֹתוֹ מִיַּם מִבֵּין הַעֲמוּדִים, וְהָיָה מִשְׁקָה לְהָרֵב רַבֵּי חַיִּים, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה, וְאָמַר לוֹ: עֲכָשׁוּ תַשְׁיֵג הַחֲכָמָה הָרַבָּה, כִּי הַמַּיִם שֶׁשְׁתִּיתָ הָיָה מִבְּאֵרֶה שֶׁל מְרִים, וּמִשָּׁם וְאֵילָף הַתְּחִיל לְכַנֵּס בְּחֲכָמָה זֹה.

בְּיַלְקוּט שְׁמַעוֹנֵי (קַהֲלַת, רִמּוֹ תַתְקַעב) הוֹבָא: מַעֲשֵׂה בְּמִכָּה שְׁחִין אֶחָד, שֶׁיָּרַד לְטַבֵּל בַּיָּמָה שֶׁל טַבְרָיָה, וְאַרְעַת שֶׁעָתָא וְטַפַּת בְּאֵרֶה שֶׁל מְרִים וְאִיתְרַפֵּי, וְכֵן הוֹבָא הַדְּבָר בְּמִדְרַשׁ רַבָּה (וַיִּקְרָא, פְּרָשָׁה כב, סִימָן ד'): מַעֲשֵׂה בְּמִכָּה שְׁחִין אֶחָד, שֶׁיָּרַד לְטַבֵּל בְּטַבְרָיָה, וְאַרְעַת שֶׁעָתָא וְטַפַּת לְבִירָא דְמְרִים וְאַסְחִי וְאִיתְסִי. וְהִיכֵן הִיא בְּאֵרֶה שֶׁל מְרִים? אָמַר רַבֵּי חִזְיָא בַר אַבְא כְּתִיב (בְּמִדְבָר כ"א): "וְנִשְׁקַפָּה עַל פְּנֵי הַיְשִׁימִן", שֶׁכָּל מִי שֶׁהוּא עוֹלֶה עַל רֹאשׁ הַר יְשִׁימוֹן, וְרוֹאֶה כְּמִין כְּבָרָה קְטַנָּה בַּיָּם טַבְרָיָה — זֶה הִיא בְּאֵרֶה שֶׁל מְרִים. אָמַר רַבֵּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי: שְׁעָרוֹתָא רַבָּנָן, וְהוּא מְכוּנָא כָּל קַבִּיל תְּרַעֵי מְצִיעֵיא דְכְּנִישְׁתָּא עֵתִיקָא דְטַבְרָיָה.

בְּכַל בּוֹ (הַלְכוֹת מוֹצָאֵי שַׁבָּת, וְהוֹבָא בְּבֵית יוֹסֵף, אֵרַח חַיִּים, סִימָן רצ"ט) הֵבִיא: וְנִהְיֵה הַנְּשִׁים לְדָלוֹת מַיִם בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת תַּכְּף שֶׁשְׁמַעוּ 'בְּרַכּוֹ', שְׁמַצִּינוּ בַּהֲגָדָה, שֶׁבְּאֵרֶה שֶׁל מְרִים בְּיָמָא שֶׁל טַבְרָיָה, וְכָל מוֹצָאֵי שַׁבָּת מְחִזְרִין עַל כָּל הַמַּעֲיָנוֹת וְעַל כָּל הַבְּאֵרוֹת, וְכָל מִי שֶׁהוּא חוֹלֶה וְיִזְדַּמֵּן לוֹ מַיִם וַיִּשְׁתֶּה, אֶפְלוּ כָּל גּוֹפוֹ מִכָּה שְׁחִין מִיַּד נִתְרַפָּא. וּמַעֲשֵׂה בְּאָדָם אֶחָד, שֶׁהָיָה מִכָּה

שחין, והלכה אשתו במוצאי שבת לשאב מים, ונתעכבה יותר מדאי, ונודמן לה בארה של מרים, מלאה פדה מאותן המים, כיון שבאה אצל בעלה, כעס עליה, ומרב כעסו, נפל פדה משכמה וישבר הפד, ובכל מקום שנתזו המים נרפא השחין, ועל זה אמרו חכמים: רגזן לא עלתה בידו אל רגזנותו.

הבאר היתה בזכות מרים (תענית ט), שמשרה את נפשה עבור נשמות ישראל, כי היא היתה מתמלדות העבריות, ובשכר שמשרה את נפשה עבור נשמות ישראל, זכתה שבזכותה היה מים לשמות.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שיהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשכיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קפה.

אני נמשכת תמיד לעצבות ודפאון, ואני לא יודעת למה זה קורה לי

שאלה:

מאת לאה: שלום לכבוד הצדיק. תודה רבה על התשובות והחזוק הנפלאים. אני נמשכת תמיד לעצבות ודפאון, ואיני יודעת למה, וזה גורם בין השאר גם למתח בבית עם בעלי. איך אני יכולה לצאת מהמרה שחורה ולהיות בשמחה?

תשובה:

בְּצִוְתָהּ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ח חֲשׁוֹן ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל לְאָה תַחֲוִיה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי טָבַע שָׁל כָּל אָדָם שְׁנִמְשָׁף תָּמִיד אֶל הָעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת וְהַדְּכָאוֹן וְכוּ', וּבִפְרָטִיּוֹת נָשִׁים יוֹתֵר, כִּי הָאָדָם יֵשׁ בּוֹ אַרְבָּעָה יְסוּדוֹת: אֵשׁ, רוּחַ, מַיִם, עָפָר, שְׁמֶשֶׁם בָּאוֹת כָּל הַמַּדּוֹת רְעוֹת. "אֵשׁ" — מְשֶׁם נוֹבֵעַ הַפֶּעַס, "רוּחַ" — מְשֶׁם נוֹבְעִים הַדְּבָרִים בְּטָלִים, סֶתֶם לְפִטְפֹּט כָּל הַיּוֹם לְשׁוֹן-הָרֶעַ, רְכִילוֹת, לִיֻּצְנוֹת, "מַיִם" — מְשֶׁם נוֹבְעוֹת כָּל הַתְּאוּוֹת. הֵן תְּאוּוֹת נְאוּף וּמְמוֹן, כְּבוֹד וְאִכִּילָה וְכוּ', "עָפָר" — מְשֶׁם נוֹבְעַת הָעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת וְהַדְּכָאוֹן, וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהָר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קפ"ט), שְׁבִיּוֹתֵר יֵשׁ בְּאָדָם כֹּחַ הָעָפָר, וְלִכֵּן הוּא נִמְשָׁף אֶל הָעֲצָבוֹת וְהַדְּכָאוֹן, וּבִפְרָט מִי שְׁעוֹבֵר צְרוֹת וְיִסּוּרִים מִפְּגְעֵי הַזְּמַן, וּבִפְרָטִי פְּרָטִיּוֹת אֲשֶׁה עוֹבְרַת בְּיוֹתֵר דְּכָאוֹנוֹת וּפְחָדִים — הֵן מִבְּעֻלָּה, הֵן מִצְעַר עֲבוּר וְלָדָה וְצְעַר גְּדוּל יְלָדִים, וְהֵן הָעַל שְׂיֵשׁ עָלֶיהָ וְכוּ'.

וּמִזֶּה אֵת וְעוֹד נָשִׁים תָּמִיד נִמְשָׁכוֹת אֶל הָעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת וְהַדְּכָאוֹן, וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל, שְׁהַעֲקָר הוּא שְׂמִחָה, וְצָרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ לַהֲיוֹת רַק בְּשְׂמִחָה, וְזֶה בָּא לְאָדָם קָשָׁה יוֹתֵר מִכָּל הָעֲבוּדוֹת שְׁבַעוּלָם, וְצָרִיכִים לְהַכְרִיחַ אֶת עֲצָמוֹ לַהֲיוֹת בְּשְׂמִחָה עִם כָּל הַפְּחוֹת, וּבְזֶה נִמְדַּדַּת גְּדֻלַּת הָאָדָם — שְׂאִינוֹ נִשְׁבֵּר מִפְּגְעֵי וּמְקַרֵי הַזְּמַן, אֲלֵא עוֹמֵד חֲזַק כְּמוֹ עַמּוּד בְּרִזָּל, וְאִינוֹ נוֹפֵל.

מֵה אָמַר לָךְ! חֲזָקִי וְאִמְצִי מְאֹד מְאֹד, אֵל תִּתְּנִי שְׁבַעֲלָךְ

יִשְׁפִּיל אוֹתָךְ, דְּעֵי לָךְ שְׂגָם לָךְ יֵשׁ זְכוּיוֹת לַחַיּוֹת, אֲזַי תִּקְוָמִי וְתַעֲמִדִי עַל הַזְכוּיוֹת שְׁלָךְ, אֶת צְרִיכָה לַהֲיִוֹת אִשָּׁה פְּקֻחִית, שְׁתַּמִּיד תִּהְיִי שְׂמֵחָה וְעֲלִיזָה עִם חַיּוּךְ עַל הַפְּנִים, אֶפְלוּ שִׁישְׁפִּילוּ אוֹתָךְ — הֵן בְּעֵלְךָ וְהֵן חֲבֵרוֹתֶיךָ וְכוּ', אֶת תַּמִּיד תַּתְּחַזְּקִי לַהֲיִוֹת בְּשִׂמְחָה וְעִם חַיּוּךְ עַל פְּנֵיךָ, וְזֶה יִנְצַח אֶת כָּלֶם, כִּי רַק מִי שֶׁהוּא תַּמִּיד עֲצוּב וּמְדַכָּא וְכוּ', יְכוּלִים לְשִׁבֵר יוֹתֵר וְיוֹתֵר, אֲבָל מִי שֶׁתַּמִּיד בְּשִׂמְחָה וּבְחַיּוּךְ עַל הַפְּנִים, הוּא הַגְּבוּר, וְלוֹ לֹא יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת שׁוּם רַע בְּשׁוּם פְּנִים וְאַפָּן.

אם בְּגִי-אָדָם הָיוּ יוֹדְעִים סוּד זֶה, אֲשֶׁר עָקַר הַנְּצַחֵן בְּהַחַיִּים בְּזֶה הָעוֹלָם תְּלוּי רַק בְּשִׂמְחָה וּבְחַיּוּךְ עַל הַפְּנִים, הָיוּ תַּמִּיד עוֹשִׂים זֹאת, אֵינן חֲרָב וְחַנִּית יוֹתֵר חֲזָקָה כְּמוֹ הַשְׂמֵחָה וְהַחַיּוּךְ עַל הַפְּנִים, שְׂגָה שׁוֹבֵר אֶת כָּל הַשׁוֹנְאִים וְכוּ', וְאֵלוּ שְׂרוּצִים לְהַשְׁתַּלֵּט עֲלֶיךָ וְכוּ', אֶפְלוּ בְּעֵלְךָ, בְּרָגַע שֶׁהָאִשָּׁה רַק שְׂמֵחָה וְעֲלִיזָה וְעִם חַיּוּךְ עַל הַפְּנִים, הַצַּד הַשְּׂנִי נִשְׁבֵּר אוֹ מִתְּפוּצָץ מִקְּנָאָה וְכוּ', וּכְלָל זֶה תִּקְחִי בְּיַדְךָ — מִי שֶׁתַּמִּיד שְׂמַח וּמְחַיֵּךְ וְכוּ', הוּא הַמְּנַצֵּחַ, וְאֶפְלוּ מִבְּפָנִים מִרְמָד מִפְּגַעֵי וּמִקְרֵי הַזְּמַן וְכוּ', עִם כָּל זֹאת אֶסוּר שְׂיִרְאוּ אֶת זֶה עַל הַפְּנִים וְכוּ', מִי שֶׁיְכוּל לְהִרְאוֹת אֶת זֶה, הוּא הַמְּנַצֵּחַ וְהַמְּאַשֵּׁר בְּחַיּוֹ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' קפו.

**מדוע יש צדיקים שעבודתם בצעקות ותנועות
משנות, ויש צדיקים שמתנהגים בפשטות
גמורה?**

שאלה:

מאת נתנאל: לכבוד הצדיק מיננאל שליט"א.
ברצוני לשאל למה רואים שיש צדיקים שהם
מרעישים עולמות, וכל עבודתם היא בצעקות
ובתנועות משנות, ויש צדיקים שמתנהגים בפשטות
גמורה, עד שלא רואים עליהם שום דבר מיוחד,
ואדרכה חושבים עליהם בדיוק ההפך, שהם אנשים
פשוטים לגמרי, כמו כל אחד אחר. מה ההסבר לזה?
אודה לכם מאד אם תענו לי.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תולדות, כ"ח חשון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל נתנאל, נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

השאלה שלך כבר שאלו את רבנו ז"ל (עין חיי-מוהר"ן, סימן
מ'): אחד שאל אותו, אם אפשר שיהיה הצדיק גדול במעלה,
אף-על-פי שאין רואין ממנו יגיעות ועבודות באתגליא, כמו
ש'רואין מצדיק אחר שעושה באתגליא עבודות קדושות,
שמתפלל ביגיעות גדולות וכו'. השיב לו רבנו ז"ל: בודאי
אפשר, ויכול להיות שזה הצדיק שמסתיר עצמו, ואין רואין
ממנו באתגליא עבודות גדולות, הוא גדול במעלה יותר מזה

הצדיק שהוא באַתגלִיָּא. פי יש שְׁנֵי שְׁמוֹת: שם הַיְיִ"ה, וְשֵׁם אַדְנֵי, וְשֵׁם הַיְיִ"ה בְּהַעֲלֵם וּבְהַסְתֵּר, כִּי אָסוּר לְקַרֹּת אוֹתוֹ, אֲבָל שֵׁם אַדְנֵי בְּאַתגלִיָּא, וּבּוֹדָאי שֵׁם הַיְיִ"ה גְּדוֹל יוֹתֵר הַרְבֵּה מִשֵּׁם אַדְנֵי.

וְאָז אָמַר רַבְּנוּ ז"ל אֵת הַמְּאָמַר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רמג): דַּע, שְׁיֵשׁ צְדִיק גְּדוֹל מְאֹד, שְׂאִין הָעוֹלָם יְכוּל לְסַבֵּל קִדְשָׁתוֹ, עַל-כֵּן הוּא מִתְעַלֵּם מְאֹד, וְאִין רוֹאִים מִמֶּנּוּ שׁוּם קִדְשָׁה וּפְרִישׁוֹת יִתְרָה, זֶה מִחֲמַת גְּדֹל קִדְשָׁתוֹ מְאֹד. וְזֶה בְּחִינּוֹת (נְדִים, פָּרָק ג'): כֹּל הַשִּׁירִים קִדְשׁ, וְשִׁיר הַשִּׁירִים קִדְשׁ קִדְשִׁים; וּנְמָצָא, שְׁשִׁיר הַשִּׁירִים הוּא קְדוּשׁ מְאֹד יוֹתֵר הַרְבֵּה מִכָּל הַסְּפָרִים, וְהֵנָּה מְצִינּוּ שְׁשִׁלְמָה הַמֶּלֶךְ חֶבֶר שְׁלֶשֶׁה סְפָרִים: מְשָׁלִי, קִהְלֵת וְשִׁיר הַשִּׁירִים, וּבְאָמַת מְשָׁלִי וְקִהְלֵת הֵם כֻּלָּם מְלֵאִים מוֹסֵר וְיִרְאַת שָׁמַיִם מְאֹד. וּמְצִינּוּ בְּהֵם תְּבוֹת קִדְשָׁה וְטְהָרָה כַּמָּה פְּעָמִים, אֲבָל בְּשִׁיר הַשִּׁירִים אֵינּוּ נִמְצָא תְבוֹת קִדְשָׁה וְטְהָרָה כָּלָל, פּוֹק עֵינַי וְתִשְׁבַּח, שְׁבַכְל סֵפֶר שִׁיר הַשִּׁירִים אֵין נִמְצָא שֵׁם בְּכָל הַסֵּפֶר שׁוּם תְּבוֹת קְדוּשׁ וְטְהוֹר, וְזֶה מִחֲמַת גְּדֹל עֲצָם קִדְשָׁתוֹ, אֵינָם רוֹאִים שֵׁם שׁוּם קִדְשָׁה. עַל-כֵּן אֵינּוּ נִמְצָא שֵׁם תְּבוֹת קִדְשָׁה וְטְהָרָה כָּלָל, עֵינַי שֵׁם.

הָרִי שְׁלֶךְ לַפְּנִיָּה, שְׁכַכְל שְׂאָדָם יוֹתֵר גְּבוּהָ וְכוּ', וְיוֹתֵר בְּטֵל וּמִבְטָל בְּאִין סוּף בְּרוּף הוּא וְכוּ', עַד שְׁנִכְלָל בְּעֲצָם עֲצָמִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, אֲדַרְבֵּה, אֲצֵלוֹ לֹא רוֹאִים שׁוּם דְּבַר, אֲלֹא תְכָלִית הַהֶפֶךְ רוֹאִים אֲצֵלוֹ וְכוּ' וְכוּ', כִּי מְרַב פְּשִׁטוֹתוֹ וְכוּ', לֹא רוֹאִים אֲצֵלוֹ כָּלוּם, וְכִמוֹ שְׂאָמַר רַבְּנוּ ז"ל: הַקְּדוּשׁ-בְּרוּף-הוּא פְּשוֹט בְּתְכָלִית הַפְּשִׁיטוֹת וְכוּ', כִּי מֵאַחַר שֶׁהוּא אֵין סוּף, לֹא שִׁיף בּוֹ שׁוּם צוּרָה וּדְמוּת וּמִרְאֵה וְכוּ'.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּף-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע

שו"ת א' קפז ברסלב רעא

בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה
מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קפז.

בעלי מתנהג בגסות רוח ומשפיל אותי, ואני
סובלת וממרמרת, מה עלי לעשות?

שאלה:

מאת גלית: לכבוד הצדיק הנקר מוהרא"ש שליט"א.
ברצוני להתנעץ אתכם.
בעלי מתנהג בגסות רוח, משפיל אותי בלי גבולות,
ומקלל אותי קללות קשות. קשהוא מתעצבן, אין לו
עצם בלשון, קשה לי מאד, הוא לא מספר לי כלום,
ואינו מתנעץ אתי. קשאני מנסה לדבר אתו, הוא
מתחיל להשתגע... כבוד הרב, אני סובלת וממרמרת.
מה עלי לעשות?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תולדות, כ"ח חשוון ה'תשע"ג.

שלום רב אל גלית תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

יש לך בעיה רצינית וכו', אבל לדעתי, כל בעיה יכולים
לפתר על-ידי הדברות וכו', את צריכה להסביר פעם ולתמיד
לבעלך, שכן לא יכולים לחיות ביחד, אין דבר כזה שהבעל

יְקַלֵּל אֶת אִשְׁתּוֹ בְּקַלְלוֹת קָשׁוֹת וְכוּ', וַיִּשְׁפֵּל אוֹתָהּ עַד עַפְרוֹ וְכוּ', וְכִשְׁנֹכְנֵס בְּעַצְבִּים הוּא מוֹצִיא אֶת כָּל הָעַצְבִּים שְׁלוֹ עַל אִשְׁתּוֹ וְכוּ', אֵין דְּבַר כְּזֶה, לְאִשָּׁה יֵשׁ אֶת הַזְּכוּיֹת שְׁלֶהּ וְכוּ', וְאֲדַרְבֵּהּ, רַבְּנוּ ז"ל מֵאֵד מֵאֵד הַקָּפִיד עַל כְּבוֹד הָאִשָּׁה, וְכָף מוֹבָא בְּדַבְרֵיו ז"ל (שיחות-הַר"ן, סימן רסד), שֶׁהִזְהִיר לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אֶת אִשְׁתּוֹ.

כִּי אָמַר: הֲלֹא הַנָּשִׁים הֵם סוֹבְלִים צַעַר וְיִסּוּרִים גְּדוֹלִים מְאֹד מֵאֵד מִיְלֻדֵיהֶם, צַעַר הָעֵבוֹר וְהַלְדָּה וְהַגְּדוּל, כַּאֲשֶׁר יְדוּעַ לְכָל עַצֵּם מִכְאוּבָם וְצַעֲרָם וְיִסּוּרֵיהֶם בְּכַמָּה אָפְנִים הַקָּשִׁים וְכֹבְדִים מְאֹד מְאֹד וְכוּ' וְכוּ', עַל-כֵּן רְאוּי לְרַחֵם עֲלֵיהֶם וּלְיַקְרָם וּלְכַבְּדָם. וְכֵן אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּבֹא מְצִיעָא נט.): 'אוֹקִירוּ לְנִשְׁיָכוּ כִּי הֵיכִי דִתְתַעֲתְרוּ' [תְּכַבְּדוּ וְתִיקְרוּ אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם, כְּדֵי שֶׁתְּהִיוּ עֲשִׂירִים]. וְכֵן אָמְרוּ (בְּמִוֹת סג.): 'דִּינֵנו, שֶׁמְגַדְלוֹת אֶת בְּגִינוּ וּמַצְלֵת אוֹתָנוּ מִן הַחֲטָא', וְלִכֵּן צְרִיכִים לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אוֹתָן מְאֹד מְאֹד, וְזֶה יְסוּד גְּדוֹל בְּחִסְדוֹת בְּרַסְלָב, שֶׁהַבַּעַל מְכַרַח לְעֹזֵר לְאִשְׁתּוֹ, וְאִם הוּא רוֹצֵה לְהִיּוֹת מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל וּלְצִיַּת אוֹתוֹ, הַדְּבַר הָרֵאשׁוֹן — עָלָיו לְעֹזֵר לְאִשְׁתּוֹ בְּכָל הַמּוֹבָנִים.

אָבֵל אֶת צְרִיכָה לְהַסְבִּיר אֶת זֶה לְבַעֲלָהּ בַּעַת שֶׁהוּא רְגוּעַ, שְׂאֵת לֹא יְכוֹלָה לְחִיּוֹת עִמוֹ בְּצוּרָה כְּזוֹ שֶׁמִּתְפָּרַע וְנִכְנָס בְּכַעַס וּרְצִיחָה, וּמוֹצִיא אֶת כָּל הָעַצְבִּים עָלָיָהּ, וְאֵנִי בְּטוֹחַ, אֲשֶׁר (קַהֲלַת ט, יז): "דְּבַרֵּי חַכְמִים בְּנַחַת נִשְׁמָעִים, מְזַעֲקַת מוֹשֵׁל בְּכִסְיִים". וְאוֹמֵר (מְשַׁלִּי כה, טו): "בְּאַרְבֵּי אַפִּים יִפְתָּה קָצִין וּלְשׁוֹן רַבָּה תִּשָּׁבֵר גְּרָם", אִם מְדַבְּרִים בְּנַחַת בְּלְשׁוֹן רַבָּה, וּמְסַבִּירִים הֵיטֵב לְהַבַּעַל, שְׂאֵת לֹא יְכוֹלָה לְחִיּוֹת כְּכֹה, אֵנִי בְּטוֹחַ שֶׁהוּא יִשְׁתַּנֶּה.

עם כל זאת עלי לומר לך, שאת בעלך לא שמעתי וכו', ואני תמיד אוהב לשמע את שני הצדדים וכו', פי אסור לשמע רק צד אחד, משום (סנהדרין ז): "שמוע בין אחיכם ושפטם", אמר רבי חנינא, אזהרה לבית-דין שלא ישמע דברי בעל דין קדם שיבוא בעל דין חברו, ואזהרה לבעל דין, שלא יטעים דבריו לדין קדם שיבוא בעל-דין חברו.

ולכן אני מכרח להטיף גם לך מוסר. את צריכה להבין, שאשה יש לה כחות הנפש בלתי רגילים, והיא יכולה לנצל את זה לטוב או להפך, וכמו שכתוב (משלי יד, א): "חכמות נשים בנתה ביתה, ואולת בידיה תהרסנו", אשה יכולה מאד מאד לעצבן את בעלה, ואפלו לא שמה לב אל מה שהיא עושה וכו', הבעל עובד קשה מאד כל היום, וסובל עלבונות, בזיונות ושפיכות דמים וכו' וכו', מבעל-הבית שלו וכו', או מהקונים וכו', משפילים אותו וכו', או שיש שם דחקות עצומה וכו', והוא חייב הרבה חובות וכו' והוא מסבך בכל מיני סבוכים וכו', אשה חכמה צריכה אז לחזק ולעודד ולשמח את בעלה, ולתת לו גבוי וגב חזק, ואז יתקיים (משלי כז, ט): "כמים הפנים לפנים, כן לב האדם לאדם", ופרש רש"י: כמים הללו הפנים שאתה מראה לתוכן — הן מראות לך, כן לב האדם לאדם חברו, לפי מה שאדם יודע שחברו אוהבו, כן הוא מראה לו פנים.

ולכן למה את לא מנסה לקבל את פניו בשמחה, ואז תראי איזה בעל אחר יהיה לך! מי יודע אילו מלים דוקגניות את אומרת לו וכו', שזה מוציא אותו משווי משקלו וכו', ומאבד את עצתו וכו', אשה פקחית צריכה תמיד לחזק לעודד ולשמח את הבעל, ואז גם הבעל מחזק ומעודד

ומשמח את אשתו, החיים הולכים דו סטרי וכו', כְּשֵׁנוֹתָנִים
— מְקַבְּלִים וְכוּ'.

ולכן דעי לך, שאין טוב מהשלום, כמו שאמרו חכמינו
הקדושים (עקצין פּרָק ג'): לא מצא הקדוש-ברוך-הוא כלי
מחזיק ברכה לישראל אלא השלום, שנאמר (תהלים כט):
"הַיְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן, הַיְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם"; וְעַל-כֵּן
תִּשְׁתַּנֵּי אֶת וְכוּ', וְאִז תִּרְאֵי אֵינָה בְּעַל טוֹב יִהְיֶה לָּךְ, וְזָכְרִי
הַיֵּטֵב מֵה שְׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סוטה יז): אִישׁ וְאִשָּׁה זָכוּ
— שְׂכִינָה בִּינֵיהֶן; וְאָמְרוּ (ירושלמי ברכות, פּרָק ט', הִלְכָה ח'): אִי
אֶפְשָׁר לְאִישׁ בְּלֹא אִשָּׁה, וְאִי אֶפְשָׁר לְאִשָּׁה בְּלֹא אִישׁ, וְאִי
אֶפְשָׁר לְשִׁנְיָהֶן בְּלֹא שְׂכִינָה, וּבְמָקוֹם שֶׁהַשְׂכִּינָה נִמְצָאת —
שֵׁם הַבְּרָכָה מְצוּיָה, רַק שִׁיְהִיָּה בִּינֵיהֶם שְׁלוֹם וְאַהֲבָה גְּדוּלָּה
מְאֹד, כִּי שְׁלוֹם, אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שִׁבְת י'): זֶה שְׁמוֹ שֶׁל
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא; וְלָכֵן אִם מְכַנְּיָסִים אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
בְּתוֹךְ הַבַּיִת, זֶה נִקְרָא שְׁלוֹם-בַּיִת, הֵינּוּ שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹךְ הַבַּיִת.

אָנֹּה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַדְּבָרִים הָאֵלּוּ יִכְנָסוּ בְּלִבָּךְ,
וְהַשְׁלוֹם וְהָאַהֲבָה וְהַהֲבָנָה הַהֲדָדִית תִּחְזֹר בִּינֵיכֶם, בְּדִיוֹק כְּמוֹ
שֶׁהִיָּה תַחַת הַחֲפָה.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' קפח.

**נְקַלְעֵנוּ לְחֻבּוֹת, וַיֵּשׁ לָנוּ נוֹשִׁים, וַאֲיַנְנוּ מִצְּלִיחִים
לְצֵאת מֵהַמָּצַב הַזֶּה**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת בְּתִיָּה: שְׁלוֹם לְכַבּוֹד הָרַב.
שְׁמִי בְּתִיָּה, נְשׂוּאָה בְּרוּךְ ה' עִם אַרְבָּעָה יְלָדִים, אָנוּ
מִתְגוֹרְרִים בְּיָשׁוּב לְיַד יְרוּשָׁלַיִם. זְכִינוּ וְאַנְחֵנוּ חֲסִידֵי
בְּרִסְלָב, בְּרוּךְ ה', וּבִישׁוּב יֵשׁ לָנוּ קַהֲלָה קִטְנָה שֶׁל
בְּרִסְלָב. נְקַלְעֵנוּ לְחֻבּוֹת, וַיֵּשׁ לָנוּ נוֹשִׁים, אֲיַנְנוּ
מִצְּלִיחִים לְצֵאת מֵהַמָּצַב הַזֶּה. אַנְחֵנוּ מְאֹד לְחוּצִים,
וְרוֹצִים עֲצָה וּבְרָכָה מֵהַצַּדִּיק, וְרוֹצִים לַעֲבֹר לְיַבְנָאֵל.
שְׂאֵלְתֵנוּ: מַה לַעֲשׂוֹת? אַנְחֵנוּ צָרִיכִים יְשׁוּעָה מְכֹל
הַבְּחִינֹת. תִּזְכְּנוּ לְמַצּוֹת וְתוֹדָה, בְּתִיָּה הַמְצַפָּה
לְיִשׁוּעַת ה'.

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ח חֶשְׁוֹן ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל בְּתִיָּה תַחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֶת צְרִיכָה לְשִׁמּוּחַ מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֶלְקֶךָ, שֶׁהִקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא נָתַן לְךָ בְּעַל נִפְלָא, וַיֵּשׁ לָכֶם אַרְבָּעָה יְלָדִים, שֶׁהֵם
הַמַּתְנֹנֹת הַכִּי יָפוֹת וְהַכִּי יְקָרוֹת שָׂרָק יְכוּלִים לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ
יִתְבָּרַךְ. וְעַל כָּלֵם — אַתֶּם מְקַרְבִּים אֶל רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין
לְמַעַלָּה מִזֶּה. וּכְבָר אֲמַר רַבְּנוּ ז"ל (שיחות-הַר"ן, סִימָן קעז), שְׂרָאוּי
לָכֶם לְשִׁמּוּחַ בְּהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ. וְאֶף-עַל-פִּי שְׂאִין אַתֶּם יוֹדְעִים
מִגְדֻלַּת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, רְאוּי לָכֶם לְסַמְךָ עָלַי, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ

מגדלתו יתברך. והזכיר אז הפסוק (תהלים קלה, ה): "כי אני ידעתי כי גדול הוי"ה וגו', גם ראוי לכם לשמח בי, מה שזכיתם שיהיה לכם רבי כזה; ואמרו אנשי שלומנו, אם לא שמחים עם רבנו ז"ל, הרי זה פגם אמונת חכמים, כי בפרוש גלה לנו, שראוי לנו לשמח, שיש לנו רבי כזה, ולכן ראוי לכם לשמח, שאתם מקרבים אל רבי כזה.

עכשו בענין החובות וכו', שיש לכם נושים וכו', ואתם לא יכולים לצאת מהמצב הזה וכו', הדבר הראשון, אני מכרח להודיע לכם, שאסור לפל בחלישות הדעת ובקטנות המחין בשום פנים ואפן, ומפל שכן שאסור להתיאש, אתם חייבים להכריח את עצמכם להיות בשמחה, כי השם של פרנסה שהוא חת"ך — היוצא מפסוק (תהלים קמה): פותח את ידיך, יוצא גם מפסוק (דברים טז, טו): והיית' אף שמח; ולכן אתם צריכים להשתדל להיות מאד מאד בשמחה, ולשמח את עצמכם, ואף שאני יודע, שמאד מאד קשה לכם, ומר לכם החיים ממות, עם כל זאת עם עצבות ומרירות ודאגות לא תבואו לשום דבר, אלא תסתפקו יותר.

ולכן תראו רק להיות בשמחה, ואם תאמרו: במה יש לנו לשמח, הרי אנחנו עניים ואביונים ומלאים חובות? אלא דעו לכם, שחכמינו הקדושים אמרו (נדרים מא.): אין עני אלא מדעת; עקר העניות תלויה בחסרון דעת, כי המאמין האמתית, שמאמין שאין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, והוא יתברך מנהיג את עולמו בחסד וברחמים, בצדק ובמשפט, ודבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו, אלא בהשגחת המאציל העליון, עד כדי כך, שאמרו חכמינו הקדושים (חלין ז): אין אדם נוקף אצבעו מלמטה, אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה; שאדם אינו מקבל מפה קטנה

בְּאֶצְבַּע קַטְנָה, אִם לֹא מִכְרִיזִין עַל זֶה קִדְּם מִלְמַעְלָה, הָאָדָם
הַזֶּה הוּא תְּמִיד שְׂמַח.

וְאָמַר רַבְּנֵי ז"ל (ספֿר־הַמִּדּוֹת, אוֹת מְמוֹן, סִימָן פג): אָמוּנָה הוּא
טוֹב לְפָרְנֶסָה; וְלִכְן בָּזָה שֶׁתִּשְׁמַחוּ עִם נִקְדַּת יְהוּדוֹתְכֶם,
שֶׁנִּבְרָאתֶם יְהוּדִים, וְשֵׁלָא עֲשֵׂנִי גוֹי כְּגוֹי הָאֲרָצוֹת, הַשְּׂמִיחָה
וְהָאָמוּנָה הַזֹּאת, תִּפְתַּח לְכֶם כָּל צְנוּרֵי הַשְּׁפַע וְהַפְּרָנְסָה,
וְתוּכְלוּ לְשָׁלֵם אֶת כָּל הַחֹבּוֹת שֶׁלְכֶם, כִּי בְּרַגַע שֶׁאָדָם שֶׁשׁ
וְשִׂמַח, עַל־יְדֵי־זֶה זוֹכֵה לְיִשׁוּב הַדַּעַת, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנֵי ז"ל
(לְקוּטֵי־מוֹתֵר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן י'): מַה שֶּׁבְּנֵי־אָדָם רְחוּקִים מִהַקְּדוּשָׁה־
בְּרוּךְ־הוּא, זֶה מַחְמַת חֶסֶד וְיִשׁוּב הַדַּעַת, וְלָמָּה אֵין יִשׁוּב
הַדַּעַת? כִּי חֶסֶד מִהַשְּׂמִיחָה, וְלִכְן תִּמְסְרוּ אֶת נַפְשְׁכֶם לַהֲיוֹת
בְּשִׂמְחָה, וְאִז תִּזְכְּרוּ לְגַדְלוֹת הַמַּחֲיִין, וּכְבָר לֹא יִחְסַר לְכֶם שׁוֹם
דְּבָר.

הַדְּבָר הַשֵּׁנִי, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְזַכֵּר מַה שֶׁאָמַר רַבְּנֵי ז"ל
(שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן קכב), שֶׁאִם לֹא הָיָה מִמֵּתִין בְּבִטְחוֹן לְיִשׁוּעַת
הַשָּׁם, כְּבָר הָיָה אִישׁ נוֹסֵעַ וּמְטַלְטֵל כְּמוֹ כָּל הַנוֹסְעִים
וּמְטַלְטְלִים עֲצָמָם בְּשִׁבִיל הַפְּרָנְסָה כְּנֶהוּג עֲכָשׁוּ. וְהַפְּוֹנָה, כִּי
אָמַר זֹאת לְעִנְיַן הַנְּהַגַת הַבַּיִת בְּפָרְנֶסָה, וּמִלְבוּשִׁים וּשְׂאָר צְרִיכֵי
הַבַּיִת, שֶׁעַל־פִּי־רֹב חֶסֶד לְאָדָם הַרְבֵּה. כְּגוֹן: לְזֶה חֶסֶד מִלְבוּשׁ
פְּשוּט, וְיִשׁ שֶׁחֶסֶד לָהֶם מִלְבוּשִׁים חֲשׂוּבִים אוֹ דִירָה וְכוּ'.
שֶׁצְרִיכִין לְהִמָּתִין לְיִשׁוּעַת הַשָּׁם וְלִבְלֵי לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה
(עֲרוּבִין יג): לְמֵלֵאוֹת הַחֶסֶד וְתַכְּף־וּמִיד. רַק צְרִיכִין לְהִמָּתִין עַד
יְרַחֵם הַשָּׁם. וְאָמַר רַבְּנֵי ז"ל עַל עֲצָמוֹ, שֶׁאִם לֹא הָיָה מִמֵּתִין,
כְּגוֹן: כִּשְׁהָיָה חֶסֶד לוֹ אֵיזָה דְבָר, אִם הָיָה יוֹחֵק אֶת הַשְּׁעָה
שִׁיְהִיָּה דוֹקָא תַכְּף, הָיָה צְרִיךְ לְלוּוֹת לְעֲצָמוֹ וְלַהֲיוֹת בְּעַל חוּב,
עַד שֶׁהָיָה מְכָרְחַח לַהֲיוֹת נוֹסֵעַ וּמְטַלְטֵל. כְּמוֹ שֶׁאָנּוּ יוֹדְעִים עִנְיַן
הַנוֹסְעִים, שֶׁהֵם מְכָרְחִים תְּמִיד לְסַע עַל הַמְּדִינָה מַחְמַת שֶׁהֵם

תמיד בעלי חובות. וענגן זה צריכים לידע מאד. וצריכין ללמד עצמו להרגיל את עצמו בזה מאד.

כי לכל אדם חסר הרבה אפלו בעלי בתים ועשירים גדולים, מפל שכן מקבלים אפלו החשובים והגדולים. וצריך לזה להסתפק במעוט, ולהנהיג ביתו כפי השעה והזמן. ואם נדמה לו שצריך מלבוש או לאשתו ובניו, אף-על-פי שמכרח לו, אל ידחק השעה ללוות ולהקיף ולהיות בעל חוב, אף ימתין עד שיבוא עתו. וטוב לסבל דחק אפלו במזונות וכל שכן במלבושים ודירות וכו' ולא להיות בעל חוב. ומוטב שיהיה בעל חוב לעצמו או לבני ביתו במלבושים מלהיות בעל חוב להחננוי או לאחרים. כי בכל עניני פרגסה צריכין להמתין עד שיבוא עתו, כמו שכתוב (תהלים קמה, טו): "עיני כל אליך ישברו, ואתה נותן להם את אכלם בעתו", וזה למוד עמק עמק — לשמר על להבא לא להפנס בחובות. יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתצאו מכל הצרות והחובות שלכם, ויתרחב לכם בגשמיות וברוחניות.

בענגן לבוא לגור ביבנאל וכו', זו צריכה להיות החלטה שלכם וכו', וכדאי לכם לבוא ולהתרשם מהמקום וכו', מהקלה וכו', לא יכולים להכריח את אף אחד לבוא לגור שמה, אלא כל אחד כפי הטעם והרצון שלו, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שכבר תבואו אל המנוחה ואל הנחלה, ויהיה לכם רק טוב בחייכם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתהיה לכם הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנו — תשפילו ותצלחו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קפט.

**שְׁמַעְתִּי מַעֲבֵר לְדִלְתָּ, שְׁהִיָּה לָכֶם וּפּוֹחַ סוֹעֵר עִם
מִישֵׁהוּ לַגִּבִּי רֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוֹמֵן**

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת נַחְמֵן: שְׁלוֹם לְכַבּוֹד מוֹרֵי וְרַבֵּי שְׁלִיט"א.
אֲנִי מִתְבַּיֵּשׁ לְכַתֵּב לָכֶם וְכוּי, עִם כָּל זֹאת תּוֹרָה הִיא
וְלִלְמַד אֲנִי צָרִיךְ, שְׁלַחְתֶּם אוֹתִי הַחוּצָה וְכוּי, וְשְׁמַעְתִּי
שְׁהִיָּה לָכֶם וּפּוֹחַ עִם מִישֵׁהוּ וְכוּי, בְּעֵנֶן רֹאשׁ הַשָּׁנָה
בְּאוֹמֵן וְכוּי, רְצִיתִי מֵאֵד שְׁתַּכְתְּבוּ לִי עַל-כָּל-פְּנִיִם
בְּקִצּוֹר מִה שְׁאַמְרֶתֶם וְכוּי, אֲנִי מִתְבַּיֵּשׁ לְבַקֵּשׁ מִכֶּם
דָּבָר זֶה, אֲבָל בְּוַדָּאִי תִצָּא מִזֶּה תּוֹעֵלֶת, כִּי כִפִּי
שְׁשַׁמְעֵתִי תַחַת הַדִּלְתָּ, הִיָּה לָכֶם וּפּוֹחַ סוֹעֵר וְכוּי.
נַחְמוּ הַמִּתְקַתֵּק אֲצַלְכֶם.

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ח חֲשׁוֹן ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל נַחְמֵן, גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלֵתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ.

אֶחָד צִלְצַל אֵלַי, וְהוּא הִתְעַקֵּשׁ לָמָּה פָּתַבְתִּי עָלָיו מִה
שְׁפַתְבְּתִי בְּעֵנֶן רֹאשׁ הַשָּׁנָה, שְׁמִכְרַחִים לִהְיוֹת בְּאוֹמֵן, וְזֶה
הִיָּה הַרְצוֹן שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְאִי אֶפְשָׁר לְשַׁנוֹת אֶת דְּבוּרָיו עַל
כָּל הוֹן דְּעֵלְמָא, אֲלֵא אִם הוּא אָנוּס רַחֲמֵנָא פִּטְרִיה, כִּךָ מִי
שָׂרָק מֵאֲמִין בְּרַבְּנוּ ז"ל, מִכְרַח לִהְיוֹת בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוֹמֵן.
וְכִךָ אָמַר בְּפֵרוּשׁ (חַיִּי-מוֹהַר"ן, סִימָן תג): הֲרֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׁלִי עוֹלָה
עַל הַכֹּל, וְהִיָּה פְּלֵא אֲצֵלִי, מֵאַחַר שֶׁהִמְקַרְבִּים שְׁלִי מֵאֲמִינִים
לִי, וְלָמָּה לֹא יִזְהָרוּ כָּל הָאֲנָשִׁים הַמְקַרְבִּים אֵלַי שְׁיִהְיוּ כְּלָם

על ראש השנה איש לא יעדר, כי כל ענין שלי הוא רק ראש השנה, והזהיר לעשות פרוז, שכל מי שסר אל משמעתו ומקרב אליו, יהיה על ראש השנה אצלו, לא יחסר איש. ומי שזוכה להיות על ראש השנה, ראוי לו לשמח מאד מאד, כמו שכתוב (נחמיה ח'): "אכלו מעדנים ושתו ממתקים, כי חרות הוי"ה הוא מעוזכם", וזה נאמר על ראש השנה; ולא שיך לשנות את הדבור הזה בשום פנים ואפן, יהיה מי שיהיה ויהיה מה שיהיה וכו' וכו'.

קדם כל לא הזכרתי שום שם וכו', אלא כתבתי איך יכול אברך פגום וכו', להתערב בענין נורא ונפלא מאד, שרבנו ז"ל מסר את נפשו, חלבו ודמו ושמו וכל מהותו וכו' וכו', בעבור ראש השנה, עד שהשיג את מעלת ראש השנה, ואמר (חיי"מ הור"ן, סימן תה): הראש השנה שלי הוא חדוש גדול, והשם יתברך יודע שאין הדבר הזה בירשה מאבותי, רק השם יתברך נתן לי זאת במתנה, שאני יודע מהו ראש השנה, לא מבעיני אתם כלכם, בודאי תלויין בראש השנה שלי, אלא אפלו כל העולם פלו תלוי בראש השנה שלי.

ואני חוזר ומדגיש, שלא הזכרתי שום שם של אדם פרטי, אלא אברך פגום וכו', ועוד פעם אני מקיים מה שאמר דוד המלך (תהלים קיט, מו): "ואדברה בעדותיך נגד מלכים ולא אבוש", שכל אברך שמעיו לדבר נגד ראש השנה של רבנו ז"ל, הוא פגום ביותר וכו', יכולים להגיד שאני לא מבין וכו', אני לא יודע וכו', אני לא מחזיק מזה וכו', אבל לומר שטות ודמיון כזה, שרבנו ז"ל נמצא בהר ציון אצל דוד המלך, וכבר לא נמצא באומן וכו', אין זה אלא דמיון אחד גדול, וכבר אמר רבנו ז"ל: כשהסמ"ך-מ"ם רוצה לקחת את עצמו על איש כשר, הוא מדביק בו דמיון כמו דבוק וכו'.

וְלִכְּנֵן אֵין זֶה בְּכֻלָּל 'הַמְּלַבֵּין פְּנֵי חֲבֵרוֹ בְּרַבִּים', כְּמוֹ שְׁהוּא רָצָה לֹאמַר, אֲדַרְבֵּהּ, מֵאַחַר שֶׁלֹּא מְזַכְּרִים אֶת הַשֵּׁם שְׁלוֹ, מַה הוּא רוֹצֵה? וּמִי אוֹמֵר שֶׁזֶה עָלָיו? ! אֵין זֶה אֶלֶּא כְּמוֹ שְׁאָמַר ה'צִמְח צֶדֶק' זְכוּתוֹ תִּגְן עָלֵינוּ: אֲנִי כּוֹבְעַן שְׁמֻקְצוּעוֹ הוּא עֲשִׂית כּוֹבְעִים, וּמִי שְׁמַלְבִּישׁ אֶת הַכּוֹבֵעַ וּמִתְאַיִם לוֹ — הַכּוֹבֵעַ הַזֶּה שְׁלוֹ. וְלִכְּנֵן גַּם אֲנִי עִם הַמְּכַתְּבִים שְׁאֲנִי כּוֹתֵב לְפָלוֹנִי אוֹ לְאַלְמוֹנִי, אוֹ לְפָלוֹנִית אוֹ לְאַלְמוֹנִית, זֶה לֹא הֶעֱנִין שָׁל אֶף אֶחָד לְהִתְעַרֵּב לְמִי כְּתַבְתִּי אֶת זֶה וְכוּ', וְאִם אָדָם כָּל-כָּף מְעַנֵּין לְדַעַת לְמִי כְּתַבְתִּי אֶת זֶה? עָלָיו לְדַעַת, שְׁכַתְּבִי אֶת זֶה בְּשִׁבְלִי.

עֲכָשׁוּ בַּעֲנִין לְהַחֲטִיא אֶת הַרַבִּים, אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סִנְהֶדְרִין קז): חוֹטֵא וּמַחֲטִיא אֶת הַרַבִּים, אֵין מְסַפֵּקִין בְּיָדוֹ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה; אֶחָד שֶׁנִּסְעַ כְּבָר כַּמָּה שָׁנִים אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוּמָן, וּפְתָאם נִכְנַס בּוֹ דְּמִיּוֹן, שְׁרַבְנוּ ז"ל כְּבָר לֹא נִמְצָא שָׁמָּה, אֶלֶּא הוּא נִמְצָא בְּהַר צִיּוֹן אֶצְל דְּוֹר הַמְּלָךְ, וְגוֹרָם שְׁאַחֲרִים גַּם-כֵּן כְּבָר לֹא יִסְעוּ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה לְרַבְּנוּ ז"ל בְּאוּמָן, אֵין לָךְ חוֹטֵא יוֹתֵר גְּדוֹל מִזֶּה, וּבְמִקּוֹם לְקַלֵּל כְּשִׁמְעוֹרְרִים אוֹתוֹ עַל הָאֲמֵת, שְׂאִי אֶפְשֵׁר לְהַטּוֹת מִדְּבַרֵי רַבְּנוּ ז"ל וּמוֹהֲרַנ"ת ז"ל כִּי הוּא זֶה, עָלָיו לְזַכֵּר מַה שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מְדַרְשׁ אֲגָדָה): הַחוֹטֵא וּמַחֲטִיא אֶת הַרַבִּים — קוֹבֵר אֶשְׁתּוֹ וּבָנָיו.

וְלִכְּנֵן צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשָׁמַר עַל הַלְּשׁוֹן, וּמִכָּל שֶׁכֵּן לֹא לְקַלֵּל, כִּי כָּף אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (סְפָר־הַמִּדּוֹת, אוֹת קָלְלָה, סִימָן ו'): סוּף, שְׁקַלְלַת חֲנָם תְּשׁוּבַת עַל הַמְּקַלֵּל; וְאָמַר (שֵׁם חֵלֶק ב', סִימָן א'): אָדָם הַרְגִיל בְּקַלְלוֹת, הוּא מַעוֹלָם הַתְּהוּ; וְכֵן לְהַפְּךְ — הַרְגִיל בְּבִרְכָה הוּא מַעוֹלָם הַתְּקוּן.

ועכשו מה שהוא אמר, שאני מתנגד על ר' אברהם בר' נחמן ז"ל (בעל מחבר "באור הלקוטים"), פה אני מעתיק לך אות באות מה שכתב ר' אברהם ז"ל בעצמו בספרו "פוכבי אור" (חלק אנשי מוהר"ן), וזו לשונו שם אות באות:

ועתה למען אחי ורעי אדברה נא גם איזה דבורים ממוהר"ת ז"ל, המנחים כעת בזכרוני, ששמעתי מאבי ז"ל (הריני כפרת משפכו), ומעט אשר שמעתי משאר אנשי שלומנו.

א. אמר פעם אחת לבנו ר' יצחק ז"ל מטולטשין, שלא יסע לארץ ישראל לדור שם בקביעות, עד שיהיה בן ששים שנה [והמוכן היה מדבריו הקדושים, שאף-על-פי שישבת ארץ ישראל גדולה מעלתה מאד, וכמוכא בספרי אדמו"ר, זכר צדיק לברכה, אבל כבר אמר אדמו"ר, זכר צדיק לברכה, על הראש השנה שלו, שאין דבר גדול מזה, כמוכא בחיי-מוהר"ן, וגם כל קדשת ארץ ישראל נמשך ממנו פמוכן בלקוטי תנינא, סימן מ'; וגם מוכן ומבאר בדברי אדמו"ר, זכר צדיק לברכה, שפשנתוסף רק נפש אחת להקבוץ שלו בראש השנה, אז נתרבין הבתים של הקדשה אלה אלפי ורבי רבבות פעמים עד אין שעור. ועין בלקוטי-הלכות, הלכות נזקי שכנים, הלכה ד', שאין ערך להעבודה שיעבד האדם בפני עצמו, אפלו כל היום, נגד נקדה אחת שעושה כשמצטרף וכו', עין שם; ומכל שכן שגדולים צדיקים במיתתם יותר מבחיייהם, וכל אשר גדלה ושגבה רוממותו והתעלותו של אדמו"ר זכר צדיק לברכה, כן גדלו ושגבו גם התקונים אשר יעשה בימי ראש השנה הקדושים, כמבאר בדבריו הקדושים בהלכות גבית חוב מהלקוחות, הלכה ה', אות י"ד, עין שם].

ב. על אודות אספתנו בימי ראש השנה הקדוש, אמר פעם אחת לבנו ר' יצחק ז"ל, הנזכר למעלה בזו הלשון: אני מקנה שיתקיים הדבר עד ביאת הגואל צדק, אבל אף-על-פי-כן מי יודע, חס ושלום, מה שיעבר בזה (מגדל ועצם הקטרוגים המתעוררים ומתגברים על זה בכל עת) אולי, חס ושלום, ימנעו ולא יניחו, חס ושלום, בשום אופן לבוא לשם, זאג איך דיר זאלסט תמיד זיין ראש השנה אין אומן [אני אומר לך שתמיד תהיה בראש השנה באומן], ערב ראש השנה זאלסט זיך שטעלין אפלו אין מארק [ערב ראש השנה תעמד אפלו באמצע השוק], באיזה מקום שרואים משם בית ציונו הקדוש, ותאמר שם העשרה קפיטלך תהלים, ואחר-כך תתפלל שם באומן בראש השנה אפלו באיזה עזרה (פאליש) של בית-המדרש, וכן תתנהג כל ימי חייך.

ג. עוד אמר פעם אחת אודות הנסיעה לאומן על ראש השנה, שאם היה הדרך לשם מחפה בספינים, הייתי רוחש על ידי ורגלי, כדי לבוא לשם על ראש השנה.

ד. שמעתי מרבי נחמן ברבי שכנא ז"ל, ששמע לענן נסיעת ראש השנה וכו', והיוצא מדבריו הקדושים, שכל נסיעה ונסיעה של כל אחד ואחד, יהיה לה חלק בקץ הגאולה.

(אמר המלקט, שמעתי שפעם אחת בלילה הראשונה של ראש השנה באומן אחר תפלת ערבית, והוא האריך מאד בתפלתו, ואחר התפלה נתלהב מאד ואמר לאנשיו: כשאנחנו נתקבצים לכאן, בודאי גם רבנו ז"ל אתנו פה ביחד, וכשרבנו ז"ל פה, בודאי כל השבעה רועים הם גם-כן אתנו פה, וצעק

בקולו: איך גלייב אזוי ממש איך זעה זיי [אני מאמין בזה
ואני רואה אותם].

כל זה מובא אות באות בכוכבי אור, חלק אנשי מוהר"ן,
שפתכם ר' אברהם בר' נחמן ז"ל בעצמו. עכשו אני שואל
— מי חולק על ר' אברהם ז"ל, אני? או אחד בעל דמיון,
שנכנס לו דמיון, שרבנו ז"ל כבר לא נמצא באומן, אלא
נמצא בהר ציון אצל דוד המלך?

ולכן איך יכולים לסלף את דברי ר' אברהם בר' נחמן
ז"ל? בשעה שזה הכתב־יד שלו, והעתיקם ר' אלטר
טעפליקער ז"ל (שם בכוכבי אור, חלק אנשי מוהר"ן)?!

ולכן אני חוזר ומדגיש, שאין לאף אחד בעולם רשות
לחלק על דברי רבנו ז"ל, שפפוש גלה לנו מעלת הבא אליו
בראש השנה. וכתב מוהר"ן ז"ל (ת"י מוהר"ן, סימן תו) וזו לשונו
שם: ומכלל דבריו הקדושים שדבר אז עמנו למדנו כמה
דברים. למדנו עוד הפעם עצם גדל החיוב להיות אצלו על
ראש השנה. כי אף-על-פי שידענו זאת מכבר, אף-על-פי-כן
מרבוי דבריו הקדושים אז בזה, ומתנועותיו הנוראות אז,
הבינו עצם החיוב יותר ויותר, שאי אפשר לבאר זאת בכתב.

וגם אז למדנו, שרצונו חזק להיות אצלו באומן על ראש
השנה תמיד לאחר הסתלקותו, ושאין דבר גדול מזה.

וגם למדנו כמה צריכין לחזק לשבר המניעות מדבר
שבקדשה, בפרט המניעות מלהיות על ראש השנה, שצריכים
לשברם ביותר ולהיות דיקא על ראש השנה, עד שאפלו אם
הוא, זכרונו לברכה, בעצמו מצוה ומסכים לבלי להיות אצלו
על ראש השנה, חלילה להסתכל על זה, וצריכין להזהר מאד

לְבַלִּי לְשׂאֵל אוֹתוֹ שׁוּם שְׂאֵלָה עַל זֶה, כִּי הוּא יֹשִׁיב בְּיָדָי לְבַלִּי לְהִיּוֹת אֶצְלוֹ, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן בְּנִקְדַּת הָאֲמַת לְאֲמַתוֹ צְרִיכִין לְהִיּוֹת דִּיקָא [וְכֵן הוּא נוֹהֵג לְדוֹרוֹת].

וְעִנְיָן זֶה נוֹגֵעַ לְמָה שְׂאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מִכּוֹת י'): בְּדַרְךְ שְׂאֲדָם רוּצָה לִילָף מוֹלִיכִין אוֹתוֹ, כְּמוֹ שְׂפָרֵשׁ רַש"י. וְהוּא מְדַבְּרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים עַל פְּסוּק (בַּמִּדְבָּר כב): "לֵךְ עִם הָאֲנָשִׁים", וְכֵן בְּשִׁלּוּחַ מְרַגְלִים, שֶׁהִכְרַח מֹשֶׁה רַבְּנוּ בְּעֲצֻמוֹ לְשִׁלְחָם, אֶף-עַל-פִּי שְׂבָאֲמַת רְצוֹנוֹ לֹא הָיָה כָּלֵל בְּזָה. וְעִנְיָן זֶה רָאינוּ מִרַבְּנוּ ז"ל כְּמָה פְּעָמִים, בְּפָרֵט בְּעִנְיָן רֹאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁהָיוּ אֲנָשִׁים שֶׁהָיוּ לָהֶם מְנִיעוֹת מִלְּהִיּוֹת אֶצְלוֹ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְשָׂאֵלוּ אוֹתוֹ בְּעֲצֻמוֹ, וְהִשִּׁיב לָהֶם, שֶׁלֹּא יִהְיוּ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה. וְהִתְחִילוּ לְהִתְעַקֵּשׁ: הֲלֹא שְׂמַעְנוּ מִכֶּם גְּדֹל הָאֲזוּהָרָה לְהִיּוֹת אֶצְלָכֶם עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְעָשָׂה עֲצֻמוֹ כְּמִקְפִּיד עֲלֵיהֶם, וְגָעַר בָּהֶם שֶׁלֹּא יְדַבְּרוּ יוֹתֵר, וְכֵן עָשׂוּ, וְלֹא בָּאוּ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה.

וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן אֲנַחְנוּ זְכִינוּ לְהִיּוֹת רְגִילִים לְעַמֵּד לְפָנָיו. וְשְׂמַעְנוּ וְהִבְנוּ בְּרָמֵז וּבְפָרוּשׁ, שֶׁפְּנִימִיּוֹת רְצוֹנוֹ אֵינוֹ נוֹחֵה בְּזָה כָּלֵל, רַק הוּא מְכַרַח לוֹמֵר לָהֶם כֶּף, מִחֲמַת שְׂשׂוּאָלִים אוֹתוֹ עַל זֶה. וַיֵּשׁ בְּזָה הַרְבֵּה לְסַפֵּר, [כְּמוֹבָא (שִׁיחוֹת-הַר"ן. סִימָן ריג): כְּשֶׂאֲדָם שׂוֹאֵל לְהַצְדִּיק אִם לְעֲשׂוֹת דְּבַר שְׂיֵשׁ בּוֹ מְסִירוֹת נֶפֶשׁ בְּשִׁבִיל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, הוּא רָאוּי לוֹ לְהִשִּׁיב וּלְצוּוֹת עָלָיו שֶׁלֹּא לְעֲשׂוֹת. וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן הַשׂוֹאֵל אֵין צְרִיף לְקַיֵּם דְּבָרָיו, וְאָמַר אֲזוֹ רַבְּנוּ ז"ל: כֹּל מָה שֶׁהַצְדִּיק מְצַוֶּה לְעֲשׂוֹת צְרִיף לְקַיֵּם, רַק כְּשֶׂמְצַוֶּה שֶׁלֹּא לִסַּע עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה אֶצְלוֹ, זֶה אֵין צְרִיף לְקַיֵּם וְכו', עֵינֵי שָׂם].

וְכֵן הוּא נוֹהֵג לְדוֹרוֹת, שֶׁשְׂשׂוּאָלִין לְהִרְבֵּה וְהַמְנַהֵיג עַל

דבר שיש בו כעין מסירת נפש, צריך להשיב לאו, אף-על-פי שבאמת לאמתו רצונו שימסר נפשו, וישבר כל המניעות. על-כן מי שרוצה להתקרב ולשבר המניעות באמת לאמתו, צריך להזהר מאד לבלי לשאל אותו בזה כלל, עיין שם בחיי-מוהר"ן כל זאת באריכות.

הן אמת, אתה מתקתק את המכתבים, אבל פששלחתי אותך החוצה, לא היית צריך לעמד תחת הדלת ולשמע מה שאני מדבר, פי זה לא יפה וכו', עם כל זאת אם כבר שאלת וכו', ויען שזה דבר הנוגע ביסוד חסידות ברסלב, שאנשי שלומנו מסרו את נפשם בעבור זה כל ימי חייהם, אמרתי להעתיק לך על-כל-פנים הקצור מה שדברתי.

ומי יתן שיקים (זכריה ח, יט): "והאמת והשלום אהבו".

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קצ.

הציעו לי כמה שדוכים, אך הבחורות דחו אותי בגלל הזקן. האם אפשר לסדר את הזקן?

שאלה:

מאת דוד חיים: לכבוד מוהרא"ש שליט"א. אני בחור קרוב לגיל ארבעים, מקשר לחסידות ברסלב ולצדיק. בתקופה האחרונה הציעו לי כמה שדוכים, אך הבחורות דחו אותי אחרי הפגישה בגלל הזקן. מה לעשות? האם אפשר לסדר את הזקן? ואם לסדר עד כמה לסדר? תודה רבה.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ח חֲשׁוֹן ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל דְּוֵד חַיִּים, נִרוּ נְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לָךְ! בְּעֵינַי שְׂדוּכִים כָּבֵר פְּתַבְתִּי כַּמָּה וְכַמָּה פְּעָמִים, וְהִתְכַרַח לַחֲזוֹר וּלְהַעֲתִיק לָךְ אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה.

הִנֵּה חֲכַמֵּינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (יבמות סג): נְחוֹת דְּרָגָא וְנִסְיב אִיתְתָּא, צְרִיכִים לְרַדְת מְדֻרְגָה וְאִז מוּצְאִים אֶת הַזְּיוּג, כִּי בְּדֶרֶךְ כָּלל בַּחֲזוֹר אוֹ בַּחֲזוּרָה הֵם גְּאוּתָנִים וְכוּ', וְלֹא מִתְאִים לָהֶם לְקַחַת אֶת זֹאת אוֹ אֶת זֶה וְכוּ', אֲנִי הֵכִי חֲכָם וְהֵכִי יָפֵה וְכוּ', אֶקַּח אֶת זֶה? אוֹ אֲנִי הֵכִי חֲכָמָה וְהֵכִי יָפֵה וְהֵכִי מִשְׁכַּלֶּת וְכוּ', אֶקַּח אֶת זֶה?! וְהֵם מְסֻתּוֹבְבִים וּמְחַפְּשִׁים אֶת הַזְּיוּג שְׁלָהֶם כְּפִי הַדְּמִיוֹן שְׁנֹכְנֵס בְּכָל אֶחָד וְאַחַת, כְּאֵלֶּה מִי יוֹדֵעַ מָה הוּא, וְהֵם מְחַיְבִים שְׁיָבוּא לָהֶם בֶּן זוּג מִשְׁהוּ שְׁעֵדִין לֹא נִבְרָא וְכוּ', וְעַל־יְדֵי־זֶה מְחַפְּשִׁים וְכוּ', וּמְסֻתּוֹבְבִים וְיוֹצְאִים לְפִגְיֹשׁוֹת פֶּן וְאוּלֵי אִמְצָא אֶת בַּחֲזוּר לְבָבִי, שְׁיָבוּא אֵלַי עַל סוּס לְבֵן עִם שְׁקִים מְלֵאִין כֶּסֶף וְכוּ', וּבְשִׁבִיל זֶה הַבַּחֲזוּר אוֹ הַבַּחֲזוּרָה מְחַפְּשִׁים עַד שְׁיִוָּלַד בֶּן זוּג כְּזֶה, וּבֵין כֶּף הֵם לֹא קוֹלְטִים, שֶׁהַזְּמַן אֵינוֹ מְחַפֵּה, כַּמֵּאֵר הַחֲכָם: "הַזְּהַר מִן הַזְּמַן, כִּי הוּא אוֹיֵב רַע מְאֹד", עַד שְׁתּוֹפְסִים אֶת עֵצָמָם, רוֹאִים שְׁאֵנְחָנוּ כָּבֵר בְּגִיל שְׁלוֹשִׁים, וּמָה עוֹשִׂים עִכְשָׁו? עַל זֶה בָּאִים חֲכַמֵּינוּ הַקְּדוּשִׁים וְנוֹתְנִים לָנוּ עֲצָה (יבמות סג): נְחוֹת דְּרָגָא וְנִסְיב אִיתְתָּא, תְּרַדּוּ מְדֻרְגָה, וְאֵל תַּחֲזִיקוּ מֵעֵצְמְכֶם כָּל־כֶּף בְּגִדוֹל וְכוּ', וְאִז תִּמְצְאוּ בְּקִלּוֹת בֶּן זוּג שְׁיִתְאִים לָכֶם.

דַּע לָךְ, שְׁאֵסוּר לְהַתְיָאֵשׁ, וְתַעֲשֶׂה כָּל מָה שְׁבִיכְלָתְךָ

ויותר מיכלתך לותר וכו', ולהסכים לשדוף שיציעו לך, כי
 כף אמרו חכמינו הקדושים (בראשית רבה, פרשה יז, סימן ב'): תני
 רבי יעקב, כל שאין לו אשה שרוי בלא טובה, בלא עזר,
 בלא שמחה, בלא ברכה, בלא פפרה, בלא טובה, לא טוב
 היות האדם לבדו, בלא עזר — שנאמר (בראשית ב, יח):
 "אעשה לו עזר כנגדו", בלא שמחה — שנאמר (דברים יז):
 "ושמחת אתה וביתך", בלא פפרה — שנאמר (ויקרא טו):
 "וכפר בעדו ובעד ביתו", בלא ברכה — שנאמר (יחזקאל מד):
 "להניח ברכה אל ביתך", רבי סימון בשם רבי יהושע בן לוי
 אומר: אף בלא שלום, שנאמר (שמואל א, כה): "ואתה שלום
 וביתך שלום", רבי יהושע דסכנין בשם רבי לוי אומר: אף
 בלא חיים, שנאמר (קהלת ט'): "ראה חיים עם האשה אשר
 אהבת", רבי חייא בר גמדיא אומר: אף אינו אדם שלם,
 שנאמר (בראשית ה, ב): "ויברך אתם ויקרא את שמם אדם",
 שניהם כאחד קרויים אדם.

עצתי אמונה, שתהיה רגיל לומר בכל יום את התפלה
 הזו, ותראה נסים נגלים שייעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

תפלה על מציאת הזוג

רבונו של עולם, חוס וחמל עלי, וזפני למצא את בת
 זוגי, ואתה בעצמך יודע שאני מוכן כבר להתחתן, כדי
 להנצל מעברות חמורות, אף מפני מעשי המגנים והרעים
 שעשיתי עד עכשו, נתקע מציאת זוגי, ואני נמצא בצער
 גדול מאד, כי אתה גלית עלי ידי חכמינו הקדושים: כל
 השרוי בלא אשה, שרוי בלא שמחה, ובלא תורה, ובלא
 חומה, ובלא שמירה, ולכן הנני מתחרט על כל עוונותי
 שעשיתי עד עכשו, ואני מקבל על עצמי לחזור בתשובה

שו"ת א' קצא בְּרִסְלָב רפט

שְׁלֵמָה, וְגַלִּית לָנוּ עַל־יְדֵי הַתְּנָא הַאֲלֵקֵי רַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי (תְּקוּנַיִזְהַר, תְּקוּן י"ד): עִם כָּל דָּא דְחָזַר בְּתַשׁוּבָה, חָזַר וַיְהִיבְנָא לִיה בַּת זִוְגִיָּה, וְהִנְנִי שָׁב בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְלִכְּן תְּזַמִּין לִי אֶת בַּת זִוְגִי, וְאַזְכֶּה לְהַקִּים בֵּית נְאֻמָּן בְּיִשְׂרָאֵל, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנָהּ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם אָמֵן סְלָה.

גַּם דַּע לָךְ, שְׁיֵשׁ קוֹנְטְרַס "מְצִיאַת־הַזִּוּיָּג", וּמִי שְׁאוּמְרֵי אֶת הַתְּפִלוֹת הַמּוּבָאוֹת שֶׁם אַרְבָּעִים יוֹם, וּמְכַל שְׁכַן כְּשִׁמּוֹרִיד דְּמַעוֹת בְּעַת אֲמִירַת הַתְּפִלוֹת, יִזְכֶּה לְמַצָּא אֶת בַּת זִוְגוֹ.

הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׁאֵנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתִּהְיֶה לָךְ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' קצא.

אֵין לִי עֲבוּדָה, וּמִשְׁעֵמִם לִי מְאֹד לְשַׁבַּת בְּבֵית, מַה הַצְּדִיק מְמַלִּיץ לִי לַעֲשׂוֹת?

שְׁאַלְהָ:

מֵאֵת מַעֲיָן: לְכַבּוֹד מוֹהֲרָאִישׁ שְׁלִיטָ"א.
אֵין לִי עֲבוּדָה, וּמִשְׁעֵמִם לִי מְאֹד לְשַׁבַּת בְּבֵית כָּל הַיּוֹם
בְּלִי תַעֲסוּקָה. מַה הַצְּדִיק מְצִיעַ לִי לַעֲשׂוֹת?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תולדות, כ"ח חשון ה'תשע"ג.

שלום רב אל מעין תחינה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

חכמינו הקדושים אמרו (כתבות נט): הבטלה מביאה לידי שעמום (שגעון) ולידי זמה; ולכן תשמרי מאד מאד להיות תמיד עסוקה במשהו, וזה יביא לך ישוב הדעת. חבל מאד שתבלי את הזמן היקר שלך בשטיות וכו' וכו'. ואמר החכם: "הזהר מן הזמן, כי הוא איב רע מאד", אין עוד דבר שהורס את האדם מללכת בטל.

מה טוב ומה נעים, שתרגילי את עצמך לעשות מצוות, כגון: פעמים בשבוע ללכת לבית-חולים ולקיים מצוות בקור חולים, אשר אין עוד מצוה יותר גדולה מזו, שאמרו חכמינו הקדושים (נדרים מ): כל המבקר את החולה, נצול מדינה של גיהנום; ואמרו (סוטה יד): הקדוש-ברוך-הוא בקר חולים, אף אתה בקר חולים; כי אי אפשר להסביר מעלת המצוה הגדולה הזו לבקר חולים, ולדבר על לבם. וכן מה טוב ומה נעים לבקר שכנות גלמודות שבשכונה שלך, ולדבר על לבן דבורי התחזקות, דבורי אמונה, וזו מצוה גדולה מאד מאד, אשרי שיאחז בזה!

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפני — תשפילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קצב.

מה הפונה "משנה מקום משנה מזל"? ומה
הקשר בין המקום שהאדם גר להצלחה שלו?

שאלה:

מאת הלל: שלום לרב. מה הפונה במאמר חכמינו,
זכרונם לברכה: "משנה מקום משנה מזל"? ומה
הקשר בין המקום שהאדם גר להצלחה שלו?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תולדות, כ"ט חשוון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל הלל, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין מאמר חכמינו בזה: "משנה מקום משנה מזל", רק
בשנוי לשון, כגון (בבא מציעא עה:): שְׁלֹשָׁה צוֹעְקִין וְאִינָן גִּעְגִּין
וְכוּי, דְּבִישׁ לִיהַ בְּהָא מְתָא וְלֹא אָזִיל לְמְתָא אַחְרִיתָא; וְכֵן
אָמַר רַבְּנֵי ז'ל (ספרי-המדות, אות בית, סימן ב'): מֵאֵן דְּבִישׁ לִיהַ
בְּמְתָא דָּא, יִלְךְ לְמְתָא אַחְרִינָא, מִי שְׂרַע לוֹ בְּעִיר הַזֹּאת, שְׂיִלְךְ
בְּעִיר אַחְרַת, וְהַפְּנֵה הוּא כְּפֹשׁוּטוֹ, יֵשׁ אָדָם שְׂבִמְקוֹם אֶחָד
הוּא אֵינּוּ מְסַתְּרֵר, וְלֹא הוֹלֵךְ לוֹ — לֹא בְּגִשְׁמִיּוֹת וְלֹא
בְּרוּחַנִיּוֹת, אֲזִי עֲצָתוֹ — שְׂיִנְסֶה אֶת מְזוֹלוֹ בְּמְקוֹם אַחַר,
פֹּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמְעוֹ, וְשֵׁם יִתְהַפֵּךְ לוֹ מְזוֹלוֹ לְטוֹב. וּבְאִמַּת מְבִיא
רַבְּנֵי ז'ל דְּבַר גַּפְּלָא מָאד (ספרי-המדות, אות אמונה, חלק ב', סימן א):
לְפַעְמִים אָדָם בָּא לְאִיזְהוּ מְקוֹם, וַיֵּשׁ לוֹ צַעַר בְּזֶה הַמְּקוֹם,
יֵדַע שֶׁזֶה הַמְּקוֹם הָיָה בּוֹ אַבּוֹתָיו, וְנִפְּלָ לָהֶם אִיזוֹ כְּפִירָה, אוֹ

רצב שו"ת א' קצג בְּרִסְלָב

בְּנֵי יְבוּאוּ בְּמָקוֹם הַזֶּה לְאִיזוֹ כְּפִירָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה הוּא סוֹבֵל עֲכָשׁוּ צַעַר בְּמָקוֹם הַזֶּה.

וְלִכֵּן אֲשַׁרִי אָדָם שֶׁמְשַׁנֶּה מְקוֹם כְּשֶׁלֹּא הוֹלֵךְ לוֹ טוֹב בְּמָקוֹם שְׁלוֹ. וְאָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת הַמִּתְקַת דִּין, סִימָן כג): שְׁנוּי מְקוֹם קוֹרֵעַ גְּזֵר־דִּין; וְכֵן מִי שֶׁאֵין לוֹ יְלָדִים גַּם-כֵּן אָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת בְּנִים, סִימָן יג): שְׁנוּי מְקוֹם גּוֹרֵם לְבָנִים.

אֲשַׁרִי מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ שְׂכָל, וְכִשְׁרוּאָה שָׁהָ לֹא מְסַתְדֵר לוֹ בְּאִיזָה מְקוֹם, שֶׁיֵּלֵךְ לְמָקוֹם אַחֵר.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּהִיָּה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תַּפְנֶה — תִּשְׁפִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' קצג.

כִּיצַד רְאוּי לְהִתְנַהֵג בְּפִגְיֵשֶׁת שְׂדוּךְ, הֲאִם גַּם בְּמַעֲמַד כְּזֶה יֵשׁ לְשִׁמּוֹר אֶת הָעֵינַיִם?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת יָנִיב: לְכַבּוֹד הַצְּדִיק מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א.
אֲנִי בֶן עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם, רוֹקֵק וְנִמְצָא בְּתִהְלִיךְ חֲזָרָה בְּתִשׁוּבָה. אֵין לִי שׁוּם קֶשֶׁר עִם נָשִׁים, וְהַשְּׂאֵלָה שְׁלִי אֵיךְ אֶפְשֶׁר בְּמִצִּיאוֹת שֶׁל שְׁמִירַת הָעֵינַיִם וְנִתּוּק מִחֻלָּט מִהֵמִין הַשְּׁנִי לְמִצָּא אֶת הַזְּוֹגִי כִּיצַד רְאוּי לְהִתְנַהֵג בְּפִגְיֵשֶׁת שְׂדוּךְ, הֲאִם גַּם בְּמַעֲמַד כְּזֶה יֵשׁ לְשִׁמּוֹר אֶת הָעֵינַיִם?

תשובה:

בצורת השם יתברך, יום רביעי לסדר תולדות, כ"ט חשון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יניב, גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אשריך ואשרי חלקך, שאתה חוזר בתשובה שלמה אליו יתברך, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לה), שעקר התשובה — לזרק את עצמו חזרה מאיפה שהיא בא, פמוכא (תקוני זהר, תקון כא): ורקא דאזדריקת לאתר דאתנטילת מתמן; הינו פי הנשמה באה מרום גבהי מרומים, והיא עצם עצמיות אלקותו יתברך, המלבש בגוף הזה, והגוף הזה גורם לאדם לחטא, ועוקר אותו לגמרי ממנו יתברך, פי באמת הנשמה היא עצם עצמיות אלקות, חלק אלקי ממעל ממש, אך הגוף מכסה את הנשמה, והיא מה שגורמת את האדם לחטא, עד שנכנסת בו כפירות ואפיקורסות, כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות אמונה, סימן כב): הפשע של האדם מכניס כפירה באדם.

והוא מעלים ומסתיר את הנשמה. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כב): צריך כל אדם לרחם מאד על בשר הגוף, להראות לו מפל הארה ומפל השגות שהנשמה משגת, שהגוף גם-כן יזדכך ויהיה חלק מהנשמה, וכמו שכתוב (ישעיה נח): "ומבשרך לא תתעלם", שלא תעלים עינך מרחם על בשר הגוף, פי צריכים לרחם מאד על הגוף לראות לזככו, כדי שיוכל גם-כן להשיג רוחניות אלקות, כמו שכתוב (איוב יט): "ומבשרי אחזה אלקי", וזה נעשה על-ידי תשובה, שבר ישראל חוזר בתשובה, אז נזדכך הגוף שלו, וזכה שגם הגוף שלו מתגלה אליו אלקותו יתברך.

והנה הדבר הראשון של בר ישראל — שצריך להתחתן, כדי שיהיה אדם השלם, ולא יפגם בבריתו, חס ושלום, שזה מעלים ומסתיר את אלקותו יתברך לגמרי, כי אין עוד דבר שמכניס כפירות ואפיקורסות באדם כמו פגם הברית, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן לא), שאמונה וברית תלויים זה בזה, כמו שכתוב (תהלים פט, כט): "ובריתי נאמנת לו", וכדי לזכות לתקון הברית, ההכרח להתחתן, כמו שאמר מוה"ר"ן ז"ל (לקוטי הלכות, יום הכפורים, הלכה א', אות א'): מי שאינו נשוי, הוא פגום בברית; ולכן צריך בחור להשתוקק קדם הכל להתחתן. ואמרו חכמינו הקדושים (יומא עב:): על פסוק (תהלים יט): "יראת הוי"ה טהורה עומדת לעד", אמר רבי חנינא, זה הלומד תורה בטורה — מאי היא? נושא אשה, ואחר-כך לומד תורה.

ולכן אשריך ואשרי חלקך, שאתה חוזר בתשובה, אבל עכשו אתה צריך להתחתן, ותכף-ומיד פשמתחתינים, המחשלו הולך כבר בצורה אחרת לגמרי וכו', כי יש לו פת בסלו וכו', וכבר לא מענין אותו נשים אחרות להסתפל עליהן.

והנה חכמינו הקדושים אמרו (קדושין מא:): אסור לאדם שיקדש את האשה עד שיראנה, שמה יראה בה דבר מגונה ותתגונה עליו; ולכן בחור שהולך לשדוכים וכו', מתר לו להסתפל עליה, אם תמצא חן בעיניו וכו', אבל ככה אדם צריך להכניס במח מחשבתו רק את אמתת מציאותו יתברך, ואז כבר לא יענין אותו שום הסתכלות רעה וכו', ואמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין מה:): אין יצר הרע שולט אלא במה שעניו רואות; ולכן צריכים מאד לשמר על העינים, ולא להסתפל על נשים, שמביא אותו לידי הרהורים רעים. ויש בני-אדם שפל-כף נפלו בדעתם מחמת פגמים של פגם

שו"ת א' קצד בְּרִסְלָב רצה

הברית, עד כִּשְׁהֵם רואים נָשִׁים, הֵם מִשְׁתַּגְּעִים לְגַמְרֵי וְכוּ',
וְכִמּוֹ שְׂכֵתוֹב בְּתוֹכָהּ (דְּבָרִים כח, לד): "וְהָיִיתָ מִשְׁגָּע מִמֶּרְאֵה
עֵינֶיךָ אֲשֶׁר תִּרְאֶה", כִּי מִי שְׂאֵינוֹ שׁוֹמֵר עַל הָעֵינַיִם שְׁלוֹ,
נֶעֱשֶׂה מִשְׁגָּע מִמֶּשׁ, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל
(לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן לו), שָׂרֵב הַמִּשְׁגָּעִים מִשְׁתַּגְּעִים רַק
מִחֲמַת תַּאֲוַת גֵּאוּף.

וְלִכֵּן אֵל תַּעֲשֶׂה שׁוֹם עֶסֶק מְזֵה, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר
לָךְ, שְׂתַמְצָא מֵהַ שְׁיֹתֵר מֵהַר אֶת בֵּת זוּגָף, וְתִזְכֶּה לְמַחֲיִן
נְקִיִּים, וְתִהְיֶה דְבוּק בּוֹ יְתִבְרָךְ, וְתִתְמַיֵּד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה שֶׁהִיא חֻקְמָתוֹ יְתִבְרָךְ, וְתִקְיִים אֶת מִצְוֹתָיו יְתִבְרָךְ,
שֶׁהֵן רְצוֹנוֹתָיו יְתִבְרָךְ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע
בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתִהְיֶה לָךְ הַצְּלָחָה
מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁפִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' קצד.

**הָאֵם יֵשׁ לְאָדָם פֶּתַחֲוֹן פֶּה וְאַפְשָׁרוֹת לְדַבֵּר עִם
ה' יְתִבְרָךְ בְּיוֹם הַדִּין לְאַחַר פְּטִירָתוֹ?**

שאלה:

מֵאֵת אֱלִישֶׁע: שְׁלוֹם לְמוֹהֲרַא"ש גֵּרוֹ יְאִיר.
אָדָם שֶׁהָיָה מִתְבּוֹדֵד בְּתַמְיִמוֹת כְּפִי וְכִלְתּוֹ עִם ה'
בְּעוֹלָם הַזֶּה, הָאֵם גַּם בְּיוֹם הַדִּין הוּא יוֹכֵל לְדַבֵּר עִם

הקדוש-ברוך-הוא, או שביום הדין של האדם, אין לו שום אפשרות לדבר?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תולדות, כ"ט חשון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אלישע, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך לדעת, שאדם צריך להגיע אל מדרגה כזו, שתמיד יהיה רק דבוק בו יתברך, ויסיח ויספר את כל אשר עם לבבו עמו יתברך, שזה המפתח בחסידות ברסלב — להיות רגיל לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, ובזה שאדם מרגיל את עצמו לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, בזה נבנית לו האמונה הקדושה, כי אי אפשר לדבר אליו יתברך, אלא כשיש לו אמונה ברורה ומזככת, שהקדוש-ברוך-הוא נמצא פה, אתו, עמו ואצלו, וכמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סב): ובאמת אם היה יודע האדם ידיעה בלב שלם, שמלא כל הארץ כבודו (ישעיה ו'), והקדוש-ברוך-הוא עומד בשעת התפלה ושומע התפלה, בנדאי היה מתפלל בהתלהבות גדולה, והיה מדקדק מאד לכוון את דבריו.

ולכן ככל שאדם יותר מדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, יותר נבנית אצלו האמונה הקדושה, שמאמין בו יתברך, עד שמגיע למדרגה כזו, שמרגיש שהקדוש-ברוך-הוא נמצא, ואין בלעדיו נמצא, והכל לכל אלקות גמור הוא, ובשעה שמדבר עמו יתברך, הוא מדבר אז ממש נוכח אליו יתברך, ואם הוא מתודה עמו יתברך, מוחלין לו על כל עוונותיו, ובפרט כשמרבה עם טענות ומענות וכו' וכו': "רבוננו של

עולם, יש לי יצר הרע מאד מאד גדול, ואני לא יכול להתגבר עליו" וכו' וכו', ושופך את לבו אליו יתברך וכו', הוא אינו זו משם עד שהקדוש-ברוך-הוא מוחל לו. כי עקר התשובה זה ודוי דברים, וכמאמרם ז"ל (תורת כהנים בחקתי): אמר הקדוש-ברוך-הוא, שמיד שהם מתודים על עונותיהם, מיד אני חוזר ומרחם עליהם, שנאמר (ויקרא כו): "והתודו את עונם ואת עון אבתם במעלם אשר מעלו", ואז נמחלים לו כל עוונותיו.

עכשו בעת ההתבודדות שאדם מתבודד להקדוש-ברוך-הוא, אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נב) צריך להגיע לבטול פנה, עד שנקלל במחייב המציאות, הינו שכבר לא רואה מציאות של בריאה, רק את אמתת מציאותו יתברך. וכן אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נה), שבעת התפלה אדם צריך להגיע לבטול פנה, שגם את עצמו לא יראה כבר, אלא את הקדוש-ברוך-הוא.

ולכן כמו שהוא בחיים חיותו, כך יהיה אחר שיתפשט הגוף מהנשמה, והנשמה תעלה למעלה בשמים, וכמו שכל יום יום התודה על מעשיו הרעים ומגנים וכו' וכו', והיו לו טענות להקדוש-ברוך-הוא — למה יש לו גוף מגשם פנה וכו', ולא נותן מנוח לרגע וכו', אלא יש לו טענות למה הוא צריך להפשל בעוונות כל-כף חמורים, ואינו עוזב את עצמו בשום פנים, אלא שופט את עצמו בכל פעם, כך יהיה למעלה בשמים, ואז כבר לא יהיה עליו שום דין, וכן מובא בזהר (פנחס רלא.): מאן דמפרש חוביה, בי דינא בדלין מגיה בגין דבר נש קריב לגרמיה, ולא אתדן על פומיה, ותו לא שביק למקטרגא לאולפא עליה חובא מומא דבר נש יקדים ויימא ולא יהיב דוכתא לאחרא למימר. כדין קדשא בריך

הוא מחיל ליה, הִדָּא הוא דְּכָתִיב (משלי כח, יג): "וּמוֹדָה וְעוֹזֵב יִרְחֵם"; [מִי שֶׁמָּפְרֵשׁ אֶת חֲטָאֵיו לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, הֵינּוּ שְׂמֵתוּדָה עַל חֲטָאֵיו, עוֹזְבִים אוֹתוֹ בֵּית-דִּין שֶׁל מַעֲלָה, וְאֵין דְּנִים אוֹתוֹ וְכוּ', וּמָה גַם כְּשָׁבָא הַמְקַטְרֵג לְקַטְרֵג עָלָיו, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹלְחוֹ מַעַל פְּנָיו וְכוּ'].

וְזוֹ הַמַּעֲלָה שֶׁל אָדָם שְׂזוּכָה תָּמִיד לְהַתְּבוּדָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּלְפָרֵשׁ אֶת כָּל שִׁיחָתוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְאֵז נִתְקַיֵּם אֲצִלוֹ מֵאִמְרָם ו"ל (ספרי שופטים): כְּשֵׁישׁ דִּין לְמַעֲלָה אֵין דִּין לְמַטָּה.

וְלִכֵּן אַל תִּהְיֶה בְּטָלָן! תִּרְאֶה לְהַתְּבוּדָה בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְתִמְסֹר אֶת נַפְשְׁךָ עַל דְּבַר זֶה, תִּהְיֶה עֹקֵשׁן גָּדוֹל מְאֹד לֹא לְעֹזֵב אֶת עֲצֻמְךָ, וְאִפְלוּ שְׂאֵתָה בְּתוֹךְ נוֹקְבָא דְתַהוֹמָא רַבָּה, עִם כָּל זֹאת תִּתְּוֹדָה בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְשִׁיחָיו לָךְ טְעֵנוֹת לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ — לְמָה בָּאת לָזֶה וְכוּ', וְאֵתָה לֹא רוֹצֶה לְעֲשׂוֹת אֶת זֶה, אֲלֵא יִצְרָךְ מִתְּגַבֵּר עָלֶיךָ וְכוּ', וְכֵךְ תִּמְשִׁיךָ בְּשִׁיחָה בֵּינְךָ לְבֵין קוֹנֵךְ וּבְדוּוּיִים. וְאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (ספרי-הַמְּדוּת, אוֹת תְּשׁוּבָה, סִימָן צז): הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִתְפָּיֵס עַל-יְדֵי וְדוּי, וְדוּמָה כְּאֵלוֹ בָּנָה מְזַבַּח וְהַקְרִיב קֶרְבָּן.

וְלִכֵּן אַל תִּהְיֶה בְּטָלָן! תִּהְיֶה חֲזַק בְּשִׁיחָה בֵּינְךָ לְבֵין קוֹנֵךְ, וְתִרְאֶה נְסִים נְגִלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּעוֹלָם הַזֶּה וּמִכָּל שְׁכָן בְּעוֹלָם הַבָּא, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ — זֶה הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע

שו"ת א' קצה ברסלב רצט

בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שיהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קצה.

אני מאוד רוצה ללמד תורה, אבל לא מצליח. מה העצה להתמדה בתורה?

שאלה:

מאת משה: שלום לכבוד הרב הצדיק. ואני שמח מאד, שגש באפשרותי לשאל את כבודו שאלה. ברוך ה' אני לומד בשייבה קדושה ומשתדל להתחזק. אני מאד רוצה להתמיד בתורה, אבל כשאני רוצה להתחיל ללמוד, יש לי הרבה קשיים ובלבולים, ולבסוף אני לא מצליח ללמוד כמו שרציתי. אוּדָה לְכֶם מְאֹד מְאֹד אִם תְּגִידוּ לִי מֵהָעֵצָה לְהִתְמַדָּה בְּתוֹרָה. תוֹדָה רַבָּה מְקָרֵב לִבִּי.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תולדות, כ"ט חשון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל משה, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל נתן לנו עצה וסגולה איך יכולים להיות מתמיד גדול בלמודו (עין שיחות הר"ן, סימן צא): סגולה להתמדה, שיזכה להיות מתמיד בלמודו הוא — להזהר לבלי לדבר על שום

איש ישראל. כמו כשהפלה היא יפה, אזי האהבה בשלמות. אבל כשיש להפלה אינה חסרון ומום, אזי בודאי אין האהבה בשלמות, כמו-כן התורה נקראת פלה, כמו שכתוב (דברים לג, ד): "תורה צוה לנו משה מורשה", ודרשו חכמינו הקדושים (ברכות נו. פסחים מט:): "אל תקרי מורשה אלא מאורסה", וכל אחד מישראל יש לו אות בתורה, פי יש ששים רבוא אותיות התורה, כנגד ששים רבוא נשמות ישראל, וכשיש חסרון באחד מישראל, נמצא שיש חסרון בהתורה, ששם שרש נשמות ישראל, ועל-כן בודאי אי אפשר לאהב את התורה בשלמות.

אבל כשיזהר מלדבר על שום ישראל, ולבלי למצא שום חסרון בשום ישראל, נמצא, שאין בהתורה שום חסרון ומום, אזי בודאי יאהב את התורה מאד. ואזי יתמיד בלמוד התורה מגדל האהבה. וזהו (תהלים יט, ח): "תורת הוי"ה תמימה", הינו כשתורת הוי"ה היא תמימה בלי שום חסרון ומום, דהינו כשנזהרין לבלי לדבר ולבלי למצא שום חסרון בשום ישראל, שהוא אות מהתורה, נמצא, שאז תורת הוי"ה תמימה בלי שום חסרון ומום, אזי הוא משיבת נפש. כי אז דיקא זוכין לאהבת התורה, ומרגישין טעם מתיקות התורה שמשיבה את הנפש, מאחר שאין בה שום חסרון, ואז זוכין להתמדה.

ולכן תקבל על עצמך לא לדבר על שום בן אדם מטוב ועד רע, ותתחיל ללמד כסדרן שעור בששה סדרי משנה, ותהיה חשובה בעיניך כל משנה ומשנה שאתה לומד, וכן תעשה שעור בגמרא להתחיל ממסכת ברכות, וללמד קטע אחר קטע, ואל תסתפל על שום בריה שבעולם וכו', ותמשיך ללמד כסדרן לאט לאט, ותפרש לעצמך כל מה שאתה לומד

כֵּאלוֹ אַתָּה לּוֹמֵד עִם מִיִּשְׁהוּ אַחֵר וְכוּ', וְתִהְיֶה עֶקֶשׁן גְּדוֹל
מְאֹד מְאֹד בְּזֵה, הָעֶקֶר לְקַבֵּל עַל עֲצֻמָּךְ לֹא לְדַבֵּר עַל שׁוֹם בֶּן
אָדָם, וְלֹא לְהַפְנִים בְּשׁוֹם וּפְוָחִים עִם אַף אֶחָד, אִז אִם תִּהְיֶה
חִזֵּק בְּכָל זֶה, בְּסוּפוֹ שֶׁל דְּבַר תִּהְיֶה מִתְמִיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה, וְרַק כִּף גְּדֻלוֹ חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל, חֲכָמֵי הַתּוֹרָה, שֶׁהַכְּנִיסוּ
אֶת כָּל מַהוּתָם רַק בְּתוֹךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְלֹא הָיָה אֲכַפְתָּ
לָהֶם שׁוֹם דְּבַר, חוּץ מִהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְכִף זְכוּ לְהַתְמַדָּה
מִפְּלִגָּת.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע
בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתִהְיֶה לְךָ הַצְּלָחָה
מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁפִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' קצו.

זְכִיתִי לְהִיּוֹת בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל. מֶה עוֹד צְרִיךְ
לַעֲשׂוֹת, כְּדִי לְתַקֵּן אֶת הָעֵבְרִית הַחֲמוּרוֹת בְּהֵן
נִכְשְׁלָתִי?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת אַבְרָהָם: לְצַדִּיק הַקְּדוֹשׁ, הִ' יִשְׁלַח לְכֶם רְפוּאָה
שְׁלֵמָה.

הִ' זָכָה אוֹתִי, וְהִיִּיתִי בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ בְּאוֹמוֹ, וְאִמְרָתִי אֶת
הִיִּתְקוֹן הַכְּלָלִי. מֶה אֲנִי צְרִיךְ לַעֲשׂוֹת עוֹד, כְּדִי לְתַקֵּן
עֵבְרִית חֲמוּרוֹת?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תולדות, כ"ט חשוון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אברהם, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

תשואות חן לך על התפלות והאחולים לרפואתי.

דע לך, היות שזכית להיות אצל ציון רבנו ז"ל, ואמרת שם את ה'תקון הכללי', עליך לרקד כל יום ויום מחדש על גדל הזכות הזו שזכית, כי אין לתאר ואין לשער כלל את גדל הזכות של אדם, שזוכה להיות בזה העולם אפלו פעם אחת אצל ציון רבנו ז"ל, ונותן פרוטה לצדקה, ואומר את העשרה מזמורי תהלים הנקראים 'תקון הכללי', אשר רבנו ז"ל העמיד שני עדים צדיקים קדושים, ואמר להם: אם אחד יבוא אל ציוני אחר הסתלקותי, ויתן פרוטה לצדקה עבורי, ויאמר את העשרה מזמורי תהלים הנקראים 'תקון הכללי', אפלו אם עצמו וגבהו חטאיו ופשעיו, יוציאו מהשאל תחתית ומתחתיו. ולכן אפה צריך לרקד כל יום בלי יוצא מן הכלל, על הזכות הגדולה, שזכית להיות אצל ציון רבנו ז"ל, ולקיים את מאמרו של רבנו ז"ל, ובנדאי הוא יעסק בתקונך.

אפה צריך רק להיות בשמחה, ובזה שתהיה בשמחה, שזכית להיות על ציון רבנו ז"ל, בזה אפה מגלה את טהר לבך, שאפה מאמין בהבטחה של רבנו ז"ל, ובנדאי יהיה לך תקון נורא ונפלא מאד, על העברות החמורות שעברת, זה ברור פשמש, אבל עליך רק להתחזק במדת השמחה, כי הסמ"ך-מ"ם יעשה כל מה שביכלתו לשבר אותך, ולהכניס

בְּךָ חֲלִישוֹת הַדַּעַת וּסְפָקוֹת וְכוּ' וְכוּ', כִּי זוֹ קִלְפַת עֲמֻלָּק, שְׂמֻכְנִיס בְּאָדָם סְפָקוֹת (שְׁמוֹת יז): "הַיֵּשׁ הַוּוֹ"ה בְּקִרְבָּנוּ אִם אִין", וְלִכֵּן אַתָּה צָרִיף לְמִסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ עַל נִקְדַּת הַשְּׂמֻחָה, וּכְשֶׁבֶר יִשְׂרָאֵל שָׁשׁ וְשִׂמְחָה, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְבַעֵר אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת שֶׁבָּרָא עַל-יְדֵי עֲוֹנוֹתָיו הַמְּרֻבִּים, כִּי אֶצְלוֹ יִתְבַּרֵּךְ נְאֻמֵּר (דְּבָרֵי-הַיָּמִים-א' טז, כז): "הוֹד וְהָדָר לְפָנָיו עַז וְחֻדְוָה בְּמִקְמוֹ"; וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שַׁבָּת ל:): אִין הַשְּׂכִינָה שׂוֹרָה אֶלָּא מִתּוֹף שְׂמֻחָה.

וְהַשְּׂמֻחָה תִּרְחִיב לָךְ אֶת דַּעְתְּךָ, עַד שֶׁתּוּכַל לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּשִׁפְתַי הָאֵם שְׁלֶךְ, שְׁזֵה נִקְרָא אֶצְל רַבְנֵינוּ ז"ל הַתְּבוּדוּת, שְׂאִין דְּבַר יוֹתֵר חָשׁוּב מִזֶּה, כְּמוֹכָא בְּדַבְּרֵינוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹתְרִין, חֶלֶק ב', סִימָן כה): הַהַתְּבוּדוּת הִיא מַעֲלָה עֲלִיוֹנָה וְגְדוּלָה מִן הַכֹּל. דִּהְיֵנוּ לְקַבֵּעַ לוֹ עַל-כָּל-פְּנִים שְׁעָה אוֹ יוֹתֵר לְהַתְּבוּדָד לְבַדּוֹ בְּאִיזָה חֻדָּר אוֹ בְּשָׂדֵה, וּלְפָרֵשׁ שִׁיחְתּוֹ בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ בְּטַעֲנוֹת וְאִמְתְּלֹאוֹת בְּדַבְּרֵי חֵן וְרֻצוּי וּפְיוּס, לְבַקֵּשׁ וְלִהְתַּחֲנוֹן מִלְּפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ, שְׂיִקְרְבוּ אֵלָיו לְעַבּוּדָתוֹ בְּאַמְתָּ. וְתַפְלָה וְשִׁיחָה זוֹ יִהְיֶה בְּלִשׁוֹן שְׂמֻדְבָּרִים בּוֹ וְכוּ', וְהִנְהַגָּה זוֹ הִיא גְדוּלָה בְּמַעֲלָה מְאֹד מְאֹד, וְהִיא דְרָף וְעֵצָה טוֹבָה מְאֹד לְהַתְּקַרֵּב אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, כִּי זֹאת הִיא עֵצָה כְּלָלִית, שְׂכוּלָלֶת הַכֹּל. כִּי עַל כָּל מָה שְׂיִחָסֵר לוֹ בְּעַבּוּדַת הַשֵּׁם, אוֹ אִם הוּא רְחוּק לְגַמְרֵי מַפְלָ וְכֹל מַעְבּוּדָתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, עַל הַכֹּל יִפְרֵשׁ שִׁיחְתּוֹ וַיִּבְקֵשׁ מֵאִתּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְאִפְלוֹ אִם לְפַעֲמִים נִסְתַּתְּמִין דְּבָרָיו, וְאִינוּ יְכוּלִים לְפַתַּח פִּיו לְדַבֵּר לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, אַף-עַל-פִּי-כֵן זֶה בְּעַצְמוֹ טוֹב מְאֹד. דִּהְיֵנוּ הַהֲכָנָה שֶׁהוּא מוּכָן וְעוֹמֵד לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְחַפֵּץ וּמִשְׁתַּוָּקֵק לְדַבֵּר, אַף שְׂאִינוּ יְכוּלִים, זֶה בְּעַצְמוֹ גַּם-כֵּן טוֹב מְאֹד, וְגַם יוּכַל לְעֲשׂוֹת לוֹ שִׁיחָה וְתַפְלָה מִזֶּה בְּעַצְמוֹ. וְעַל זֶה בְּעַצְמוֹ יִצְעַק

ויתחנן לפניו יתברך, שנתרחק כל-כף, עד שאינו יכול אפלו לדבר. ויבקש מאתו יתברך רחמים ותחנונים, שיחמל עליו ויפתח פיו, שיוכל לפרש שיחתו לפניו.

וכן תרגיל את עצמך ללמד תורה הקדושה, ואל יחסר לך יום מבלי למוד מקרא, משנה, גמרא והלכה, שזו העשירות הכי גדולה של האדם, ואפלו שבהתחלה לא תבין את הכל, עם כל זאת תהיה עקשן גדול מאד מאד על דבר זה — ללמד בכל יום מעט ועוד מעט. ואמרו חכמינו הקדושים (ירושלמי ראש השנה, פרק ד', הלכה ח'): כיון שקבלתם עליכם על תורה, מעלה אני עליכם כאלו לא חטאתם מימיהם. אדם שנוכשל עם כל-כף הרבה עברות חמורות וכו' וכו', אבל אם הוא לוקח את עצמו, ונכנס בתוך התורה הקדושה, אזי הקדוש-ברוך-הוא מוחל לו על כל עוונותיו. ולכן אני שואל אותך — האם לא כדאי ללמד תורה, שבזה נתפטר לו כל עוונותיו?! ולכן אל תהיה בטלן! תהיה קבוע בלמוד התורה הקדושה בכל יום, שהיא חכמתו יתברך, ואין טוב אלא תורה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' קצז.

האם פדאי לי לעזב את משפחתי לכמה חדשים,
כדי לעבד בחו"ל ולהחזיר חובות?

שאלה:

מאת יעקב: שלום לכבוד הצדיק.
אני עובד במשרה מלאה בחנוך פה בירושלים, ואני
נהנה מהעבודה, אבל איני מצליח לגמור את החדש
והחובות שלי גדלים. יש לי אופציה לעבד בארצות-
הברית בתור משגיח בשרות בבית-מלון ולהרויח
כפול. האם יש מקום לשקל לעזב את המשפחה שלי
לכמה חדשים לעבד בחוץ-לארץ, כדי שאוכל בעזרת
ה' להתחיל להחזיר חובות?
תודה רבה ורפואה שלמה.

תשובה:

בעזרת השם ותפירה, יום רביעי לסדר תולדות, כ"ט חשוון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יעקב, גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

דע לך, שרבענו ז"ל הקפיד מאד מאד לא לעזב את
האשה ולנסע למרחקים בעבור פרנסה, ואמר (שיחות-הר"ן, סימן
רמא): מלמד שלומד חוץ לביתו דומה אצלו כמו שפחה
בנענית; הינו מפקרת, כי ברגע שאדם עוזב את אשתו, נכנס
בנסיגות קשים ומרים מאד, ואין אפוטרופוס לעריות, ומה
גם שלא כל-כך בטוח שתרויח כפול וכו', כי מפל ההבטחות
שמבטיחים לאדם, לבסוף יוצא מזה ריח ואויר וכו' וכו'.

וְלִכְּנֵן אֵי עֶצֶף וַיְהִי אֲלֵקִים עִמָּךְ, שְׁתִּשְׂאֵר בִּירוּשָׁלַיִם, וַיַּעַן שְׂאֵתָה נִהְנֶה מֵעֲבוּדָה בְּחֲנוּף — תִּמְשִׁיף בְּזֶה, רַק תִּשְׁתַּדֵּל מְאֹד מְאֹד לְכַבֵּד וּלְקַר אֶת אֲשֶׁתְּךָ. כִּי כִּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּבֹא מִצֵּעַא נט.): לְעוֹלָם יִהְיֶה אָדָם זֶהִיר בְּכְבוֹד אֲשֶׁתּוֹ, שְׂאִין בְּרָכָה מִצִּוְיָה בְּתוֹף בֵּיתוֹ שֶׁל אָדָם אֲלֵא בְּשָׂבִיל אֲשֶׁתּוֹ, שְׂנֵאָמֵר (בְּרֵאשִׁית יב): "וּלְאֲבָרֶם הִיטִיב בְּעֲבוּרָה", וְהִינוּ דְּאָמַר לְהוּ רַבָּא לְבָנֵי מַחוּזָא: אוֹקִירוּ לְנִשְׁכֵּי כִּי הִיכֵי דִתְתַעְתְּרוּ [תִּכְבְּדוּ וּתְיַקְרוּ אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם כְּדֵי שְׁתַּתְעַשְׂרוּ]; וְאָמַר רַבִּנוּ ו"ל (לְקוּשְׁרֵי מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן ט), שְׁעַקֵּר הַעֲשִׁירוֹת בָּאָה בְּזִכּוֹת הָאִשָּׁה.

וְכֵן תִּשְׁתַּדֵּל לְבָרַךְ בְּרֶכֶת הַמְּזוּן מִתוֹף הַסְּדוּר דִּיקָא, שְׂזֶה מְסַגֵּל לְפָרְנֶסָה, וְעַל כָּלֵם — תִּשְׁתַּדֵּל מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשֵּׁם שֶׁל פָּרְנֶסָה שֶׁהוּא חֲתָ"ף הַיּוֹצֵא מִפְּסוּק (תְּהִלִּים קמח): פּוֹתַח' אֶת' יְדִיד', יוֹצֵא גַם מִפְּסוּק (דְּבָרִים טז, טז): וְהִיט' אַף' שְׂמַח'.

וְלִכְּנֵן הַדְּבָר הֵרֵאשׁוֹן אֶתְּהָ צְרִיף לְהַשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת מְאֹד מְאֹד בְּשִׂמְחָה, וּלְשִׂמַח אֶת עֲצָמְךָ, וְאַף שְׂאֵנִי יוֹדֵעַ, שְׂמֵאֵד מְאֹד קָשָׁה לָּךְ וּמָר לָּךְ הַחַיִּים מִמּוֹת, עִם כָּל זֹאת עִם עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת וּדְאָגוֹת לֹא תְּבוֹא לְשׁוּם דְּבָר, אֲלֵא תִּסְתַּבֵּף יוֹתֵר.

וְלִכְּנֵן הַדְּבָר הֵרֵאשׁוֹן רַק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְאִם תֵּאמַר — בְּמָה יֵשׁ לִי לְשִׂמַח? הֲרֵי אֲנִי עֲנִי וְאֲבִיוֹן וּמְלֵא חוֹבוֹת? אֲלֵא דַע לָּךְ, שְׂחֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (נְדָרִים מא.): אִין עָנִי אֲלֵא מִדַּעַת; עַקֵּר הַעֲנִיּוֹת תְּלוּיָה בְּחֶסֶד וְדַעַת, כִּי הַמְּאָמִין הֵאֱמַתִּי, שְׂמֵאָמִין שְׂאִין בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֲלֵקוֹת גְּמוּר הוּא, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מִנְהִיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, בְּצָדֵק וּבְמִשְׁפָּט, וְדָבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן אִינוּ נִעֲשֶׂה מֵעֲצָמוֹ אֲלֵא

בהשגחת המאציל העליון, עד כדי כך, שאמרו חכמינו הקדושים (תל"ז ז): אין אדם נוקף אצבעו מלמטה, אלא אם-כן מכריזין עליו מלמעלה; שאדם אינו מקבל מפה קטנה באצבע קטנה, אם לא מכריזין על זה קדם מלמעלה, האדם הזה הוא תמיד שמת. ואמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות ממון, סימן פג): אמונה היא טוב לפרנסה.

ולכן בזה שתשמח עם נקדת יהדותך, שגבראת יהודי, ושל א עשני גוי כגויי הארצות, השמחה והאמונה הזאת, תפתח לך כל צנורי השפע והפרנסה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשכיל ותצליח, ויתרחב לך בגשמיות וברוחניות, ולא תצטרך לעזב את אשתך, אלא יבוא אליך שפע, ותוכל לשלם את כל החובות שלך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

תם ונשלם שבח לאל בורא עולם!

הספר הקדוש הזה נדפס
לעילוי נשמת
שרה יכט בת יהודה אריה ע"ה

הספר הקדוש הזה נדפס
לעילוי נשמת
שלום צבי בן אליקם געציל ע"ה

הספר הקדוש הזה נדפס
לזכות
שרה רבקה בת בילא תחי'
הקדוש ברוך הוא ישלח לה רפואה שלימה

הספר הקדוש הזה נדפס
לזכות
בילא בת גולדה תחי'
הקדוש ברוך הוא ישלח לה רפואה שלימה

הספר הקדוש הזה נדפס
לזכות
רבקה בת רויזל הענדל חיה תחי'
הקדוש ברוך הוא ישלח לה רפואה שלימה

הספר הקדוש הזה נדפס
לעילוי נשמת
חנה בת אליעזר ע"ה
ולהבדיל, לזכות
שמחה בן חנה נ"י
שיצליח בכל דרכו

הספר הקדוש הזה הודפס לזכותם והצלחתם של התורמים היקרים שיזכו לשפע ברכה והצלחה בכל מעשי ידיהם

רפאל נועם מאיר בן חנה
גילה בת יעל
יצחק ישראל בן מרים
מורן בת בריז'ט
משה יהושע בן אסתר
מרים בת שרה וב"ב
מעוז בן רחל
טל בת עדנה
יצחק רות ורחיה וב"ב
משפחת תפוחי
דורית בת שושנה
עומר רחמים בן סלימה
אליעזר שלמה שמעון בן מרים
מאיר אליהו בן דליה
צבי בן חנה טובה
רבקה בת חנה טובה
בנימין בן אהרון
הדסה בת תמר (נאנאג'אן)
נחמן ישראל בן אורלית
סימא בת ברכה
נתן בן רחל
מלכה בת אסתר
יאיר והודיה ימין וב"ב
רונון בן מוזל
אליעזר שלמה בן רות אביגיל
אריה בן רות
רונית שפרה בת מינה
יעקב בת שרה קלוטילד
יפה בת חנה
אורן ורבקה תשובה וב"ב
אמנון ורוחמה בסל
משה וגילה בשארי
יצחק בן ליאורה
מייכל בת שושנה
גרשון מנשרוב וב"ב
ארו בן סימונה
שרית בת מוזל
טלי בת ורדה
איילה בת עדנה
מרים בת שירה יהודית
תהילה בת שירה יהודית
ניב בן לאה

רן בן לאה
יוסף הכהן בן עיישה
מאיר בן זינה
אלינור בת שמחה
גילה בת קולט
דוד רועי בן שרה אורית וב"ב
יוסף חי בן אורלית
בת אל שמחה בת אסנת
רו בן יעל
להצלחת משפחת אריאל
משה בן ברוריה
מייכל רונית בת שרה
רמי חיים בן תקווה
יעקב בן אסתר
יונה בן שולמית
ספיר הודיה בת גלית
דן בן אסתר
יעל טובה בת עירית
שגב בן רחל
תהילה בת רחל לזרע בר קיימא
ישראל בן פרידא פיגא
שרה בת שרה
שחר הדסה בת חוה
צוף ישעי בן תמר
בת שבע בת רוחמה
אסתר בת רוחמה
ניר בן רחל ויצחק
אפרת בת לאה וישראל
אופיר בן אילנה
אבישג בת דינה שמחה
גולן בן אסתר
כרמית בת מרים
מרים בת שרה
מייכאל דוד בן חנה
יואב בן שושנה
שמעון בן תרצה
ניב בת תקווה
אליעזר שלמה בן ניב
מלכה בת ניב
יעקב בן רחל
שלומית בת אורה
שפיקה בת מרים

תקוה בת שפיקה
רינה בת זיול
חובב בן רינה
יהודה בן דינה
שרה בת מרגלית
רבקה בת לאה
יוסף בן סומבול
יצחק בן לאה
אסתר בת דונה דבורה
שפרה בת זיול
יעקב בן נוימה תקווה
מנחם בן נחמיה
אברהם בן מוזל
אסתר בת רינה
יעקב בן לאה
מעין אורל בת גילה
אליהו בן מרים
אסתר מלכה בת אורה
לודמילה בת סופיה
דוד בן לודמילה
ודים בן גינדה
אנדרי בן בלה
שלום בן יעל
יעל בת ציביה
משפחת שלמה
יסכה בת אביגיל
עוז אפרים בן בלומה
רבקה בת לאה
מרדכי אליהו בן גילה
אסתר בת יפה
אליעזר שלמה בן אסתר
כהן אהרון וב"ב
בר נתן אשר וב"ב
חיים בן לאה
שושנה בת מרים
לרפואת ליאת שרה בת צילה
נריה ורננה בני ג'נט לרפ"ש
אסתר מלכה בת ליהי
ליהי בת ענת
עמוס בן גילה
דבורה בת רבקה
שאול בן עליזה לפרנסה

הספר הקדוש הזה הודפס לזכותם והצלחתם של התורמים היקרים שיזכו לשפע ברכה והצלחה בכל מעשי ידיהם

ישראל בן ורדה
שילת בת אורית,
נחמן בן אדל
שרה בת יפה
אמיתי מרדכי בן מזל
יצחק בן בטחה
דנסה בת בטחה
שיראל בת אורית
אביאל משה בן אורית
יעל בת אורית
אליעזר שלמה בן סמדר
רבקה בת רחל
נורית נחה בת יעקבתה

לזיווג הגון

אסתר בת זהבה
מלכה בת זהבה
אדי בן רונית

לעילוי נשמת

אורלי בת עליזה
יורי בן סופיה
סופיה בת יודקה
מרים טבנסקי בת יודקה
איליה בן גינדה
פרץ בן יחזקאל
הלן בת דוד ואסתר
דנה בת אסתר ומאיר
אברהם בן משה
שלמה הכהן בן עיישה
רחל בת אליה
תומר עמוס בן רבקה
רחל בת שרה
ישעיהו ישראל בן לאה איתה
ר' אליהו בן עיישה
מזל בת פרחתה ומסעוד

דינה בת גרסיה
יאיר בן עדינה
מלכה בת שמחה
מנחם זאב בן מלכה
מלכה בת דבורה דיל-ברא
אסף בן רונית
ליאור בן עליזה
ליאור יצחק בן רות
סמדר בת ריזין
מלכה בת סמדר
להצלחת אסתר בת דליה
לרפואת תמר בת שמחה
ויונה בת רחל
אביאל בן סגולה
מלכה בת גילה
פליקס בן ג'וליה
שולמית בת לאה
רוני בן ריימונד
שולמית בת מנוחה
נפתלי בן רחל
רבקה בת מרים
חנה בת יפה ובי"ב
שמעון מאיר בן חנה
גל נחשון בן לאה
מורן נחשון בת מזל
פרחיה בת רינה
מרים בת רבקה
רחמים בן יאסי
אליהו אליעזר בן יעל
לאה חפציבה בת דליה
יהודה בן שרה
אלון אהרון בן גילה
נורית בת נעמי
אליעזר שלמה בן רינה
סהר שני שושנה בת ענת
דוד בן רחל
כרמלה בת שרה
רחלי בת דורית
יסף בן יפה
מיכל בת לאה
נאורה בת מיכל
אורית בת חנה

יעל בת שרה
אברהם בן דוי
טירן טוביה בן אביטל
מיכל מזי בת שושנה
יעקב עמרם בן שרה
אורלי בת שרה
עמית נועה בת ציפורה
ישראל בן אראלה
כרמית בת שרה
יעקב בן סילביה
יפית בת אילנה ובי"ב
פינחס בן כוכבא
דבורה בת ציפורה
נתן בן רחל
פנינה חנה בת יהודית
עידו בן מיכל ליאור
שושנה בת אורלי
אליהו ויפית בת אילנה ויצחק ובי"ב
ישי בן שרה סוטה
חנה ברכה בת נחמה
לירן אליהו בן משה דוד
אורה בת אסנת
אברהם בן חדוה
יסכה בת רוטל
אליעזר שלמה בן יסכה
רחל בת יסכה
אסתר מלכה בת יסכה
פייגא בת יסכה
נחמן נתן בן שמחה
שרה בת מרים
ניסים רועי בן טוביה
חיה מושקא בת רוחמה רחמונא
אברהם בן ורד
הודיה רחל בת ורד
נחמן בן אדל
שרה בת יפה
מאיר בן רחל ובי"ב
דוד בן רחל
כרמלה בת שרה
אלון אהרון בן גילה
נורית בת נעמי
הרצל טוביה בן לאה

סוד ה' לִירָאוּ וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֵם
זֶה שְׁמוֹ נֶאֱמָה לוֹ

תִּקּוּן הַכֹּלֵל

תִּקּוּן נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד לְכָל־לִיּוֹת
הַחֻטָּאִים וְהוּא פָּגַם הַבְּרִית, רַחֲמֵנָא לִיעֲלֵן

*

וּמִסְגָּל מְאֹד גַּם לְפִרְנֶסָה וּלְהַצְלָחָה
בְּכָל הָעֲנִינִים בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת
אֲשֶׁרֵי מִי שְׂיֵאמְרֵם בְּכָל יוֹם

*

יְסֹדוֹ, תִּקְנוּ, גְּלוּ וְצִוְהָ לְפִרְסְמוֹ לְכָל
יִשְׂרָאֵל, רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא,
אוֹר הַגְּנוּז וְהַצֶּפוּן, בּוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלֵאָה,
אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ
רַבֵּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוֹתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

*

הוֹבָא לְדָפוּס עַל-יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֶסְלָב
עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכֵב"א

טוב לומר לפני אמירת העשרה מזמורים:

הריני מקשר עצמי באמירת העשרה מזמורים אלו לכל הצדיקים האמתיים שבדורנו, ולכל הצדיקים האמתיים שוכני עפר, קדושים אשר בארץ המה, ובפרט לרבנו הקדוש, צדיק יסוד עולם, נחל נובע מקור חכמה, רבנו נחמן בן פיגא, זכותו יגן עלינו, שגלה תקון זה.

לכו נרננה ליי נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו בתודה, בזמרות נריע לו: כי אל גדול יי, ומלך גדול על כל אלהים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר:

הריני מזמן את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי, לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתה בדחילו ורחימו על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל:

טז * מכתם לדוד, שמרני אל פי חסיתי בך: ב אמרת ליי אדני אתה, טובתי בל עליך: ג לקדושים אשר בארץ המה, ואדירי כל חפצי-בם: ד ירבו עצבותם אחר מהרו בל אסיך נספיהם מדם, ובל אשא את שמותם על שפתי: ה יי מנת חלקי וכוסי, אתה תומיך גורלי: ו חבלים נפלו-לי בנעמים, אף נחלת שפרה עלי: ז אברך את יי אשר יעצני, אף לילות יסרוני כליותי: ח שויתי יי לנגדי תמיד, פי מימיני בל אמוט: ט לכן שמח לבי ויגל כבודי, אף בשרי ישכן לבטח: י כי לא תעזב נפשי לשאול, לא תתן חסידך לראות שחת: יא תודיעני ארח חיים שבע שמחות את פניך, נעמות בימינך נצח:

לב * לְדוֹד מִשְׁפִּיל אֲשֶׁרִי נִשְׁוִי פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה : ב אֲשֶׁרִי אָדָם לֹא יִחְשָׁב יִי לּוֹ עוֹן, וְאִין בְּרוּחוֹ רְמִיָּה : ג כִּי הִחַרְשָׁתִּי בְּלוֹ עֲצָמִי, בְּשִׂאֲגָתִי כָּל הַיּוֹם : ד כִּי יוֹמָם וּלְיָלָה תִּכְבַּד עָלַי יָדָךְ נְהַפֵּךְ לְשִׂדִי, בְּחִרְבְּנֵי קִיץ סֵלָה : ה חֲטָאתִי אֹדִיעֶךָ וְעוֹנִי לֹא כִסִּיתִי, אֲמַרְתִּי אֹדָה עָלַי פֶּשַׁעִי לִּי, וְאַתָּה נִשְׂאֵת עוֹן חֲטָאתִי סֵלָה : ו עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל חֹסֵד אֱלֹיךָ לְעַת מִצּוֹא רַק לְשִׁטָּף מִיָּם רַבִּים, אֱלֹיו לֹא יִגִּיעוּ : ז אַתָּה סֵתֵר לִי* מִצַּר תִּצְרַנִּי רְנִי פִלְט תִּסּוּבְּנֵי סֵלָה : ח אֲשִׁכִּילֶךָ וְאוֹרֶךְ בְּדַרְךָ זֶה תִּלְךָ, אֵיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינַי : ט אֵל תִּהְיוּ כְּסוּס כְּפָרָד אִין הָבִין בְּמִתְג וְרִסָן עֲדִיו לְבָלוֹם, בַּל קָרַב אֱלֹיךָ : י רַבִּים מִכְּאוּבִים לְרַשָּׁע וְהַבּוֹטֵחַ בִּי, חֹסֵד יִסּוּבְּבָנוּ : יא שְׁמַחוּ בִּי וְגִילוּ צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל יִשְׂרָאֵל לֵב :

מא * לְמַנְצַח מִזְמוֹר לְדוֹד : ב אֲשֶׁרִי מִשְׁפִּיל אֶל דָּל, בְּיוֹם רָעָה יִמְלֹטְהוּ יִי : ג יִי יִשְׁמְרֵהוּ וַיַּחֲיֵהוּ וְאֲשֶׁר בְּאָרֶץ, וְאֵל תִּתְּנֵהוּ בְּנַפְשׁ אִיבִיו : ד יִי יִסְעֲדָנוּ עַל עֶרֶשׁ דְּוִי, כָּל מִשְׁכָּבוֹ הִפְכָתָ בְּחַלְיוֹ : ה אֲנִי אֲמַרְתִּי יִי חַנּוּנִי, רַפָּאָה נַפְשִׁי כִּי חֲטָאתִי לָךְ : ו אוֹיְבֵי יֵאמְרוּ רַע לִי, מָתִי יָמוּת וְאֶבֶד שְׁמוֹ : ז וְאִם בָּא לְרֵאוֹת שְׂוֹא יִדְבֵר, לְבוֹ יִקְבֹּץ-אֶוֹן לוֹ יֵצֵא לַחוּץ יִדְבֵר : ח יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ כָּל שֹׁנְאֵי, עָלַי יִחְשְׁבוּ רָעָה לִי : ט דְּבַר בְּלִיעַל יִצּוּק בּוֹ, וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא יוֹסִיף לְקוּם : י גַּם אִישׁ שְׁלוּמֵי אֲשֶׁר בְּטַחְתִּי בּוֹ אוֹכַל לַחֲמִי, הַגְּדִיל עָלַי עֶקֶב : יא וְאַתָּה יִי חַנּוּנִי וְהַקִּימֵנִי, וְאֲשַׁלְּמָה לָּהֶם : יב בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי חִפְצָתָ בִּי, כִּי לֹא יָרִיעַ אִיבֵי עָלַי : יג וְאֲנִי בְּתַמִּי תִּמְכַּתָּ בִּי, וְתַצִּיבֵנִי לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם : יד בְּרוּךְ יִי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן :

* אחר אתה סתר לי - צריך להפסיק מעט (עיין בלקו"מ ח"א סי' ריג)

מב * למנצח משכיל לבני קרח: ב כאיל תערג על אפיקי
 מים, כן נפשי תערג אליך אלהים: ג צמאה נפשי לאלהים
 לאל חי מתי אבוא, ואראה פני אלהים: ד היתה לי דמעתי
 לחם יומם ולילה, באמר אלי כל היום איה אלהיך: ה
 אלה אזכרה ואשפכה עלי נפשי פי אעבר בסף אדם עד
 בית אלהים בקול רנה ותודה המון חוגג: ו מה תשתוחחי
 נפשי ותהמי עלי הוחילי לאלהים פי עוד אודנו ישועות
 פניו: ז אלהי עלי נפשי תשתוחח על כן אזכרך מארץ
 ירדן, וחרמונים מהר מצער: ח תהום אל תהום קורא
 לקול צנוריה כל משבריה וגליה עלי עברו: ט יומם יצוה יי
 חסדו ובלילה שירה עמי, תפלה לאל חי: י אומרה לאל
 סלעי למה שכחתי למה קדר אלה בלחץ אויב: יא ברצח
 בעצמותי חרפוני צוררי, באמרם אלי כל היום איה אלהיך:
 יב מה תשתוחחי נפשי ומה תהמי עלי הוחילי לאלהים פי
 עוד אודנו ישועת פני ואלהי:

נט * למנצח אל תשחת לדוד מכתם בשלח שאול וישמרו
 את הבית להמיתו: ב הצילני מאיבי אלהי ממתקוממי
 תשגבני: ג הצילני מפעלי און, ומאנשי דמים הושיעני: ד
 פי הנה ארבו לנפשי יגורו עלי עזים, לא פשעי ולא חטאתי
 יי: ה בלי עון ירצון ויכוננו עורה לקראתי וראה: ו ואתה
 יי אלהים צבאות אלהי ישראל הקיצה לפקד כל הגוים אל
 תחן כל בגדי און סלה: ז ישובו לערב יהמו ככלב ויסובבו
 עיר: ח הנה יביעון בפיהם חרבות בשפתותיהם, פי מי
 שמע: ט ואתה יי תשחק למו תלעג לכל גוים: י עזו אליך
 אשמרה פי אלהים משגבי: יא אלהי חסדי יקדמני, אלהים
 יראני בשררי: יב אל תהרגם פן ישפחו עמי הניעמו בחילך

והורידמו, מגננו אדני: יג חטאת פִּימוֹ דְּבַר שְׁפָתֵימוֹ וְיִלְכְּדוּ
בְּגֹאוֹנָם וּמֵאֲלֵה וּמִכַּחַשׁ יִסְפְּרוּ: יד כִּלְה בַּחֲמָה כִּלְה וְאִינְמוֹ
וְיִדְעוּ כִּי אֱלֹהִים מִשְׁל בִּיעֶקֶב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סֵלָה: טו וְיִשְׁבוּ
לְעֶרֶב יִהְמוּ כִּכְלָב וְיִסּוּכְבוּ עִיר: טז הִמָּה יִנְיַעוֹן לְאַכְל, אִם
לֹא יִשְׁבְּעוּ וְיִלְיִנוּ: יז וְאִנִּי אֲשִׁיר עֲזָךְ וְאַרְנָן לְבַקֵּר חֲסֵדְךָ כִּי
הִיִּית מִשְׁגָּב לִי וּמְנוּס בְּיוֹם צָר לִי: יח עֲזִי אֱלִיָּה אֲזַמְרָה, כִּי
אֱלֹהִים מִשְׁגָּבֵי אֱלֹהֵי חֲסָדֵי:

עז א לְמִנְצַח עַל יְדוּתוֹן לְאַסְף מְזִמּוֹר: ב קוֹלִי **אֵל אֱלֹהִים
וְאַצְעָקָה, קוֹלִי אֵל אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין אֵלַי: ג בְּיוֹם צָרְתִי אֲדַנִּי
דְרָשְׁתִּי יָדִי לִילָה נִגְרָה וְלֹא תִפּוּג, מֵאֲנָה הִנְחַם נַפְשִׁי: ד
אֲזַכָּרָה אֱלֹהִים וְאֶהְמִיָּה, אֲשִׁיחָה וְתִתְעַשֵּׂף רוּחִי סֵלָה: ה
אֲחֻזֵּת שְׁמֵרוֹת עֵינַי, נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר: ו חֲשַׁבְתִּי יָמִים
מִקֶּדֶם, שָׁנוֹת עוֹלָמִים: ז אֲזַכָּרָה נְגִינְתִי בְּלִילָה עִם לִבִּי
אֲשִׁיחָה, וְיִחַפֵּשׁ רוּחִי: ח הִלְעוֹלָמִים יִזְנַח אֲדַנִּי, וְלֹא יִסְיָף
לְרִצּוֹת עוֹד: ט הָאָפֶס לְנֻצַח חֲסֵדוֹ, גָּמַר אֲמַר לְדָר וְדָר: י
הַשְּׁכַח חֲנוּת אֵל אִם קִפְץ בְּאֶף רַחֲמֵי סֵלָה: יא וְאֲמַר חֲלוּתִי
הִיא שָׁנוֹת יָמִין עֲלִיוֹן: יב אֲזַכּוֹר מַעֲלָלֵי יְהוָה כִּי אֲזַכָּרָה
מִקֶּדֶם פְּלֶאֶף: יג וְהִגִּיתִי בְּכָל פְּעֻלָּךְ, וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה:
יד אֱלֹהִים בְּקִדְשׁ דְּרָכְךָ מִי אֵל גְּדוֹל בְּאֱלֹהִים: טו אַתָּה הָאֵל
עֹשֶׂה פֶלֶא, הוֹדַעְתָּ בְּעַמִּים עֲזָךְ: טז גִּאֲלַת בְּזִרוּעַ עַמְךָ בְּנֵי
יַעֲקֹב וְיוֹסֵף סֵלָה: יז רְאוּךָ מִיָּם אֱלֹהִים רְאוּךָ מִיָּם יַחֲלוּ,
אֶף יִרְגְּזוּ תַהֲמוֹת: יח זָרְמוּ מִיָּם עֲבוֹת קוֹל נִתְנוּ שְׁחָקִים, אֶף
חֲצִצִּיף יִתְהַלְכוּ: יט קוֹל רַעֲמָךְ בְּגִלְגָּל הָאִירוּ בְּרִקִּים תִּבְל, וְ
רְגִזָּה וְתַרְעֵשׁ הָאָרֶץ: כ בֵּינֵם דְּרָכְךָ וּשְׁבִילְךָ בְּמִים רַבִּים
וְעַקְבוֹתֶיךָ לֹא נִדְּעוּ: כא נְחִית כְּצֹאן עַמְךָ בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

** באמרוך אל אלהים תכוון המילוי כזה: אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם

צ * תפלה למשה איש האלהים אדני מעון אתה היית לנו בדר ודר: ב בטרם הרים ילדו ותחולל ארץ ותבל, ומעולם עד עולם אתה אל: ג תשב אנוש עד דפא, ותאמר שובו בני אדם: ד פי אלף שנים בעיניך פיום אתמול פי יעבר ואשמורה בלילה: ה זרמתם שנה יהיו, בבקר כחציר יחלף: ו בבקר יציץ וחלף, לערב ימולל ויבש: ז פי כלינו באפה, ובחמתך נבהלנו: ח שתה עונתינו לנגדה, עלמנו למאור פניך: ט פי כל ימינו פנו בעברתך, פלינו שנינו כמו הגה: י ימי שנותינו בהם שבעים שנה ואם בגבורת שמונים שנה ורהבם עמל ואון, פי גז חיש ונעפה: יא מי יודע עז אפה, וכיראתך עברתך: יב למנות ימינו פן הודע, ונבא לבב חכמה: יג שובה יי עד מתי, והנחם על עבדיך: יד שבענו בבקר חסדה, ונרננה ונשמחה בכל ימינו: טו שמתנו פימות עניתנו, שנות ראינו רעה: טז יראה אל עבדיך פעלה, והדרך על בניהם: יז ויהי נעם אדני אלהינו עלינו, ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו:

קה * הודו ליי קראו בשמו, הודיעו בעמים עלילותיו: ב שירו לו זמרו לו, שיחו בכל נפלאותיו: ג התהללו בשם קדשו, ישמח לב מבקשי יי: ד דרשו יי ועזו, בקשו פניו תמיד: ה זכרו נפלאותיו אשר עשה, מפתיו ומשפטי פיו: ו זרע אברהם עבדו, בני יעקב בחיריו: ז הוא יי אלהינו בכל הארץ משפטיו: ח זכר לעולם בריתו, דבר צוה לאלף דור: ט אשר פרת את אברהם, ושכועתו לישחק: י ויעמידה ליעקב לחק, לישראל ברית עולם: יא לאמר לה אתן את ארץ כנען, חבל נחלתכם: יב בהיותם מתי מספר, כמעט וגרים בה: יג ויתהלכו מגוי אל גוי, מממלכה אל

עם אחר: יד לא הניח אדם לעשקם, ויוכח עליהם מלכים: טו אל תגעו במשיחי, ולנביאי אל תרעו: טז ויקרא רעב על הארץ, כל מטה-לחם שבר: יז שלח לפניהם איש, לעבד נמפר יוסף: יח ענו בכבל רגלו, ברזל באה נפשו: יט עד עת בא דברו, אמרת יי צרפתהו: כ שלח מלך ויתירהו, משל עמים ויפתחהו: כא שמו אדון לביתו, ומשל בכל קנינו: כב לאסר שריו בנפשו, וזקניו יחכם: כג ויבא ישראל מצרים, ויעקב גר בארץ חם: כד ויפר את עמו מאד ויעצמהו מצריו: כה הפך לבם לשנא עמו, להתנכל בעבדיו: כו שלח משה עבדו, אהרן אשר בחר בו: כז שמו כם דברי אתותיו, ומפתים בארץ חם: כח שלח חשך ויחשך, ולא מרו את דברו: כט הפך את מימיהם לדם, וימת את דגתם: ל שרץ ארצם צפרדעים, בחדרי מלכיהם: לא אמר ויבא ערב, כנים בכל גבולם: לב נתן גשמיהם ברד, אש להכות בארצם: לג ויך גפנם ותאנתם, וישבר עץ גבולם: לד אמר ויבא ארבה, וילק ואין מספר: לה ויאכל כל עשב בארצם, ויאכל פרי אדמתם: לו ויך כל בכור בארצם, ראשית לכל אונם: לז ויוציאם בכסף וזהב, ואין בשבטיו כושל: לח שמח מצרים בצאתם, כי נפל פחדם עליהם: לט פֶּרֶשׁ עָנַן לְמֶסֶךְ, וְאִשׁ לְהָאִיר לַיְלָה: מ שאל ויבא שלו, ולחם שמים ושביעם: מא פתח צור ויזובו מים, הלכו בציות נהר: מב כי זכר את דבר קדשו, את אברהם עבדו: מג ויוצא עמו בששון ברנה את בחיריו: מד ויתן להם ארצות גוים, ועמל לאמים יירשו: מה בעבור ישמרו חקיו, ותורתיו ינצרו הללויה:

קלז א על נהרות בכל שם ישבנו גם בכינו, בזכרנו את ציון: ב על ערבים בתוכה תלינו כנרותינו: ג כי שם שאלונו שובינו דברי שיר ותוללינו שמחה, שירו לנו משיר ציון: ד

אִיךָ נָשִׁיר אֶת שִׁיר יְיָ עַל אֲדַמַּת נֹכַח : ה אִם אֲשַׁכַּח יְרוּשָׁלַם
 תִּשְׁכַּח יְמִינִי : ו תִּדְבַּק לְשׁוֹנֵי לֶחְכֵי אִם לֹא אֲזַכְּרֵי אִם לֹא
 אֲעֲלֶה אֶת יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ שְׂמֹחֲתִי : ז זְכֹר יְיָ לְבְנֵי אָדוּם
 אֶת יוֹם יְרוּשָׁלַם הָאֲמָרִים עָרוּ עָרוּ, עַד הַיְסוּד בָּה : ח בַּת
 בְּכַל הַשְּׂדוּדָה אֲשָׁרֵי שִׁישָׁלַם לָךְ, אֶת גְּמוּלָךְ שְׂגַמְלַת לָנוּ : ט
 אֲשָׁרֵי שִׁיאַחֲזוּ וְנַפֵּץ אֶת עַלְלִיךָ אֶל הַסֶּלַע :

קב * הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֶל בְּקֹדְשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בְּרִקִיעַ עֲזוֹ : ב
 הַלְלוּהוּ בַּגְּבוּרָתִיו, הַלְלוּהוּ כְּרֹב גְּדָלוֹ : ג הַלְלוּהוּ בְּתַקְעַת
 שׁוֹפָר, הַלְלוּהוּ בְּנִבְל וְכִנּוֹר : ד הַלְלוּהוּ בַּתֶּף וּמְחוּל,
 הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעֶגְב : ה הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי שְׁמַע, הַלְלוּהוּ
 בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה : ו כָּל הַנְּשָׂמָה תִהְלֵל יָהּ הַלְלוּיָהּ :

אחר שסיים תהלים יאמר זה :

מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יְשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב יְיָ שָׁבוֹת עִמּוֹ יִגַּל יַעֲקֹב יִשְׁמַח
 יִשְׂרָאֵל : וּתְשׁוּעַת צְדִיקִים מִיְיָ מֵעוֹזֵם בְּעַת צָרָה : וַיַּעְזְרֵם יְיָ וַיַּפְלְטֵם
 יַפְלְטֵם מִרְשָׁעִים וַיּוֹשִׁיעֵם כִּי חָסוּ בוֹ :